

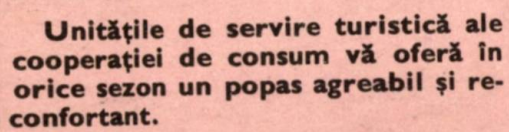
11034

LEI 8 • ALMANAH EDITAT DE ZIARUL „SATUL SOCIALIST“ • 1971

ALMANAHUL
ziarului
SATUL SOCIALIST
1971

COMPLEXUL TURISTIC SLĂNIC

11034

ULU 2014

Almanahul ziarului SATUL SOCIALIST 1971

U
FABI 2022

13219.

DATE IMPORTANTE

18 ianuarie

Se împlinesc 150 de ani de cînd pandurii, avînd în frunte pe Tudor Vladimirescu, încep răscoala în Oltenia și Muntenia.

24 ianuarie 1859

— Unirea Principatelor Române.

ianuarie — februarie 1933

— Au avut loc eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști, conduse de P.C.R.

3—5 martie 1949

— A avut loc ședința plenară a C.C. al P.C.R. care a adoptat rezoluția privind întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare și pentru transtormarea socialistă a agriculturii.

6 martie

— Se împlinesc 26 de ani de la instaurarea primului guvern democratic din istoria României condus de dr. Petru Groza.

8 martie

— Ziua internațională a femeii.

7—9 martie

— 5 ani de la Congresul de constituire a Uniunii Naționale a Cooperative-lor Agricole de Producție.

18 martie

— 100 de ani de la proclamarea Comunei din Paris.

21 martie 1922

— Crearea de către P.C.R. a organizației comuniste de tineret — U.T.C.

21 martie

— Ziua internațională pentru eliminarea discriminării rasiale.

22 aprilie

— 101 ani de la nașterea lui V.I. Lenin.

1 Mai

— Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc.

2 Mai

— Ziua tineretului din Republica Socialistă România.

5 Mai 1818

— S-a născut Karl Marx.

8 mai

— 50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român.

9 mai 1877

— Proclamarea independenței de stat a României.

9 mai 1945

— Ziua victoriei împotriva fascismului.

1 iunie

— Ziua internațională pentru apărarea copilului.

11 iunie 1948

— Marea Adunare Națională a votat legea naționalizării principalelor mijloace de producție din industrie.

6—12 august

— Se împlinesc doi ani de cînd au avut loc lucrările Congresului al X-lea al P.C.R.

15 august

— Ziua presei române.

21 august

— 5 ani de la adoptarea de către Marea Adunare Națională a Constituției Republicii Socialiste România.

23 August

— Ziua eliberării României de sub jugul fascist.

3 octombrie 1971

— Ziua recoltei

25 octombrie

— Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România

7 noiembrie 1917

— Ziua Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

28 noiembrie

— 151 de ani de la nașterea lui Friederich Engels.

1 decembrie 1918

— Unirea Transilvaniei cu România.

30 Decembrie 1947

— Abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române. La 21 august 1965, țara noastră a devenit Republica Socialistă România.

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN - 50 DE ANI DE LUPTE ȘI VICTORII

Calendarul anului 1971 este în mod strălucit marcat de aniversarea semicentenarului Partidului Comunist Român, a acelei forțe politice care a deschis în luna mai 1921, o dată cu înființarea sa, orizonturile celei mai luminoase epoci din istoria patriei noastre, epoca revoluției și a construcției socialiste.

Înființarea în memorabila zi de 8 mai 1921 a Partidului Comunist Român a fost un moment de răscruce hotărâtoare și întreaga istorie a națiunii noastre desfășurată în această eroică și patetică jumătate de veac arată în modul cel mai convingător și strălucit însemnătatea vitală a constituirii Partidului Comunist Român, rolul său conducător de avangardă a clasei muncitoare, de exponent și apărător neabătut al intereselor poporului, de organizator al marilor bătălii patriotice și revoluționare care au culminat cu insurecția armată din August 1944, cu participarea României la războiul antifascist, cu instaurarea în martie 1945 a primului guvern popular, cu abolirea monarhiei și proclamarea republicii și, ca o încununare superbă a tuturor acestor victorii, cu trecerea la opera de construcție socialistă.

Sub steagul de luptă al Partidului Comunist, sub conducerea sa fermă, neslăbită și caracterizată printr-o profundă și nealterată înțelepciune politică, poporul român și-a câștigat acea forță politică plină de vigoare, singura capabilă să lichideze asuprașii și exploatarea, să transforme revoluționar societatea, să deschidă și să cucerească pentru întreaga noastră națiune calea spre bunăstare și fericire, spre triumful socialismului în România.

Preluând bogatele tradiții revoluționare ale proletariatului din țara noastră, preluând cu pasiune și profund respect aspirațiile de libertate ale

întregii noastre națiuni și acționînd pe baza luminoaselor idei marxist-leniniste ca o hotărâtoare forță motrice a progresului social, Partidul Comunist a catalizat voința combativă a poporului român, a însuflețit masele populare, a devenit în ochii milioaneilor de oameni expresia propriei lor conștiințe sociale și patriotice.

Zi de zi, an de an, Partidul Comunist și-a afirmat excepționala sa capacitate organizatorică și de conducător încercat, virtuțile sale izvorîte vital din însăși ființa poporului, menirea sa de stegar al aspirațiilor naționale fundamentale, prezența sa activă în marea familie a partidelor comuniste și muncitorești.

Se știe că primul război mondial, prin uriașul său val de suferințe, a radicalizat masele, a ascuțit pînă la paroxism contradicțiile social-economice și de clasă. În aceste condiții a luat un avînt fără precedent lupta poporului nostru pentru făurirea statului național unitar, pentru o nouă orientare social-economică a țării. O influență de o profundă însemnătate a avut-o victoria epocală a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, deschiderea prin triumful ei a drumului de trecere de la capitalism la socialism. În acel moment istoric, apariția Partidului Comunist Român a însemnat pentru mase tot mai largi ale poporului nostru, sub lumina strălucitoare a ideilor marxist-leniniste, opțiunea înflăcărată pentru socialism. Luptele minerilor din Valea Jiului în anul 1929, bătăliile revoluționare din ianuarie-februarie 1933, care au constituit, din punct de vedere istoric cea dintîi mișcare muncitorească europeană împotriva primejdiei fasciste, uriașa activitate de apărare, între cele două războaie mondiale, a intereselor țărânimii muncitoare au constituit momente memorabile ale luptei partidului ca

stegar și conducător al poporului, ca înflăcărat purtător de idei în confruntarea cu tot ceea ce era vechi, reacționar și sortit pieirii. În acest luminos sens, Partidul Comunist Român a luptat neabătut împotriva asupririi naționale, pentru înflorirea continuă a prieteniei frățești între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, s-a ridicat consecvent în apărarea independenței și suveranității patriei, a acționat mereu pentru pace și colaborare internațională, pentru prietenia și alianța României cu Uniunea Sovietică.

Istoria patriei și națiunii noastre va evoca perpetuu imaginea superbă și simbolul de-o înaltă valoare etică pe care în ultima jumătate de veac l-au reprezentat și nu încetează să-l reprezinte spiritul revoluționar al comuniștilor, dăruirea lor pînă la sacrificiul suprem, entuziasmul și pasiunea înflăcărată în lupta pentru cauza libertății poporului, pentru zdrobirea fascismului, pentru eliberarea României și în opera grandioasă a făuririi socialismului în patria noastră. Istoria României va evoca totdeauna cu mîndrie rolul hotărîtor al Partidului Comunist Român în pregătirea, organizarea și conducerea insurecției armate din August 1944, în ridicarea întregului popor la războiul antifascist și la zdrobirea Germaniei hitleriste, iar apoi în conducerea la triumf a revoluției populare.

La împlinirea a cincizeci de ani de la constituirea Partidului Comunist Român, patria noastră înfățișează imaginea pe care și-a visat-o veacuri la rînd, imaginea unui stat socialist în plină și continuă înflorire economică, socială și culturală, tabloul bogat al unei țări intens și multilateral dezvoltate, cu o industrie ce crește într-un ritm fără precedent, cu o agricultură în plin proces de modernizare și cu o cultură de o profundă valoare etică și umanistă.

Imaginea patriei noastre se reflectă azi în conștiința întregii lumi progresiste ca un factor important și strălucit în activitatea laborioasă de colaborare pașnică internațională, ca o prezență vie, prestigioasă, profund respectată și prețuită pe întregul glob.

Sub conducerea Partidului Comunist Român în patria noastră s-a lichidat asuprirea națională, se afirmă liber și nestînjinit energia creatoare a tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate.

Sub conducerea Partidului Comunist Român și în deplin consens cu întreaga sa istorie și luptă, au fost descătușate definitiv uriașele zăcămintele de geniu creator al maselor largi populare, s-a înfăptuit alianța indestructibilă dintre clasa muncitoare și țărănime, s-a înfăptuit solidaritatea social-politică a întregului popor, strîns unit în jurul Partidului în lupta pentru făurirea socialismului și comunismului.

Uriașul șir de victorii și realizări cucerite și dobîndite de-a lungul gloriosului drum de jumătate de secol, reprezintă pentru Partidul Comunist Român și pentru poporul cu ființa căruia se identifică, cea mai strălucită și concludentă dovadă a justetei politicii sale, a justetei ideologiei marxist-leniniste, aplicată creator la condițiile României și la particularitățile specifice fiecărei etape parcurse.

Cu trup și suflet atașat poporului român, în-suflețit pînă la abnegație de aspirațiile tuturor oamenilor muncii indiferent de naționalitatea lor, Partidul Comunist Român oferă prin întreaga sa istorie și activitate, un exemplu strălucit de fermitate și puritate ideologică, de patriotism luminos și de internaționalism proletar.

Sărbătorirea de către întregul nostru popor a semicentenarului Partidului Comunist Român reprezintă un eveniment remarcabil al istoriei României, un moment solemn de elogiul, recunoștință și atașament față de acea forță politică în care întreaga noastră națiune își recunoaște cu mîndrie inima și sufletul ei înflăcărat, conducătorul ei încercat și înțelept pe care însăși istoria a ținut să-l confirme, să-l ratifice și să-l așeze în cartea de aur.

Sub conducerea Partidului Comunist Român întregul nostru popor se consideră mobilizat pînă în fibrele sale cele mai adînci la ducerea mai departe a operei de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României.

Bilanțul bogat și generator de energie creatoare, șiragul mărețelor victorii cucerite sub conducerea partidului, ne întăresc încrederea înfloririi continue a patriei noastre, certitudinea că România a intrat definitiv pe sub arcul de triumf al celei mai frumoase epoci din istoria sa.

Petru VINTILĂ

ÎN FOLOSUL FIECĂRUIA ȘI AL TUTUROR

Legea privind organizarea producției și a muncii în agricultură

Sesiunea din iunie a Marii Adunări Naționale a votat Legea privind organizarea producției și a muncii în agricultură. Legea căpătase anterior largă aprobare a țărânimii cooperatiste, a tuturor oamenilor de la sate. Proiectul legii, publicat cu mult înainte în presă, a fost supus dezbaterii publice, astfel ca țărânii, lucrătorii din unitățile agricole de stat, specialiștii, toți oamenii muncii să-și poată aduce contribuția la definitivarea lui — manifestare plenară a democrației socialiste.

Convingerea pe care ți-o dă chiar și prima lectură a textului acestei legi este că ea e menită — prin prevederile sale precise, de excepțională importanță — să creeze cadrul necesar pentru organizarea producției și a muncii la un nivel superior și pentru îmbunătățirea întregii activități din agricultură, în vederea realizării cu deplin succes a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului privind progresul multilateral al agriculturii, creșterea producției vegetale și animale. Legea creează cadrul juridic pentru folosirea cu eficiență maximă a pământului ca principal mijloc de producție în agricultură, animalelor și plantațiilor pomiviticele care reprezintă — indiferent de forma de proprietate — o avuție națională de mare preț, în a cărei judicioasă folosire este vital interesat întregul popor.

Legea se întemeiază pe condițiile create de stat agriculturii pentru a-și îndeplini în bune condiții sarcinile ce-l revin în dezvoltarea economică și socială a țării. Încheierea procesului de cooperativizare — care a marcat generalizarea relațiilor de producție socialiste în întreaga economie — dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale, întărirea proprietății socialiste în agricultură au determinat sporirea continuă a producției vegetale și animale. Statul sprijină multilateral unitățile agricole cooperatiste și pe ceilalți producători agricoli, asigurându-le semințe și material săditor din soiuri și hibrizi valoroși, animale de prăsilă din rase cu însușiri biologice superioare, aprovizionarea tehnică-materială, credite pentru investiții și pentru producție, mijloace necesare executării mecanizate a lucrărilor agricole, efectuării lucrărilor de îmbunătățiri funciare și organizării acțiunilor de combatere a bolilor și dăunătorilor, asistența tehnică de specialitate, condiții avantajoase pentru valorificarea produselor, înlesniri în vederea ridicării calificării cadrelor etc.

Așadar, viabilitatea unei asemenea legi ar fi fost de neconceput fără zecile de mii de tractoare, de combine, de semănători și alte mașini care brăzdează toate ogoarele țării, fără milioanele de tone de îngrășăminte chimice care sporesc rodnicia pământului, fără mii de specialiști cu studii superioare și medii care organizează și coordonează activitatea productivă la sate.

Programele naționale privind gospodărirea rațională a apelor, extinderea irigațiilor și a celorlal-

te lucrări de îmbunătățiri funciare și dezvoltarea în perspectivă a zootehniei și creșterea producției animale, adoptate de plenara C.C. al P.C.R. din 17 — 19 martie 1970, efortul considerabil — material și financiar — făcut de stat în acest scop, dezvoltarea industriei socialiste creează condiții pentru făurirea unei agriculturi moderne, în stare să satisfacă pe deplin cerințele de produse agricole ale economiei naționale.

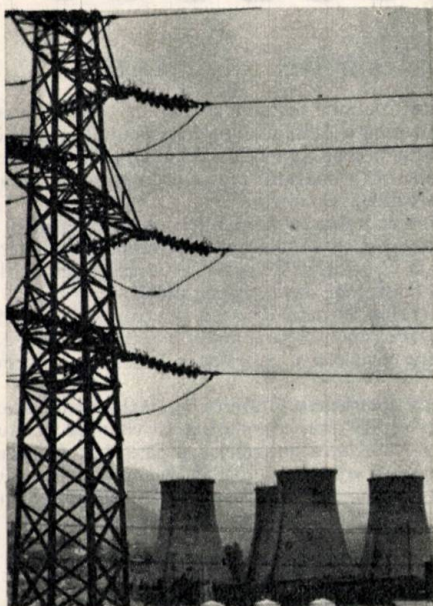
Legea organizării producției și a muncii votată în sesiunea din iunie 1970 a Marii Adunări Naționale a dat exprimare realităților de azi din satul socialist, în condițiile cooperativizării agriculturii, ale victoriei definitive a socialismului la sate. Prevederile ei au ca temei obligația de cea mai înaltă răspundere a fiecărui lucrător din agricultură, a întregii noastre societăți, de a asigura folosirea chibzuită, cu maximum de randament, a fondului funciar, a efectivelor de animale, a plantațiilor și a oricărui mijloc material și bănești de care dispune agricultura noastră socialistă în plină dezvoltare și modernizare.

O seamă de hotărâri privind organizarea producției și a muncii, adoptate de cea mai mare parte a cooperativelor agricole, devin acum norme cu putere de lege. Participarea cu regularitate la muncă, efectuarea cel puțin a numărului de zile calendaristice stabilite de adunarea generală, repartizate de organele de conducere pe campanii și lucrări; respectarea programului de lucru stabilit pentru fiecare loc de muncă și perioadă de lucru în funcție de specificul și cerințele procesului de producție din agricultură; însușirea cunoștințelor agrozootehnice și aplicarea lor în producție; apărarea averii obștești și combaterea risipei — sînt de acum obligații prevăzute de lege pentru toți bărbații și toate femeile membri ai cooperativelor agricole. Așa cum tot prin lege este garantat pentru fiecare cooperator și cooperatoare dreptul de a participa la conducerea întregii activități a cooperativei, la elaborarea și adoptarea hotărârilor de către adunarea generală; retribuirea corespunzătoare cu cantitatea și calitatea muncii efectuate, cu rezultatele obținute; obținerea, în condițiile prevăzute de statut, a lotului în folosință personală și menținerea acestuia de către membrii cooperatori invalizi și pensionari; atribuirea de pensie pentru limită de vîrstă, invaliditate sau de urmași, în condițiile stabilite de statutul Casei de pensii membrilor cooperativelor agricole de producție.

Exprimîndu-și adevărul față de lege, milioane de oameni ai muncii de la sate muncesc cu dăruire și pasiune pentru continua dezvoltare și modernizare a agriculturii țării noastre, pentru îndeplinirea sarcinilor mărețe stabilite de cel de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Ion ȘERBU

1971 ANUL UNU AL NOULUI PLAN CINCINAL

ÎNCHINARE

*Ești însuși sensul vieții
Și te urmez mereu,
Partid al bucuriei
de a trăi în viață!
Și te urmez la bine,
Și te urmez la greu,
De-i arșița în frunte
De-i viscolul în față.
Că-mi vreau stăpîni copiii
Pe holde și uzini,
Iar foc de-o fi, să fie
Doar focul din cuptoare,
Cel ce-nroșește fierul
Și rumenește piini
Și inima ți-o umple
de cîntec și dogoare!
Tu, patria mea nouă,
Tu, matca mea de dor!*

Victor TULBURE

În clipa cînd — în crugul tradiționalei nopți a revelațiunii — arătătoarele ornicelor se vor suprapune exact pe cifra cea mai de sus a cadranelui orar, în acel moment ne despărțim de ultima secundă a vechiului an și intrăm plini de speranță, bucurie și încredere în cea dintîi secundă a Anului Nou. Acesta este totodată și anul unu al noului plan cincinal și prin care calendarul istoric al construcției socialiste își deschide ciclul următoarelor cinci trepte: 1971—1975.

Poate că numai în anii imediat de după război, a trebuit să arătăm într-un sens atît de patetic și de solidar cu destinul națiunii noastre o hărnicie atît de eroică și plină de abnegație ca în anul 1970, încăodată în decursul istoriei românești trebuind să ne încordăm toată energia pentru a tămădui răni adînci și pentru a reface pe mari întinderi orașe și sate, șosele și căi ferate, uzine și ateliere, livezi și grădini, unele dintre ele atît de tinere, încît vara anului 1970 trebuia să fie vara primului rod al lor.

Oricît am căuta să alegem dintr-un vast dicționar de superlative cuvintele cele mai înalte și pure, ele nu vor putea niciodată să oglindească în amploarea reală și la scara adevărată minunatele acte de abnegație pe care, solidar cu sine însuși, întregul nostru popor le-a arătat, începînd de la mijlocul lunii mai, înscriind în cronica sa una din cele mai înălțătoare și glorioase pagini de muncă și eroism.

Rămîne încăodată un merit al partidului, de a se fi arătat un conducător lucid și înțelept, generos și temerar în condițiile celui mai cumpnit cataclism natural care a trecut vreodată peste frumusețea și hărnicia acestui colț de pămînt pe care poporul român îl consideră una cu flința sa, una cu însăși rațiunea sa de a fi.

Intrăm în anul unu al noului plan cincinal cu conștiința sporită a răspunderii fiecăruia dintre noi față de întregul popor, cu porunca sfințită înscrisă în inimi de a nu precupeți nici un efort pentru ca noul plan cincinal să fie în sensul cel mai direct, cel mai frumos arc de triumf din istoria construcției socialiste în patria noastră.

IANUARIE

Ghenarie Călindar

ZILELE LUNII

1 VINERI	16 SÎMBĂTĂ
2 SÎMBĂTĂ	17 DUMINICĂ
3 DUMINICĂ	18 LUNI
4 LUNI	19 MARTI
5 MARTI	20 MIERCURI
6 MIERCURI	21 JOI
7 JOI	22 VINERI
8 VINERI	23 SÎMBĂTĂ
9 SÎMBĂTĂ	24 DUMINICĂ
10 DUMINICĂ	25 LUNI
11 LUNI	26 MARTI
12 MARTI	27 MIERCURI
13 MIERCURI	28 JOI
14 JOI	29 VINERI
15 VINERI	30 SÎMBĂTĂ
	31 DUMINICĂ

FAZELE LUNII

4 ianuarie	— primul pătrar
11 "	— lună plină
19 "	— ultimul pătrar
26 "	— lună nouă

METEOROLOGIE POPULARĂ

Ianuarie cu moină înseamnă primăvară friguroasă și vară călduroasă. Ianuarie cald nu e semn de an mănos. Ianuarie uscat și geros aduce faur cu nea. Negura din ianuarie aduce faur umed. Cînd se trag norii spre miazăzi, urmează frig, iar cînd se trag spre miazănoapte — căldură.

CIUDĂȚENIILE CALENDARULUI

S-a observat și s-a calculat de către astronomi și matematicieni că nici un secol nu a început și nici nu va putea vreodată începe într-o vineri sau duminică.

Luna octombrie începe totdeauna în aceeași zi a săptămînii ca și luna ianuarie. Aceeași potrivire se observă la aprilie cu iulie și la septembrie cu decembrie. Aceste reguli nu se aplică anilor biseci.

Anul obișnuit începe și se termină cu aceeași zi.

Același calendar poate servi din 28 în 28 de ani.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. ● Controlul periodic al stării de vegetație a culturilor de toamnă. ● Administrarea îngrășămintelor chimice. ● Transportul în cîmp a gunoiului de grajd. ● Pregătiri pentru campania de primăvară: reparații de mașini și utilaje, verificarea calității semințelor.

În grădina de legume. ● Răsadnițele vechi se repară și se dezinfectează pentru noua recoltă. ● Începe însămînțarea legumelor în răsadnițe calde pentru producerea răsadurilor de culturi (castraveți, roșii, vinete, ardei).

În livezi și vii. ● Stropitul de iarnă, pe vreme senină, caldă, fără ger. Dacă pămîntul nu e înghețat și cu zăpadă, se fac gropi pentru completarea golerilor. ● În cramă, priticirea vinurilor.

În sectorul zootehnic. ● Hrănirea rațională a animalelor, echilibrarea rațiilor prin completarea cu vitamine și săruri minerale. ● Vaccinarea animalelor și păsărilor. ● Apiculatorii vor controla săptămînal familiile de albine. ● În a doua jumătate a lunii încep fătările timpurii la oi; asigurăm hrana, adăpostul călduros și asistența calificată.

CALENDAR CINEGETIC

● Se pot vîna mistreți, iepuri, fazani, sitari, porumbei sălbateci, rațe și gîște sălbatiche, cocoșari. Vinatul trebuie ajutat cu suplimente de hrană. Cîinii nu trebuie lăsați liberi. Se poate pescui la copcă (știucă, biban), la momeală vie sau miluri. În apele de munte se pescuiește lipanul.

IANUARIE

*În grupuri strînși, la șezători cîntăm
Belșugul pentru care-acum luptăm.*

*Griul de-o palmă doarme sub zăpadă
În doine-acum îl trecem și-n baladă.*

*La cursul agrotehnic poposim
Învățăminte noi să ne-nsușim.*

*Pe tabla neagră, alba cretă scrie
Că ne vrem anul, snopi de bucurie.*

*Și cu belșug ni-l vrem, pentru noi toți
Bunici, părinți destoinici și nepoți.*

*E mică ziua, însă brațu-i spornic
Nu se vrea, vieții, cu nimic datornic.*

*Și-n casele cu becul prins în grindă
Stă viitoru-n brațe să ne prindă.
Iar seara cînd, pe masă, cîna-i gata
Primul pahar cu vin, l-îchină tata*

*Partidului care-a făcut din noi
Ai muncii dragi și ne-nțreцуți eroi.*

ȘTEFAN TĂNASE

ECLIPSE ÎN ANUL 1971

În anul 1971 se vor produce trei eclipse de Soare și două eclipse de Lună dintre care la noi în țară vor fi vizibile o eclipsă de Soare și două de Lună.

Eclipsa totală de Lună de la 10 februarie 1971

Deoarece Luna apune la 7^h 29^m eclipsa se va vedea în țara noastră prin penumbră.

FAZE

Intrarea Lunii în penumbră	6 ^h 38 ^m 48 ^s
Începutul eclipsei parțiale	7 ^h 52 ^m 42 ^s
Începutul eclipsei totale	9 ^h 03 ^m 54 ^s
Momentul fazei maxime	9 ^h 45 ^m 18 ^s
Sfîrșitul eclipsei totale	10 ^h 26 ^m 48 ^s
Sfîrșitul eclipsei parțiale	11 ^h 38 ^m 00 ^s
Ieșirea Lunii din penumbră	12 ^h 51 ^m 48 ^s

Începutul eclipsei este vizibil în partea vestică a Oceanului Pacific, în America de Nord și Sud, în Oceanul Atlantic, în Oceanul Înghețat de Nord, în Europa, în partea vestică a Africii și în partea nord estică a Asiei. Sfîrșitul eclipsei se va putea vedea în Oceanul Pacific, partea estică a Australiei, Noua Guinee, în partea estică a Asiei, în Oceanul Înghețat de Nord, în America de Nord și de Sud, în partea de vest a Oceanului Atlantic.

Eclipsa parțială de Soare de la 25 februarie 1971

Mărimea fazei maxime la București este de 0,31 din discul Soarelui. Fazele eclipsei parțiale la București.

Începutul eclipsei parțiale	11 ^h 06 ^m 18 ^s
Faza maximă	12 ^h 00 ^m 00 ^s
Sfîrșitul eclipsei parțiale	12 ^h 54 ^m 00 ^s

Eclipsa este vizibilă în Europa, în partea de nord vest a Asiei, în partea nord-vestivă a Africii, în Oceanul Atlantic și Oceanul Înghețat de Nord

Eclipsa totală de Lună de la 6 august 1971

Este vizibilă la noi în țară ca eclipsă totală Fazele eclipsei:

Intrarea Lunii în penumbră	18 ^h 58 ^m 42 ^s
Începutul eclipsei parțiale	19 ^h 55 ^m 48 ^s
Începutul eclipsei totale	20 ^h 53 ^m 48 ^s
Momentul fazei maxime	21 ^h 43 ^m 54 ^s
Sfîrșitul eclipsei totale	22 ^h 3 ^m 54 ^s
Sfîrșitul eclipsei parțiale	23 ^h 32 ^m 00 ^s în 6 august
Ieșirea Lunii din penumbră	0 ^h 29 ^m 00 ^s în 7 august

Începutul eclipsei se vede în Africa de Est, în Europa de Est, în Asia, în partea estică a Oceanului Pacific, Australia, Oceanul Indian și Antarctica. Sfîrșitul eclipsei se vede în Africa, Oceanul Atlantic în partea estică a Americii de Sud, în Europa, Asia, în partea vestică a Australiei, în Oceanul Indian și Antarctica.

EM ȚIFER

Chiar și câștigătorii

HECTARUL NU-I MAI MARE, DAR RECOLTA, DA!

Mulți dintre vecini înclină să creadă că pământul cooperativei noastre are ceva miraculos, de vreme ce pînă și în 1965 și 1968 — ani foarte secetoși în sudul Dobrogei — am recoltat peste 4 000 kg de porumb la hectar. Producția din 1969 a fost, într-adevăr cea mai mare din cîte s-au realizat vreodată pe aceste pămînturi, dar ea nu a apărut din senin. Am pregătit-o cu mîgală în anii precedenți. Cum anume? Simplu. Observînd și aplicînd concluziile observațiilor. Ideea a plecat de la faptul că de fiecare dată erau sole de pe care unele echipe dobindeau recolte mult mai mari decît media realizată pe cooperativă. Pămîntul fiind același, aceleași condițiile, diferența de recoltă nu are altă explicație decît felul diferit în care am lucrat. La învățămîntul agrozootehnic, am studiat amănunțit, cu încetînitorul, ca să folosesc un termen cinematografic, experiența echipelor fruntașe. Aceasta a fost cu puțință pentru că de vreo cîțiva ani, adică de atunci cînd ne-am propus să ne însușim bine propria experiență, am ținut un registru foarte detaliat cu datele ce priveau cultura porumbului. Am observat, bunăoară, într-unul din ani, că două echipe care lucrau pe sole alăturate au obținut producții diferite cu vreo mie de kilograme la hectar, deși nimic altceva nu le deosebea munca în afară de faptul că una din echipe executase o prașilă — pare-mi-se a treia — imediat ce s-a putut lucra după o ploaie, iar cealaltă cu 48 de ore mai tîrziu.

Vreau să spun că modul în care știi să folosești condițiile ce se ivesc are un rol hotărîtor. Este însă tot atît de adevărat că sînt și metode cu valabilitate largă. Noi, de exemplu, am folosit numeroși hibrizi dubli: HD 311, 306, 208, 405, în funcție de recomandările stațiunii experimentale. Pe măsură ce unii hibrizi se dovedeau mai productivi, ceilalți erau eliminați. Pînă la urmă am optat definitiv pentru H.D. 405, pe care îl cultivăm pe întreaga suprafață. Deci, fiecare cooperativă trebuie să stabilească ea singură care este hibridul cel mai potrivit, cel mai productiv. Probabil că acele unități care au și teren de luncă și de șes — nu-i cazul nostru — vor trebui să folosească doi hibrizi diferiți. Cit despre celelalte probleme care țin de cultura porumbului, sînt cîteva pe care le consider general valabile. Însămînțarea în epoca optimă, în teren arat de cu toamnă și bine fertilizat, menținerea culturii în stare curată prin prașile executate la timp, recoltarea fără pierderi, sînt lucrări care nu mai comportă discuții.

Un sfat, totuși, se poate da celor care cred că pămîntul nostru are proprietăți deosebite. Dacă nu ești zgîrcit cu pămîntul și el este darnic cu tine. Cele 200 kg de îngrășăminte complexe la hectar, zilele — muncă cheltuite la prașilă și plățile către întreprinderea de mecanizare pentru executarea lucrărilor mecanice ori de cîte ori a fost nevoie ne-au fost răsplătite cu un spor de producție — raportat la plan — de 2 876 kg la hectar. Producția, peste plan, livrată în întregime statului, ne-a adus venituri suplimentare în valoare de aproape două milioane lei.

N. HUDÎTEANU
președintele cooperativei agricole din
Comana jud. Constanța

ridică stacheta

ÎN SPIC CÎT VRABIA

Noi, la Dor Mărunt, ne preocupăm de producția de grâu a unui an la începutul celui anterior. Mă refer la amplasarea culturilor premergătoare. După cum se știe, cultura grâului pretinde premergătoare care părăsesc terenul devreme. Cînd acestea sînt leguminoase, care îmbogățesc solul în azot, este și mai bine. Am căutat totdeauna ca solele respective să aibă formă geometrică cît mai regulată, cu apă freatică mai la suprafață, pentru ca plantele să nu sufere din pricina seceței. Aceste condiții trebuiau să permită premergătoarelor maturizarea în timp cît mai scurt, spre a le putea recolta pînă la jumătatea lunii iulie. Urmează apoi, pînă la semănat, trei lucrări de discuire, ceea ce face ca al patrulea discuit și grăpatul independent dinaintea semănatului să găsească terenul liber de orice buruieni. O dată cu lucrările solului administrăm o primă doză de îngrășămintă — 300 kg de superfosfat la hectar.

Perioada optimă de semănat, în condițiile noastre, este cuprinsă între 1 — 10 octombrie. În această perioadă, fără a pierde un ceas bun de lucru, însămînțăm întreaga suprafață, incorporînd la hectar cîte 228 kg de sămință din soiul Bezostaia. Neavînd buruieni la însămînțat, ținem cu tot dinadinsul să nu avem nici la răsărire. De aceea nu punem în cutiile semănătorilor decît sămință cu un grad de puritate de 98—99 la sută.

Cu aceasta nu am socotit terminată munca pentru cultura grâului. Toamna mai rar, iarna tot mai des, vizităm solele cu grâu pentru a constata starea de vegetație. În luna februarie, cînd zăpada nu se topește încă de pe cîmp, administrăm și cîte 150 kg de azotat de amoniu la hectar, împrăștierea făcîndu-se cu avionul, ca și în vară.

Primăvara sînt vizibile primele rezultate ale muncii noastre din vară și toamnă. Ca urmare a respectării stricte a normei de sămință, a purității și puterii de germinație a seminței, avem o densitate de 680—700 de plante la un metru pătrat, iar în cultură nu există buruieni. Aceasta ne scutește de a mai face secăritul — lucrare destul de anevoioasă. Adîncimea de semănat — șapte pînă la opt centimetri, face ca grâul să nu se descalțe în urma înghețurilor și nu mai trebuie tăvălugit.

Producția medie la hectar s-a ridicat în anul 1969 la 4 203 kg, cu 1 203 kg mai mult decît cifra planificată. Pe unele parcele am obținut 4 800 și 5 000 kg la hectar. O asemenea producție ne-a permis să livrăm statului 1 126 de tone, cu 406 mai multe decît am prevăzut la începutul anului. Ce-a însemnat pentru noi această producție? Aproape 3,5 milioane de lei venit net.

CONSTANTIN POPA
președintele cooperativei agricole
Dor Mărunt, județul Ialomița

FEBRUARIE

Făurar Scurtul

ZILELE LUNII

1 LUNI	15 LUNI
2 MARȚI	16 MARȚI
3 MIERCURI	17 MIERCURI
4 JOI	18 JOI
5 VINERI	19 VINERI
6 SÎMBĂȚĂ	20 SÎMBĂȚĂ
7 DUMINICĂ	21 DUMINICĂ
8 LUNI	22 LUNI
9 MARȚI	23 MARȚI
10 MIERCURI	24 MIERCURI
11 JOI	25 JOI
12 VINERI	26 VINERI
13 SÎMBĂȚĂ	27 SÎMBĂȚĂ
14 DUMINICĂ	28 DUMINICĂ

FAZELE LUNII

2 februarie	— primul pătrar
10 "	— lună plină
18 "	— ultimul pătrar
25 "	— lună nouă

METEOROLOGIE POPULARĂ

Faur alb întărește semănăturile. Faur urât, aduce un mai frumos. Cînd nu îngheață în faur, e semn de an mînos. Vînturile de miază-noapte prevestesc an mînos. Negura de la soare-apune arată ger. Apa curgătoare de e caldă, urmează ger.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. ● Controlul semănăturilor de toamnă; la nevoie se sparge crusta de gheață și se iau măsuri de eliminare a surplusului de apă. În «ferestrele iernii» se fac arături. ● Se încorporează în sol îngrășămintele organice și minerale. ● Amenajarea terenurilor de irigație. ● Poate începe semănatul culturilor din epoca I, ale căror semințe germinează la 1° — 4° C (mazăre, trifoi, lucernă, orz, mac).

În grădina de legume. ● Primele însămînțări pentru producerea răsadurilor necesare culturilor timpurii în cîmp (varză, castraveți, roșii, ardei, vinete etc.) Se pregătesc ghivecele nutritive pentru repicarea răsadurilor. ● Începe ierovizarea cartofilor.

În vie și livadă ● Stropitul pomilor. Tăierile de rodire și igienă. ● Repararea drumurilor și spaliierilor, instalații în viile tinere și plantațiile de portaitoi.

În sectorul zootehnic. ● Se scot primele serii de pui și se pun alte ouă la incubat. ● Încep tratamentele veterinare necesare pregătirii animalelor pentru primăvară. ● În zilele călduroase reîncep zborurile de curățire la albine.

CALENDAR CINEGETIC

● Este permisă vînătoarea de mistreți, sitari, cocoșari, giște, rațe sălbatice, vînat de baltă. Pot fi vîinate toate răpitoarele cu păr sau pene, în afara celor ocrotite de lege. Cu autorizație specială se pot vîna jderi. Vînatul este ajutat cu hrană suplimentară. Pomii din livezi se învelesc cu grijă, să nu-i roadă iepurii. Pescarii sportivi pot pescui mreană, clean, scorbar, în bălți știucă și biban; în apele de munte lipan. Continuă tăierea copcilor de gheață, încît peștii să nu se sufoc. Se curăță zăpada pentru ca lumina să pătrundă în apă. Se repară bărcile (călăfăuit, vopsit) și uneltele de pescuit.

DIN VECHI CALENDARE SĂTEȘTI

ZĂPADĂ CARE ARDE

la canfură și o freacă pînă devine ca praful, o amestecă cu zăpadă și o pune în lighian, după aceea o aprinde pe dinșa și va fi arzînd pînă cînd toată zăpada se va topi și se va preface în apă.

CUM VÎRI OUL ÎN STICLĂ?

la oțet tare de vin și pune într-insul oul să stea 24 de ceasuri, după aceea scoate-l din oțet și sucește-l pe masă cu mîna pînă se va lungi de va încăpea pe gîtul sticlei și-l vei vîri ușor înăuntru; după aceea toarnă apă rece. Oul se va face iar întreg și tare și rotund, cum a fost mai înainte pînă a-l pune în oțet.

ZĂPEZI

*În liniștea cît împrejur-ți vezi
s-au prefîrat curatele zăpezi.*

*...Draga mea, draga mea,
acoperă fereastra sub perdea*

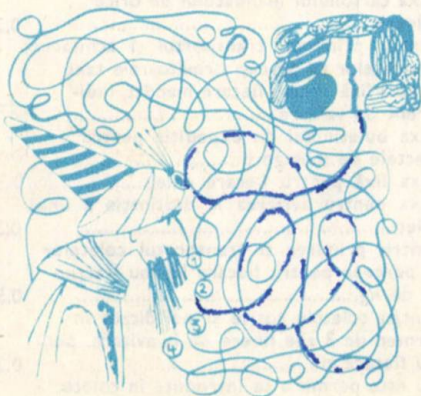
*să nu răzbată, cumva, din odaie
nestinsa noastră vîlvătaie.*

*Pîrjolul ei să nu topească
zăpada cea nepămîntească*

*În frumusețe și fiori.
Să nu grăbim nici muguri și nici flori*

*cu-a primăverii nălucire
Nu îmi topi zăpezile, iubire!*

Tiberiu UTAN

PLĂCINTĂ CU LOBODĂ (rețetă din comuna Bucium Alba)

Pentru aluat: 1/2 kg. făină, sare (un vîrf de cuțit), apă cît cuprinde. Pentru umplutură: circa 1 kg frunze de lobodă grasă, o mină cozi de ceapă verde, un pahar de vin cu untdelemn, 100 g smîntînă.

Din cantitățile de mai sus se lucrează un aluat obișnuit de plăcintă. Se împarte în două. Se întinde prima jumătate cu vergeaua. Foia nu trebuie să fie prea subțire. Se unge cu untdelemn și se încrețește atît ca să încapă într-o tavă care merge la cuptor și pe care am uns-o din timp. Peste foaie se așază loboda preparată ca mai jos și se acoperă cu a doua foaie de aluat unsă și încrețită. Se dă la cuptor. Umplutura: Loboda se spală, i se scot nervurile groase de pe dosul frunzelor și se taie în fișii late de un deget. Se sărează și se lasă să stea cam o jumătate de oră. Frunzele de ceapă, mărunt tăiate, se înăbușe în ulei. Se adaugă loboda bine stoarsă. Cînd s-a înmuiat se adaugă smîntîna.

NU-ȚI VINE SĂ CREZI!...

● Dacă cei 20 000 de pași pe care îi face în medie fiecare om într-o zi ar fi parcurși pe un «drum drept» într-o viață de 70 de ani s-ar totaliza 500 000 000 de pași. Aceasta reprezintă aproximativ 384 000 km, adică distanța de la Pămînt la Lună.

● Pe o singură parte a unei cărți poștale, cunoscutul micrograf bulgar Artim Ghidicov a reușit să scrie 36 000 de cuvinte (extrase din opere ale diferiților autori francezi). Pe o singură față a trei cărți poștale a copiat în întregime «Hamlet» (în limba engleză), iar pe o singură față a două cărți poștale «Hernani» de Victor Hugo.

● Rețeaua de transport terestru (șosele și linii de cale ferată) din lumea întreagă are o lungime totală de 21 000 000 km.

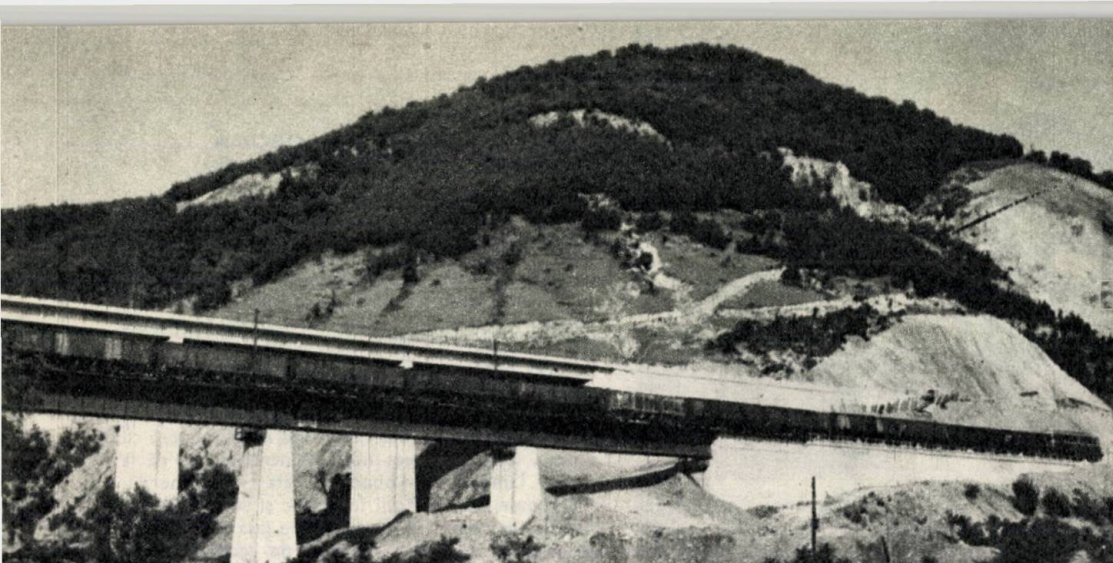
VULTURUL BOMBARDIER

Vulturul pleșuv egiptean este cel mai mic din cele cinci specii care viețuiesc în Africa orientală. El măsoară în jur de 1,70 m cînd are aripile deschise și se recunoaște ușor prin penajul alb-murdar, părțile golașe ale capului și gîtului de un galben-citron, ochiul roșu și punctul albastrui de pe cioc. El se hrănește cu stîrvuri și gunoaie, cu mici mamifere și reptile. O pereche de asemenea păsări a fost observată în Parcul Național din Serengeti, și alte trei exemplare în regiunea vecină — trecătoarea Elduvai. Cele cinci păsări au demonstrat aceeași curioasă tehnică de spargere a cojilor la ouăle de struț, cărora voiau să le mănînce conținutul. Ele luau în cioc o piatră în greutate de 120 g — 180 g, uneori chiar pînă la 300 g, apoi își ridicau capul cît mai sus și cu o mișcare violentă a corpului și gîtului proiectau această piatră în direcția oului. Această mișcare se repeta pînă ce coaja oului se spargea.

Unele ouă sînt sparte în mai puțin de două minute, după patru sau șase lovituri, altele au cerut pînă la unsprezece sau douăsprezece lovituri de piatră. Distanța de la care sînt aruncate pietrele variază între șase și zece metri.

DRUMUL LUI ALI-BABA

Pe ce drum va trebui să apuce Ali-Baba ca să nimească la peștera în care se află comoara?
Soluția: Pe drumul nr. 2.

TARIFE CFR

km	Lei		km	Lei	
	Cl. 1	Cl. 2		Cl. 1	Cl. 2
tren de persoane					
1— 5	3	2	141— 160	50	33
6— 10	5	3	161— 180	56	37
11— 20	8	5	181— 200	62	41
21— 30	11	7	201— 250	71	47
31— 40	14	9	251— 300	80	53
41— 50	17	11	301— 350	87	58
51— 60	20	13	351— 400	96	64
61— 70	23	15	401— 500	114	76
71— 80	26	17	501— 600	131	87
81— 90	29	19	601— 700	149	99
91—100	32	21	701— 800	159	106
101—120	38	25	801— 900	171	114
121—140	44	29	901—1000	182	121

Suplimente, tichete

km	Viteză		Rezervarea locului			
	Rapide		Accelerate		Cl. 1	Cl. 2
	Cl. 1	Cl. 2	Cl. 1	Cl. 2		
1—250	6	4	10	7	—	—
peste 250	12	8	14	10	—	—
orice distanță	—	—	—	—	5	4

Tariful de taxare în tren

Lei			Lei		
km	cl. 1	cl. 2	km	cl. 1	cl. 2
Tren de persoane					
1—100	45	30	301—600	135	90
101—300	90	60	peste 600	180	120
Suprataxe orice zonă				60	45

Suplimente, tichete

km	viteză	Rezervarea orice tren	locului
Orice distanță și clasă	15	45	

TARIFE PTTR

Sectorul poștal

Taxa lei

O scrisoare simplă «loco» până la 20 g	0,35
O scrisoare simplă «alte localități» până la 20 g.....	0,55
Pentru fiecare 20 g sau fracțiune de 20 g în plus atât pentru «loco» cât și pentru «alte localități».....	0,20
Maximum greutate admis 2 kg	
Nu se admite a se introduce în scrisori: bani, valori sau alte obiecte.	
O carte poștală simplă.....	0,30
O carte poștală ilustrată.....	0,40
Taxa fixă de recomandare.....	1,20
Taxa pentru remitere «expres».....	1,50
Confirmare de primire poștală (A.R.)....	1,00
Taxa fixă pentru o trimitere post-restant.....	0,50
Abonament la o căsuță poștală, lunar.....	10,00
Taxa cartonului mandatului de orice valoare.....	0,25
Pentru primirea, transportul și achitarea mandatelor se percep următoarele taxe	
O taxă fixă pentru fiecare mandat, indiferent de valoare.....	0,70
Taxa buletinului de expediție pentru obiectele de mesagerii.....	0,15
Taxa fixă pentru fiecare colet.....	0,20
Taxa pentru avizarea la destinație a unui colet.....	0,35
Pentru primirea și transportul coletelor se percep pentru fiecare kg sau fracțiune de kg.....	0,50
Pentru coletele sosite și neridicate în termen de 3 zile libere de la avizare, pentru fiecare zi.....	0,20
Nu este permis a se introduce în colete: bani, scrisori, obiecte ce se pot altera,	

sau lucruri fragile, neasigurate prin ambalare.

Pentru a expedia acte, hîrtii de valoare, documente etc. utilizați serviciul «Scriori deschise cu valoare declarată».

Pentru expedierea obiectelor mici cu valoare (ceasuri, stilouri, bijuterii), utilizați serviciul «Scriori deschise cu valoare declarată».

Sectorul telegrafic

Taxa unui formular de telegramă	0,10
Taxa unui cuvînt la telegrame simple «loco»	0,10
Taxa unui cuvînt la telegrame simple «alte localități»	0,20
Pentru o telegramă «urgent» dublul taxelor pe cuvînt de la telegramele simple:	
loco.....	0,20
alte localități.....	0,40
Pentru o telegramă «fulger» triplul taxelor pe cuvînt de la telegramele simple.....	0,30
	0,60
Se taxează minimum 10 cuvinte	
De fiecare telegramă se încasează o taxă fixă.....	0,20
O telegramă de lux cu text fix adresată «loco»...	2,50
O telegramă de lux cu text fix adresată «alte localități».....	3,50
O telegramă de lux cu text liber se taxează ca o telegramă obișnuită, plus valoarea formularului de lux.....	0,50

Sectorul telefonic

ZONA	Distanța	Taxa în lei pe minut sau fracțiuni de minut	
		întreg	reduc
I	0— 50 km	0,50	0,30
II	50—100 km	1,00	0,60
III	100—200 km	2,00	1,20
IV	200—400 km	3,50	2,10
	peste 400 km	5,50	3,30

Convorbirile se pot solicita simplu, urgent, sau fulger, minimum de taxare fiind 3 minute.

Pentru convorbirile telefonice interurbane speciale (cu aviz, cu taxă inversă și cu înțelegere) tariful simplu este:

ZONA	Distanța	Taxa în lei pe minut sau fracțiuni de minut	
		întreg	reduc
I	0— 50 km	0,75	0,45
II	50—100 km	1,50	0,90
III	100—200 km	2,50	1,50
IV	200—400 km	4,50	2,70
V	peste 400 km	7,00	4,20

Sectorul radiofonic

Taxa de înscrieri (abonați noi) radio cu lămpi sau tranzistori	11,00
Taxa de abonament trimestrial radio cu lămpi (sau tranzistori)	30,00
Taxa de abonament trimestrial televiziune	45,00
Taxa de abonament trimestrial radioficare	20,00

Majorări la neplata taxelor în termen 30 la sută

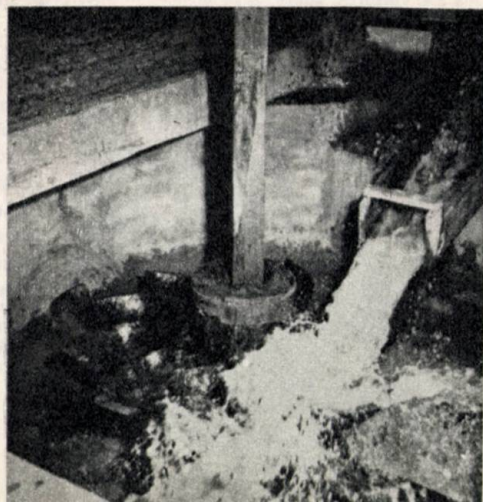
DE LA ROATA CU FĂCIAIE LA... TURBINA «PELTON»

Sîntem îndeobște prea obișnuiți să credem că am fost întotdeauna cu mult în urma altor țări în ceea ce privește tehnica. În fapt, românii au întîietate, chiar pe plan mondial, în mai multe feluri de lucrări tehnice, dintre care descriem aci pe cele din transporturi și hidraulică, datorite iscusinței unor săteni din trecut.

Cel mai vechi vehicul purtat pe șine, din întreaga lume, este un vagonet cu roți de lemn, ce era tras pe șine tot de lemn, formate din prăjini lungi și care se află expus în «Muzeul comunicațiilor» din Berlin, unde a fost adus de la mina de aur «Ruda 12 Apostoli» din Brad, localitate minieră situată în munții Apuseni. Acest vehicul datează de la sfîrșitul sec. al XIV-lea și este o creație a sătenilor — mineri români de aci, folosind odinioară pentru scoaterea minereului din mină și transportarea acestuia pînă la șteampurile din apropiere. Asemenea vagonete s-au întrebuițat în scopuri asemănătoare și la unele mine din Anglia, dar de abia la începutul secolului al XVII-lea, deci cu peste 100 de ani mai tîrziu. O copie a acestui vagonet este expusă la «Muzeul tehnic al căilor ferate» din București împreună cu sinele de lemn, care au schimbat de cale, cu ac și inimă, la fel cu cele de la Brad aflate azi la Muzeul din Berlin.

Precursora turbinelor «Pelton» este «roata cu făcie» a vechii mori din satul Strimba (jud. Gorj), repusă în funcțiune în «Muzeul tehnic» din București printr-un șuvoi de apă ce izbește cupele fixate pe un butuc vertical, al cărui ax mișcă pietrele morii. Pentru ca acestea să poată da întregul lor randament, este necesară o cădere de apă de 1—3 m înălțime, care, izbind cupele sub o înclinare de 45° dezvoltă circa 10 cai putere. Asemenea roți au fost folosite și la joagăre, precum și la șteampuri, dînd un randament superior roților de moară obișnuite. Acest fel de roată este socotită de specialiștii străini ca fiind precursora roților «Pelton» ale căror palete seamănă foarte mult cu cele scobite în lemn în chip de «căuș» (cupă) de către meșterii noștri țărani de odinioară. În «Muzeul german al capodoperelor științei și tehnicii» din München (R.F.G.), în «Sala mașinilor de forță» a fost expusă o copie a acestei mori țărănești, cu mențiunea că «este precursora roților Pelton».

P. Voiculescu-LEMENY

MARTIE

Mărțișor Germinar

ZILELE LUNII

1	LUNI	15	LUNI
2	MARȚI	16	MARȚI
3	MIERCURI	17	MIERCURI
4	JOI	18	JOI
5	VINERI	19	VINERI
6	SÎMBĂȚĂ	20	SÎMBĂȚĂ
7	DUMINICĂ	21	DUMINICĂ
8	LUNI	22	LUNI
9	MARȚI	23	MARȚI
10	MIERCURI	24	MIERCURI
11	JOI	25	JOI
12	VINERI	26	VINERI
13	SÎMBĂȚĂ	27	SÎMBĂȚĂ
14	DUMINICĂ	28	DUMINICĂ
		29	LUNI
		30	MARȚI
		31	MIERCURI

FAZELE LUNII

4	martie	— primul pătrar
12	"	— lună plină
20	"	— ultimul pătrar
26	"	— lună nouă

METEOROLOGIE POPULARĂ

Neaua din mărțișor împuținează vînatul.
Martie vînturos, aduce după el maiu frumos.
Dacă martie-i cu rouă, mult plouă.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. ● Se lucrează cu grapa cu colții reglabili arăturile de vară și toamnă. Lucrări diferențiate de îngrijire a semănturilor de toamnă (îngrășare, tăvălugire, grăpat, combaterea dăunătorilor). ● Se amenajează răsadnițele pentru orez și tutun.

În grădina de legume. ● Se seamănă în răsadnițe ardei, roșii, vinete. ● Plantări și însămînțări în cîmp (mazăre, cartofi, timpurii, rădăcinoase, varză, verdețuri, ceapă, usturoi). ● Măsuri de protejare a unor culturi, cu folii de polietilenă.

În vie și livadă. ● Igiena culturilor (tăieri și stropiri). ● Plantările de primăvară la pomi. ● Începe dezgropatul viței de vie. ● Măsuri de protecție a viilor contra brumelor târzii.

În sectorul zootehnic. ● Noi serii de pui din incubatoare. ● Îngrijirea animalelor la fătare. ● Tratamente veterinare la bovine, ovine păsări. ● Stimularea familiilor de albine pentru creșterea de puiet.

CALENDAR CINEGETIC

Se pot vîna sitari, porumbei sălbatici, cocoșari, gîște și rațe sălbatici (pînă la 20 martie) și toate răpitoarele cu pîr sau pene, afară de cele ocrotite; cu autorizație specială urși și jderi. Evaluarea efectivelor de vînat. Vizarea permiselor de vînătoare. ● În apele de munte, pescuitul sportiv e oprit. În apele de șes se pescuiesc pești răpitori (știucă, biban, șalău).

ANOTIMPURI 1971

21 martie la 8^h 36^m Soarele intră în constelația Berbecului. Echinoxul de primăvară.

22 iunie la 3^h 18^m Soarele intră în constelația Racului. solstițiul de vară.

23 septembrie la 18^h 48^m Soarele intră în constelația Balanța. Echinoxul de toamnă.

22 decembrie la 14^h 24^m Soarele intră în constelația Capricornului. Solstițiul de iarnă.

4 ianuarie: Soarele se află la cea mai mică distanță de Pămînt

4 iulie: Soarele se găsește la cea mai mare distanță de Pămînt

Vii să-mi bați iar în fereastră
Tinăr soare auriu,
Și zăpada de pe coastă
Fuge ca argintul viu.

Saltă gureșe șuvoaie
Spunegate și sglobii,
Cîntă cînteze-n zăvoaie
Și-n văzduhuri ciocîrliei!

Ca zăpada care pierе
După veacul iernii greu,
Piei și tu de-acum, durere,
Iarna sufletului meu!

Albe la fereastră, două
Crengi de măr mi-au înflorit:
Vino, primăvară nouă,
Vreau să uit c-am suferit.

ȘT.O. IOSIF

MINUNI CU PEȘTI, ALBINE ȘI TRANDAFIRI

● În apele Oceanului Pacific, de-a lungul coastelor Americii de Nord, trăiește o specie de pește mărunț (circa 30 cm. lungime) denumit eulahon. El conține atât de multă grăsime, încît pe vremuri era folosit de indieni.... drept luminare. În acest scop, după ce peștele era uscat la vînt, i se punea un fitil și apoi era fixat vertical. Astăzi grăsimea eulahonului, bogată în vitamine, este folosită în medicină.

● Dacă ar dispărea albinele de pe suprafața globului, o dată cu ele ar dispărea și peste 100 000 de specii de plante la care polenizarea se face cu ajutorul acestor insecte.

● În orașul vest-german Hildersheim crește cel mai bătrîn trandafir din lume. El are respectabila vîrstă de 800 de ani, dar cu toate acestea înflorește în fiecare an de trei-patru ori.

TRĂIESC DUPĂ „CALENDARUL IULIAN”

Locuitorii din valea Gwon, (Marea Britanie), continuă să trăiască după calendarul Iulian, adoptat la Roma, din ordinul lui Iulius Cezar, încă în anul 46 î.e.n. Cînd papa Grigore al XIII-lea a introdus, în 1582, un alt sistem de împărțire a timpului, noul calendar a fost adoptat, în același secol, de multe state europene. Anglia, Rusia și Suedia l-au acceptat cu întîrziere, dar populația văii Gwon a refuzat să se orienteze după calendarul gregorian, în vigoare în zilele noastre.

Potrivit calendarului Iulian, anul numără 365 și 1/4 zile. În comparație cu cel actual, o zi „iuliană” e mai lungă cu aproximativ 11 minute. În cei 2 000 de ani care au trecut de la introducerea calendarului lui Iulius Cezar, această diferență a însumat 12 zile.

Marea Britanie a adoptat calendarul gregorian în urmă cu 171 de ani, cînd diferența dintre stilul vechi și cel nou era de numai 11 zile. «Înapoiati-ne 11 zile», cereau cei nemulțumiți de «comprimarea» timpului. Nemulțumirile nu s-au extins însă și asupra văii Gwon. Localnicii au rezolvat litigiul, continuînd să socotească timpul ca înainte și declarînd că «nu se urnesc nici cu un minut». Ei respectă cu strictețe tradiția și nu se sfîșie să petreacă revelionul sau alte sărbători cu 12 zile mai tîrziu decît concetățenii lor. Mai mult, sînt convinși că toți ceilalți greșesc, chiar dacă «toți ceilalți» înseamnă majoritatea populației de pe glob.

ȘTIAȚI ACESTE RECORDURI?

- Cea mai scăzută temperatură terestră înregistrată pînă în prezent este de minus 88,3 grade Celsius. Ea a fost înregistrată în 1960 la baza sovietică Vostok în Antarctica.
- Cel mai rar mamifer care există în prezent pe Pămînt este lupul din Tasmania, care în ultimii 10 ani n-a fost văzut niciodată de vînători, deși urme ale lui s-au descoperit în cîteva locuri.
- Recordul de greutate al unui curcan — care a fost atins cu 13 ani în urmă de un exemplar din California — a fost nu mai puțin de 25 kg.
- Cel mai lung șarpe veninos este cobra regală din Asia, care poate atinge lungimea de 5 m.
- Omul cel mai mic de pe Pămînt, aflat în viață, pare să fie un locuitor în vîrstă de 46 de ani din regiunea Allahabad din India, a cărui înălțime nu depășește 74 cm.

E bună broasca, o cumpăr.

actualmente o modestă bibliotecă cu cărți cumpărate din bani câștigați cu mult amar și sudori, reținuți de la gura familiei mele...

Un alt țaran, care mai trăiește și azi, a scos vreme de 19 ani o revistă intitulată «Vasiova». E vorba de bătrînul și faimosul Tata Oancea, țaran plin de vocație artistică (poet, prozator, reporter, dramaturg, pictor și sculptor). În primăvara anului 1970 a fost sărbătorit și decorat pentru opera lui întinsă și modestă, de luminare a satelor, de răspîndire a culturii și a setei de frumos. El difuza revista «Vasiova» ducînd-o cu traista și era vestit prin satele dintre Dunăre și Mureș ca un fel de Cilibi Moise, ori ca Anton Pann. În revistele «Vasiova», «Cuvîntul satelor», «Zorile Banatului» și «Poporul românesc» toate publicații tipărite de țărani, se relevau frumusețile folclorului, însemnătatea cărții în formarea și educarea omului, se elogia și se încuraja opera artistică a vestitelor coruri și fanfare țărănești din Banat, se publicau monografiile de sate, ca și articole privind noutăți științifice și agrotehnice.

O îndatorire de seamă atît a Institutului de folclor, a Muzeului de literatură, a Institutului de literatură «G. Călinescu», a istoriei literare în general, este fără îndoială aceea de a se opri cu interes, respect și dragoste asupra acestui original moment literar, unic în lumea întreagă prin longevitatea lui și prin formele sale de expresie scriitoricească.

Ion MOGÎLDEA inv. Sibiu

ENCICLOPEDIA DE BUZUNAR

● Cimbrul... conservant

Pentru a feri fasolea de viermi, punem în sacul sau în vasul unde păstrăm fasolea peste iarnă, crenguțe de cimbru.

● Coacăza și măcrișul

Cînd mîncăm roșii, măcriș sau spanac, să ne ferim a mîncă în același timp fructe acide cum sînt lămii, coacăze etc. De ce?

Legumele pomenite mai sus conțin acid oxalic care, în combinație cu acidul citric din lămii sau coacăze, dă loc unor combinații chimice foarte primejdioase pentru sănătatea omului, provocîndu-i grave turburări digestive.

În caz de îmbolnăvire, cite 1—2 grame de tanin luate zilnic timp de 2—3 zile fac să dispară fenomenele de intoxicație.

● De-asta nu face plopul—mere?

Un mare învățat, C.E. Bessey, a avut răbdarea și ingeniozitatea să... numere semințele de plop și să le cîntărească. Experiența a făcut-o pe o specie de plop numit *Populus Deltoides*, înalt de 13 metri.

A aflat că numărul mișșorilor este de 32 400, iar după coacerea fructului a observat că fiecare mișșor cuprinde în mijlociu cite 27 de semințe.

Înmulțindu-le, a ajuns să constate că plopul produce 28 milioane de semințe. Greutatea uneia fiind de 0,065 grame, înseamnă că greutatea tuturor semințelor produse de un plop este de 18,2 kg.

Oare din pricina asta s-a iscat proverbia vorbă că plopul nu face mere și nici răchita micșunele?

● Ce de jiil...

E cunoscută exclamația omului de pe la Amaradia cînd a văzut pentru prima oară marea. Ți și-a dat pălăria pe ceafă și-a zis: «Ce de Jiil!...»

Ei bine, iată lungimea cîtorva fluvii: Tamisa, 500 km; Sena, 700 km; Rinul, 1 300 km; Dunărea, 2 800 km; Volga, 3 580 km; Nigerul, 4 200 km; Obi, 5 300 km; Amazonul, 5 600 km; Nilul, 6 000 km, iar Missisipi 6 600 km.

● Cum au murit?

Baiazid a murit într-o cușcă de fier. Ducele de Clarence s-a înecat într-o bute cu vin; amiralul Drake a decedat devorat de crab; Eschil a fost ucis de căderea unei broaște țestoase, iar Sofocle a murit de... bucurie.

● Cele șapte minuni

La începutul veacului nostru erau socotite drept cele 7 minuni următoarele invenții: Radio-telegafia, Telefonul, Avionul, Radiul, Antitoxinele, Analiza specială și Razele X.

Lucrurile s-au schimbat enorm de mult și de rapid în ultimile 4—5 decenii, astfel încît astăzi, dacă ar fi să întocmim o listă a celor dintîi șapte invenții epocale, am spune că ele sînt: Energia termo-nucleară, Televiziunea, Racheta cosmică, Radarul, Laserul, Cibernetica și... Chimia industrială (produsele sintetice):

APRILIE

Prier

ZILELE LUNII

1	JOI	16	VINERI
2	VINERI	17	SÎMBĂTĂ
3	SÎMBĂTĂ	18	DUMINICĂ
4	DUMINICĂ	19	LUNI
5	LUNI	20	MARȚI
6	MARȚI	21	MIERCURI
7	MIERCURI	22	JOI
8	JOI	23	VINERI
9	VINERI	24	SÎMBĂTĂ
10	SÎMBĂTĂ	25	DUMINICĂ
11	DUMINICĂ	26	LUNI
12	LUNI	27	MARȚI
13	MARȚI	28	MIERCURI
14	MIERCURI	29	JOI
15	JOI	30	VINERI

FAZELE LUNII

2	aprilie	— primul pătrar
10	"	— lună plină
18	"	— ultimul pătrar
25	"	— lună nouă

METEOROLOGIE POPULARĂ

Prier frumos aduce după el mai viforos. Prier umed aduce rod bogat. Gîndacii din aprilie îngheață în mai. Negura din aprilie, la răsărit și miazăzi, e semn bun. De tună în aprilie, nu te mai teme de ger. Prier frumos înseamnă vară furtunoasă.

LUCRĂRI AGRICOLE

Lucrări în cîmp. ● Semănatul porumbului (lucrare de mare importanță trebuie făcută la timp, cînd în sol s-a realizat temperatura minimă de germinare. ● Arăturile de toamnă se întrețin cu grapa cu colți reglabili, grapa cu discuri sau cultivatorul. ● Se plantează cartofii de vară. ● Se plivesc semănăturile de toamnă. ● Măsuri de combatere a rășoarei, gîndacului ghebos, gîndacului roșu și gîrgăriței. Spre sfîrșitul lunii se seamănă iarba de Sudan, meiul, ricinul și se plantează tutunul.

În grădina de legume. ● Pregătirea terenului pentru plantări. ● Recoltarea verdețurilor și legumelor timpurii.

În vie și livadă. ● Stopiri de primăvară în livezi. În viile noi se plantează vița. ● La viile pe rod se face prima prașilă, se termină tăiatul și cercuitul coardeior.

În sectorul zootehnic. ● Toată atenția hrănirii și îngrijirii animalelor tinere. ● Se face tratamentul contra coccidiozei la pui. Se amenajează taberele de vară pentru animale.

CALENDAR CINEGETIC

Se vînează sitari, cocori, becaține și răpitoarele cu păr și pene, iar cu autorizație specială, urși, jderi, dropii și cocoși de munte. Vînatul și-a început reproducerea: vîntorii nu vor ieși la cîmp cu cîinii.

● Pescuitul sportiv e oprit în apele de munte; în cele de șes, pescuitul sportiv dă rezultate bune. Pregătirile pentru reproducerea artificială a puietului de clean și mreană. În bazinele piscicole închise, începe furajarea.

REȚETE DE SEZON

SUPĂ DE PRIMĂVARĂ: 1 1/2 l apă, 350 g cartofi, 250 g fasole albă, 125 g măcriș, 50 g unt, o mină foi salată verde, sare.

Fasolea se pune la fiert cu apă rece. După o oră se adaugă și cartofii curățați și tăiați în patru. Se mai lasă să fiarbă o jumătate de oră. Se pasează, se sarează, se pun verdețurile tăiate mărunt. Se lasă să mai fiarbă încă 10—15 minute. Se toarnă în supieră peste untul proaspăt. Se servește cu crutoane.

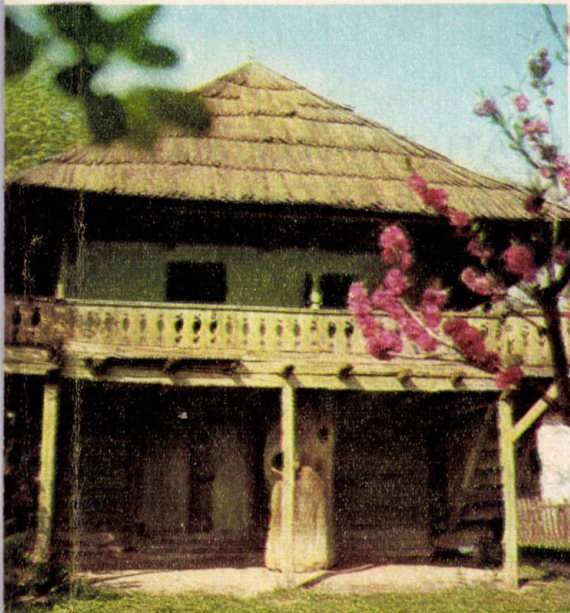
SĂRMĂLUTE MOLDOVENEȘTI CU URDĂ: 500 g frunze de ștevie sau sfeclă ori 250 g frunze de viță, 1/2 kg urdă dulce de oi, 1/2 kg de ceapă verde, un pahar de vin cu ulei sau 50 g unt, două linguri cu orez, 1—2 legături mărar, la dorință — un ou, puțin boș sau apă, sare și piper după gust, 100—150 g smîntînă sau iaurt.

Ceapa curățată și spălată, se taie mărunt și se pune într-o tigaie împreună cu uleiul sau untul, să se topească. Nu se rumenește. Se adaugă urda bine sfărîmată, orezul spălat, sare și piper. Se ține pe foc mic, amestecîndu-se pînă se umflă și se înmoaie puțin orezul. Se lasă să se răcorească, se adaugă mărarul și, la dorință, un ou.

Frunzele se curăță de cotoare și se opăresc foarte puțin cu apă sărată; cele de ștevie și sfeclă se opăresc cu apă și boș.

Se învelește apoi în ele cite o linguriță de urdă, se așază sarmalele — în straturi — într-un vas pe fundul căruia am pus un rînd de foi. Se toarnă peste ele puțină apă sau boș fiert separat și îndoit cu apă. Se fierb mai întîi pe flacără, apoi se dau la cuptor cu foc potrivit. Se servesc cu smîntînă sau iaurt și mămăliguță.

PAGINI VECHI

«După un document statistic din anul 1831, litografiat cu litere cirilice, Bucureștiul avea pe atunci 10 074 de case. La 1878 recensământul edificiilor Capitalei a stabilit cifra de 20 323 corpuri de case, astfel că numărul lor s-a îndoit în curgerea a 47 de ani. În 1901 recensământul a stabilit cifra de 31 076 corpuri de edificii, iar în 1912...48 772 corpuri de case compuse din 232 943 camere, formînd 79 972 locuințe, 10 299 prăvălii, 1 082 ateliere și fabrici 4 027 grajduri, 193 garaje, 27 426 magazine, precum și 7 282 grădini».

CE ȘTIM DESPRE FUSELE ORARE

În diferite puncte de pe suprafața Pămîntului, Soarele trece la meridian la ore diferite; de exemplu, la București trece aproape cu două ore mai devreme decît la Londra și aproximativ cu trei ore mai tîrziu decît la New Delhi. Dacă s-ar folosi ora locală dedusă din mișcarea Soarelui pentru fiecare loc de pe pămînt, ar fi foarte greu să se coordoneze activitatea omenească. Pentru a se evita acest lucru, întregul glob pămîntesc a fost împărțit în 24 de regiuni numite fuse orare.

Toate punctele ce se află într-un fus orar au aceeași oră, ora meridianului central al fusului. Drept origine a fuselor se ia meridianul ce trece prin Greenwich (Anglia). Fusul de origine are numărul de ordine 0. Celelalte fuse, începînd de la apus spre răsărit, au numerele 1, 2 pînă la 23. În felul acesta, pe întreg globul pămîntesc avem 24 regiuni-fuse, fiecare avînd ora sa. Deplasîndu-ne dintr-un fus în altul de la apus spre răsărit, înregistrăm o creștere de o oră la fiecare trecere în fusul următor; și, invers, ora scade cînd ne deplasăm de la răsărit spre apus.

O problemă legată de ora de pe glob este următoarea: să presupunem că un avion face ocolul Pămîntului în 7 ore; plecînd din București la 15 mai ora 9, spre est, cu fiecare fus orar va avansa o oră, astfel încît atunci cînd se va întoarce la București pentru el va fi 16 mai ora 16. Dacă pornește spre vest, la întoarcere pentru el va fi 14 mai ora 16. Fenomenul acesta a fost observat pentru prima oară de către însoțitorii lui Magellan în 1520. Pentru a se evita această neconcordanță, în Oceanul Pacific, aproximativ la longitudinea de 180° există o linie numită linia schimbării de dată, la traversarea căreia trebuie respectată următoarea regulă: dacă trecerea se face de la apus spre răsărit, trebuie să se repete data, deci se rămîne în urmă cu o zi, iar dacă se trece de la răsărit spre apus trebuie să se avanseze calendarul cu o zi.

PRIMĂVARA

*La soarele-nfocat
Azi palmele desfac;
De-o grindă neagră-am stat,
Prins ca un liliac.*

*Cîți ani inima-mi are?
Am vîrsta tuturor,
Pe-o flacăără călare
Alerg spre viitor.*

*Trecutul țipă-n urmă,
C-un salt sâr peste punte,
Scinteia piatra scurmă
Cînd mă ridic pe munte.*

*Printre cărbuni în mine
Ciocanele-și fac drum,
Din vâi cresc pîn' la mine
În coșuri nori de fum.*

*Sînt tinăr sau bătrîn?
Alerg spre viitor,
Spre stele focul mîn,
Zburînd din nor în nor.*

G. CĂLINESCU

ANIMALELE NU FUG DE FOC

S-a observat acest lucru în special în Africa, unde izbucnesc desul de des incendii foarte mari. Astfel s-au observat zebre, antilope și elefanți oprindu-se în imediata apropiere a flăcărilor.

Hipopotamii au atacat deseori oamenii aflați lîngă focul de tabără.

FIGURI DE LĂUTARI

G. OCHIALBI

În rindul lăutarilor bucureșteni ca și a publicului larg familia Ochialbi, s-a impus prin măiestria unor muzicieni autentici, mai bine de un secol. Dacă noțiunea de «lăutar» se potrivește lui Dumitrache sau Năstase Ochialbi — vioristi care au strălucit pe la mijlocul veacului trecut — generația urmatoare a familiei, îl produce pe George Ochialbi — muzician cult, cu o pregătire profesională multilaterală (pianist, violonist, compozitor).

Născut la 1 februarie 1870, la Ploiești a făcut studii muzicale cu profesorii Julius Wiest, Wachman și Dinicu la conservatorul din București.

A compus piese muzicale, care au rezistat timpului: Ocheșica, Hora munteților, Hora lumii, valsuri ca: Un sărut românesc, Valsul ursului, Irena.

A purtat peste hotarele patriei, faima cîntecului și jocului popular românesc.

A murit la 8 decembrie 1916.

NICOLAE PICU

S-a născut în 1789, într-o familie de țărani de prin părțile Sucevei.

Cîntecul talentatului lăutar, l-a încîntat pe Frantz Liszt în scurta-i trecere prin țara noastră — făcîndu-l să-și noteze de la «moș Nicolaie» mai multe cîntece și jocuri populare. Rodul acestei întîlniri a fost «Rapsodia română», pe care Liszt a compus-o în spiritul celebrei rapsodii ungare.

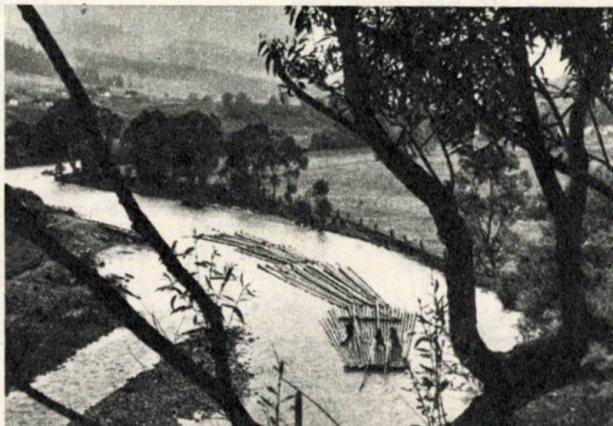
Corăbheasca, Hora cu flori la pălărie, Buciumul, Cîntecul haicucului Darie — sînt numai cîteva din piesele cu care lăutarul bucovinean și-a încîntat auditorii.

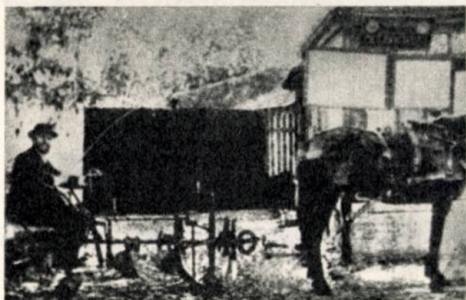
A murit la Suceava, la 2 octombrie 1864.

GREUTĂȚILE MATERIALELOR AȘEZATE SISTEMATIC

1 mc cîntărește în kilograme

Beton cu sfărîmături de cărămidă	1 800
Calcar	2 000
Cartofi	650—700
Cărămizi obișnuite	1 400—1 500
Cărbune de lemn de esență moale	150
Cărbuni	680—780
Cocs de gaz	360—470
Granit	2 700
Lemne de fag în stejar	400
Lemne de stejar în ster	420
Lemne de brad în ster	330
Molift	340
Mortar de var și nisip	1 700—1 800
Nisip, lut, pămînt uscat	1 600
Nisip, lut, pămînt umed	2 000
Pere și prune	350
Var ars	1 000
Zăpadă proaspătă	80—190
Un vagon de 10 000 kg încărcat, conține mc.:	
Argilă umedă	5
Calcar	5
Cărămizi obișnuite	6,5—7,5
Cartofi	
Cărbune de lemn de esență moale	50—80
Cărbuni presăți (brichete)	9—10
Cărbuni	13—14,5
Cocs de gaz	21—30
Gudron (catran)	8,3
Lemne de fag în ster	25
Lemne de stejar în ster	24
Lemne de brad în ster	31,5
Lemne de molift în ster	29,5
Mortar de var și nisip	5,9—6,9
Nisip de rîu uscat	7—7,5
Petriș de rîu uscat	4—6
Sticlă	15,5—17,5
Var ars	7,7—8,4
Greutatea diferitelor cereale în raport cu greutatea aceluiași volum de apă:	
Orz	0,45
Ovăz	0,57
Secară	0,7
Griș	0,8
Făină	0,6
Cartofi	0,7

Unelte agricole inventate de români

Patrimoniul mondial al uneltelor agricole a fost îmbogățit de-a lungul vremii de numeroase invenții românești, unele dintre ele fiind preluate și de agricultorii din alte țări. În secolul trecut cea mai cunoscută realizare românească, în acest domeniu a fost plugul lui Ion N. Daniilescu, distins, dintre alte 350 de invenții, la expoziția internațională de la Paris, în anul 1889. Este vorba de un

plug-sapă — prima invenție agricolă românească brevetată în străinătate. Acest plug, prevăzut cu mai multe cuțe reglabile, era astfel conceput — după cum scriu ziarele timpului — încât îndeplinea toate cerințele lucrărilor: prăsit, săpat, mușuroit și arat între rindurile plantelor. Inventatorul, Daniilescu, fusese elev al școlii de agricultură de la Herăstrău. După succesul obținut la Paris s-a întors la București și s-a străduit timp de unsprezece ani să-și introducă invenția pe ogoarele noastre. Cu toate că în 1895 a obținut o nouă confirmare a valorii plugului-sapă, primind diploma de aur a expoziției cooperatiste ținută la București, el nu a reușit să capete brevetul românesc decît abia în anul 1900. Interesele importatorilor de mașini agricole predominau în vremea aceea. La 15 ianuarie 1899 adunarea deputaților votează legea referitoare la plugul-sapă (63 de voturi pentru și 5 contra), iar după mai bine de un an — la 18 martie 1900 — senatul, unde importatorii încearcă o ultimă rezistență, acordă cu greu votul său (38 pentru și 31 contra).

Epoca invenției lui Daniilescu a durat pînă în jurul anului 1910, cînd au apărut alte unelte agricole mai perfecționate.

În fotografie: Daniilescu, făcînd demonstrații cu plugul-sapă.

CELE DINTÎI

■ În toamna anului 1898 s-a organizat la București prima expoziție viticolă din țara noastră. Au fost prezentate atunci 437 varietăți de struguri, dintre care 45 erau produse ale pepinierelor de la Pietroasa, Istria, Cotnari și Strehaia. Celelalte 392 de varietăți fuseseră aduse de peste hotare (Franța, Egipt, Anglia, Italia și Afganistan).

Tot în acea expoziție s-au putut admira și cei mai mari bostani produși la noi. Cel mai «mic» avea 105 kg,

iar cel mai mare 125. Peste hotare produsele viilor noastre au fost prezentate pentru prima dată în anul 1867, la expoziția internațională ținută la Paris.

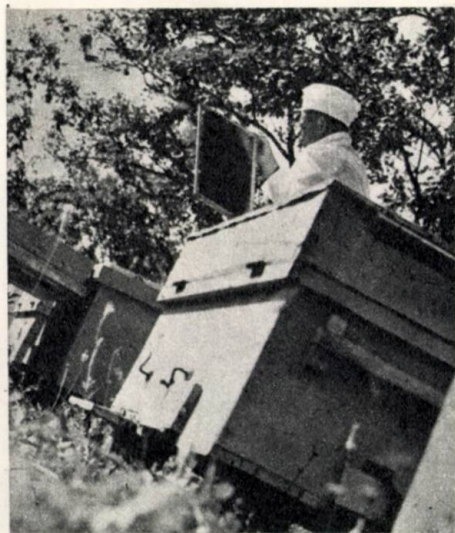
■ Prima școală de altoire s-a înființat în anul 1904, la pepiniera statului de la Drăgășani. Elevii acestei școli reușeau să îndeplinească, în fiecare zi, o normă de 1 000 de butuci de viță altoiți după toate regulile meseriei. Cît de mare era pepiniera, aflăm după numărul muncitorilor care lucrau, permanent — 700, angajați pentru întregul sezon.

■ Meșteșugul creșterii albinelor a fost învățat de sătenii noștri din cele mai vechi timpuri, din tată în fiu, procedeele fiind aceleași de-a lungul anilor, pînă cînd știința și-a spus cuvîntul și în acest domeniu, impunînd sistematizarea stupilor. Aceasta s-a petrecut cam spre sfîrșitul secolului trecut. La noi învățămîntul de specialitate a fost introdus pentru prima dată în anul 1911, cînd publicistul Vasile Pop a creat la București o școală, ale căror cursuri au fost urmate de patruzeci de elevi, delegați din partea școlilor agricole aflate atunci în țară.

PAGINI VECHI UN POPĂ CARE UMBLA DUPĂ DRAGOSTE

Popa din satul Also-fald, avea obiceiul de se ducea pe la baluri și jocuri, fiindcă-i plăceau foarte mult fetele și de aceea se lega de ele chiar și pe drum. Toate mumele cunoșteau patima aceasta a popei și-și păzeau copilele de el.

Dăunăzi popa se duse la un joc și se legă de o fată frumoasă, logodită cu un flăcău din sat. Flăcăul se infuriase de mult încît apropiindu-se de popă, îi dete un brînci. Popa nu venise singur, ci avea cu el și pe paraclicer care umbla mereu cu un ciomag foarte mare. La un semn al popei, paraclicerul se apropie și rădicînd ciomagul, dete una în cap flăcăului, care căzu mort. Popa și paraclicerul sînt arestați. (Universul, 13 ianuarie 1889).

MAI

Florar Arminden

ZILELE LUNII

1	SÎMBĂTĂ	16	DUMINICĂ
2	DUMINICĂ	17	LUNI
3	LUNI	18	MARȚI
4	MARȚI	19	MIERCURI
5	MIERCURI	20	JOI
6	JOI	21	VINERI
7	VINERI	22	SÎMBĂTĂ
8	SÎMBĂTĂ	23	DUMINICĂ
9	DUMINICĂ	24	LUNI
10	LUNI	25	MARȚI
11	MARȚI	26	MIERCURI
12	MIERCURI	27	JOI
13	JOI	28	VINERI
14	VINERI	29	SÎMBĂTĂ
15	SÎMBĂTĂ	30	DUMINICĂ
		31	LUNI

FAZELE LUNII

2	mai	— primul pătrar
10	"	— lună plină
17	"	— ultimul pătrar
24	"	— lună nouă

METEOROLOGIE POPULARĂ

Roua de seară și răcoarea din mai aduc fin și vin mult. Ploaia caldă din mai e binecuvîntare. Mai umed, decembrie alb. Roua din mai prețuește un car de mălai. Gîndacii mulți vestesc an mînos. Mai ploios, aduce după el un iunie frumos. Cînd sunt greeri mulți și dinaintea locuinței lor țin mare curățenie — fin are să fie pușin.

CURIOZITĂȚI

În orașul Alexandria în Egipt mai există încă legende asupra broaștelor țestoase. Astfel, se crede că sîngele proaspăt al țestoaselor ar menține tinerețea. Explicația s-ar baza pe aceea că sîngele conține multe substanțe nutritive și poate folosi la tratamentul unor anemii, compensînd lipsa de fier a organismului.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. Pînă la jumătatea lunii se termină semănatul orezului. Se seamănă pepenii, dovleceii. Lucrările de întreținere (plivit, prășit, rărit, combaterea dăunătorilor, îngrășare) la culturile semănate. Pot începe udările la culturile irigate. Semănatul culturilor duble. Se pregătesc mașinile și utilajele pentru recoltarea păioaselor.

În grădina de legume. Se plantează răsadurile de roșii, ardei, vinete. Se seamănă fasolea, castraveții, dovleceii, bamele. Pe terenurile eliberate se seamănă culturi succesive: varză, roșii, ardei.

În vie și livadă. Legatul și ciupitul lăstarilor la vie. Stropirile contra manei.

În sectorul zootehnic. Perioada de pășunat a animalelor. Tunsul oilor. Recoltarea culturilor furajere: secara, lucerna, borceagul.

CALENDAR CINEGETIC

Se pot vîna numai răpitoare cu pîr și cu pene, în afara celor ocrotite de lege. Cu autorizație specială se mai pot vîna, pînă la 15 mai, urși, dropii, cocoși de munte. Avînd pui, vînatul are nevoie de liniște pentru creșterea lor. Cîinii nu vor fi lăsați să vagabondeze. La recoltarea furajelor se pot găsi cuiburi de prepeliță, potîrniche sau fazani; cuiburile vor fi evacuate de organele vînatorești. Începe pescuitul sportiv la păstrăvul indigen. În apele de șes, pescuitul sportiv este interzis în vederea reproducerii. Se verifică fondul piscicol al apelor de munte. Măsuri de reparare a cascadelor și pîntenilor după viiturile de primăvară.

PAGINI VECHE

Nastratin-hogea, un fel de — Esop și Tilu Buhoglindă (?) turc, ci-că are mormintul în Asia-mică. Inge Rober spune că l-a văzut; ar fi stînd acolo de sute de ani. — Cînd Nastratin-hogea a fost întrebat, dacă se va prăpădi lumea, a răspuns: «Cînd o muri nevastă-mea moare jumătate din lume, și cînd voi muri eu, moare lumea întreagă» Foarte profund. Mi-a povestit-o Inge Rober, în drumul dintre Adjud și Focșani, 21 Maiu 1872. (Titu Maiorescu: însemnări zilnice).

INTOARCEREA DE LA IARBĂ VERDE

ÎN MAI

*Toți pomii în zori și-au mișcat cu mirare
Perlele florilor scăpărătoare,
Ritmice grupuri de foc vegetal,
Îmbrățișate de jar și răcoare.*

*Aseară toți pomii pustii
Legănau descărnatele crengi cenușii,
Dar eu presimțeam că într-înșii se schimbă ceva,
Și-n așteptare tulburătoare
Clopotul inimii beat răsuna.*

*Noaptea întreagă am stat priveghînd,
Bezna curgea ca un fluviu afară,
Eu bănuiam, auzeam cum se naște
Minunea tainică de primăvară.*

*Mă încordam întunericul des să-l străbat,
Să văd ce se-ntimplă și, iată,
Privirile mi s-au lărgit, am primit
Taina-nfloririi, duioasă, curată,
Pe care acum eu o știu mult mai bine
Decît pomii cu flori și albine.*

*Lacom torc crengile seva subțire,
Crengile tremură fără oprire,
Cerul deasupra se-apleacă mai tare,
Pomu-n suavă durere tresare,
Si-n zori, în văzduhul umed și pal
Pomii își flutură-n vînt cu mirare
Ritmice grupuri de foc vegetal,
Perlele florilor scăpărătoare.*

Nicolae Labiș

Fermele la lucru

La noi la Drăghiceni, nu s-au obținut, pînă acum, producții mari de lapte. După crearea fermei cu gestiune economică proprie, însă, cooperatorii și-au dat seama că realizarea zilnică a 10—12 litri de lapte de la o vacă nu este ceva imposibil. Drept urmare am trecut la constituirea lotului «recordistelor», animale care dăceau minimum 8 litri de lapte pe zi. Furajarea suplimentar, mai ales cu concentrate și cu gozuri de floarea-soarelui, ele au ajuns în scurtă vreme să producă zilnic peste 10 litri de lapte.

Firește, nu am neglijat nici celelalte vaci. Și acestea au fost lotizate în funcție de producția inițială de lapte: 5—8 litri, 3—5 litri și sub 3 litri. Furajarea diferențiată și-a spus și în acest caz cuvîntul. Cîteva vaci din lotul 5—8 litri au reacționat imediat: producția lor s-a apropiat de 10 litri lapte pe zi, așa încît, cred, că în curînd vom putea să le trecem în lotul **RECORDISTELOR**. Sînt însă și vaci care bat pasul pe loc. Lotizarea ne-a ajutat să le depistăm, să le cunoaștem exact nevoile de consum și să înlăturăm risipa de furaje.

Aș vrea să prezint încă un fapt ce se înscrisie între realizările fermei noastre. Observînd efectul șroturilor de floarea-soarelui asupra procentului de grăsime în lapte, am introdus aceste subproduse în rația majorității vacilor. Urmarea: de la 3,2, cît era inițial, procentul de grăsime a sporit la 3,8—3,9, iar, în unele zile, chiar la 4.

Imediat după constituirea fermei, cooperatorii ne-au cerut să luăm măsuri urgente și pentru perfecționarea procesului de producție în sectorul porcîn. Era o cerere îndreptățită

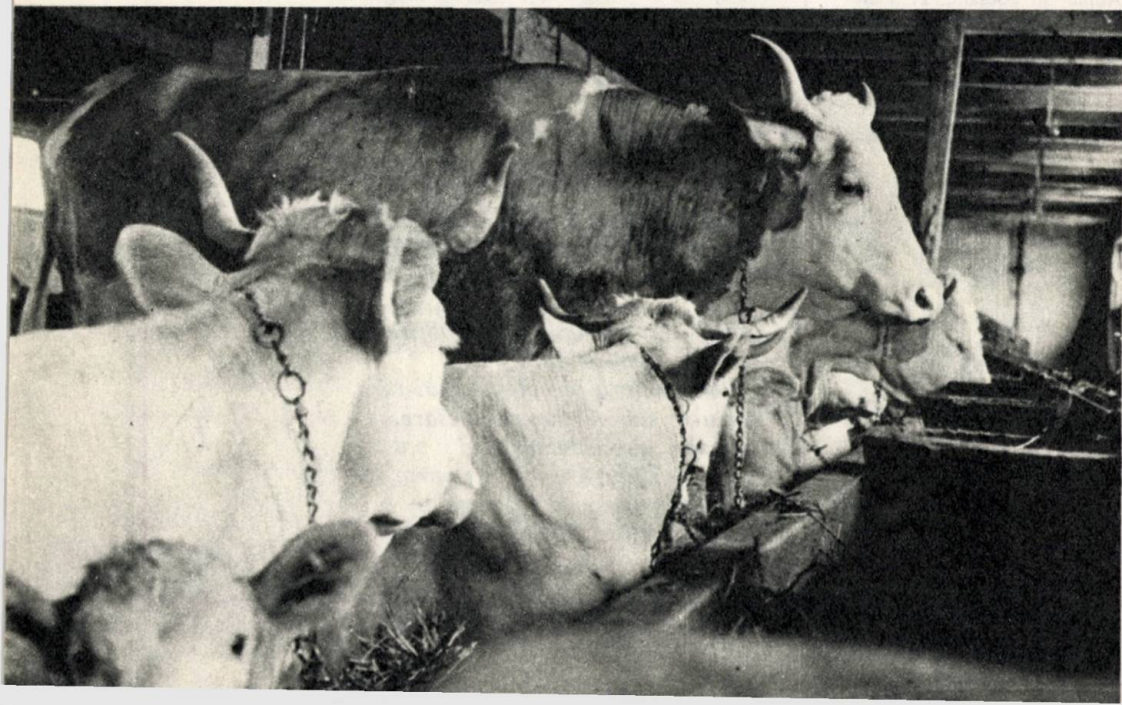
și am început imediat să-i dăm curs. Am înlocuit vierii bătrîni cu exemplare tinere, viguroase, capabile să asigure îmbunătățirea calitativă a efectivelor. Totodată, a fost introdus un regim special de îngrijire a scroafelor, care să mărească producția de lapte a acestora. De ce am procedat astfel? Răspunsul este simplu: un purcel are nevoie, zilnic, de 0,5 litri lapte. Dacă socotim cîte 8—9 purceli la fiecare animal matcă, așa cum este cazul în cooperativa noastră, este limpede că scroafa trebuie să producă aproape 10 litri de lapte. Concomitent cu aceste acțiuni am luat măsuri pentru furajarea mai rațională a efectivelor și înțărarea atentă a purcelilor, astfel ca să eliminăm mortalitățile în perioada de trecere a acestora la alt regim de furajare.

În direcția găsirii unor soluții cît mai eficiente, am canalizat activitatea și în sectoarele ovin și avicol. De pildă, forțînd creșterea primilor miei obținuți — acest lucru a fost realizat prin folosirea făinei de lucernă — i-am putut valorifica mai rapid, în prima perioadă de apariție. Măsura prezintă și alt avantaj: imediat după valorificarea mieilor am început să mulgem oile, obținînd zilnic cantități deloc neglijabile de lapte. În acest fel la beneficiul fermei și deci al cooperativei, se adaugă lună de lună alte cîteva mii de lei.

În atenția noastră stau și urmărirea graficelor de livrări, realizarea planului de cheltuieli și venituri pe trimestre, luni și chiar pe decade.

Cum se vede, ferma pe care o conduc a pășit de la bun început cu dreptul, ceea ce ne îndreptățește să afirmăm că își va îndeplini integral sarcinile ce-i revin, contribuind la rentabilizarea producției în acest important sector de activitate al cooperativei.

Ing. GEORGETA STOIAN

VALOAREA CIFRELOR

Înălțimea mijlocie a unui scaun	0,50 m.
" " " " unei mese	0,80 m.
" " " " uși	2,25 m.
Diametrul mijlociu al unei roți de car	0,70 m.
" " " " " " automobil	0,80 m.
" " " " " " vagon de tren	0,85 m.
Viteza mijlocie în mers obișnuit	5 km/oră = 1,4 m./sec.
" " " a vântului	30 km/oră = 8,3 m./sec.
" " " a vijeliei	70 km/oră = 19,4 m./sec.
" " " a uraganului	180 km/oră = 50 m./sec.

ADÎNCIMI

Adîncimea medie a Mării Mediterane	1 400 m.
Adîncimea medie a Oceanului Atlantic	3 800 m.
Pescajul unui vapor oceanic	10 m.

DIAMETRI

Cel mai subțire fir: firul de păianjen (întrebuințat ca cruce la instrumentele optice)	0,005 mm.
Globulele roșii din sînge	0,007 mm.
Picături de grăsime, care dau laptelui culoarea albă	0,01 mm.
Firul viermilor de mătase (lungimea firului) util pe un gogos de mătase: 500 m.)	0,02 mm.

SUPRAFETE

Suprafața de reazem omenesc (suprafața ambelor tălpi, cînd sînt în contact cu podeaua)	0,02 mp.
Suprafața de pămînt necesară, în medie, pentru obținerea unui kgr. de cartofi	0,25 mp.
Suprafața de pămînt necesară, în medie, pentru obținerea unui kgr. de pline	2 mp.
Suprafața de pămînt necesară, în medie, pentru obținerea unui kgr. de zahăr	2 mp.
Suprafața corpului omenesc	1,6 mp.
Suprafața de pășune necesară pentru hrănirea unei oi	600 mp.
Suprafața de pășune necesară pentru hrănirea unei vaci	5 000 mp.

VOLUME

Corpul omenesc	0,06 mc.
Piramida lui Cheops	2 500 000 mc.
Manipularea pămîntului la construcția canalului Suez	74 000 000 mc.
Manipularea pămîntului la construcția canalului Panama	100 000 000 mc.

DURATA

Durata unei scînteii	0,00005 sec.
Poza unei pelicule de film (1000 poze pe minut)	0,006 sec.
Clipirea ochiului	0,1 sec.
Pulsul omenesc la adulți (72 pe min)	5/6 sec.
Tempul respirației (inspirație și expirație)	3.1/3 sec.
Cei mai bătrîni arbori din Alpi: Ulmii din Wallis-Elveția	800 de ani
Cel mai bătrîn arbore: Sequoia din Parcul Național U.S.A.	4 000 de ani

DIFERITE MISCĂRI

	km/oră	m/sec.
Viteza sunetului în aer	1 200	333
Propagarea undelor cutremurului	13 000	3 600
Viteza luminei, curentului electric și a undelor de radio	1 080 000 000	300 000 000

FARSE UITATE ȘI REGĂSITE

SCRISUL PISICII

Scrie pe hîrtie albă cu spirt de calaican ce voiesci și lasă să se usuze și scrisoarea ta va fi negreșită, iar de voiesci ca să fie la aretare, ia laba cea dreaptă de dinainte a pisicii și udo cu apă și o pune pe dînsa pe hîrtie, pe care tu ai scris cu spirt de calaican și șterge cu laba înapoi și înainte și atunci scrisoarea cu mirare la privitori se va arăta neagră.

LUMÎNAREA CIUDATĂ

la o lumînare întreagă încă neapinsă și unge mucul ei cu fosfor, după aceea aprinde-o ca nimeni să nu vadă, cu vîrfuțuțului, pe care îl vei pune fierbinte pe acel muc unde este fosforul și de căldura cuțitului într-un minut se va aprinde.

OUĂ...UMBLĂTOARE

Să ei ouă cite vei voi și să faci borticele (găurele) la toate câte una, mărișoare cât mazărea și cât poți să silești mai bine să cureți dintr'insele albușul și gălbenușul, după aceea viră într'insele lipitori vii cite una și lipește bine bortica cu ceară albă, apoi pune pe un loc neted în casă un vas cu apă și ouăle în mijlocul casei. Atunci lipitorile se vor târî către acel vas și așa de mult vor alerga până când vor găsi vasul cu apă.

INELUL FERMECAT

Să iei sare măruntică, măcar și de aceasta obicinuită, să o pisezi bine, s-o moi în apă, apoi moale și ața și spînzură de acea ața inelul sau un belciug, și o lasă să se usuze bine întinsă fiind; și după ce se va usca, aprinde ața, și măcar de va și arde ața, inelul tot se va ține de cenusa aței arse.

«MĂNÎNCA-FOC»

la în gură albuș de ou, pe urmă ia pe limbă ceară arzîndă și vei face dovada că nu te frigă la gură. (De cit la întimplare, cînd fără iscusiță vei face aceasta. (Din «Calendar alcătuit pe șapte planete». 1892).

IUNIE

Cireșar

ZILELE LUNII

1	MARȚI	16	MIERCURI
2	MIERCURI	17	JOI
3	JOI	18	VINERI
4	VINERI	19	SÎMBĂȚĂ
5	SÎMBĂȚĂ	20	DUMINICĂ
6	DUMINICĂ	21	LUNI
7	LUNI	22	MARȚI
8	MARȚI	23	MIERCURI
9	MIERCURI	24	JOI
10	JOI	25	VINERI
11	VINERI	26	SÎMBĂȚĂ
12	SÎMBĂȚĂ	27	DUMINICĂ
13	DUMINICĂ	28	LUNI
14	LUNI	29	MARȚI
15	MARȚI	30	MIERCURI

FAZELE LUNII

1	iunie	— primul pătrar
9	"	— lună plină
16	"	— ultimul pătrar
22	"	— lună nouă
30	"	— primul pătrar

METEOROLOGIE POPULARĂ

Iunie mai uscat decît umed, umple buțile cu vin bun. Iunie umed și rece, strică întreg anul. Călătoria furnicilor vestește timp bun. Omidele multe sînt semne de vin și grîu mult. Săritul peștilor în riuri vestește furtună. De sînt mulți bureți iuți, iarna viitoare are să fie ujoară. Bureții porcești ne spun căpătul iar ceilalți începutul iernii viitoare cum are să fie.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. ● Lucrări de întreținere la culturile prășitoare. ● Udări la culturile de pe terenurile amenajate pentru irigare. ● Se identifică loturile semincere. ● În sudul țării se recoltează orzul de toamnă, mazărea, rapița. ● La 3-4 zile după recoltat se execută arăturile de vară. ● Pe miriștile bine aprovizionate cu apă sau cu posibilități de irigare se seamănă plante furajere.

În grădina de legume. ● Plantarea legumelor de toamnă. ● Recoltarea culturilor timpurii și forțate.

În vie și livadă. ● Stropirea pomilor. ● Ciupirea lăstarilor pomilor tineri pentru formarea coroanei. ● Se execută tăierile în verde la pomii maturi, mai ales la cași și piersici. ● Lucrări de întreținere în vii: stropit, legat, copilit, prașile.

În sectorul zootehnic. ● Vaccinarea porcilor de peste 3 luni contra peștei și rujetului. ● Se cosește lucerna, se recoltează borceagul și fînețele naturale. ●

CALENDARUL CINEGETIC

● Se vînează toate speciile cu păr sau pene, iar cu autorizație urși și căpriori. Grijă deosebită pentru ocrotirea vinatului în timpul strîngerii recoltei, căci potîrnicile, prepelițele, fâzanițele cu pui, iepurii mici sau iezi se adăpostesc în lanuri. ● În apele de munte se pot pescui toate speciile de salmanide, iar la șes încetează restricțiile pentru unele ape.

UN RĂMĂȘAG CIUDAT

la o garafă deșartă și pune în ea o beșică subțire de porc, umplută cu apă, apoi agață garafa de-o grîndă în cui, și apoi pune rămășag, pe urmă poruncește a strica garafa, deci va fi cu mirare la privitor văzînd garafa strică, iar ce a fost în lăuntru turnat, că șade ca în garafa întreață. (Culese din «Calendar așezat pe șapte planete», 1892)

CURIOZITĂȚI

În regiunile calde ale Americii există cea mai mică pasăre din lume care atinge greutatea de două grame. Localnicii o numesc pasăre muscă; ea se hrănește cu insecte minuscule, cu păianjeni și cu nectarul florilor.

PAGINI VECHI

I. Strat îmi spune (iunie 1875) că bătrînul Glogoveanu din Craiova cînd venea la nunta sa la București, acum vr'o 40-50 de ani, a fost oprit de Oltul cel mare și a trimis anume om cu scrisoare ca «să nu se facă nunta fără el». (Titu Maiorescu: Însemnări zilnice).

SEARĂ DE VARĂ

Chipul cerului într'însa
Balta verde l-a sorbit,
Să-l adoarmă și, în fin s-a
Cuibărit urma zilei somnoroasă
Pe sclipind*țâiș de coasă...

În văzduhul așipit
Vibrează miros pîrguit,
Ca un vis,
De cats.

Des clipește, amețită,
În asfințit, întîia stea
Luna cată, cam mirată,
După ea.

Un amurg de cîntec moale,
Dintr-un fluier de păstor,
Curge, dulce, peste vale,

Iar pe bolta fără nor,
Greu se suie carul mare,
Încărcat de înserare...

Vintilă Russu Șirianu

T	S	O	A	R
P	A	R	E	O
E	E	T	T	N
O	A	E	P	R
S	T	A	O	R

JOC CU PĂTRATE ȘI LITERE

Schimbați între ele literele din fiecare șir orizontal în așa fel încît să rezulte cîte un cuvînt latinesc. Se vor schimba numai literele existente înscrise în fiecare șir. Nu vor putea fi mutate literele dintr-un șir în altul. Cele cinci cuvinte (citate atît orizontal cît și vertical, alcătuiesc de fapt o frază latină care are un sens precis. Acest sens este următorul: 1) o profesie. 2) Un nume. 3) Un verb. 4) Un adverb. 5) O unealtă agricolă.

CURIOZITĂȚI

Cît e de lung părul femeilor? Un savant englez a făcut acest calcul încă din anul 1922. Iată rezultatul: blondele au 135 km, iar brunetele numai 70 km. Evident, socoteala făcută în 1922 nu mai este reală astăzi, cînd femeile se tund aproape ca bărbații, dar o fi încă potrivită pentru părul acelor tineri care-și lasă părul lung: Beatleșii.

CUNOAȘTEȚI ALFABETUL MORSE?

Litere	Semne	Cifre, punctuație	Semne
a	.-	1	
		2	
b		3	
c	..-.	4	
d	..	5	
e	.	6	
		7	
f	...-	8	
g	...-	9	
h		0	
i	..	punct	
j	...-		
k	..-	virgulă	
l	...-		
m	..		
n	..	semn de întrebare	
o	---	semn de exclamație	
p	...-	trăsură de unire	
r	..-		
s	...	subliniat	
t	-	ghilimele	
u	...-	paranteză	
v	...-	semnul care separă	
x	...-	anunțarea adresei	
z	...-	adresarea textului	
		și semnătura	

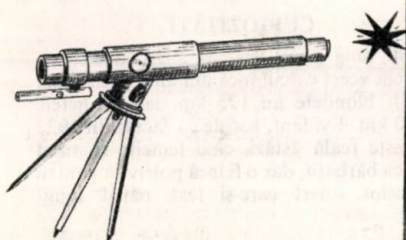
LUPTĂ CU UN VULTUR

«Un vultur se lăsa deodată într-o stradă și atacă pe neașteptate pe un trecător, care nu-i făcuse nimic. Aceasta s-a întâmplat la Bridgeport (Connecticut).

D. Hubbard, farmacist în partea locului, se ducea liniștit acasă, când se simți apucat de gît.

Se întoarse repede ca să vadă ce era, cînd vulturul bătînd tare din aripi îl izbi tare cu ciocul. Lupta a fost crîncenă. Farmacistul se apăra cît putea mai bine și izbucni să desfacă ghiarele dobitocului. El căzu de mai multe ori pe jos, dar ori-cum, vulturul a fost făcut prizonier, cel atacat apucîndu-l de gît și ținîndu-l strîns... D. Hubbard e cu totul bolnav la spital. Vulturul va fi ucis, umplut cu paie și depus la muzeul din Paris. (Universul, 1889).

UN ROMÂN DESCOPERĂ O NOUĂ STEA

Revista «Cosinzeana» din anul 1922 publica această știre, azi cu totul uitată.

«Observatorul astronomic englez comunică Agenției Reuter:

«De la profesorul Stramdreen, directorul stațiunii centrale pentru telegrame astronomice, a sosit o telegramă că astronomul român Ziviriel a descoperit o nouă stea de mărimea I.

Descoperirea e de mare însemnătate. Stelele noi de mărimea I-a sînt foarte rare. În ultimii 2 000 de ani erau circa 20. Se crede că ele provin dintr-o conflație incalculabilă în spațiul universului, care probabil e rezultatul unei ciocniri între doi sori stinși. Noua stea se situează în calea Lactee, pe un punct situat la o depărtare de 62° de la Polul Nord sub constelația Leabăda».

CURIOZITĂȚI ZOO:

● În statul Virginia din S.U.A. crește o buruiănă ciudată: Lachnanthes. Porcii cu păr negru se îngrășe din ea, însă porcii cu păr alb mor înveninați dacă o mănîncă.

● Cotoii cu blană albă și ochi vineți sînt toți surzi.

● Pisicile pestrițe, alb, galben și negru, sînt fără excepție femele.

ESTE CASTORUL UN

Meșterul cel mai desăvîrșit în arta arhitecturii și a ingineriei este *Castorul*, mamiferul care a trăit și pe la noi la sfîrșitul vremii terțiare și parte din cvaternar, dar care azi nu se mai găsește în Europa decît în regiuni restrînse.

Castorul nu numai ca-și clădește o locuință, sub mal, cu ieșire sub apă, dar și o colibă cu proviziuni lîngă mal. E constructor și minier totodată. Locuințele din apă și le face din pari și crengi, dar luteite. Singur trebuie să taie crengile verzi, mlădioase, să le care, să le împletească, iar pe deasupra să construiască diguri, care să ridice nivelul apei, provocînd uneori inundații în amonte, dăunătoare omului.

Își alege pentru locuință mai ales lemn de plop ori salcie, mai ușor de ros. Se așează în două picioare și, la înălțimea capului, roade trunchiul întocmai cum l-ar tăia pădurarul cu toporul. Cînd n-a rămas decît o parte subțire din trunchi, îl împinge cu laba și trunchiul se răstoarnă întotdeauna în direcția rîului, pentru ca animalul să nu se ostenească prea mult

cărlindu-l.

O pereche de castori pot doborî într-o noapte și pînă la 50 de sălcii de grosimea piciorului omenesc.

Trăind în societăți, iar în fiecare casă trăind numai o familie, nu se mai poate spune că ei clădesc locuințe izolate, ci adevărate sate. Cînd populația într-un astfel de «sat» s-a mărit, parte din ea emigrează, construindu-și alte sate în susul sau în josul apei.

Nu e interesantă în sinea ei casa, cît dispozițiile ei variate ca să aibă siguranță precum și aplicările unor principii de fizică, așa cum e planul înclinat pentru a ușura transportul bucăților de lemn cu coajă, care servesc castorilor drept hrană. Uneori casa e o adevărată locuință lacustră înălțată pe pari și întotdeauna are o intrare ascunsă care duce sub apă. Există odăi de locuit, hambare și cotloane de siguranță. Peretii sînt făcuți din nulele întărite cu pămînt.

Uimirea generală a celor care s-au ocupat de obiceiurile castorilor se referă la zăgăzurile ce la construiesc pentru a menține întotdeauna un nivel

INGINER HIDROTEHNIC?

anumit de apă, nivel necesar spre a ține ascunsă intrarea în casă.

După ce-și prepară materialul de construcție, pari lungi de 2 metri sint cărați cu casnă în apă și implintați în mil ca niște țărui, apoi sint împlețiți cu nuiel, iar găurile astupate cu glod. Ba citeodată cară și pietre ca să dea mai mare soliditate stăvilărilor gros uneori de 4 metri la bază. Peretele din josul apei e vertical; cel din susul apei e înclinat; iată deci aplicarea exactă a principiilor mecanice, întocmai ca și în marile baraje construite de oameni Stăvilărilor nu e totdeauna la fel, ci variază după condițiile apei. Dacă apa curge liniștită, ajunge un stăvilărilor drept, perpendicular pe țărmuri. Curge mai repede? Zăgazu e îndoit, cu convexitatea în susul apei. Curentul e și mai puternic? Ca să apere temelia stăvilărilor principal, castorii clădesc altul mai mic în susul apei. Dar minunea cea mare este următoarea: castorii nu se mulțumesc să facă numai stăvilărilor, ci construiesc și haituri pe coasta dealurilor în curmezișul unui canal ce-l sapă,

menit să le ușureze transportul butucilor tăiați ceva mai departe de locuința lor. Aici nu-și mai are loc numai instinctul ci e vorba de o judecată dusă până la inventarea unor mijloace originale, proprii condițiilor locale.

Mulțumită acestor dispozitive, locuitorii lacului își fac un adevărat drum de comunicație pentru arborii care le procură hrana și sint în acest mod dispensați de a căra lemnul pe distanță de câteva sute de metri pe un teren neegal și fără povirniș, o sarcină destul de grea, dacă nu chiar cu neputință de înfăptuit în alt mod decât cel adoptat și aplicat de către castorii.

Toate aceste fapte nu pot duce decât la ipoteza, nu fără temei, că în lumea castorilor, din ce în ce mai micșorată, inteligența constructivă, deci judecata de fiecare clipă, legată de hotărîrea de a acționa domină bogat și evident asupra instinctului.

S-ar putea spune că acestea sint ființe omenști blestimate să rămîie sub formă de castori, ca și în poveștile ieșite din închipuirea poporului nostru.

PAGINI VECHI

UN DOCTOR ORIGINAL

În ziarul «Universul» din 31 ianuarie 1889, citim, nu fără mirare și zîmbet, următoarele:

«Cel mai original doctor din lumea asta este desigur doctorul Metzer din Amsterdam, renumit în reumatisme și în ori ce boale de oase. Dînsul nu se mișcă din orașul lui pentru nimeni, nici pentru regi, nici pentru împărați, nici pentru orice sume mari de bani.

Împărăteasa Austriei i-a trimis o telegramă de 500 cuvinte rugîndu-l să vie la Viena și făgăduindu-i 200 mil de franci. Metzer i-a răspuns: — Întrebuințază numai un sfert din acești bani ca să vii la Amsterdam...»

Papa e singura persoană pentru care Metzer s-a deranjat o dată, însă numai o singură dată, deși a fost chemat de mai multe ori. Tarifa lui e egală pentru toți, mari sau mici, săraci sau bogați. Nu primește pe nimeni în casa lui, ci în otelul Amstel, al cărui proprietar a făcut mare avere din această cauză. În acest otel, Metzer face masagiuri de două ori pe zi pentru bolnavii veniți la el din orice parte a lumii.

Acest original om era la început impegat într-un stabiliment de băi și se distinse prin chipul d'a face masagiuri. După sfatul ce i-a dat stăpînul băilor, a studiat medicina, pentru a-și întrebuința sistemul într-un chip regulat.»

IULIE

Cuptor Alunar

ZILELE LUNII

1	JOI	16	VINERI
2	VINERI	17	SÎMBĂȚĂ
3	SÎMBĂȚĂ	18	DUMINICĂ
4	DUMINICĂ	19	LUNI
5	LUNI	20	MARȚI
6	MARȚI	21	MIERCURI
7	MIERCURI	22	JOI
8	JOI	23	VINERI
9	VINERI	24	SÎMBĂȚĂ
10	SÎMBĂȚĂ	25	DUMINICĂ
11	DUMINICĂ	26	LUNI
12	LUNI	27	MARȚI
13	MARȚI	28	MIERCURI
14	MIERCURI	29	JOI
15	JOI	30	VINERI
		31	SÎMBĂȚĂ

FAZELE LUNII

8	iulie	— lună plină
15	"	— ultimul pătrar
22	"	— lună nouă
30	"	— primul pătrar

METEOROLOGIE POPULARĂ

Căldura mare din iulie însemnează an bun. Dacă păianjenul își rupe pînza în două, va ploua. Dacă luna plină are cute la amiază și răsărit, urmează timp senin statornic. Mușinoaiile de furnici mai ridicate ca de obicei, vestesc iarnă grea.

LUCRĂRI AGRICOLE

În câmp. ● Recoltarea cerealelor păioase. ● Arăturile de vară; dacă se pregătește terenul pentru însămînțările de toamnă, arăturile se vor face în agregat cu grapa stelată. ● Se seamănă culturi în miriște. ● Se administrează îngrășăminte chimice și naturale sub arături. ● La culturile irigate se aplică udări. ● Pregătiri pentru campania de toamnă.

În grădina de legume. ● Stringerea recoltei de vară. ● Plantarea răsadurilor de varză și conopidă de toamnă, semănatul fasolei, castraveților și mazărei pentru conserve.

În vie și livadă. ● Se stropesc și se udă pomii tineri. ● Se recoltează fructele. ● Se pregătește terenul pentru plantarea de căpșunării noi. ● Alegerea terenului, aratul și parcelarea pentru noi plantații. ● Începe culesul strugurilor timpurii.

În sectorul zootehnic. ● Dacă pășunea naturală nu satisface cerințele de consum ale animalelor din taberele de vară, li se va da nutreț în iesle. Apicultorii continuă stupăritul, schimbă mătciile. ● Lucrări intense la construcțiile zootehnice. ● Începe înșolozarea porumbului.

CALENDAR CINEGETIC

● Se vînează speciile cu păr și pene, iar cu autorizație specială urși și căpriori. Grijă deosebită pentru ocrotirea vînatului aflat în culturile păioase. ● Pescuitul cu undița dă rezultate bune; se pot organiza excursii pescărești.

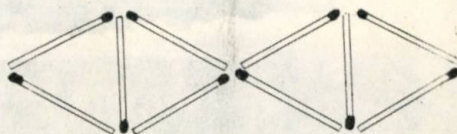
CURIOZITĂȚI

În Marea Neagră trăiesc niște pești cărora pescarii le zic «ciini de mare». Este vorba despre o specie de rechini care ating 1,7 m și din carnea cărora se face batog.

PAGINI VECHE

● «Ziarul România liberă din anul 1882 avea o rubrică intitulată «cronica nopții». Iată o știre apărută aici la 26 august 1882: «Birjaru nr. 76 s-a dus biroului de servitori, de d-nu inspector Lachovari, pentru că a dat hățurile unei dame de a gonit caii pe stradă».

JOC CU CHIBRITURI

Prin mutarea a două bețe de chibrituri, faceți în așa fel încît în loc de patru triunghiuri să formați trei dreptunghiuri.

POFTĂ BUNĂ!

SUPĂ CONCENTRATĂ DE CARNE

Pentru un litru de supă aveți nevoie de 500 g carne de vacă tocată și puțin zarzavat de supă: un morcov, pătrunjel, o ceapă, o țelină mică, usturoi.

Subțiați tocătura cu 1,250 l apă. Tăiați zarzavatul foarte subțire sau dați-l pe-o răzătoare cu găuri mari. Sărați. Adăugați cîteva boabe de piper și puneți la fiert pe foc potrivit, cel mult 15 minute. Supa obținută va fi culbure. Strecurați-o printr-un tifon pus în două. Serviți-o fierbinte cu crutoane sau paste făinoase pe care le-ați fiert separat în apă, le-ați strecurat și spălat.

• Din carnea fiartă și legume puteți să pregătiți o mîncare excelentă. Rumeniți ușor în puțin unt o ceapă tocată mărunt, adăugați carnea cu zarzavaturile. Țineți pe foc cîteva minute, amestecînd să nu se prindă. Sărați. Acoperiți cu un strat de pireu de cartofi sau cu unul de orez fiert în care ați adăugat o lingură de unt și dați la cuptor să se rumenească.

• Cu aceeași compoziție puteți umple clătite. Strîngeți-le în formă de plic și rumeniți-le în untdelemn sau unt, mai întîi pe partea plată, ca să nu se mai desfacă. Serviți cu soteuri de legume sau salată de sezon.

IULIE

*Pe dîmburi de lumină, spre măguri mari de soare,
Alunii cresc desigur cu crengile în joc;
În scorburi de pădure, dorm umbre și dogoare
Și cerbii din isvoare, beau apa la mijloc.*

*În cer amiaza-n pîrgă, se scutură-n chindie,
Și-azurul cade leneș pe fagii luminoși;
O pasăre spre ierburi coboară argintie,
De clatină tăcerea în ochii somnoroși...*

PETRU SFETCA

MÎNCARE DE ARDEI CU OUĂ

Spălați, ștergeți și tăiați în bucăți ardeii, după ce le-ați scos cotoarele. Înăbușiți-i pe foc mic în untdelemn, împreună cu ceapa mărunt tocată și usturoiul zdrobit. După 15—20 minute adăugați roșiile, opărite, cojite de piele și tăiate bucăți mici. Cînd amestecul a scăzut suficient, adăugați ouăle unul cîte unul, amestecînd repede.

FĂRĂ CUVINTE

PUTEȚI DEZLEGA ACESTE GHICITORI?

Am un purcel
Cu coada de fier

(inijbɔnq)

Ce-i sub tufă?
Și nu răsufală?

(ino)

Ce-i stanca grasa
Umple casa?

(edwɔl)

Cînd îl leg, fuge,
Cînd îl desleg, stă.

(pantofu)

Iarna fuge,
Vara zace.

(sanla)

Am un copil:
Dacă-l ridic, plînge,
Dacă-l las jos, tace.

(ianu)

Dacă adaug e mai mică,
Dacă iau e mai mare

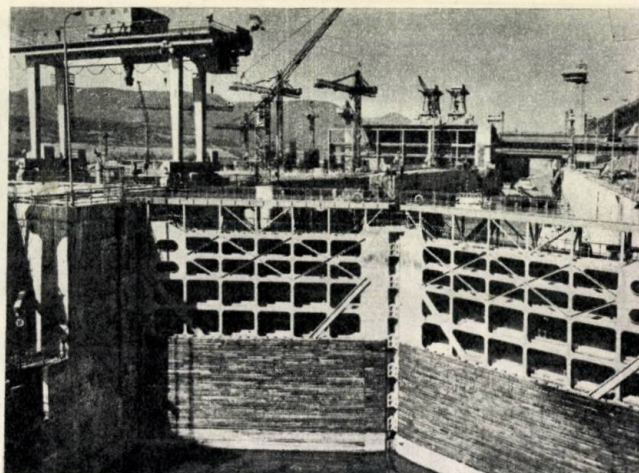
(edəoɔ)

Sînt doi oameni schilozi:
Unul cu capul tăiat,
Celălalt cu picioarele tăiate.
Cel cu picioarele tăiate zice:
— Teamă mi-e că am să mor
Celălalt zice:
— Nu mori tu, cît trăiesc eu!

(altioɔ i si port-əltioɔ)

Am un copac cu 12 crengi:
fiecare creangă are 4 cuihuri
și fiecare cuih 7 ouă.

(inu)

ALBUM DE FRUMUSETI: Porțile de Fier

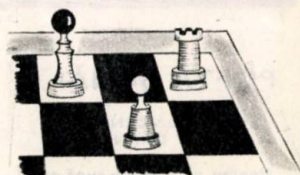
JOCUL DE ȘAH ȘI GRÎUL

În legătură cu jocul de șah se cunoaște o legendă pe cît de simplă și plină de în-vățămintă, pe atît de ului-toare. Inventatorul minuna-tului joc cu figuri albe și ne-gre și cu figurile atît de cu-noscute, fusese pofit de că-tre șahul Persiei să spună ce răsplată dorește să capete pentru jocul născocit. Se zice că el ar fi cerut următorul lucru: pentru primul pătră-șel al tablei de șah să i se dea un bob de grîu. Pentru al doilea pătrășel să i se dea două grăunțe, pentru al trei-lea să i se dea patru, și tot așa mai departe, pentru fie-care pătrășel să capete dublul sumei din pătrășelul anterior. Șahul ar fi zis mirat: «vai, dar îmi ceri o răsplată din cale-afară de modestă! Ia dară o traistă și du-te la cămările palatului să-ți iei pumnul de grăunțe pe care le ceri».

Dar inventatorul jocului de șah a zis: » Nu cred să se afle în cuprinsul Persiei atîta grîu.

Șahul a pus atunci pe cei mai străluciți matematicieni să calculeze numărul grăun-țelor și iată ce-a aflat: suma totală a grăunțelor era de 18 446 757 000 000 000 000. S-a stabilit, de asemenea că astea făceau în tone, 710 578 447 463.

Astăzi, în sfîrșit, sîntem în stare să precizăm că dacă toată această cantitate uriașă de grîu ar fi încărcată în

vagoane, trenul abia ar încă-pea pe o linie ferată ce încon-joră globul terestru pe la ecuator de 1 496 de ori.

Emma KERNBACH

CĂLARE PE... TOCILĂ

Un băiet trimis să învețe la universitate, s-a întors în prima lui vacanță acasă, în sat. Se vede treaba că el se ținuse mai puțin de învățătură și mai mult de modă, fiindcă își lăsase cioc, îm-brăcase cămașă de năilon cu gu-ler înalt și tare ca tabla zincată, își cumpăraseră o bicicletă, iar ochii și i-a ascuns după niște ochelari de soare cu lentilele mari cît palma.

Bunică-sa, cînd l-a văzut, a dat fuga la gard, chemîndu-și veci-nele:

— Aoleo! Stanco, Mărio, Elenco, veniți repede să-mi ve-deți nepotul. Și-a pus ferestre afumate la ochi, și-o băgat gitul în proțap, și-o pus barbă de țap și merge călare pe tocilă!

Un mare concurs pe tema economiei

Casa de Economii și Consemnațiuni (C.E.C.) organizează cu sprijinul almanahului nostru un mare concurs pe tema economiilor, dotat cu trei premii în librete CEC. Concursul este deschis tuturor cititorilor. Iată întrebările la care așteptăm răspuns:

1. Într-o lucrare a scriitorului Delavrancea este zugrăvit cu mare măiestrie tipul zgircitului. Cum se intitulează lucrarea și cum se numește acel erou?

2. În ce an a fost înființată în țara noastră Casa de Economii și Consemnațiuni?

3. Cite forme de economisire a banilor sînt organizate în cadrul C.E.C.?

4. Care este cel mai frumos proverb popular privitor la virtuțile economiei?

5. Numiți acea lucrare scrisă de Ion Creangă și care are ca subiect economia?

6. Unul din basmele lui Petre Ispirescu are ca tematică economia. Cum se numește acest basm?

7. În folclorul poporului nostru există numeroase strigături satirice privitoare la risipă, lenevie și economie. Reproduceți una din aceste strigături.

8. Ghicitorile constituie o specie profund educativă a folclorului românesc. Comunicați-ne o ghicitoare care are ca obiect economia.

9. Arghezi a scris între altele o «tabletă» pe tema economiilor la C.E.C. Care este titlul acelei tablete?

Toate răspunsurile, însoțite de talonul de participare, vor fi trimise pe adresa ziarului «Satul socialist», (Piața Scînteii nr. 1)

Termenul de participare la concurs este 31 decembrie a.c., data fiind considerată după ștampila poștei.

Concursul este dotat cu următoarele premii acordate de C.E.C.:

- **Premiul I:** Un libret C.E.C. cu cîștiguri în autoturisme, libretul avînd o depunere de 5 000 lei.
- **Premiul II:** Un libret C.E.C. cu cîștiguri în materiale de construcție în valoare de 1 000 lei.
- **Premiul III:** Un libret C.E.C. cu o depunere în valoare de 500 lei.

AUGUST

Măsălar Gustar

ZILELE LUNII

1	DUMINICĂ	16	LUNI
2	LUNI	17	MARȚI
3	MARȚI	18	MIERCURI
4	MIERCURI	19	JOI
5	JOI	20	VINERI
6	VINERI	21	SÎMBĂȚĂ
7	SÎMBĂȚĂ	22	DUMINICĂ
8	DUMINICĂ	23	LUNI
9	LUNI	24	MARȚI
10	MARȚI	25	MIERCURI
11	MIERCURI	26	JOI
12	JOI	27	VINERI
13	VINERI	28	SÎMBĂȚĂ
14	SÎMBĂȚĂ	29	DUMINICĂ
15	DUMINICĂ	30	LUNI
		31	MARȚI

FAZELE LUNII

6	august	— lună plină
13	"	— ultimul pătrar
20	"	— lună nouă
29	"	— primul pătrar

METEOROLOGIE POPULARĂ

Negura de pe livezi și riuri de se arată după apunerea soarelui înseamnă timp bun, statornic. Ploaia de august subție vinul. Vânturile de miazănoapte aduc timp statornic. Dacă timpul în ziua de 12 august va fi frumos, și toamna va fi frumoasă. Dacă barza (cocostircul) cloncăne, va ploua. Când sunt alune multe, însemnează iarnă grea pe viitor.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. ● În zonele reci din nordul țării se recoltează ultimele suprafețe de păioase. ● Arături în agregat cu grapa stelată pentru însămînțările de toamnă și arături adinci pentru însămînțările de primăvară. ● Se aplică îngrășămintele chimice și naturale și amendamentele. ● Pregătiri pentru însămînțările de toamnă (repararea utilajului, pregătirea semințelor).

În grădina de legume. ● Irigarea culturilor de vară și toamnă. Se seamănă spanacul, salata și ridichile de lună.

În vie și livadă. ● Recoltarea fructelor. Plantarea căpșunilor. ● În viile tinere continuă stropitul și prășitul. ● Cîrnitul și copăcitul la viile în pîrgă.

În sectorul zootehnic. ● Se pregătesc de montă oile și scroafele. ● Se aleg și se marchează păsările tinere, alese pentru prăsilă. ● Vaccinări antirujetice la porcinele de peste 3 luni. ● Spre sfîrșitul lunii încep pregătirile pentru iernatul albinelor. ● Însilozarea porumbului. ● Recoltarea unor culturi furajare (lucerna, coasa a doua de pe finețe, trifoiul).

CALENDAR CINEGETIC

● Este permisă vînătoarea la becaține, porumbei sălbatici și cocoșari, iar de la mijlocul lunii și la prepelițe, cîrstei, rațe și gîște sălbătice, cocori. Cu autorizație specială se pot vîna urși și căprioare. În această lună se depozitează hrana pentru vînat în vederea iernii. Se recoltează fin, frunzare, fructe de pădure. ● Pescuitul e permis la toate speciile de pește. Pescuitul cu undița mai ales în Dunăre dă rezultate foarte bune.

ȘTIȚI ACESTE LUCRURI?

● Într-un fir de păr de bărbat se găsesc mai mult sodiu, magneziu și crom, pe cînd într-unul de femeie se găsesc mai mult mercur, zinc, calciu, brom, antimoniu, cupru și aur. Iarînd firul de păr cu un flux intens de neutroni, atomii acestor substanțe sînt activați. Studiindu-se radiațiile emise de ei, se stabilește spectrul de frecvențe și energii, care este foarte diferit pentru părul de bărbat și femeie.

● În Australia și America de Sud grîul se seceră în luna ianuarie; în India — în februarie și martie; în Egipt, Turcia și Siria — în aprilie; în America de Nord — în iulie; în Europa centrală — în iulie; iar în Canada — în august.

● Cea mai grea carte din lume se află în Biblioteca regală din Stockholm (Suedia). Ea cîntărește 350 kg. iar pentru legarea ei s-au folosit scînduri groase de 4 cm.

● Albinele nu se așază niciodată pe florile roșii din cauză că nu le văd. Radiațiile luminoase roșii au o frecvență pe care ochiul albinei nu o percepe.

● După părerea unor oameni de știință, în epoca de piatră jumătate din oameni erau stingaci, în epoca de bronz — 25%, iar în prezent doar 5%.

23 AUGUST

*Rostogolit în gongul vremii
Ecolul sună din trecut...
Salut, măreață sărbătoare,
Tu, vatră inimii, salut!
Răsar imaginile-n minte:
Coloane trec muncitorești,
Din iadul negru smulg oștenii
Mișnate plaiuri părintești,
Trosnesc pădurile, detună,
Se-aruncă munții în atac,
Și arde-n suflet o furtună
A unui nou și falnic veac.*

*Ardealule, pământ de patimi,
Sărută-ți steagul românesc!
Rănită pustă, ce te clatină?
Vulturii-n zbor te dezrobesc!
Și voi, amurguri de pe Tatra
Cu schinteieri de sînge cald,
Veți fi de-a pururi amintire
Izbăvitorului asalt...
Zdrobit balaurul se zbate,
Cad porți de fier și se deschid,
Din zări în zări de foc străbate
Un imn al soarelui, torid:
«A celor ce muncesc izbînda!
Și plînea, celor harnici plînea!
Al lor și cerul și pămîntul
Și rodul holdelor de mîine!»*

*Se limpezesc fîntini și ierburî,
Mireasmă-i vîntul, busuioc,
Și secole rotesc în horă
Cu buciunașii la mijloc,
Un freamăt e întreaga țară
De inimi mari, de brațe tari
Înalte ramurile-și tînde,
Și cîntă codrul de stejari.*

*Rostogolit în gongul vremii
Ecolul sună din trecut...
Salut, măreață sărbătoare,
Tu, vatră inimii, salut!*

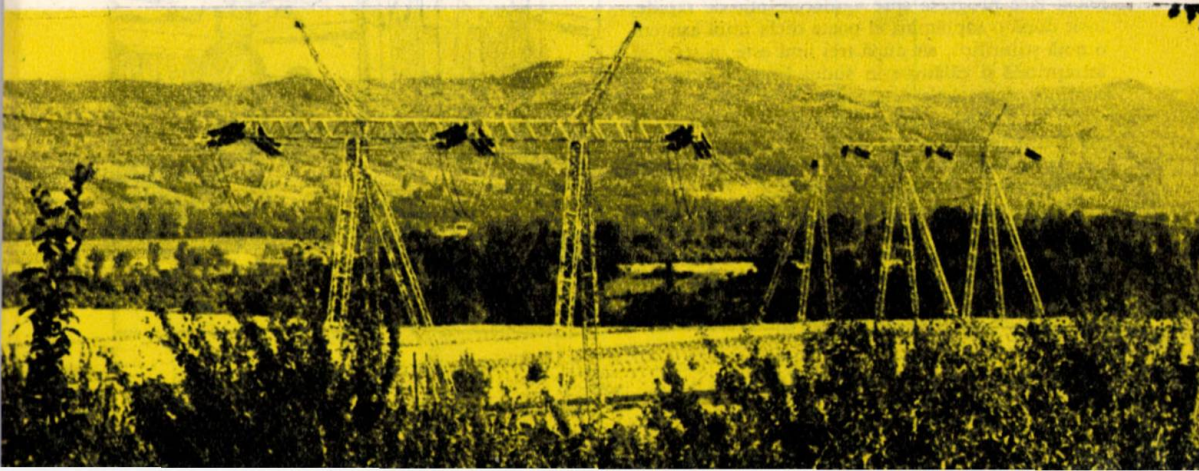
Eugen FRUNZA

CONTRIBUȚIA ROMÂNIEI LA RĂZBOIUL ANTIFASCIST

De la 23 august 1944 și pînă la cucerirea victoriei din mai 1945 armata română a participat la războiul contra Germaniei hitleriste cu un total uman de 538 536 militari. Victoria de la 9 mai 1945 găsisse pe frontul antihitlerist forțe române însumînd 2 comandamente de armată, 4 comandamente de corp de armată, 16 divizii de infanterie și cavalerie, un corp aerian, o divizie de artilerie antianteriană, flotila de Dunăre, un regiment de tancuri, o brigadă de căi ferate și alte unități și formațiuni. Pentru înlocuirea pierderilor suferite, care s-au apropiat de 168 000 de oameni, din care 5 000 de ofițeri și tot atîția subofițeri, au fost trimise continuu completări din țară.

Tropele noastre au parcurs prin lupte peste 1 000 km de la Mureș pînă în apropiere de Praga. Au fost traversate 17 masive muntoase și 12 mari cursuri de apă. Au fost eliberate 3831 localități dintre care 53 de orașe. Unitățile române au provocat inamicului pierderi de aproape 118 000 de militari luați prizonieri și aproape 19 000 de morți adică un total uman echivalînd cu efectivul a 14 divizii. Peste 300 000 de militari români au fost distinși cu ordine și medalii de război românești, sovietice, cehoslovace și ungare.

Participarea României la războiul antihitlerist, pe locul al patrulea ca număr de ostași angajați în lupte, reprezintă o contribuție însemnată la efortul general al popoarelor pentru înfrîngerea fascismului și salvarea civilizației umane.

O lipitoare salvează viața lui Pasteur

Pe la sfârșitul lunii octombrie 1868, la Paris, în strada Ulm, în familia unui renumit om de știință, domnea o mare jale: abia întors dintr-o călătorie de studii din sudul Franței profesorul face o hemoragie cerebrală cu pierderea cunoștinței și paralizia unei părți a corpului. Starea lui este gravă și sfârșitul fatal este așteptat din moment în moment.

Profesorul bolnav este un mare savant. Descoperirile pe care le-a făcut i-au creat un renume nu numai în Franța, ci și în străinătate. Membru al Academiei de la vârsta de 40 de ani, el urmărea rezolvarea unor importante probleme de știință și lumea științifică era îndreptățită să aștepte de la el noi și importante descoperiri.

Jalea, durerea și neliniștea au cuprins tot Parisul. Foștii lui măștri, prietenii, elevii sint adunați în locuința profesorului și fiecare ar dori să vegheze la căpățul bolnavului și se interesează zilnic de mersul bolii.

Starea bolnavului se înrăutățește din zi în zi. Cu fața suptă, acoperită cu sudori reci, cu ochii pierduți, cu respirația grea și neregulată, el se află într-un somn ce pare să fie somnul morții. Sfârșitul bolnavului este privit ca o fatalitate, împotriva căreia orice luptă este zadarnică.

În aceste momente tragice pentru viața bolnavului cineva a avut ideea să-l cheme pe doctorul Antal, un modest medic, vecin cu bolnavul. Ajuns la patul ilustrului bolnav, după ce toate somitățile medicale din capitala Franței au renunțat a mai face ceva, doctorul Antal are fericita inspirație să încerce un procedeu simplu și de mult timp dat uitării. El știe că atita timp cit suflul vieții nu s-a oprit, medicul este dator să lupte și să folosească orice pentru salvarea bolnavului.

Doctorul Antal îi aplică mai multe lipitori pe timplă și după ureche. Și, împotriva tuturor așteptărilor se produce o minune: bolnavul se trezește din somnul de moarte, începe cu greu să vorbească, părțile paralizate își recapătă treptat mișcările și se constată că inteligența este intactă. Bolnavul face progrese spre vindecare atât de rapide, încât după o săptămână el poate dicta unui asistent o notă științifică, iar după trei luni este în stare să întreprindă o călătorie în sudul Franței pentru a continua cercetările întrerupte de boală.

Astfel, Pasteur, marele Pasteur este salvat de la moarte. Și minunea este făcută de lipitori!

Este un adevărat miracol că boala gravă i-a lăsat intactă puterea inteligenței și voinții.

După acest accident Pasteur mai trăiește 27 de ani. În această parte a vieții el face descoperirile care reprezintă cea mai mare revoluție în arta de a vindeca. Ele îi aduc gloria și recunoștința întregii omeniri. Pasteur a descoperit tratamentul preventiv al turbării la om. Însă marele său merit este desco-

perirea microbilor și a rolului lor în producerea bolilor. Elevii lui și alți cercetători, mergând pe drumul trasat de el, au descoperit un număr mare de microbi producători de diferite boli. Serurile și vaccinurile descoperite mai târziu au pus în mina medicului arme noi și sigure de luptă împotriva multor boli grave.

Numai grație acestor descoperiri, în fiecare an, în toate părțile lumii, sute și mii, milioane, sute de milioane de oameni au fost și sint apărați de boli și salvați de la moarte.

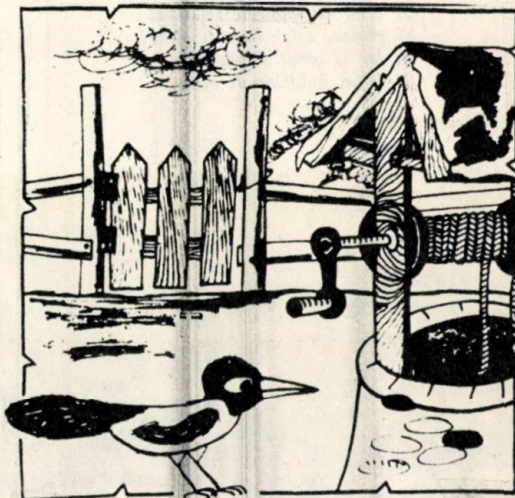
Și desigur, nimănui nu-i trece prin gând că la această excepțională operă umanitară au contribuit cindva modestele lipitori...

PAGINI VECHE

«Ieri fiind dare la semn la legiunea de roșu a gardei civice, unui gardist era să-i sboare nasu. Pușca lui, el și-o dase încărcată unui alt gardist, pe timpul dării la țintă; acesta, se vede i-a în-poiat-o tot în starea în care o primise. El o ia și o trîntește vertical pe lângă burtă în jos; pușca se sloboade (era pușcă cu ac), glonțul îi ierbează gîtul. Tot pericolul se reduce la o frică țepăună». (România liberă, 24 august 1882).

COTOFANA

Bagă de seamă, cotofano, pisica te pîndește. Unde se află?

FIGURI DE LĂUTARI

GRIGORE VINDIREU

Născut în 1830, în cetatea voivodală a lui Ștefan cel Mare — Suceava — într-o familie de țărani, și-a făcut ucenicia în tarafurile de lăutari suceveni, în special în taraful lui moș Nicolaie Picu — cu care a cutreierat orașele, satele și munții Moldovei de nord.

Farmecul interpretării sale în jocurile Arcanul sau Corăgheasca, nu a fost egalat de nici unul din lăutarii moldoveni din a doua jumătate a secolului trecut.

A murit în 12 mai 1888, la Suceava.

CRISTACHE CIOLAC

Născut în București, în anul 1870, dintr-o veche familie de lăutari, fără a avea o pregătire profesională deosebită, a adus un prețios aport la înflorirea mișcării muzicale a țării, fiind remarcat în repetate rânduri de marele George Enescu.

«Nu există alinare decât cu vinul de la «lordache»* și cu arcușul lui Cristache» spunea o butadă de largă circulație, contemporană Bucureștilor lui Caragiale.

Enescu, George Ranetti, Radu Rosetti, I.L. Caragiale, B. Delavrancea, O. Goga și Al. Vlahuță sînt numai cîteva nume din patrimoniul culturii și artei românești — care l-au ascultat și prețuit îndeosebi pe violonistul care știa, după propria lor apreciere, «să trăiască și să spună ca nimeni altul, doina și jocul românesc»!

A murit în 26 februarie 1927, la București.

*) Vestit restaurant în fosta str. Covaci din București pe la sfîrșitul sec. XIX, începutul sec. XX.

PĂSĂRILE, AJUTOARE ALE AGROTEHNICII

Se spune că prin părțile Boemiei — ținut în care țărani s-a deprins din moși-strămoși să scoată rod bogat din pămînt puțintel și cam sărac — cînd muncitorii de pe ogoare observă că s-au împuținat fazanii și potîrnichile, pe dată dau buluc la conducerea vînatorească a locului, cu jalba-n protap: «Ce-i făcureți, măi tovarășe, cu fazanii și cu potîrnichile, că acu ne mîlîncă gîngăniile tot rodul?!» Ei purced astfel știind din experiență că în holda «supravegheată» zi de zi, ceas de ceas și palmă de loc cu palmă de loc, de stolîșorul de fazani sau de potîrnichi ce și-a ales-o drept sălaș, nici una dintre gîngăniile ce pot primejdi recolta nu are spor.

Oamenii de știință au căutat să se convingă de veracitatea observației: această credință a țăranilor din Boemia are sau nu are temelie? Și au constatat că are. Au constatat anume că și fazanul și potîrnichea, consumă în mod curent, mai ales din primăvară pînă-n toamnă, deci de la semănat pînă la recoltat, ca să zicem astfel, vreo cincizeci-șaizeci de neamuri de gîngăniile, din care cel puțin jumătate sînt știute a fi stricătore ai plantelor cultivate. Și că fiecare fazan și fiecare potîrnichie distruge zilnic mai multe sute de asemenea gîngăniile.

Dar au mai constatat, și acest lucru nici nu-l bănuiau țăranii, că acele păsări de mare interes vînatorească consumă și o mulțime de semințe de buruieni — mai ales din toamnă pînă-n primăvară, cînd gîngăniile cam lipsesc — scutindu-l pe cel ce năzuiește să scoată rod cît mai bogat de o parte din trude ce trebuie să depună în lupta cu buruiana.

E limpede așadar că fazanii și potîrnichile, păsări menite a înlocui alte specii de vînat pe care civilizația din ce în ce mai mult le zeciuiește, sînt și trudnici fără plată pe ogoarele cultivatorilor agricoli. E limpede că pe deasupra cuiburilor lor, ascunse în lanul pregătit de coasă sau de secerătoare — din ce în ce mai des vor trebui să-și dea mîna muncitorii din sectorul economiei vînatorești cu cei din sectorul agricol. Spre binele și bucuria amîndorura.

Nic. A. STRĂVOIU

PLUGULE

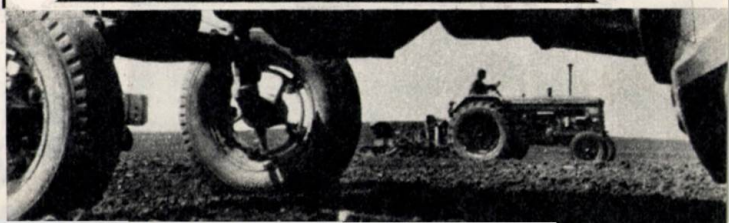
*Plugule, cin'te-a născocit,
Ca să frămînji a șesurilor coaje
Și să-nlesnești îndătinata vraje
De-a scoate-n urmă-ți bobul însutit?*

*Cine ți-a pus cuțitul în pămînt
Și a pornit cu soarele întîiul,
Hotărnicind moșiei căpătîiul,
Și dumaticatul socotitu-și-l-a sfînt?*

*Cine-a purces în ploaie și furtuni
Și a brăzdat în negură și zloată
Șesul blajin și gras, întîiași dată,
Cu blesteme, nădejdi și rugăcîmii?*

*S-a-ndătinat copilul cel pitic
Să are și să strîngă avuție.
Oșînda și-a schimbat-o-n bucurie,
Clădindu-și slăvi și veacuri cu nimic.*

T. ARGHEZI

SEPTEMBRIE

Răpciune Vinicer

ZILELE LUNII

1	MIERCURI	16	JOI
2	JOI	17	VINERI
3	VINERI	18	SÎMBĂTĂ
4	SÎMBĂTĂ	19	DUMINICĂ
5	DUMINICĂ	20	LUNI
6	LUNI	21	MARȚI
7	MARȚI	22	MIERCURI
8	MIERCURI	23	JOI
9	JOI	24	VINERI
10	VINERI	25	SÎMBĂTĂ
11	SÎMBĂTĂ	26	DUMINICĂ
12	DUMINICĂ	27	LUNI
13	LUNI	28	MARȚI
14	MARȚI	29	MIERCURI
15	MIERCURI	30	JOI

FAZELE LUNII

5	septembrie	— lună plină
11	"	— ultimul pătrar
19	"	— lună nouă
27	"	— primul pătrar

METEOROLOGIE POPULARĂ

Toamnă caldă, iarnă lungă. De cade ghinda repede, iarna se pune curînd. Răpciune cald, brumărel rece și umed. Tunetul din septembrie vestește neaună multă în faur și an mînos. Plecarea timpurie a rîndunelelor înseamnă că și iarna se va pune repede.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. Se recoltează floarea soarelui, sfecla de zahăr, tutunul, porumbul din hibridi semitirzii, soiurile tirzii de cartofi, ricinul, soia, porumbul de nutreț semănat în mîriște. Începe semănatul grîului de toamnă, al borceagului și secarei pentru masă verde. Continuă arăturile adînci de toamnă și concomitent se încorporează îngrășăminte chimice și organice. Se pregătesc silozurile pentru cartofi, sfeclă.

În grădina de legume Se recoltează seminceriile de varză, morcov, ceapă și se extrag semințele la legumele anuale. Continuă semănatul legumelor în cîmp.

În vie și livadă. Culesul viilor. Pregătiri pentru vinificație.

În sectorul zootehnic. Măsuri de pregătirea fătărilor de toamnă la scroafe. Pregătirea oilor pentru montă printr-o furajare deosebită. Se îmbăiază oile contra scabiei.

CALENDAR CINEGETIC

Este permisă vîntoarea de mistreți, prepelițe, cîrstei, turturele, porumbei sălbatici, giște, rațe sălbatici și alt vînat de baltă; de la 15 septembrie, vîntoarea la ierunci. Cu autorizație specială se pot vîna cerbi carpatini, cerbi lopătari, căpriori, țapi de capră neagră, urși. Se adună și se depozitează hrana pentru iarnă a vînatului. Se permite pescuitul cu undița la toate speciile de pește. Pescuirea păstrăvului indigen se interzice la 15 septembrie. În apele de șes începe pescuitul industrial.

PRIMUL CLUB SĂTESC DE FOTBAL

În luna iulie 1922 a luat ființă în comuna Vrani județul Caraș-Severin primul club de fotbal din satele țării noastre. Au trecut așa dar de atunci 48 de ani. Primul meci de fotbal susținut de această echipă a fost cel cu echipa de fotbal a orașului Oravița. Iată fotografia în grup echipa tinerilor țărani din Vrani. Erau de 18—20 de ani atunci. Între timp au trecut 48 de ani și ei sînt astăzi moșnegi, dar, deoarece au făcut sport în junețe, nu ne îndoiim că arată și astăzi falnici și că se bucură de o sănătate înfloritoare. Publicăm fotografia în sufletești de gîndul că unii dintre ei se vor recunoaște în poza alăturată. În acest caz fericit vom fi bucușoși să ne scrie pe adresa ziarului, făgăduindu-le că vom lua și noi parte în 1972 la sărbătorirea semi-centenarului echipei de fotbal din Vrani.

SFATURI PRACTICE

• **PĂSTRATUL SLĂNINEI.** Se ține slănina 15 zile în sare; apoi se așează într-o ladă, punind un strat de fin pe fund, un strat de slănină, după aceea iarăși un strat de fin și din nou un strat de slănină. Când lada s-a umplut, se pune deasupra fin și se închide bine. Slănină se va păstra astfel fără să rincezească.

• **PĂSTRAREA FLORILOR PROASPETE.** Pentru a se păstra florile fără să se vestejească, se pune în apa din vasul lor puțină sare și-n fiecare zi se taie puțin din cozi.

Dacă florile s-au ofilit, se pune apă caldă, în loc de rece, în vas, sau se ține un sfert dincozile florilor în apă fiartă, până se răcește apa. Se taie acele sferturi de cozi și se pun din nou florile în apă rece. Ele se înviează din nou.

• **PĂSTRATUL FRUCTELOR.** Se învelesc fructele în hirtie subțire (hirtie de mătase) și se așază într-o ladă cu nisip foarte uscat, punind un rînd de nisip la fund, apoi un rînd de fructe și iarăși nisip. Se continuă așa până se umple lada. Deasupra se pune tot nisip. Se închide bine lada și se ține la răcoare.

• **YREȚI SĂ SE OUĂ GÂINILE?** Dacă găinile nu se ouă regulat, se taie urzici proaspete sau uscate, în bucăți mărunte și se amestecă în hrana păsărilor.

• **CÎND PĂSĂRILE FAC OUĂ CU COAJA MOALE,** e semn că ele n-au destul var în hrana lor, de aceea se recomandă să se piseze cretă și să se amestece în mîncare.

• **ÎNTREBUINTAREA OULUI.** La răgușală, e foarte bun albușul de ou, bătut cu zahăr și cu lămile.

Cei slăbiți de boală să bea ou crud, bătut în vin. E foarte întăritor.

• **CUM SE DEZINFECTEAZĂ PIVNITELE?** Pivnițele se curăță de orice miros, arzînd pu-cioasă înăuntru și aerisindu-le apoi bine.

• **PENTRU MUȘCĂTURA DE ȘARPE.** Se stringe repede partea mușcată cu o legătură, pînă singerează rana și pe urmă se toarnă amoniac sau se arde cu fier roșu.

• **DISTRUGEREA PĂDUCHILOR LA VITE.** Se spală vitele cu leșie și apă săpunată. Înainte ca părul să se usuce, se presară peste el cenușă de lemn, cernută bine și se freacă părul cu peria. După 3—4 zile, se repetă tratamentul. Cele cu părul lung se tund.

• **CUM SE CURĂȚĂ COTETELE PĂSĂRI-LOR DE PĂDUCHI?** Cotetele de păsări se curăță de păduchi, punind în fiecare seară o ramură de anin înăuntru. A doua zi, ramura va fi plină de păduchi. Se arde, și seara se va pune altă ramură în locul ei. Făcînd astfel, cîteva nopți, cotețul se va curăți de păduchi.

• **RĂNILE PRICINUITE DE HAMURI,** se vindecă, dacă le ungem cu următorul preparat: peste 60 grame de scrobeală se toarnă 30 grame tinctură de iod; se pisează apoi acest amestec și se lasă să se usuce. Se obține astfel un praf, care se presară zilnic, peste rănile pricinuite de hamuri.

• **LECUIREA ARSURILOR.** Un leac la îndemînă, simplu și foarte bun este ungerea cu aluat de gătit din unsoare (untură) de porc și făină de ovăz. Acest leac potolește durerea, împiedică urzirea bășicilor și grăbește tămăduirea.

• **ÎNTREBUINTAREA FÎNULUI MUCE-GĂIT.** Fînul întrucîtva mucegăit, pe care vitele nu-l mînlîc bucuros, se taie mărunt, se stropește cu apă de țărîță sau făină și apoi se indeasă bine într-o puțină sau ladă bine încheiată, rămî-nînd astfel vreo 30 ore. Tocmai fiindcă se în-fierbîntă și trece din nou în dospire, capătă miros și gust care place vitelor.

SEPTEMBRIE

*Frumoasă toamnă, bună dimineața!
Părul blond îți flutură pe cer.
Tu-n caleașca ta, mereu drumeață
Struguri mari mi-aduci într-un paner
Și pe masă parcă stropi de soare
Îmi topești pe auriu ștergar,
Cu parfum de mentă și cicoare
Dănțuînd în perle de cotnar.
Tu muntești esențele din viță,
Singele de urs, cu-argintul viu —
Și de-aceea-ți ride-o aluniță,
Cînd îmi torni din vinul profiriu.
Hei! și cîte mere ai, în sinii,
Dolofani, ca horele zvîcnînd,
Cînd stelele-n ochii lor, români,
Te cinstesc, sub piscuri, hăluînd.
Toamnă dulce, sufletul mă cheamă
Ca un mire, astăzi să te cînt —
Să-ți sărut și galbena năframă
Și cosița-n aer fluturînd!*

Mihail Cosma

Joc de perspicacitate pentru copii PĂSĂRICA DESCURCĂREAȚĂ

Păsărica se stinge de sete în pustiu, cînd descoperă o sticlă cu apă. Din păcate, nu poate ajunge la apă cu ciocul și nici nu e destul de puternică pentru a răsturna sticla. Cum să procedeze ca să-și poată astîmpăra setea?

Trebuie să pună cu ciocul fire de nisip în sticlă, pînă va ridica nivelul apei.

Zăpadă și smeură

Sub acest titlu citim în revista «Familia» din 9 octombrie 1888 următoarele: «Sîmbătă trecută a nins pe dealurile de la Salzburg atît de mult, încît dealurile pînă la poale erau albe ca în dricul iernii. E prima zăpadă; pe acolo iarna a sosit, cam de timpuriu. Pe de altă parte se scrie că la Klagenfurt s-a găsit un tufiș întreg de smeură cu fructe noi atît de proaspete, ca în mijlocul verii. Iată dar zăpada și smeura în primele zile ale lui octombrie, cînd amîndouă sînt lucruri de mirat».

Ochiul electric

Se vestește din Petersburg despre o descoperire care întrece născocirile basmelor cu smei. Profesorul Rosing, de la institutul tehnologic a inventat un aparat care s-ar putea boteza «ocnui electric» și care te face să vezi departe toate obiectele și ființele aflate în raza acestui ochi. De pildă: inginerul unei fabrici va putea, de la biroul său, să-și dea seama de tot ce se petrece în fiecare din ateliere. Fundul mării se va vedea ca-n palmă. Amănuntele acestei descoperiri senzaționale sînt așteptate cu multă nerăbdare în lumea științifică. (Actualitatea ilustrată, 4 decembrie 1910).

Curiozitățile rudeniei

În revista Familia din anul 1888 am găsit următoarea scrisoare plină de umor și neprevăzut:

«M-am căsătorit cu o văduvă care locuia cu nora ei; după un timp, tatăl meu se căsătorii cu nora soției mele. Soția mea a devenit astfel soacra și totodată nora tatălui meu. Nora soției mele este acum soacra mea și sunt socrul soacrei mele. Soacra mea, care este acum nora soției mele, a născut un băiat. Acest băiat este fratele meu, căci este copilul tatălui meu și-al soacrei mele; dar fiind de asemenea și fiul nurorii soției mele, soția mea este bunica ei, și eu sînt bunicul fratelui meu.»

Scrisoarea constituie — evident — o glumă, dar trebuie să recunoaștem că este o glumă ingenioasă și reușită pe tema gradelor de rudenie. O reproducem doar ca pe o simplă curiozitate. Convinși că în serile de iarnă, cititorii almanahului nostru vor rîde cu poftă de ingenuozitatea ei.

PLANTA RUȘINOASĂ

Sub acest nume este cunoscută o plantă mică, de seră caldă. În știință este numită: mimosa pudica. Face parte din familia leguminoaselor. La frunze se aseamănă foarte mult cu salcîmul sălbatic. Are o tulpină lobacee, flori mici sub formă de bobulețe de culoare roză.

Planta dovedește o sensibilitate extraordinară. La cea mai fină atingere frunzișoarele se strîng și se aglomerează unele lîngă altele, iar petiolurile se apleacă paralel cu tulpina dînd plantei o înfățișare foarte veștejită și tristă, parcă ar fi atinsă de brumă. După o oră planta își revine, recăpătîndu-și vechea înfățișare.

cucului

Cucul este singura pasăre care nu-și clocește ouăle, ci le încredințează altor păsări, care nu numai că-i clocesc ouăle, dar îi îngrijesc și puil.

În cercetările sale, naturalistul englez Oliver Pike a observat că atît cucul-tată, cît și cucul-mamă se interesează de aproape de ouăle făcute. Ei le veghează cu gelozie, chiar își petrec timpul în apropierea cuibului unde au depus ouăle, asistă la nașterea puilor, prezidează de la distanță hrănirea lor și nu emigrează pînă ce puil de cuc nu se îmbracă în pene complet.

Cucul nu este deci un părinte de-naturat... Nu numai că perechea de cuc revine în aceleași locuri, dar chiar caută aceeași pereche de pitulici care au clocit ouăle sale în anul precedent. Cînd cucul-mamă află că pitulicea-mamă se pregătește de clocit, depune pe pămînt un ou, îl ia cu picioarele și-l duce în cuibul pitulicei, unde, pentru a-i face loc aruncă unul sau două din ouăle găsite în cuib. Puilul de cuc ieșit din ou la vreo 12—13 zile, (mai repede deci decît puilul de pitulice), începe din a treia zi izgonirea din cuib a ouălor sau a puilor de pitulice. Rămăs singur, și crescînd repede, puilul de cuc nu mai are loc în cuib, care se rupe, iar puilul, fără pene cade pe pămînt. La strigătele lui înduioșătoare alte păsărele se opresc să-l hrănească.

SIGURANȚA CIRCULAȚIEI RUTIERE ÎN MEDIUL RURAL

Există părerea la mulți cetățeni că siguranța circulației rutiere ridică probleme numai în mediul urban, că la țară, chipurile, lucrurile stau mult mai simplu și că în fond nici nu prea avem ce măsuri să întreprindem. Nimic mai greșit decât o astfel de concepție.

În condițiile în care, parcul auto crește anual cu mai mult de 50 000 autovehicule, numărul de turiști străini ce vin în țară cu autoturisme personale crește cu peste 200 000 anual, crește și se desăvârșește mecanizarea agriculturii, iar drumurile continuă să treacă prin comune și sate, problema siguranței circulației în mediul rural se pune cu aceeași tărie ca și în orașe.

De altfel cifrele sînt ilustrative.

În anul 1969 s-au produs în mediul rural 1 830 accidente soldate cu 1 200 morți, 2 019 răniți grav și 354 răniți ușor.

Dintre principalele abateri care generează multe accidente în mediul rural menționăm: nerespectarea regulilor de circulație de către unii pietoni, conducători de vehicule cu tracțiune animală, bicicliști și tractoriști.

O mare parte dintre cei care circulă «pe jos» subestimează pericolul accidentelor, adoptînd în multe împrejurări o atitudine de-a dreptul ostilă față de disciplina rutieră: traversează drumul la întîmplare, circulă pe mijlocul părții carosabile, sau staționează în grupuri pe șosele.

Adeseori nu se folosesc potecile laterale, iar cînd acestea lipsesc, nu se circulă pe partea stîngă a drumurilor, spre a se vedea vehiculele ce vin din față.

Un deosebit pericol îl prezintă circulația încorectă în timpul nopții, cînd pietonii din mediul rural nu circulă pe marginea drumului și cu felinar în mîna dreaptă așa cum prevede legea. Problema capătă o gravitate sporită în zilele de sărbători cînd tineretul se plimbă pe întreaga șosea ce trece prin mijlocul comunei.

Adeseori unii tractoriști uită că sînt și ei conducători de autovehicule și că din această calitate rezultă obligația de a cunoaște și respecta în orice împrejurare regulamentul de circulație.

Referindu-ne la abaterile comise de tractoriști menționăm: ● conducerea tractorului neînmatriculat de organele de miliție; ● conducerea tractorului pe drumurile publice fără permis de rutierist; ● transportul de persoane pe tractor; ● nerespectarea regulilor referitoare la depășiri, viteze, prioritate, cit și a celor care se referă la respectarea indicatoarelor și marcajelor rutiere; ● conducerea sub influența băuturilor alcoolice; ● pătrunderea cu tractorul murdar de noroi pe drumurile modernizate; ● staționarea cu tractorul pe partea carosabilă a drumurilor naționale, ori părăsirea remorci-

lor, acestea fiind obstacole foarte periculoase pentru circulație; ● transportarea de persoane în remorcă, fără ca aceasta să fie amenajată regulamentar.

Nimic nu este mai greșit și mai periculos pentru un căruțaș decât faptul de a considera că el nu are nici o obligație legală cînd conduce atelaje pe drumurile publice și că numai șoferii trebuie să cunoască regulile de circulație. Cele mai frecvente încălcări comise de această categorie de participanți la trafic sînt: — circulație pe artere care sînt interzise acestor categorii de vehicule; — circulația pe mijlocul drumului; efectuarea virajelor fără asigurare că manevra se poate face fără pericol, sau fără semnalizare; plecarea la drum în timpul nopții fără felinar în stare de funcționare și fără «ochi de pisică»; nu se curăță bine roțile de noroi la intrarea pe drumurile modernizate.

Avînd în vedere numărul mare de posesori de biciclete din mediul rural, este necesar să reamintim că unii dintre aceștia cad victime în accidente deoarece nu respectă cele mai elementare reguli de circulație: asigurarea și semnalizarea oricărei manevre, circulă agățați de diverse autovehicule sau «în plasa» acestora, transportă încărcături voluminoase și grele care îi pot dezechilibra, circulă cu biciclete neechipate corect (fără far și dinamo, «ochi de pisică» pe aripa din spate, frîne bune și sonerie).

Bicicliștii împiedică adeseori scurgerea normală a autovehiculelor cu viteze superioare, circulînd pe mijlocul drumului, sau mai mulți în grup, omîtînd regula de a circula «unul după altul și niciodată unul lîngă altul».

Despre alcool și despre consecințele nefaste ale consumării acestuia de către cei care folosesc drumurile publice s-au spus și s-au scris multe. Din păcate aelul: «Evitați alcoolul» și-a cîștigat notorietatea ca urmare a consecințelor accidentelor de circulație pe care le-a generat. Astfel, numai în anul 1969, conducători de vehicule în stare de ebrietate au provocat accidente care au cauzat moartea a peste 220 de oameni, ca să nu mai vorbim de cei peste 400 răniți care au rămas cu infirmități grave și sînt siliți să poarte stigmatul ușurinței lor sau a altora, o viață întreagă.

La asigurarea siguranței circulației în comune o mare contribuție o au organele locale și în special exigența posturilor de miliție. Considerăm că introducerea în școli a noi discipline de sine stătătoare a circulației rutiere va avea un mare efect în îmbunătățirea actualii situații.

Colonel Valeriu BUZEA

OCTOMBRIE

Brumărel Sumedrul

ZILELE LUNII

1 VINERI	16 SÂMBĂȚĂ
2 SÂMBĂȚĂ	17 DUMINICĂ
3 DUMINICĂ	18 LUNI
4 LUNI	19 MARȚI
5 MARȚI	20 MIERCURI
6 MIERCURI	21 JOI
7 JOI	22 VINERI
8 VINERI	23 SÂMBĂȚĂ
9 SÂMBĂȚĂ	24 DUMINICĂ
10 DUMINICĂ	25 LUNI
11 LUNI	26 MARȚI
12 MARȚI	27 MIERCURI
13 MIERCURI	28 JOI
14 JOI	29 VINERI
15 VINERI	30 SÂMBĂȚĂ
	31 DUMINICĂ

FAZELE LUNII

4 octombrie	— lună plină
11 "	— ultimul pătrar
19 "	— lună nouă
27 "	— primul pătrar

METEOROLOGIE POPULARĂ

Cu cât frunzele arborilor cad mai curînd, cu atît mai roditor va fi anul următor. Gerul și frigul din octombrie îmbîlînzeste vremea în ianuarie și faur. Lumina de miazănoapte aduce curînd ger mare. Șoarecii de cîmp de se trag către sat, iarna e aproape. Neaua și frigul din octombrie aduce un ianuarie moale. Cînd arborii țin frunza mult, iarna e departe, dar va fi grea și la anul vor fi multe omide.

GHICITORI

Roș e, măr nu e
Pături sunt, lăcintă nu-i.
(Ceapa)

Am un măr de aur,
Joacă pe o piele de taur.
(Soarele)

Am un bou roș,
Cînd ajunge în drum stă.
(Focul)

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. În toată țara se însămînțează intens cerealele de toamnă. Se termină recoltarea porumbului, sfeclei și cartofului. Se fac săpături adînci pentru însămînțările de primăvară și se încorporează îngrășăminte (chimice și naturale) și amendamente. Dacă pașiștile naturale nu se mai folosesc pentru pășunat, începe curățirea și îngrășarea lor.

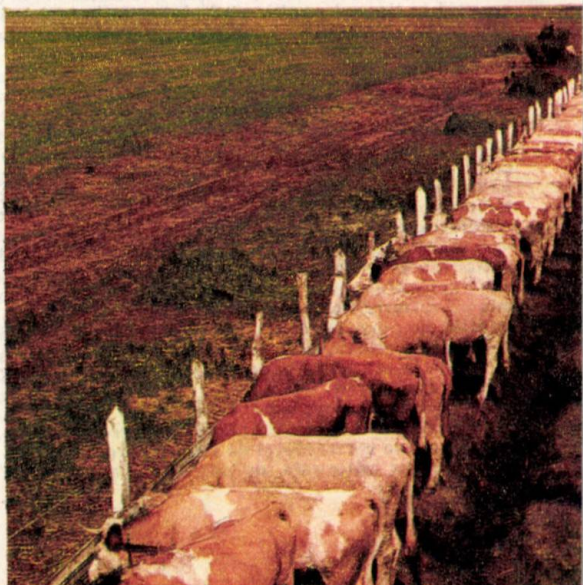
În grădina de legume Arături adînci și fertilizarea cu îngrășăminte. Se însămînțează în sere și răsadnițe spanacul, salata, ceapa și usturoiul pentru primăvară. Se depozitează gunoiul de grajd pentru răsadnițe.

În vie și livadă Se ară și se îngrășă terenul în livezi. Continuu lucrările de desfundare a terenurilor pentru plantări de vii și pomi. Se culeg strugurii pentru vin și începe vinificarea.

În sectorul zootehnic. Monta oilor. Vaccinări contra pestei porcine. Depistarea tuberculozei ovine. Stupii se așază la locul de iernat.

CALENDAR CINEGETIC

Se vînează mistreți, prepelițe, cîrstei, sitari, porumbei sălbatici, turturele, cocoșari, giște și rațe sălbatice și alt vînat de baltă, răpitoarele cu păr sau pene, afară de cele ocrotite de lege, iar cu autorizație specială, cerbi carpatini, cerbi lopătari, căpriori, țapi de capră neagră, urși. Se încheie colectarea hranei pentru vînat (ghindă și castane), care se pune la adăpost de ploaie și soare, în straturi nu prea groase și la răstimpuri se lopătează ca să nu se încălzească. Pe măsura răcirii apelor se obțin rezultate mai slabe la undiță. Peștii răpitori și în special știuca dau bune rezultate la năvod. În apele de munte se poate pescui lipanul.

OCTOMBRIE

*Compasul zilei se deschide-ngust.
Lumina e de lacrimă, de must,
De frunze tescuite în uncrop,
Ciorchine care plînge bob cu bob
Roada pădurilor prelînsă-n lin
Să bea cei însetați, din rădăcini,
Tăcuții, de sub glii, prin care noi
Ne-ntoarcem cu aprilul de seve în altoi...*

ION BRAD

UN EPITAF ENIGMĂ...

Diophontos din Alexandria a fost un vestit matematician care a trăit în veacul al 4-lea al erei noastre. Pe piatra mormîntului său, discipolii lui Diophontos au săpat următorul epitaf:

Acesta-i mormîntul lui Diophontos — Curată
Piatra măiastră vîrsta i-o spune celui ce-a fost.
Zei i-au hărăzit copil să fie o șesime a vieții
A 12-a parte adaugi și iată mijindu-i mustața
După încă a șaptea parte dulce soție își luă.
Cinci ani trecură și își văzu copilul în fașe;
Vai, tu copil iubit abia ajuns-ai la jumătate
Vîrsta părintelui și Hades poarta-ți deschise.
Ani încă patru bătrînul își poartă durerea,
Pînă să ajungă la țînta lui, și-a tuturor.

Cititorii almanahului sînt rugați să încerce dezlegarea problemei aritmetice inclusă în epitaful lui Diophontos și să afle vîrsta faimosului matematician antic.

NU, NU SÎNT FABULE...

● Viteza deplasării animalelor în apă este foarte ridicată. Cei mai mari campioni sînt peștii-spadă (65 km/oră în mod obișnuit, iar cînd atacă, ating viteza de 100—110 km/oră).

● În orașul Saratov pe malul drept al Volgăi, locuitorii au putut privi un spectacol neobișnuit. De-a lungul străzii Posadski treceau mii de broaște, aproximativ 50 de exemplare pe fiecare metru pătrat. În decurs de 6 ore aproximativ 100 000 de orăcăitoare au străbătut strada. Se presupune că vechea lor mlaștină a devenit prea strîmtă pentru animale și ele căutau un nou domiciliu. Acum cîțiva ani o strămutare asemănătoare a fost observată în regiunea Rostov.

● Vechea credință că peștii sînt «muți» este contrazisă prin denumirea dată unor pești de către diferite popoare. De exemplu Trighidele sînt numite de francezi «Grondins» (dojenitori); Sciaenidelor li se spune în limba engleză «Drumfisches» (toboșari). Este posibil ca emisiile sonore ale speciei Sciaena aquilla auzibile la o distanță de peste 20 m să stea la originea «cîntecului sirenelor» de care vorbește Homer. Într-adevăr acest pește trăiește în asociații, astfel încît sunetele emise apar ca adevărate concerte. Unele sunete au gravitatea orgăi, altele imită vioara, oboiul sau armonica.

● Viteza deplasării animalelor în aer... Fregata, așa zisul pirat al păsărilor atinge 420 km/oră; urmează apoi șoimul călător. Multe păsări zboară între 100—200 km/oră. Rîndunica atinge viteza de 170 km/oră.

Fiii voștri singuri hotărăsc în viață
Care-i meseria ce o vor urma
Fiii voștri singuri mai târziu învață
Taina ei fierbinte, nobilă și grea.

Fiii voștri, însă, trebuie să-nvețe
Din copilărie încă, de la voi,
Primele îndemnuri, primele povești
Dorul de lumină, scirba de noroi.

Cît sînt fragezi încă, mame, învățați-i
Să iubească floarea pură din livezi,
Să iubească-ntinsa mare și Carpații
Ce-și înalță în cercuri fruntea de zăpezi

Sufletul să-l aibă neîntinat ca floarea
Ochii lor să fie limpezi și curați,
Să nutrească patimi vaste cum e marea
Să înalțe gînduri cît acești Carpați.

Să iubească versul, să iubească struna,
Ce-i curat în lume, ce e nou, și viu;
Cît sînt mici să-nvețe a urî minciuna,
Asta nu se-nvață cînd e prea târziu.

Să iubească țara, pentru ea să sară
La nevoie-n ape, la nevoie-n foc
Învățați-i, mame, dragostea de țară,
Ea cuprinde toate-acestea la un loc.

N. LABIȘ

STOFE DIN URZICI

La Viena s-au făcut experiențe — cu rezultate uimitoare — pentru fabricarea postavului din urzici. Buruiana e tratată pe cale chimică, spre a i se scoate albumina vegetală, încât să nu rămână decît materia celulară. Aceasta e apoi transformată în fibre ce se pot toarce. Din 100 kg urzici s-a obținut 13 kg fibre de țesut.

S-au făcut probe care au dovedit că firul urzicii corespunde tuturor condițiilor de elasticitate și rezistență la rupere. De asemenea s-au reușit experiențele cu vopsirea acestui fir în toate culorile posibile. (Revista «Actualitatea ilustrată», 4 decembrie 1910).

ZOOLOGIA LUI LEONARDO DA VINCI

Geniu multilateral, sculptor, pictor, inginer, inventator, Leonardo da Vinci a fost și un naturalist de seamă. A scris între altele un tratat de zoologie intitulat «*Bestiarus*» în care se pot găsi caracterizate numeroase insecte, păsări și animale. Iată cîteva mostre:

● **CICINDELA:** cu țîrîitul ei face să amuțească cucul. Pusă în untdelemn moare, dar scăldată apoi în oțet reînvie imediat.

● **POTÎRNICHEA:** își schimbă sexul după cum îi place.

● **LUMPERA:** pasăre care trăiește în Asia Mică, luminează atît de puternic, încît nu are umbră.

● **VIPERA:** ca să fie scutită de vrăjile care i-ar lua veninul, își astupă urechile cu coada.

● **BROASCA:** mănîncă pămînt și nu se îngrașă, după ce nu se satură niciodată, de teama că, isprăvindu-i-se hrana, va muri de foame.

● **IBIS:** pasăre cuminte, cînd e bolnavă își umple gusa cu apă și își face clismă.

● **GNU:** are un cap atît de mare și greu, încît nu-l poate ține decît plecat la pămînt. Și acesta e norocul omenirii, deoarece pe cine-l privește în față acest animal, moare imediat.

IATĂ O CIFRĂ PE CARE N-AVEM TIMP S-O SCRIM

Care este numărul cel mai mare care se poate scrie din 3 cifre? Nu este numărul ci numărul 999

Asta înseamnă că 9 întîi trebuie înmulțit cu el însuși de 9 ori. Din această operațiune rezultă 387.420.489. În continuare 387.420.489 trebuie înmulțit cu 9, dar cifra rezultată este atît de mare, încît nu ajunge o întreagă viață de om spre a fi scrisă, chiar dacă scriem zi și noapte fără întreruperi. Pentru a scrie această cifră exorbitantă ai nevoie de 369 milioane de cifre și ți-ar trebui o fișe de hîrtie lungă de 18.485 kilometri.

ZECE ÎNTREBĂRI ȘI UN DESEN

Uitați-vă cu atenție timp de cîteva minute la acest desen. Acoperiți-l după aceea cu o foaie de hîrtie și răspundeți la următoarele întrebări:

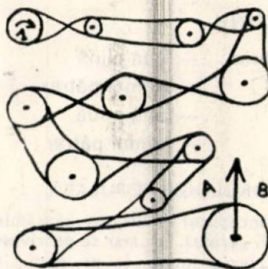

1. În ce parte se îndreaptă fumul pipei?
2. Deschizătura cortului este pătrată, dreptunghiulară sau triunghiulară?
3. Șeful indian are ochii deschiși?
4. Cîte corturi sînt pe desen?
5. Unde se află cactusul?
6. Cîte păsări se văd?
8. Cărarea duce spre coline?
9. Cîte pietre se află la picioarele indianului?
10. Pe desen figurează soarele?

ROATA

Dacă roata nr. 1 se învîrtește în sensul indicat de săgeată, în ce direcție se va mișca acul?

Soluția: Înspre B.

TOAMNA SE NUMĂRĂ BOBOCII...

Mîndria acestor elevi este explicabilă. Școala lor este una din miile de școli clădite în satele noastre în ultimii ani.

NOIEMBRIE

Brumar

ZILELE LUNII

1 LUNI	16 MARTI
2 MARTI	17 MIERCURI
3 MIERCURI	18 JOI
4 JOI	19 VINERI
5 VINERI	20 SÎMBĂTĂ
6 SÎMBĂTĂ	21 DUMINICĂ
7 DUMINICĂ	22 LUNI
8 LUNI	23 MARTI
9 MARTI	24 MIERCURI
10 MIERCURI	25 JOI
11 JOI	26 VINERI
12 VINERI	27 SÎMBĂTĂ
13 SÎMBĂTĂ	28 DUMINICĂ
14 DUMINICĂ	29 LUNI
15 LUNI	30 MARTI

FAZELE LUNII

2 noiembrie	— lună plină
9 "	— ultimul pătrar
18 "	— lună nouă
25 "	— primul pătrar

METEOROLOGIE POPULARĂ

De plouă la începutul lui brumar, săptămîna anului nou va fi geroasă. Brumar se potrivește cu mărțișor. Neaua multă de pe pomi înseamnă muguri puțini de cu primăvară. Șoa-recii de cîmp de se mai arată, iarna e departe.

LUCRĂRI AGRICOLE

În cîmp. Continuă arăturile adînci de toamnă, încorporîndu-se sub brazdă îngrășăminte organice și minerale. Pe solurile podzolice se dau amendamente de calciu. Se efectuează controlul griului pentru depistarea și combaterea dăunătorilor. Continuă lucrările de hidroameliorații. Dacă vremea e secetoasă, se fac udări de aprovizionare pentru culturile de toamnă și de primăvară.

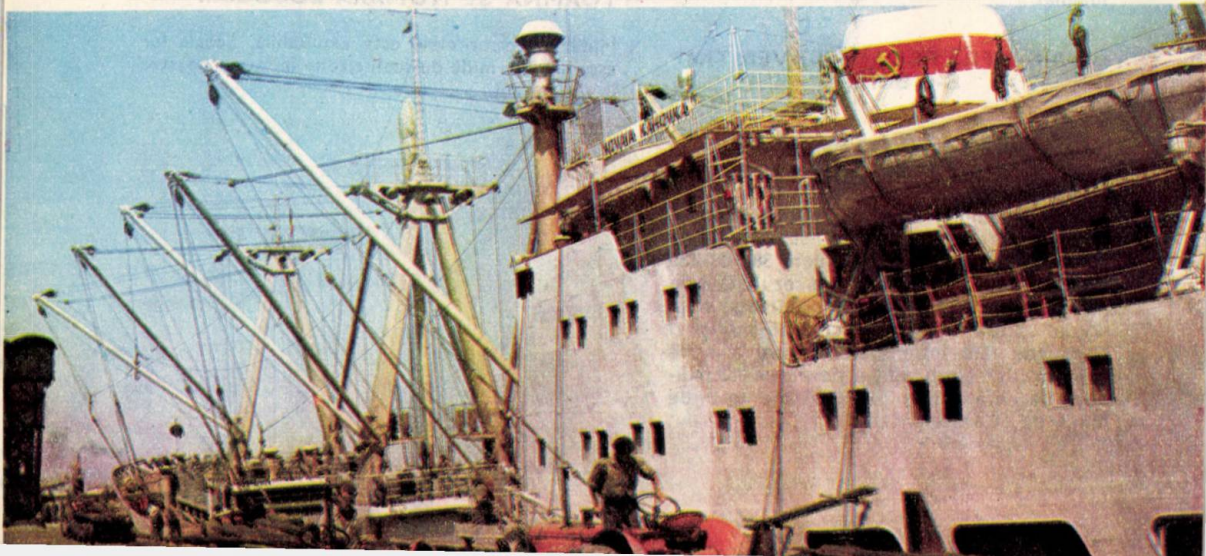
În grădina de legume Se repară răsadnițele vechi și se construiesc altele noi. Continuă depozitarea gunoiiului pentru răsadnițe.

În vie și livadă. Plantări de pomi. Se termină desfundarea terenului pentru noile plantații de vii. Se pregătesc plantațiile pentru iarnă (tăieri de ușurare, îngropat). În crame, se supraveghează fermentarea vinurilor.

În sectorul zootehnic. Se acordă o mare atenție furajării animalelor după rații bine alcătuite. Începe monta scroafelor pentru fătările de primăvară. Tratamente contra strongilozei pulmonare la ovine și se vaccinează păsările contra peștei.

CALENDAR CINEGETIC

E permisă vînătoarea la mistreți, iepuri, fazani (numai cocoși), sitari, porumbei sălbatici, cocoșari, cocori, ierunci, prepelițe, gîște și rațe sălbatici și alt vînat de baltă. Pot fi vîinate toate răpitoarele cu păr sau cu pene în afara celor ocrotite de lege, iar cu autorizație specială se pot vîna cerbi carpatini, cerbi lopătari, țapi de capră neagră și urși. Se transportă în teren aproape de locurile de hrănire, hrana destinată vînatului pentru iarnă. Apele răcindu-se pescuitul sportiv slăbește. Rezultate bune se obțin la știucă.

● AGRO-CLUB

În comuna Poiana Mare (Dolj) a luat ființă un club care reunește toate cadrele de ingineri și tehnicieni de la întreprinderea de mecanizare a agriculturii și din cooperativele agricole de producție de pe raza acestei localități. În programul agro-clubului, membrii săi au înscris o serie de cercetări în domeniul folosirii îngrășămintelor chimice, extinderii irigațiilor și creșterii animalelor.

● ASOCIAȚIA FOLCLORIȘTILOR

La Turnu-Severin s-a constituit o asociație a folcloriștilor din județul Mehedinți. Asociația și-a propus să valorifice creația folclorică mehedinteană. Spicuim câteva din obiectivele de cercetare: stabilirea vetrelor etnografice-folclorice din județ, o anchetă etnografică-folclorică pe vatra Bahnei, organizarea unor acțiuni de culegere a folclorului, cit și a unei sesiuni de comunicări științifice.

● VÎRSTA: 400 DE ANI

Cel mai vîrstnic tei din țară se află în satul Cămărzana (județul Satul Mare). Cercetătorii care l-au studiat sînt de părere că el ar atinge venerabila vîrstă de... 400 de ani. Este un arbore impunător, atingînd aproape 40 de metri înălțime. Circomferința trunchiului măsoară nu mai puțin de 13 metri!

CALUL ASCULTĂTOR

Colorind căsuțele însemnate cu nr. 1 în roșu, cele cu nr. 2 în roz, cele cu nr. 3 în verde închis, cele cu nr. 4 în negru, cele cu nr. 5 în verde deschis, cele cu nr. 6 în cafe-niu și cele cu nr. 7 în galben, veți descoperi pe stăpînul calului și locul unde se plimbă el.

TOAMNA

Văl de brumă argintie
Mi-a împodobit grădina,
Firelor de lămîiță
Li se uscă rădăcina.

Peste creștet de dumbravă
Norii suri își poartă plumbul,
Cu podoaba zdrențuită
Tremură pe cîmp porumbul.

Și cum de la miazănoapte
Vine vîntul fără milă,
De pe virful surii noastre
Smulge-n zbor cîte-o șindrilă.

De vișornia păgînă
Se-ndoiesc nucii, bătrînii,
Plînge-un pui de ciocîrlie
Sus pe cumpăna fîntînii.

Îl ascult și simt subț gene
Cum o lacrimă-mi învie:
Ni s-seamănă povestea,
Pui golaș de ciocîrlie.

OCTAVIAN GOGA

A AVUT 24 DE COPII

La începutul secolului, România era clasificată printre țările cu cea mai mare natalitate din lume. O revistă din Paris, comparînd graficul sporului de populație al Franței, cu cel al României, arăta, în anul 1901, fotografia pe care o reproducem aici, scriînd: O familie de țărani români, din județul Neamț — tata, mama și 17 copii; un mare record. Și totuși nu

acesta era recordul absolut, al nașterilor, din țara noastră. Un document aflat la Arhivele Statului ne informează că în anul 1830 «serdarul Marin Butculescu și-a căsătorit fata cu Alecu Izvoranu și din această unire s-au născut 24 de copii, spre marea mîhnire a vecinei lor, Olimpia Lahovari, care nu avea decît 18 copii».

ÎNCĂ ÎN 1922 OMUL VISA SĂ AJUNGĂ PE LUNĂ

Acum, când călătoriile pe Lună constituie o realitate vie și când ele sînt pe cale a deveni lucruri cu totul obișnuite, e bine să dezgropăm nițel istoria astronauticii și să reamintim nu de romanul lui Jules Verne «De la pămînt la lună», nici de imaginația faimosului baron Münhausen, ci de un proiect astăzi se pare uitat. E vorba tot de un proiect american, datînd din anul 1922, adică de acum aproape o jumătate de secol. Autorul lui era profesorul Goddard. El vroia să construiască un proiect uriaș în care trebuiau să ia loc oamenii din echipaj și aparatele necesare. Presa vremii relata că obuzul d-lui Goddard urma să aibe o «formă lungăreață» și să fie construit din oțel: «La mijloc sînt cabinele călătorilor și aparatele necesare. Partea inferioară a acestui gigantic obuz conține mijloacele și aparatele de propulsie și anume o mulțime de șarje, explodînd prin partea inferioară a obuzului, aruncă cu o iuteală vertiginoasă gazele care provin din cauza detonațiilor continue; obuzul gigantic, în baza reacțiunii, se lansează, cu o mare viteză — către lună.

Explosiunile continue ale acestor explozibile, reacția atmosferei asupra gazelor, care vin cu o mare viteză din partea inferioară a obuzului, asigură acestuia călătoria prin atmosferă, pînă la cele mai îndepărtate straturi atmosferice. Obuzul îndepăr-tîndu-se tot mai mult de pămînt, ajunge în fine în niște regiuni, unde atracția pămîntului devine tot mai mică. În fine se află în acea regiune, între pămînt și lună, unde nu mai există atracție, unde atracția pămîntului și a lunii se contra-balansează perfect. Aici încă o detonație — de adio — mai slabă, — și obuzul își ia drumul spre lună.

Dar, ca simpaticii noștri călători, să nu fie prea deranjați de exploziile cele multe, în partea superioară a obuzului sînt aranjate o mulțime de tam-poane și frîne, care vor asigura tot confortul și sănătatea călătorilor. Tot în partea superioară a obuzului sînt fixate aparatele pentru aterisare în lună, pentru-ca călătorii cari-probabil — vor ajunge cu mare viteză în lună, să nu aibă eventuale neplă-ceri»...

Acum, cînd am văzut noi înșine atît lansarea primei nave cosmice spre Lună, ca și operația de alunizare a celui dintîi echipaj uman pe solul se-lenar, fără îndoială că privim la amănuntele tehnice ale vechiului proiect, descris mai sus, cu un mic zîmbet pe buze. Ori cum, vechiul proiect este — una din numeroasele mărturii ale voinței, ambiției și tenacității omenirii de a cunoaște și stăpîni tai-nele și legile universului și îl semnalăm aici nu numai ca o curiozitate tehnică, dar și ca un reper al uriașului drum civilizatoriu pe care umanitatea îl stră-bate, cucerind spațiul și timpul.

Ileana VINTILĂ

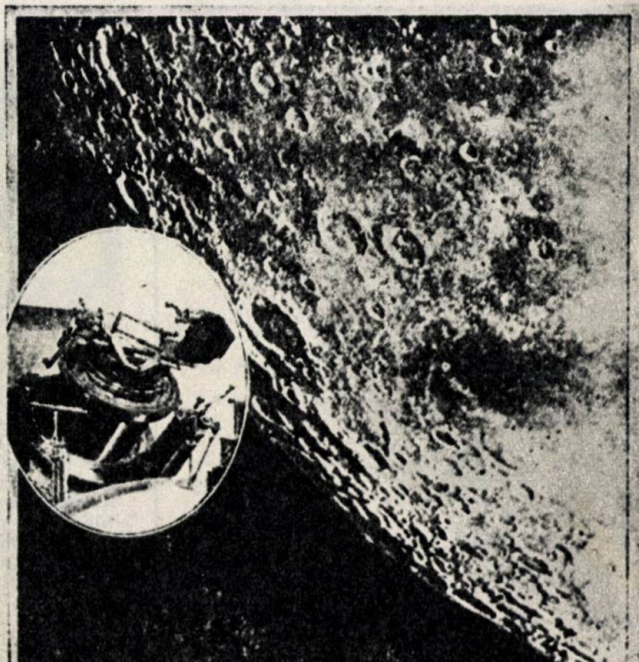
Proiect pentru o călătorie în Lună.

Da, da. E vorba de un lucru foarte serios! Ideea vine din America. Acest proiect este studiat cu toată serioșitatea Domnului Goddard, tatăl acestui nou proiect.

Idea nu este nouă. Jules Verne ne-a schițat, în culori foarte vii, o călătorie în lună. Ne aducem doar aminte, de momentele plăcute, cînd citeam peripețiile acelor exploratori, cari, lansați într'un obuz, ne descriau regiunile lunare.

Mai sînt apoi, și spiritiștii și ocultiştii, cari își au metodele lor — originale — de a face călătorii în univers; acești domni desfac de corp, în baza metodelor lor magice, corpul astral al sufletului și îl lansează în Univers, unde își cîștigă toate impresiile și apoi reîntorcându-se corpul astral iar în corpul fizic — ne povestesc de ciudăeniile Uni-versului.

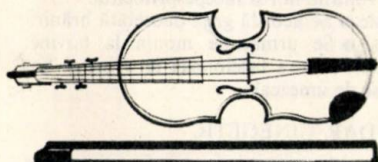
Dar să-i lăsăm ocultiştii la o

Într-o dimineață din anul 1800 contele polonez P. găsi în parcul castelului său cadavruul unui tânăr care, după toate semnele se împușcase singur. Tânărul strîngea la piept o vioară. Tânărul fu îngropat

VIOARA LUI PAGANINI

în parc, dar după un an muri și conțesa, iar vioara ajunse pe mina frăților ei, care îi rupseră vioarei gîtul și începură s-o tîrască prin casă, jucîndu-se de-a sania cu ea. Apoi fu dăruită unui muzicant vagabond. Acesta a dres-o și, în drum spre Viena, cînta cu ea prin sate și orașe. La Viena a tras la un han și neputînd plăti chiria, hanglul îi luă vioara. De la hanglu ea fu cumpărată cu 40 de creițari de calfa unui constructor de viori, iar calfa o vîndu cu 5 florini stăpînului său. Acesta recunoscuse valoarea deosebită a violinei, realizare a lui Nicolo și Andrea Amatti. A reparat-o și a vîndut-o unui conte cu 250 de ducăți. Contele ajunse apoi secretar la ambasada Austriei din Madrid. O artistă spaniolă, de care se îndrăgostise, îi ceru vioara ca

preț al dragostei sale. Contele îi trimise vioara cu un bilețel prin care îi cerea întîlnire pentru aceeași seară, dar artista dispăru cu vioară cu tot. Artistă fugise cu un muzicant italian Donelli. Acesta, ca șef al muzicii italiene a unui regiment a făcut campania din 1812 în Rusia, dar regimentul său a fost nimicit și bagajele muzicantului, ca de altfel ale întregului regiment, fură părăsite în fugă. Astfel vioara fu găsită de un cazac. Acesta o vîndu unui măsar din Moscova pe o rublă de argint. Măsarul ajunse apoi la Breslau și o vîndu unui meșter de viori. Meșterul se nimeri să fie tocmai calfa de odinioară care recunoscuse vioara și scrisese de îndată fostului meșter care i-o cumpără cu 200 taleri. Acesta o revîndu cu 250 ducăți iar contelui care o mai avusese o dată. Peste doi ani contele se afla la Florență și veni la un concert dat de Paganini. Marele violonist îi oferî pe ea 500 de ducăți, dar contele i-o dăru și Paganini cîntă toată viața pe această vioară care trecuse prin atîtea aventuri.

Elena VALENTIN

• AFORISME • AFORISME • AFORISME •

● Apă stătătoare

Apa care stă pe loc nu spală pietrele.

● Ceată

Și ceața conține picuri de apă, dar nu e roditoare ca ploaia!

● Fierbere ascunsă

Femeia care tace cînd o ceartă bărbatul, e ca oala acoperită: nu știe nimeni ce fierbe în ea.

● Neghină și grîu

Cînd semeni grîu, oricît de bine l-ai alege, răsare printre el și neghină.

Alege la fel de bine neghina și seamăn-o printre firele ei, nu va răsări niciodată grîu.

● Albina și viespe

Fiindcă albina întepă uneori ca viespea, unii oameni cred că și viespea face miere.

● Pămînt și crîn

Crînul își trage seva din pămînt, însă în albul petalelor lui nu urcă nici un fir de tină.

● Adaus la un proverb

«Mielul blind sugă la două oi». Da. Însă de multe ori ajunge să nu-și mai cunoască adevărata mamă.

● Ierburi și trandafiri

Nu vei găsi nicăieri ierburi înăbușite de trandafiri, ci numai trandafiri înăbușiți de ierburi.

● Înviorare

Sfatul bun trebuie să fie ca apa de izvor, care, bătută după o zi de arșiță, înviează.

● Miere și struguri

În via cu struguri dulci, mierea n-are căutare.

● Parfum și venin

Ploaia cade cu aceeași dăruire și peste trandafiri și peste mătrăgună.

Unul o transformă însă în parfum, celălalt în venin.

● Copac și frunze

Copac verde cu frunze uscate există: dar copac uscat cu frunze verzi, nu.

● Gard mic

Omul fălos își face gardul mic: să-i vadă lumea avuția din ogradă.

● Umbră răcoroasă

Dacă vrei să știi unde e umbra mai răcoroasă, întreabă-l pe leneș.

● Aprindere și stingere

Focul îl poți aprinde numai cu o scînteie; dar nu-l poți stinge doar cu o picătură de apă.

● Frumosul

Frumosul este ca nectarul: deși, n-ai gustat niciodată din el, simți dintr-o dată că-ți place.

● Bogăția vieții

Viața nu e nici scurtă, nici lungă, ci numai săracă ori bogată în fapte mari.

● La soare

Piatra care stă la soare nu prinde mucegai.

● Neghină

Cînd cade grindina, de multe ori se scutură numai grîul, iar neghina nu.

● Înălțime și nemărginire

Muntele își arată întreaga înălțime cînd e privit din mijlocul cîmpiei, iar cîmpia își dezvăluie nemărginirea cînd e contemplată din vîrfurile muntelui.

● Pădure

Vîntul smulge copacul singuratic din cîmpie, dar nu răstoarnă pădurea d-alături.

Prof. Vladimir DOGARU

DECEMBRIE

Undrea

ZILELE LUNII

1	MIERCURI	16	JOI
2	JOI	17	VINERI
3	VINERI	18	SÎMBĂȚĂ
4	SÎMBĂȚĂ	19	DUMINICĂ
5	DUMINICĂ	20	LUNI
6	LUNI	21	MĂRȚI
7	MĂRȚI	22	MIERCURI
8	MIERCURI	23	JOI
9	JOI	24	VINERI
10	VINERI	25	SÎMBĂȚĂ
11	SÎMBĂȚĂ	26	DUMINICĂ
12	DUMINICĂ	27	LUNI
13	LUNI	28	MĂRȚI
14	MĂRȚI	29	MIERCURI
15	MIERCURI	30	JOI
		31	VINERI

FAZELE LUNII

2	decembrie	lună plină
9	"	— ultimul pătrar
17	"	— lună plină
25	"	— primul pătrar
31	"	— lună plină

METEOROLOGIE POPULARĂ

Dacă începutul lui decembrie va fi geros, tot așa va fi zece săptămâni. Când clinii latră la lună, urmează ger mare. Gerul și neaua din decembrie vestește griu mult. Când porcii de îngrașat mănincă bine, va fi timp senin. După o-iarnă grea urmează an mănos.

LUCRĂRI AGRICOLE

În câmp. ● Se controlează semănăturile de toamnă, urmărindu-se mersul vegetației: măsuri de protejare (scurgerea apei, spargerea crustei). ● Începe verificarea și pregătirea inventarului pentru campania de primăvară. ● Continuă lucrările hidroameliorative. ● Se continuă îngrașarea pajiștilor naturale. ● Se controlează produsele agricole din magazine, depozite, silozuri, hambare.

În grădina de legume. ● Repararea răsadnițelor vechi și confecționarea celor noi. ● În sere și răsadnițe începe în-sămînțarea legumelor destinate culturilor forțate. ● Se pregătește pământul pentru sere și răsadnițe, se face aprovizionarea cu semințe.

În vii, livezi ● Lucrări de protejare a pomilor contra gerului, zăpezilor mari și dăunătorilor. ● În viticultură se face recoltarea, fasonarea și stratificarea butașilor port-altoi. ● Se supraveghează vinurile noi și începe pritocitul.

În sectorul zootehnic. ● Se acordă grijă deosebită hrănirii animalelor. gestante. ● Se urmărește monta la bovine. Se execută tratamentele contra fasciozei la ovine și bovine. ● Stupii se feresc de umezeală.

CALENDAR CINEGETIC

E permisă vînătoarea la mistreți, iepuri, fazani (numai cocoși), sitari, porumbei sălbatici, cocoșari, cocori, ierunci (pînă la 15 decembrie), gîște și rațe sălbaticе și alt vînat de baltă. Cu autorizație specială se pot vîna urși și jderi. ● Se pot pescui la copcă pești răpitori.

ADEVĂRUL DESPRE MOAȘTELE SFÎNȚILOR

În revista «Cosînzeana» din 25 ianuarie 1922, aflăm scrise următoarele despre moaștele unor sfinți: Sfîntul Dionisie există în două exemplare complete: unul în St. Denis și al doilea în Regensburg. De la Sfîntul Andrei au rămas ca moaște: 5 capete, 5 trupuri, 17 mîini și picioare. Sfînta Ana: 8 capete, 2 trupuri și 6 mîini. Sfîntul Sebastian: 4 trupuri, 5 capete, 13 brațe. Recordul îl deține Sf. Pancrație, cu nu mai puțin de 30 trupuri întregi.

IARNA

*Bate vîntul spulberînd zăpada,
Chiuind ca omul, după chef.
În amurgul zilei, parcă, strada,
Are strălucire de sîdef.*

*Merg haihui, cu dragostea de mină,
Descheiat la haină și neînfrînt.
Pomii, beți, se clatină-n furtună,
Parc-ar vrea să plece din pămînt.*

*Nu mă tem de-a viscolului fiară,
Nici de fulgii ce mă fac de var.
Iarna mea nu vine dinafară,
Vine dinăuntru în afar.*

VIRGIL CARIANOPOL

GHICITORI

Pe cea vale nourată
Vine-o fiară-ncoronată
De meșteri grozavi lucrată,
Suflet n-are, suflet duce,
De pămînt nu se atinge

(Corabia)

Moară ferecată,
Cioară spîrcîitoare
Dol luceferi
Două broaște trase pe-o poeniță,
Și-o claie dărîmată.

(Capul)

Cucuiață vai de ea
Stă într-un vîrf de niua

(Aluna)

Pe cea casă șindrilită
Joacă-o mîță potcovită.

(Luna)

Am o găinușă
Gălbînușă
Cu minciuniță-n gîșă
Cu dreptate pe spinare

(Cîntarul)

Ștergărel vîrgat,
Pe culme aruncat

(Curcubeu)

Pana cocostîrcului
Bate-n poarta tîrgului.

(Clopotel)

Gînganie fără suflare,
Umblă fără-astîmpărare,
N-are duh, nici nu viază,
Toată lumea îndreptează.

(Ceasornicul)

FALS TRATAT DE COMPORTARE

Ne-am gândit să publicăm aici câteva sfaturi privind buna comportare în familie și în societate. La început hotărâsem să ne adresăm unui sociolog, dar găsim prin arhivele de folclor niște de mult uitate strigături satirice, făcute nu de profesori și doctori tobă de carte, ci iscate din tezaurul inestimabil de învățăminte populare, am zis că ele sînt încă folositoare, așa că le reproducem în cele ce urmează.

Asta nu înseamnă că nesocotim în vreun fel învățămintele culturii, dar vrem să arătăm că ele însele au sporit în mare măsură tocmai prin zestrea de înțelepciune populară. Lenevia, goana după sulimanuri, neascultarea copiilor față de mai marii lor, lipsa de respect față de bătrîni, necinstea, fuga de muncă și de răspundere, lăcomia etc., toate sînt biciuite cu un umor suculent și sănătos. Iată câteva strigături care pot sta cu cinste în paginile oricărui tratat modern de comportare:

Cine dracu-a mai văzut
iepure trecînd pe punte
și mîndruța tunsă-n frunte?
Da! nu-i tunsă cu foloasă
ci-i tunsă de păduchioasă!

Druștele de la mireasă
cu opinci de porc nerase,
iar druștele de la mire
toate-s cu opinci de cline.
numai drușca ce mînlîcă
e-ntr-un papuc și-o opincă!

La pîrlu la Făgădău
s-a-nglodat lelița rău.
S-a dus badea să o scape
s-a-nglodat și el în baltă
n-au venit la hora noastră!

Vătăjel cu horbotu
ca mița cu clopotu,
iar druștele cu batiste
ca mițele cu catrințe
iară nuna cea mai mare
toată-i friptă pe spinare!

Geaba dai cu suliman
pune oala și-un borcan
că nu te-ai lăut de-un an.
Pune oala și-o căldare
să te spell și pe spinare!

Fetele din Sadova
nu știu toarce cînepa
torc fuilor cu piciorul
și urzeala cu tînjeala

VALORIFICAȚI PRODUSELE ȘI DEȘEURILE DIN GOSPODĂRIA DV., PRIN UNITĂȚILE D.C.A.

D.C.A. plătește prețuri avantajoase pentru:

- lînă
- piei și păruri animale
- deșeuri textile
- deșeuri de hirtie.

Prin valorificarea produselor și deșeurilor către D.C.A. obțineți venituri suplimentare în gospodărie și contribuiți în acelaș timp la sporirea producției de bunuri de larg consum.

Sericicultura este o îndeletnicire plăcută și rentabilă care se poate organiza în fiecare gospodărie.

Contractați cu unitățile D.C.A., în condițiuni avantajoase, cantitatea de sămînță de viermi de mătase pe care să o creșteți.

Plata produselor și deșeurilor se face în numerar sau în diferite mărfuri de uz gospodăresc la prețuri reduse.

Portret de fetiță

de Lucia PISO

ELECTROPOMPA DE UZ CASNIC

Uzina «**Electromotor**» din **Timișoara**, răspunzînd unor solicitări repetate ale unităților agricole și ale populației din mediul rural, a realizat în acest an **electropompa de uz casnic** cu o diversă gamă de întrebuințări, printre care: efectuarea unor irigații simple în grădinile de pe loturile personale, amenajarea unor băi casnice, pentru ridicarea apei din fîntîni etc.

Electropompa de uz casnic este o pompă centrifugală monoetajată pentru apă, acționată de un motor electric asincron monofazat și poate funcționa într-un mediu fără gaze sau vapori oxidanți sau corosivi și fără gaze explozive. Electropompa este destinată pentru funcționare continuă în următoarele condiții: temperatură maximă a mediului ambiant $+40^{\circ}\text{C}$; umiditatea relativă maximă 80 la sută la $+20^{\circ}\text{C}$; altitudinea maximă 100 m.

Electropompa este prevăzută a funcționa în aer liber și în poziție verticală, fixată pe postamente de beton, plăci metalice, grinzi de lemn etc. care nu sînt supuse vibrațiilor și nu permit vibrații.

Apa de pompat trebuie să nu conțină corpuri străine. Pentru corpuri mai mari sorbul este prevăzut cu un grătar.

Electropompa are aceste caracteristici:

- debit nominal 90 l/min;
- înălțimea de pompare nominală 20 m;
- putere abs. 0,85 kW.

Motorul este construit pentru a funcționa la curent alternativ monofazat cu tensiunea de 220 V și la frecvența de 50 Hz și la turația de 3 000 rot/min.

Față de marile și diversele utilizări ce le poate avea electropompa în unitățile agricole sau gospodăriile personale, prețul ei este deosebit de avantajos: 1 675 lei.

TIMIȘOARA

ELECTROMOTOR

catalogul
presei

săteanca

AGRICULTURA

PRACTICĂ AGRICOLĂ • Anul VII Nr. 4 (1929) • 16

• 16 pagini • 1

47
68
FLACARA

ANUL XVII
NR. 37

Scinteia

AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

ALBISATUL

SOCIALIST

CONTRACTAȚI ABONAMENTE LA ZIARE ȘI REVISTE PRIN OFICIILE P.T.T.R.,
FACTORII POȘTALI ȘI DIFUZORII DE PRESĂ DIN ÎNȚEPRINDERI, INSTI-
TUȚII ȘI DE LA SATE.

ZILNIC GĂSIȚI DE VÎNZARE ZIARE ȘI REVISTE LA COOPERATIVA DE CON-
SUM DIN COMUNA DV.

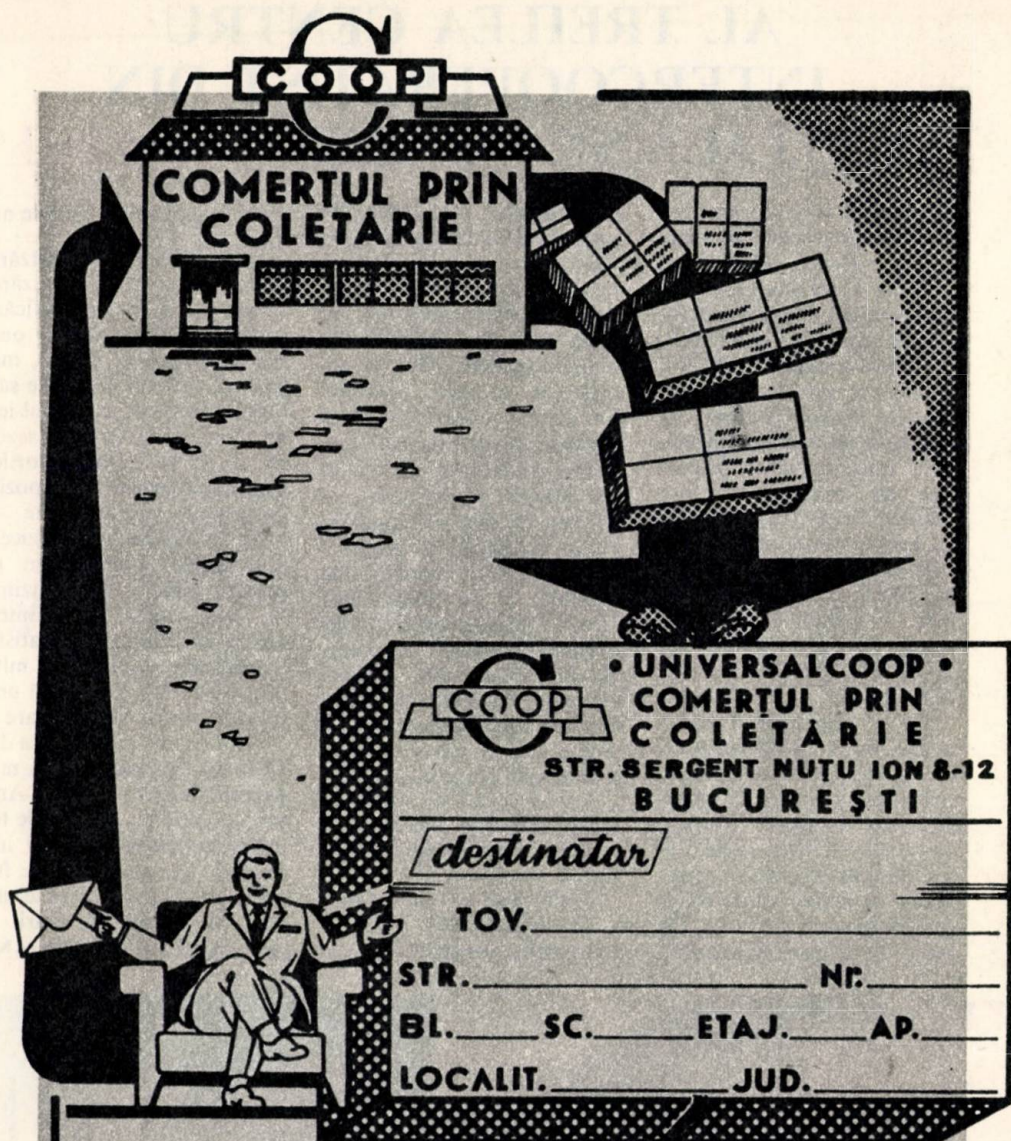

Întreprinderea «Filatelia» cu sediul în București, Calea Griviței nr. 64—66, sector 8, telefon 14.53.32 achiziționează colecții de mărci poștale românești și străine, serii tematice din toată lumea, precum și sortimente de mărci românești de 100, 200, 300, 500, 1000, 1500 și 2000 diferite.

Abonați-vă la mărcile poștale românești, serii obliterate și neobliterate.

Oficiile PTTR și agențiile poștale sînt aprovizionate cu mărci poștale și accesorii pentru alcătuirea unei colecții.

COMOD, RAPID ȘI SIGUR

puteți obține de la
COMERȚUL PRIN COLETARIE

→ A COOPERĂȚIEI DE CONSUM ←

AL TREILEA CENTRU INTERCOOPERATIST DIN CAPITALĂ SE NUMEȘTE AMZEI

Comerțul intercooperatist s-a răspândit repede în toate piețele capitalei. Un singur magazin — cel din Obor n-a fost de ajuns. S-a dovedit insuficient și cel din Piața Unirii. Astfel și-a semnat certificatul de naștere cel de-al treilea magazin intercooperatist din București, cu firma «Amzei». I s-a spus, oarecum impropriu așa, deoarece în afara celor din Piața Amzei, puncte ale acestei rentabile unități, mult căutate de bucureșteni, mai pot fi întâlnite și în alte piețe — 1 Mai, Ilie Pintilie, Mureș, Grivița, 7 Noiembrie, Dorobanți, Titan, 16 Februarie și Grant.

Aici se desfac produsele a nu mai puțin de 54 cooperative agricole ilfovene, printre care cele cu tradiție în grădinarit ca: Otopeni, Vărăști, Jilava, Glevia, Brezoaiele, Joița și Bildana. Prin toate aceste puncte se desfac zilnic 40 de tone de legume și fructe. Un dever atât de mare își are desi-

gur «tainele» sale. Una din acestea este calitatea și proapețimea ireproșabilă ale produselor puse pe piață. Legumele și fructele merg mai întâi la depozitul magazinului intercooperatist. Aici, o comisie de recepție, alcătuită din oameni experimentați și exigenți, dau certificatul «bun pentru desfacere». De la acest depozit, cu mașinile proprii sau cu cele ale cooperativei furnizoare se îndreaptă spre restul piețelor din Capitală. Și nu numai aici. Atunci când pe piața Capitalei anumite produse prisosesc, sînt îndreptate, fără zăbavă, spre alte localități unde ele sînt solicitate. Șoferii magazinului pot fi văzuți adesea gonind spre orașe îndepărtate ca Brașov, Piatra Neamț, Medgidia, Constanța, Brăila, unde legumele transportate primesc prețuri frumoase.

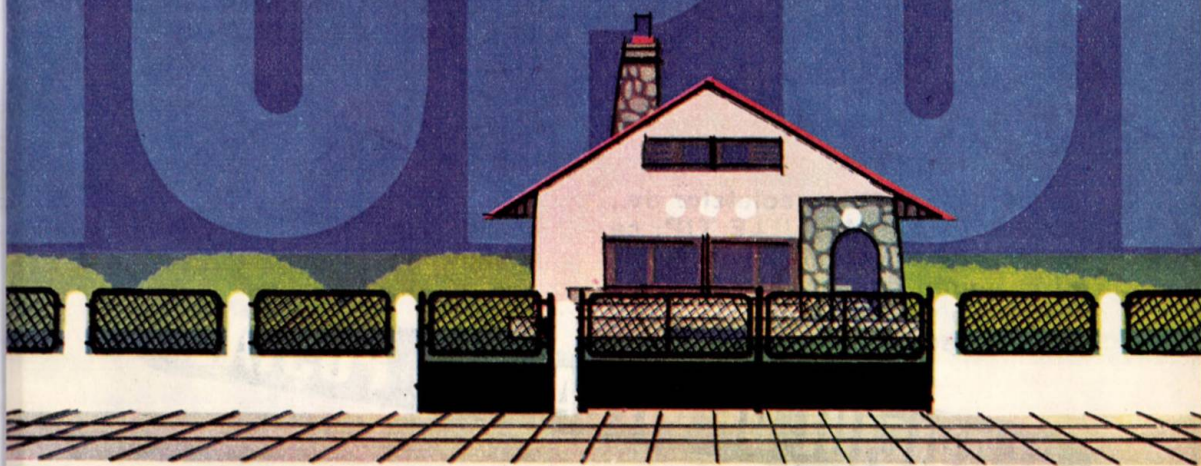
O altă cale de valorificare a excedentului de produse, mai ales în perioada «explo-

ziilor legumicole», cum le numesc cei din branșă, este aceea a semiindustrializării. Datorită semiindustrializării, a insilozării, a diversificării sortimentelor (se desfac ouă, pui de frigare și altele), magazinul cu toate punctele sale funcționează și pe timpul iernii. Pentru ca și în acest sezon să se ofere consumatorilor legume proaspete — depozite inegalabile de vitamine — intră în acțiune, ca să zicem așa, serele. După cum ne spunea directorul magazinului, Ion Mincu, președintele asociației intercooperatiste, Constantin Alexe, se mîndrește pe drept cuvînt că unitatea cooperatistă pe care o conduce ca președinte, cea din Otopeni, aprovizionează magazinul intercooperatist Amzei, cu cantități sporite de tomate, castraveți și ardei iuți de seră, mai ales în lunile friguroase, cînd și prețurile primite pe ele sînt mai mari.

AI. LAZĂR și D. TRAIANU

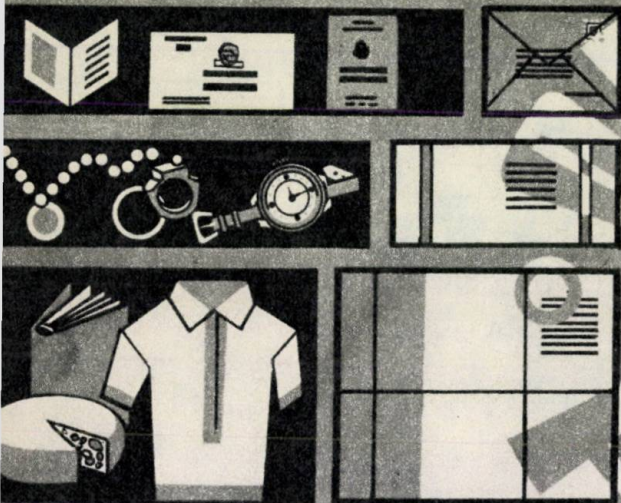

**PENTRU SALARIAȚI SE EXECUTĂ LUCRĂRI ȘI
CU PLATA ÎN RATE.**

**EXECUTĂ URMĂTOARELE LUCRĂRI PENTRU
SECTORUL SOCIALIST ȘI PARTICULAR:**

- — REPARAȚII CONSTRUCȚII
- — ÎMPREJMUIRI DIN BETON ARMAT
- — SOBE DE TERACOTĂ
- — INSTALAȚII ELECTRICE INTERIOARE
- — TROTUARE DIN DALE DE BETON
- — ALIMENTĂRI CU APĂ
- — PODEȚE DE INTRARE ÎN CURTE
- — DOCUMENTAȚII PENTRU LOCUINȚE INDIVI-
DUALE

Oficiile poștale, agențiile P.T.T.R., factorii poștali din toate localitățile, vă asigură transportul, în foarte bune condițiuni, a obiectelor de valoare (acte, bijuterii, etc.) precum și a tot felul de bunuri materiale, **PRIN SERVICIILE DE SCRISORI CU VALOARE DECLARATĂ ȘI DE COLETE POȘTALE.**

Pentru expedierea coletelor dv., **FOLOSIȚI AMBALAJELE TIP**, ce garantează integritatea conținutului în timpul transportului, care vă sînt puse la dispoziție de către unitățile poștale.

SERVICIUL DE MESAGERII POȘTALE

LA UTILIZAREA BUTELIILOR „ARAGAZ“

respectați următoarele reguli:

Dacă ventilul buteliei închide, se montează regulatorul cu capacul în sus prin înșurubarea piuliței regulatorului spre stînga și se verifică etanșeitatea întregii instalații.

Este strict interzisă montarea regulatorului la ventilul buteliei fără garnitură inelară bună (procurată de la centrele de desfacere a aragazului) care să asigure etanșeitatea perfectă. Montarea unei garnituri noi se va face numai după curățirea perfectă a resturilor vechii garnituri. După montarea buteliei se va verifica etanșeitatea întregii instalații cu soluția de apă cu săpun.

Buteliile de rezervă pline sau goale se vor păstra numai în poziția verticală cu ventilele închise și echipate cu piulițe de siguranță și capace de protecție. Nu se vor păstra buteliile pline sau goale în subsoluri, băi, dormitoare, în apropierea sobelor și caloriferelor. Buteliile montate la aparatele de ardere — reșouri, mașini de gătit etc. — nu vor fi așezate la o distanță mai mică de 80 cm de acestea; se interzice depozitarea materialelor inflamabile lângă aparatul de ardere, precum și acoperirea mesei reșoului cu materiale care se pot aprinde. Nu este permisă montarea și utilizarea buteliei fără regulator, cu regulator defect, sau regulator reparat de persoane neautorizate.

Regulatele defecte pot fi schimbate la depozitele și centrele de distribuție a buteliilor ARAGAZ. Înainte de a aprinde focul, controlați dacă ventilul buteliei și robinetii mașinii sînt închiși. În cazul în care ventilul buteliei și unul din robinetii mașinii este deschis, se vor lua imediat următoarele măsuri:

- se închide ventilul buteliei și robinetul mașinii, se deschid ferestrele și ușa încăperii; nu se vor aprinde în încăperi chibrituri, brichete; nu se vor aduce lămpi aprinse, iar lumina electrică se va aprinde numai după aerisirea încăperii, timp de minimum 30 de minute.

În cazul în care se simte miros de ARAGAZ în încăpere, iar la verificarea făcută se găsesc bine închise ventilul buteliei și robinetii mașinii de gătit, se iau măsurile indicate mai sus și se reclamă ca defecțiune la depozitul care a efectuat livrarea.

Înainte de aprinderea focului se va verifica furtunul de cauciuc să nu aibă scăpări de gaze datorită porozităților, crăpăturilor sau lărgirii capetelor. Furtunul va fi de tipul special standardizat pentru ARAGAZ și va avea lungimea minimă de 1,30 m; el va fi prins la racordul de ieșire a gazului din regulator și la racordul de

intrare în mașină cu brățări de siguranță spre a se evita pierderea de gaze.

Aprinderea focului se va face astfel:

Se deschide ventilul buteliei, se aprinde chibritul și se ține aprins deasupra arzătorului, apoi se deschide robinetul respectiv.

Pentru obținerea unui debit maxim de gaz, la deschidere nu este necesară rotirea pînă la refuz a rozetei ventilului; forțarea rozetei poate provoca accidente. În cazul în care ventilul buteliei nu se deschide normal, se interzice lovirea și bruscarea lui, în scopul evitării scăpărilor de gaze.

Instalația de ARAGAZ va fi supravegheată în tot timpul utilizării. După utilizare, în mod obligatoriu se închide întii ventilul buteliei și apoi robinetii mașinii. Dacă în timpul funcționării se produc flăcări la robinetii mașinii, la regulatorul de presiune, la furtun sau la ventilul buteliei, se va închide ventilul buteliei cu o cîrpă umedă și se va anunța imediat depozitul de produse petroliere care a efectuat livrarea.

Se interzice folosirea buteliei în altă poziție, decît în poziția verticală; este interzisă încălzirea buteliilor la flacără sau cu apă fierbinte.

Înainte de a cumpăra de ocazie o butelie, cereți avizul întreprinderii distribuitoare asupra stării ei tehnice.

Este interzisă trecerea gazului prin butelii ARAGAZ în orice alți recipiente; de asemenea este interzisă folosirea de butelii false sau orice alt tip decît cel admis de STAS-ul în vigoare.

Contravențiile vor fi deferite instanțelor penale. Pentru orice defecțiuni sau accidente survenite la instalația de ARAGAZ, se va anunța depozitul de produse petroliere din localitatea (zona) respectivă.

În timpul transportului, butelia va avea ventilul închis și va fi echipată cu piuliță de siguranță și capac de protecție.

Nu transportați butelia ținînd-o de regulator sau ventil. Este interzisă lovirea sau trîntirea buteliilor.

Montarea și utilizarea buteliilor de aragaz

După ce se transportă butelia la locul de montaj, se scoate capacul, se desface piulița de siguranță prin deșurubare spre dreapta și se verifică dacă butelia cu ventilul bine închis are scăpări de gaze, utilizînd în acest scop soluție de apă cu săpun.

Dacă ventilul nu închide etanș, se montează la loc piulița de siguranță prin înșurubare spre stînga, se montează capacul de protecție, se aerisește încăperea și se anunță depozitul care a livrat butelia.

COMBINATUL DE ÎNGRĂȘĂMINTE CHIMICE

DIN TURNU MĂGURELE

● Situat într-o zonă cu un accentuat specific agrar, care cu timpul va deveni principalul consumator al îngrășămintelor chimice produse aici, combinatul are, totodată, posibilități de dirijare rapidă și eficientă a produselor în Muntenia, Oltenia și Banat. Amplasarea sa la Turnu Măgurele se mai dovedește fericită și prin aceea că poate valorifica forța de muncă disponibilă în municipiul Turnu Măgurele și comunele apropiate. El contribuie la ridicarea puterii economice a județului Teleorman la un nivel corespunzător etapei actuale de dezvoltare a României socialiste. Amplasarea combinatului în zona portului Turnu Măgurele oferă și posibilitatea de a se reduce în mod substanțial cheltuielile de investiții și exploatare prin valorificarea posibilităților pe care le oferă Dunărea pentru transportul materialelor, ca și prin eliminarea apelor reziduale.

● Construirea Combinatului de îngrășămintă chimice a fost însoțită de încă o realizare de maximă importanță — o suprafață de 6 700 hectare, pînă mai ieri inundabilă, prin îndigui și amenajări hidrotehnice a fost redată circuitului agricol.

● Combinatul de îngrășămintă chimice din Turnu Măgurele ocupă o suprafață de 138 de hectare, din care circa 77 hectare o reprezintă suprafața clădită.

● În cadrul C.I.C. Turnu Măgurele funcționează 11 fabrici mari care concurează la producerea a circa 540 000 tone de substanță activă în îngrășămintă cu fosfor, azot și potasiu.

Combinatul va livra anual agriculturii, de asemenea, 500 000 de tone de uree granulată, 400 000 de tone de îngrășămintă complexe granulate și 300 000 de tone de azotat de amoniu granulat neaglomerabil, ambalate în saci sau în vrac, după dorința beneficiarului.

● Sortimentele de îngrășămintă livrate de Combinatul de îngrășămintă chimice Turnu Măgurele se caracterizează printr-o calitate superioară, fiind granulate, avînd umiditate mică (pînă la 1 la sută)

și nu sînt aglomerabile, fapt ce facilitează depozitarea și împrăștierea pe sol.

● Solubilitatea totală în apă a azotului și oxidului de potasiu în îngrășămintă, precum și solubilitatea de minimum 87 la sută a pentaoxidului de fosfor (solubilă la sută în acizii din sol), asigură o asimilare rapidă a elementelor nutritive de către plante și implicit obținerea de recolte bogate.

● Folosirea îngrășămintelor complexe asigură introducerea concomitentă în sol a două sau trei elemente nutritive și reduce substanțial cheltuielile de însămînțare.

● Datorită faptului că instalațiile din combinat sînt complet automatizate, că unitățile componente sînt înzestrate cu utilaje de înaltă tehnicitate, produsele obținute pot concura pe piața mondială cu produse similare fabricate de firme cu renume.

● Cei 30 de km de cale ferată uzinală și instalațiile portuare asigură zilnic intrarea în combinat a 200 de vagoane de materii prime precum și expedierea a 360 de vagoane de îngrășămintă (66 000 de vagoane cu materii prime și 12 000 de vagoane cu îngrășămintă pe an).

Muncitorii, tehnicienii combinatului se bucură de condiții de muncă și de viață din cele mai bune. Astfel, salariații combinatului care doresc să locuiască în frumosul municipiu Turnu Măgurele pot primi spre folosință apartamente din fondul statului. Pentru salariații combinatului au fost înființate în localitate o cantină, un club, o creșă și o grădiniță. De asemenea, pe lângă combinat funcționează un grup școlar cu liceu industrial, o școală de maiștri seral și o școală profesională cu curs de zi și seral unde salariații au posibilitatea să-și completeze studiile și să-și ridice calificarea. De asemenea, în combinat funcționează permanent cursuri de ridicare a calificării pentru muncitori și cursuri de perfecționare pentru ingineri, tehnicieni și maiștri.

DE PRIN LUME ADUNATE

Cel mai lung tunel din lume.

La finele acestui an, în Japonia va începe construcția celui mai lung tunel din câte au fost realizate până în prezent în întreaga lume. Tunelul va uni principala insulă a arhipelagului nipon, Houshu, cu insula Hokkaido. Lungimea construcției va totaliza 54,2 kilometri, din care 23,3 vor reveni porțiunii de sub strimtoarea dintre cele două mari insule. Tunelul, al cărui diametru va fi de aproape 10 metri, va avea în interior două căi ferate, dintre care una pentru circulația trenurilor ultra-rapide.

Matusalem are 180 de ani!

Știți care este „decanul de vîrstă” al locuitorilor Terrei? Recensămîntul populației din Africa de sud a dat la iveală faptul că în apropiere de Pretoria trăiește un cetățean în vîrstă de nu mai puțin 180 de ani. Prin anunțarea oficială a acestui fapt, acest cetățean sud-african, a cărui identitate nu a fost dezvăluită, devine recordmenul mondial de vîrstă. Printre cei mai vîrstnici pămînteni în viață, la ora actuală se numără un cetățean sovietic care a atins respectabila vîrstă de 165 de ani și un locuitor din zona Golfului Persic care are 180 de ani, fără ca acest fapt să fie atestat oficial însă. Primul cetățean care a trecut de 100 de ani și a cărui existență a fost semnalată oficial, a fost canadianul Pierre Joubert, decedat în anul 1814 în vîrstă de 113 ani.

De ce-l durea stomacul?

Hari Ram, pacient al unui spital din New Delhi, a fost operat la stomac, ca urmare a unor dureri acute. Spre surprinderea lor, medicii au dat peste un veritabil depozit de aur. Din stomacul pacientului s-a scos 1,2 kg de aur. Cercetările au dovedit că Ram era contrabandist de aur și că, de teama urmăririi, înghițise aurul puțin înainte de a fi adus la spital.

Convalescența și-o va petrece, deci, în închisoare.

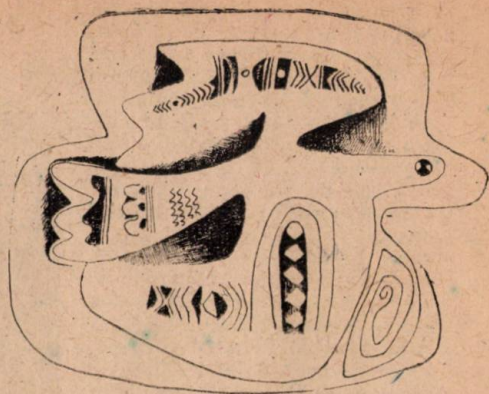
Vom rămîne fără maimuțe?

Buletinul Uniunii Internaționale pentru conservarea naturii a publicat un studiu din care reiese că diferite specii de maimuțe sînt pe cale de dispariție, ca urmare a decimării la care au fost supuse. Se menționează că, în șase ani, numai pentru fabricarea vaccinului anti-poliomielitic, au fost sacrificate 1.200.000 de maimuțe Rhesus.

Se semnalează că, în ultimii ani, au dispărut nouă specii de maimuțe asiatice, opt africane și șapte americane. De pildă, în statul indian Utar Pradesh unde maimuțele se aflau în număr mare, 63 de localități sînt complet golite de aceste animale.

Cură de bere... minerală

Specialiștii cehoslovaci au realizat un nou sortiment de bere: „berea minerală”, după o veche rețetă a experților din Karlovy Vary. După părerea specialiștilor, „berea minerală”, fără a se deosebi la gust de berea obișnuită, poate fi consumată și de oamenii cărora alcoolul le este interzis, avînd chiar efect curativ în anumite afecțiuni... dacă nu se întrece măsura.

FOȘNIȚI, OGOARE...

*Foșniți, nesfirșite ogoare
La margini umbroase de sat.
Dați inimii mele vibrare
Din cîntecul vostru curat.*

*Pămîntul vă dăte smaralde
Iar iernile, alb așternut.
Vin zorii-n argint să vă scalde
Și nopți să v-adoarmă tăcut.*

*Foșniți sub întinderi albastre,
În piept, basm de aur să string
Și-n leagănul șoptelor voastre
Să pier ca o pasăre-n crîng.*

Nicolae NASTA

GLUME ȘI... NU PEA

„La un birt, în luna Decembrie.

— Chelner! Ce ai rece în acest moment?

— Picioarele, domnule!”

*

„O corabie era să se innee, pe bordul ei era și un episcop. Căpitanul exclamă: „O să ne ducem în rai, părinte.”

— Ba să ne păzească Dumnezeu, răspunse episcopul.”

NUMERELE

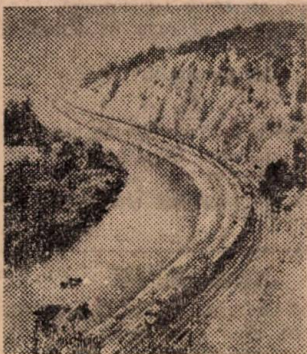
Urmărind patratele A,B,C,D, veți putea deduce care sînt cele două numere ce lipsesc din pătratul D.

A				B			
	16		14		16		14
					11		
						17	
C				D			
16	9	14		16	9	14	
11				11		15	
12	17			12	17		

Senegalul este o țară cu trei milioane și jumătate de locuitori, care trăiesc, în cea mai mare parte, din agricultură. Un milion de senegalezi își consacră întreaga lor activitate exclusiv culturii arahidelor, ajungând să dea o producție anuală de aproape 125 000 de vagoane. Sînt ani cînd această producție întrece contractările de export și atunci sacii cu arahide sînt adunați în depozite imense, formîndu-se cu ei adevărate piramide — așa cum se vede în fotografia alăturată. Apeii intervine concurența, prețurile arahidelor scăzînd de la o zi la alta și în cele din urmă producătorii sînt nevoiți să accepte orice tranzacție, munca lor fiind, astfel, depreciaată de către marii angroșiști.

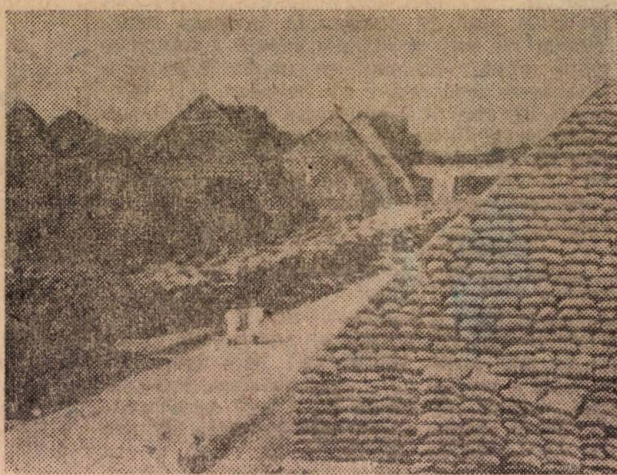
CEL MAI LUNG TRASEU FEROVIIAR DIN LUME

Trei trenuri de persoane pleacă în fiecare zi din Moscova pentru a străbate cel mai lung traseu din lume — 9297 de km, distanța care separă capitala Uniunii Sovietice de Vladivostok, marele port de pe coasta Pacificului. Cel mai celebru dintre aceste trenuri — rapidul ROSSIA — are 14 vagoane, cu-

noscute în toată Uniunea Sovietică drept cele mai confortabile. Traseul este parcurs în șase zile (9620 de minute), cu 91 de opriri. Viteza medie — 64 de km pe oră. Tracțiunea se face cu locomotive electrice pe 9117 km de cale și locomotive cu aburi pe restul de 180 de km. Personalul trenurilor este schimbat la fiecare douăsprezece ore, odată cu locomotivele.

S-AU DESCOPERIT NOI PIRAMIDE?

MICĂ ISTORIE A DISCULUI

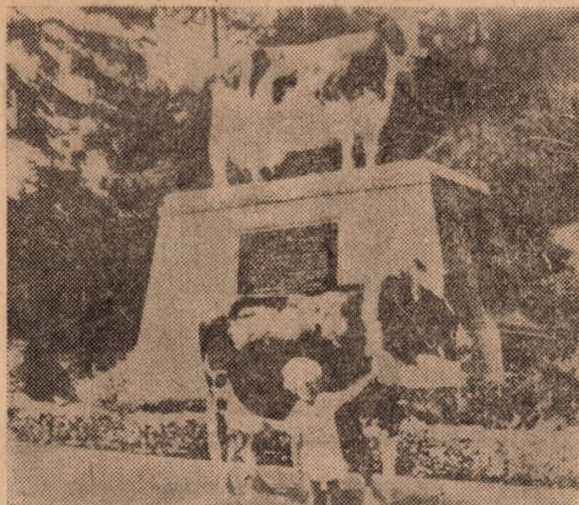
Desenul acesta, apărut în presa americană la începutul anului 1873 ni-l înfățișează pe Edison în timp ce își înregistrează vocea la fonograful inventat de el. Dar prima invenție în acest domeniu aparține francezului Charles Cross, care a prezentat Academiei de științe de la Paris, la 30 aprilie 1877, proiectul unui aparat de înregistrare și reproducere a sunetelor. Din lipsă de fonduri acest aparat n-a fost realizat, iar în decembrie 1877 Edison cerea brevetarea fonografului său — un aparat aproape identic cu cel propus de Cross. În felul acesta paternitatea strămoșului magnetofonului din zilele noastre revine inventatorului american.

Următoarele etape ale evoluției miraculoasei mașini vorbitoare, care a stîrnit la început, controverse și neîncredere în lumea științifică a secolului trecut: în 1887 germanul Berliner inventează discul plat, cu ac de zinc și lansează gramofonul; în 1925 se fac primele înregistrări electrice; în 1933 apare discul cu 33 de ture pe minut; în 1948 este lansat, de către firma americană COLUMBIA, discul de 23 de minute durată.

De la Edison nu ne-a rămas înregistrată (pe sulurile cilindrice din vremea aceea) decît o singură voce mai de seamă — a compozitorului german Hans Bulow. În 1901 s-au înregistrat primele voci celebre — Caruso, pe discuri GRAMOPHON și Sarah Bernhardt, pe discuri PATHE. Înregistrări integrale de opere și de piese de teatru se fac abia din anul 1950. În prezent industria mondială de înregistrare a sunetelor dă pe piață, în fiecare an, aproape o jumătate de miliard de discuri.

MONUMENTUL JOIANEI

„TREI ZILE CLACĂ PENTRU PĂPUȘOI“

Între numeroasele documente, aflate în Arhivele statului, cu referire la relațiile agricole dintre locuitorii țării noastre în secolele trecute, găsim și următoarea chitanță-adeverință, dată de către un datornic, creditorului său:

„Adică eu, Vintilă Crețu, dat-am adivarat zăpisul meu la mina dumisale giupinului Vasile Cocorescu, precum să se știe că am cumpărat o chilă păpușoi drept zăci lei și să-i dau banii la Ziua Crucii și pentru așteptarea banilor să-i clăcuiesc trei zili. Iar de n-ași da banii la vade (termen) să-i port cu dobîndă din zăci, doisprezăci. Și pentru credință mi-am pus degitul. Eu, Vintilă Crețu, platnic. 1800, mai 7.“

Așa dar neckijitul Vintilă Crețu plătea pentru o chilă de porumb, 6 lei pe an, la 10 lei împrumutați, deci 60 % dobîndă (scadența fiind de patru luni), plus o supra dobîndă în zile de muncă.

TREPTELE GIGANȚILOR

Pe insula Luzon din Filipine (Oceanul Pacific), într-o regiune numită Bontoc, există una dintre cele mai vechi și mai mari amenajări agricole din cite se cunosc: o orezârie în terase. Suprafața terenului respectiv este de 400 km², iar lungimea zidurilor care susțin terasele este de 25 000 km. Arheologii socotesc că această remarcabilă operă tehnică agricolă a fost realizată într-o perioadă de cel puțin cinci sute de ani și anume în secolele III și II înaintea erei noastre, cînd au avut loc marile migrații din Indochina și cînd agricultorii stabiliți pe insula Luzon au descoperit avantajele sistemului de cultură a orezului în terase. Amenajări asemănătoare există, de secole, în China, Japonia și Indonezia, dar nici una nu depășește în mărime pe cele de la Bontoc. În fotografie: cîteva dintre *treptele giganților*, cum au fost denumite aceste terase. Pe primele două trepte se văd amplasate casele cultivatorilor. Istoricii vechi au socotit ansamblul acestor lucrări drept a opta minune a lumii

Acest frumos monument, pe care-l vedem în fotografie, a fost înălțat în orașul Seattle, din S.U.A., de către cetățeni „ca semn de recunoștință pentru umilele, ființe patrupede care ne hrănesc eu laptele lor binefăcător“ — cum scrie pe piedestal. În fața monumentului, o altă Joiană, vie, rudă cu imortalizata din bronz.

Și în Uniunea Sovietică există un monument de felul acesta. În regiunea Vladimir, pe marginea unui lac din orașul al cărui nume, tradus în românește, înseamnă Gisca de Cristal, se află ridicată pe un piedestal de metal, statuia unei giște, avînd aripile întinse, gata de zbor.

PÎȚIGOII MEI

- Vă mai amintiți poezia lui Tudor Arghezi „Pîțigoii mei“?
- *Mi-eră tare dor de voi, Pîțigoate, pîțigoii.*
- *I-așteptam mereu sînă vină*
- *Pe sub streășini și-n grădină*
- *Cam de mult n-am auzit*
- *Glasul vostru ciripit*
- *Am să-i caut — însă unde*
- *Ceata lor se mai ascunde?*

- În localitatea Villeparisis, din Franța, cetățeanul Michel Bernard a găsit în cutia de scrisori un cuib cu patru pui de pîțigoii — întocmai cum ni-i descrie Arghezi în poezia de mai sus.
- Ziarul L'HUMANITÉ, care aduce această știre, felicită pe bravul domn Bernard, care și-a luat sarcina ocrotirii noilor săi „chiriași“, izolînd cutia de scrisori, pentru ca nimeni să nu se poată apropia de ea. Așa dar literatura nu e fantezie.

SIMPLU, DAR PRACTIC

● LIMBA NEASCULTĂTOARE

Fiindcă e cusută strîmb, sau după o purtare îndelungată, limba pantofului alunecă într-o parte sau alta și ne jenează la picior. Ce e de făcut? Simplu: faceți două găurele în marginile de sus ale limbii pantofului și treceți șiretul prin ele. Limba va sta fixată bine.

● BIDINEA CU... UMBRELĂ

Așa ceva ni se pare de-a dreptul o glumă fără rost. Dar, de câte ori vîrșim plafonul, ne stropim cu var pentru că o sumedenie de stropi curg pe bidinea în jos. Iată o idee eficientă, simplă și la îndemîna oricui pentru a evita neajunsul: să fixăm pe mînerul bidinelei un cornet de carton, de plastic sau de tablă. Vîrșitul plafonului va decurge fără pericolul de a ne stropi cu var.

● GUMA DE ȘTERS

Sînteți necăjiți din pricină că unul sau altul dintre obiectele metalice (capac de ceasornic, tabacheră de metal, minere de uși, etc) și-au pierdut luciul și s-au urîțit.

Guma de șters, sau radiera cum i se mai spune, atît de frecvent și îndărătnic folosită de școlari, este un excelent mijloc ca prin frecare, să redea luciul obiectelor.

● SERTARELE

Adesea, din diferite pricini, sertarele mesei, bufetelor, scrinului, policioarelor și ale șifonierului din casă se deschid și se închid cu greutate.

Pentru a face ca manipularea lor să redevină ușoară și fără efort, frecați cu o lumânare de ceară marginile lor și vor aluneca întotdeauna ca schiurile pe zăpadă. De aceea se ung și schiurile tot cu ceară.

● NU ARUNCAȚI LUCRURILE VECHE!

De obicei lucrurile vechi și, cu atît mai mult, cele deteriorate, sînt aruncate la lada de gunoi. Gîndiți-vă de trei ori înainte de a face acest lucru. Iată de pildă, dintr-un bonfaier uzat se poate confecționa un excelent cuțit nu numai de bucătărie, dar care poate fi folosit cu succes și pentru tăiatul tablei subțiri de aluminiu, a materialului plastic, ca și a cartonului.

GLUME ȘI NU PREA

„Un medic mergea pe stradă foarte grăbit. Îl întîlnește un prieten și-l întrebă:

— Unde te duci așa grăbit?

— La un bolnav.

— Știi ce, mergi mai încet, mai lasă-l să trăiască”.

DESPRE „FEMEILE VALAHE”

Reproducem din „Istoria Banatului Timișan” rîndurile de mai jos, ca pe un document pe cît de puțin cunoscut, pe atît de prețios, privitor la „femeile valahe” din Banat în secolul XVIII: „Femeile valahe nu stau cu bărbații lor la masă, ci mîncîncă după ce aceștia au terminat, stînd mai întotdeauna în picioare și ocupîndu-se în același timp cu oarecare lucrare casnică. Nici în timpul sarcinei și cîteva zile înainte și după naștere, ele nu fac vreo excepție de la aceasta.

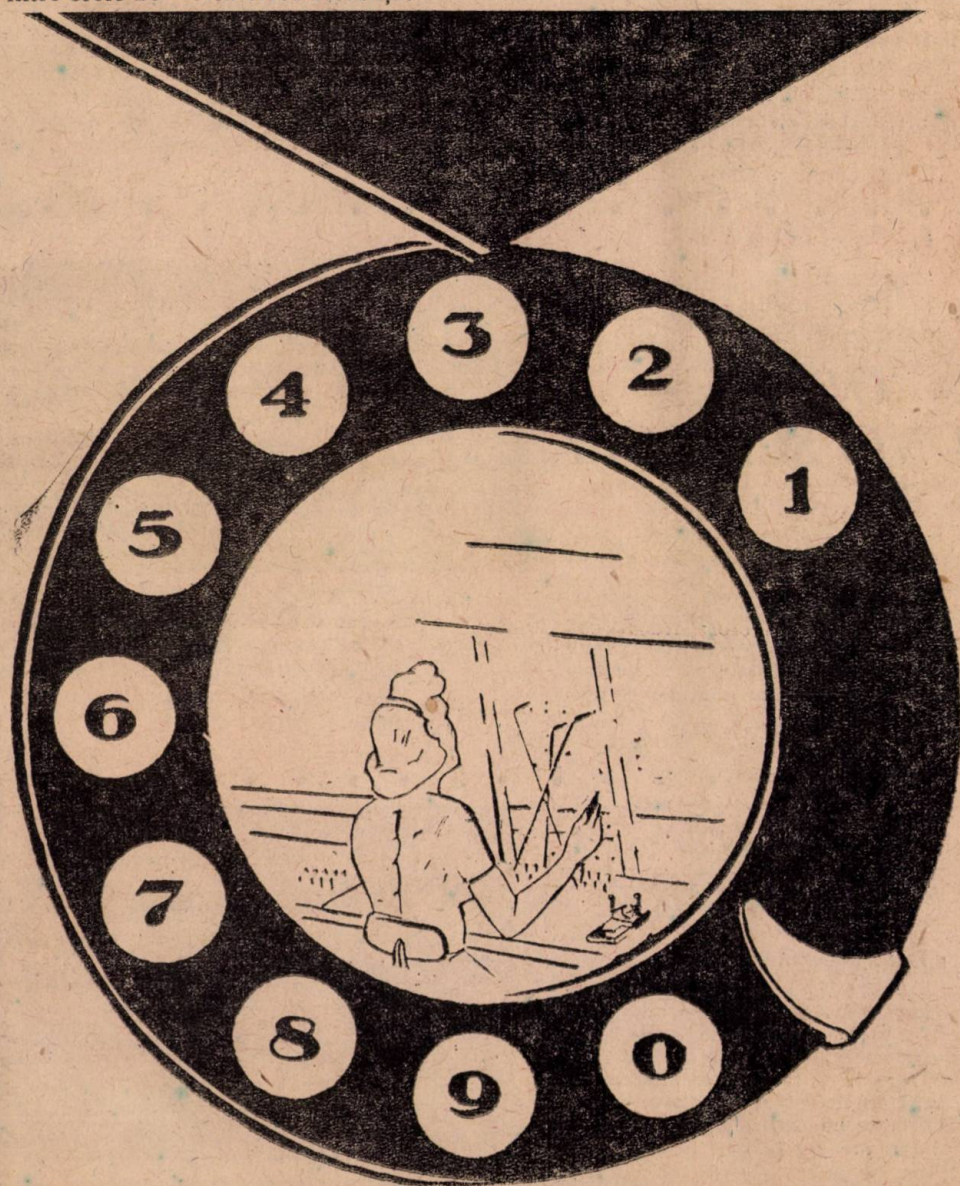
Ele nasc ușor, fără ajutorul moașei; acest serviciu li se face întotdeauna de către mamele sau soacrele lor. În trei-patru zile după naștere, ele sînt deja în stare a face iarăși față treburilor casnice. Copiii lor nu sînt răzgîiați. După naștere, aceștia sînt scîldați, iar în apă caldă iacă iar vara în apă rece, și pe măsură ce ei cresc, scîldatul se face de două-trei ori pe zi. De scutece sau oarecari fășii, nu se face uz. Leagănul, de care ele se servesc la început, se compune dintr-o bucată de pînză groasă, încadrată într-o ramă de lemn, iar sforile legate de cele patru colțuri, care se unesc deasupra, sînt atîrnate de un mare cui bătut în tavanul camerei de dormit, în așa fel ca mama să poată ține acest fel de leagăn mereu în mișcare și ca să poată adormi copilul cînd acesta s-ar deștepta. În timpul zilei, copilul așezat pe o pernă, este pus într-o albie de tei, care se mai întrebuintează și la frămîntatul pîinei, precum și la spălătul rufelor. În diferite rînduri am întîlnit femei valahe, care mergînd pe stradă aveau albia împreună cu copilul, așezată pe cap, iar în același timp mîinile le erau ocupate cu fusul, adică cu torsul. La alte femei am observat că aveau copilul băgat într-o traistă de lînă, care cu ajutorul a două sfori groase era astfel legat în spate încît trăgînd traista pe subsoară, puteau da piept (țîță) copilului, în timpul în care spălau rufe în rîu...”

BENEFICIAZĂ DE 40₀/⁰

REDUCERI DIN TARIFUL TELEFONIC INTERURBAN:

— Convorbirile telefonice cerute de abonații particulari, case de odihnă, hoteluri, cabane turistice și convorbirile de la cabine telefonice publice, efectuate zilnic între orele 17—7 la distanțe mai mari de 50 km și zilnic între orele 20—7 cele la distanțe sub 50 km. Duminică și sărbătorile legale toată ziua la orice distanță.

Convorbirile telefonice ale restului abonaților, efectuate în toate zilele între orele 20—7 la orice distanță.

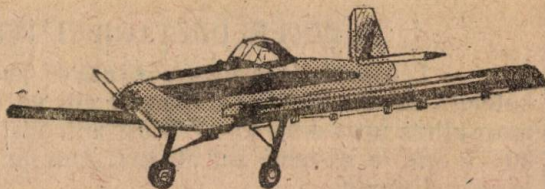
UN NOU AVION AGRICOL

E vorba de avionul agricol I.A.R. — 822, în întregime rod al inginerilor proiectanți români, al muncitorilor și al industriei naționale de avioane.

Autorul proiectului este colectivul condus de inginerul Radu Manicaticide, Din anul 1971, se va trece la producția de serie a acestui excelent aparat de zbor, rod al gândirii creatoare a ingineriei românești.

Care sînt calitățile acestui avion, destinat a fi folosit în primul rînd în agricultură? Instalația automată de împrăștiere a substanțelor chimice, atașată la

bordul avionului, poate realiza o productivitate de circa 25 de hectare la oră. Avionul poate încărca o greutate de 620 kg. Viteza maximă a aparatului este de 200 km pe oră, iar viteza, de

lucru agricol" atinge 160 de km pe oră. Ușor de condus și de manevrat, putînd ateriza și decola pe cîmp, ca și toate celelalte performanțe tehnice fac din acest avion un excelent, economic și modern mijloc tehnic în munca de chimizare a agriculturii, în opera de dezvoltare continuă a agriculturii noastre socialiste.

ODISEEA UNEI SCRISORI

În anul 1921 un prieten îi trimitea o scrisoare lui Alexandru Lemeni din comuna Chintău județul Cluj. Prin nu știu ce împrejurare, poștașul de la serviciu de cartarea scrisorilor a înțeles că scrisoarea trebuia trimisă nu în comuna

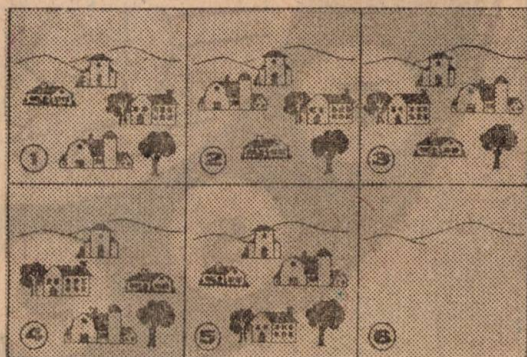

CHINTĂU, ci în orașul Tîngtau din China. Bineînțeles că acolo, poșta a pus pe ea ștampila Return to Sender (Înapoi expeditorului). Și iată că după șase luni de zile, scrisoarea a ajuns la adevăratul ei adresant.

SATUL MARTOR

Fiecare din cele 5 sate de munte, numerotate de la 1 la 5, e alcătuit din mai multe elemente: cabană, vilă, casă mare, casă cu turn și arbore. Cum trebuie dispuse elementele în căsuța a șasea, rămasă goală, să formeze al șaselea sat, astfel, încît ansamblul celor șase peisaje să formeze un întreg logic? (Soluția în pag 121)

GHIDUL TÎRGURILOR SĂPTĂMÎNALE DIN ÎNTREAGA ȚARĂ

● **JUD. ALBA:** Tîrguri săptămînale se țin în fiecare luni la Abrud și Vingard; în fiecare marți la Alba-Iulia; în fiecare miercuri la Teiuș; în fiecare joi la Aiud, Blaj și Sebeș; în fiecare vineri la Ocna-Mureș, Ighiu și la Șibot; în fiecare sîmbătă la Alba Iulia, Cîmpeni, Zlatna și Săsciori; în fiecare duminică la Cugir, Cetatea de Baltă și Sebeș.

● **JUD. ARAD:** Tîrguri săptămînale se țin în fiecare luni la Curtici, Nădlac, Bîrzava, Gurahonț, Pîlu și Tăuț; în fiecare marți la Arad, Almaș, Semlac, Șintana, Șilindia și Virfurile; în fiecare miercuri la Pîncota, Beliu, Buteni, Macea, Pecica, Șiria, Șiclău și Vinători; în fiecare joi la Curtici, Lipova, Nădlac, Sebiș, Bata, Cernei, Ghioroc, Săvîrșin, Secusigiu, Șintana, Tirnova, Vinga, și Zerind; în fiecare vineri la Arad, Ineu, Mișca Șepreuș, Șimand, și Simpetru-German; în fiecare sîmbătă la Chișineu-Criș, Lipova, Pîncota, Birchis, Felnac, Grăniceri, Gurahonț, Hălmagiu, Pecica, Pîlu, Săvîrșin, Socodor, Șeitin și Satul-Nou; în fiecare duminică la Aradul-Nou, Chișineu Criș, Ghioroc, Săvîrșin, Șintana, Șiria, Vinga și Zerind.

● **JUD. ARGEȘ:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare joi la Curtea de Argeș, Cetățeni, Cotmeana, Dîrmănești și Ștefan cel Mare;

în fiecare sîmbătă la Pitești și Cîmpulung; în fiecare duminică la Topoloveni, Boteni, Corbi, Cuca, Domnești, Morărești, Rucăr, Stîlpeni și Vedea.

● **JUD. BACĂU:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare luni la Tg. Ocna, Filipești, Părincea, Podul Turcului; în fiecare marți la Moinești și Izvorul Berheciului; în fiecare miercuri la Buhuși, Tazlău, Dămănești și Plopana; în fiecare joi la Bacău, Dărmănești și Oituz; în fiecare vineri la Orașul Gh. Gheorghiu-Dej; în fiecare sîmbătă la Sascur; în fiecare duminică la Dărmănești, Filipești, Oncești, Palanca, Răcăiuni, Moinești și Colonești.

● **JUD. BIHOR:** Tîrguri săptămînale în fiecare luni au loc la Borod, Oradea și Tinca; în fiecare marți la Orașul Dr. Petru Groza, Copăcel, Suplac de Barcău și Ucuriș; în fiecare miercuri la Brusturi, Vadu-Crișului, Băița-Nucet, Sălacea, Ceica, Diosig și Sălard; în fiecare joi la Aleșd, Beiuș, Spinuș și Valea lui Mihai; în fiecare vineri la Șuncuius, Tileagd, Marghita, Săculeni, Oradea, Salonta și Căpîlna; în fiecare sîmbătă la Bratca, Pietroasa și Vașcău.

● **JUD. BISTRIȚA-NĂSĂUD:** Tîrguri săptămînale se țin în fiecare luni la Budești, Ilva Mare, Spermezeu și Teaca; în fiecare marți la Bistrița și Chiochiș; în fiecare miercuri la Beclean, Șieu Mare și Sinmihaiu de Cîmpie; în fiecare joi la Năsăud și Reteag; în fiecare vineri la Bistrița, Mîlaș de Cîmpie și Singeorz Băi; în fiecare sîmbătă la Prundu Bîrgăului, Rodna și Tirlișua; în fiecare duminică la Bistrița, Ilva-Mică, Lunca-livei și Telciu.

● **JUD. BOTOȘANI:** Tîrguri săptămînale se țin în fiecare marți la Dorohoi, Hlipiceni și Vorona; în fiecare miercuri la Botoșani și Călărași; în fiecare joi la Albești, Bucecea, Frumușica, Ștefănești; în fiecare vineri la Trușești; în fiecare duminică la Darabani, Săveni, Coșușca, Mihăileni, N. Bălcescu, Rădăuți-Pрут, Ripiceni și la Sulița.

● **JUD. BRAȘOV:** Tîrguri săptămînale se țin în fiecare luni la Săcele; în fiecare miercuri la Brașov și la Bran; în fiecare joi (obor de vite) la Brașov; în fiecare vineri la Făgăraș și Rupea; în fiecare sîmbătă la Brașov, Tohan Blocuri și Prejmer; în fiecare duminică la Făgăraș, Victoria, Zărnești, Cincu, Poiana-Mărului și Tărlungeni.

● **JUD. BRĂILA:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare miercuri la Dudești și Movila-Miresei; în fiecare joi la Brăila și Însurăței; în fiecare sîmbătă la Făurei și Movila Miresei; în fiecare duminică la Brăila, Însurăței, Ianca, Grădiștea, Sușești și Viziru.

● **JUD. BUZĂU:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare marţi la Pîrscov; în fiecare joi la Buzău; în fiecare vineri la Cislău; în fiecare sîmbătă la Ruşeţu, Pătîrlagele şi Rm. Sărat; în fiecare duminică la Buzău, Beceni, Pogoanele, Padina, Pădureni, Breaza-Viespeşti, Pietroasele, Lopătari şi Nehoiu.

● **JUD. CARAŞ-SEVERIN:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare marţi la Reşiţa şi Bocşa; în fiecare miercuri la Anina, Oţelul Roşu, Moldova Veche, Grădinari, Mehadica, Sacu şi Naideş; în fiecare joi la Caransebeş, Ciuchici, Liubcova şi Topleţ; în fiecare vineri la Reşiţa, Anina, Cornereva, Bouteari, Dognecea, Ocna de Fier, Sasca Montană şi Teregoava; în fiecare sîmbătă la Bocşa, Oraviţa, Moldova Nouă, Ciudanoviţa, Mehadia şi Rusca Montană; în fiecare duminică la Anina, Oţelul Roşu, Caransebeş, Băile Herculane, Berzasca, Bozovici, Domaşnea, Milcoveni, Răcăşdia, Socol, Tirnova, Zorlenţu Mare.

● **JUD. CLUJ:** Municipiul Cluj (piaţă — zilnic şi în fiecare miercuri tîrg de animale); Turda (piaţă zilnic şi tîrg săptămînal în fiecare sîmbătă); Dej (piaţă — zilnic, tîrg săptămînal marţea); Gherla (zilnic, tîrg săptămînal în fiecare luni); Huedin (tîrg săptămînal: marţea); Cimpia Turzii (tîrg săptămînal miercuri şi duminică); Aghireş (tîrg săptămînal: joi); Bobilna (tîrg săptămînal joia); Borşa (tîrg săptămînal: vineri); Ciucea (tîrg săptămînal: joi); Cojocna (tîrg săptămînal: duminică); Corneşti (tîrg săptămînal: sîmbăta); Gilău (tîrg săptămînal: vineri); Iara (tîrg săptămînal: marţi); Minăstireni (tîrg săptămînal: sîmbătă).

● **JUD. CONSTANŢA:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare marţi la Constanţa; în fiecare duminică la Constanţa, Cernavodă, Hirşova, Medgidia, Băneasa, Cobadin, Cogea-lac, Independenţa, Ion Corvin, M. Kogălniceanu, Murfatlar, Negru Vodă, N. Bălcescu, Oltina şi Ostrov.

● **JUD. COVASNA:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare luni la Sfîntu Gheorghe; în fiecare marţi la Întorsura-Buzăului, Breţcu şi Aita Mare; în fiecare miercuri la Baraolt; în fiecare joi la Tîrgu Secuiesc; în fiecare vineri la Boroşneul Mare; în fiecare sîmbătă la Covasna.

● **JUD. DÎMBOVIŢA:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare luni la Potlogi; în fiecare marţi la Vişina; în fiecare vineri la Corbii Mari; în fiecare sîmbătă la Găeşti şi Răcari; în fiecare duminică la Tîrgovişte, Pietroşiţa şi Titu.

● **JUD. DOLJ:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare marţi la Craiova şi Scăieşti; în fiecare miercuri la Craiova; în fiecare joi la Vir-top, Amărăştii de Jos, Filiaşi şi Segarcea; în fiecare vineri la Poiana Mare; în fiecare sîmbătă la Calafat, Băileşti, Plenita şi Bechet; în fiecare duminică la Bîrca, Valea Scanciului, Celaru, Dăbuleni, Leu, Brabova, Argetoaia, Melineşti, Greceşti (satul Busu) şi Sălcuţa (satul Plopşor).

● **JUD. GALAŢI:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare marţi la Lieşti; în fiecare miercuri la Independenţa; în fiecare joi la Galaţi, Te-

cuci, Bereşti, Cuca şi Iveşti; în fiecare sîmbătă la T. Vladimirescu şi în fiecare duminică la Galaţi, Tecuci, Tg. Bujor, Bereşti, Drăguşeni, Cavadinesti, Folteşti, Independenţa, Iveşti, Lieşti, Pechea, Ghidigeni, Nicoreşti şi Cudalbi.

● **JUD. GORJ:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare luni la Alimpeşti; în fiecare joi la Tg. Jiu; în fiecare vineri la Săuleşti; în fiecare sîmbătă la Tinţăreni, iar duminică la Tg. Cărbuneşti şi la Novaci.

● **JUD. HARGHITA:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare luni la Topliţa, Sîndomic, Lunca de Jos şi Remetea; în fiecare marţi la Odorheul Secuiesc şi Ditrău; în fiecare miercuri la Borsec şi Miercurea-Ciuc; în fiecare joi la Vlăhiţa, Cîrţa, Praid şi Subcetate; în fiecare vineri la Bălan, Băile-Tuşnad, Siculeni şi Joseni; în fiecare sîmbătă la Gheorgheni, Frumoaşa, Sînmartin, Corund şi Lueta.

● **JUD. HUNEDOARA:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare luni la Hateg; în fiecare marţi la Lupeni, Blăjeni şi Dobra; în fiecare miercuri la Baia de Criş; în fiecare joi la Brad; în fiecare vineri la Petroşani, Orăştie, Băiţa, Geogiu, Ilia şi Vaşa de Jos; în fiecare sîmbătă la Hunedoara, Vulcan, Simeria, Orăştie, Pui şi la Zam; în fiecare duminică la Criscior, Călan şi Şoimuş.

● **JUD. IALOMIŢA:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare joi la Căzăneşti şi în fiecare duminică la: Călăraşi, Feteşti, Slobozia, Tândărei, Dragalina, Dragoş Vodă şi Lehliu Gară.

● **JUD. IAŞI:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare luni la Bivolari şi Podu-Iloaiei; în fiecare marţi la Hîrlău şi Tribna; în fiecare joi la Tg. Frumos şi la Şipote; în fiecare duminică la Ruginoasa, Răducăneni, Lespezi, Dagîta, Butea şi Paşcani.

● **JUD. ILFOV:** Tîrguri săptămînale au loc în fiecare marţi la Giurgiu, Ghimpaţi şi Roata; în fiecare vineri la Giurgiu; în fiecare sîmbătă la Urziceni şi în fiecare duminică la Olteniţa, Bolintin Vale, Călugăreni, Fierbinţi, Fundulea şi Mănăstirea.

● **JUD. MARAMUREŞ:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare luni la Bogdan Vodă, Dragomireşti, Şomcuta Mare; în fiecare marţi la Baia Mare şi la Bîrsana; în fiecare miercuri la Sighetul Marmăţiei, Borşa, Copalnic Mănăstur, Poienile de sub Munte şi Ulmeni; în fiecare joi la Baia Sprie, Tg. Lăpuş, Ocna Şugătag şi Seini; în fiecare vineri la Baia Mare şi Aciniş; în fiecare sîmbătă la Tăuţi — Măgheruş şi Băiuţ; în fiecare duminică la Ocna Şugătag, Seini, Suclu de Sus şi Tg. Lăpuş.

● **JUD. MEHEDINŢI:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare marţi la Vinju Mare; în fiecare miercuri la Cujmir; în fiecare joi la Tr. Severin şi Orşova; în fiecare vineri la Vinju Mare; în fiecare sîmbătă la Strehaia; în fiecare duminică la Tr. Severin, Baia de Aramă, Orşova, Vinju Mare, Balta, Bălăciţa, Broşteni, Bicles, Cujmir, Devesel, Gogoşu, Pătule, Şişeşti, Timna şi Jîana.

● **JUD. MUREŞ:** Tîrguri săptămînale se ţin în fiecare luni la Rîciu, Zău de Cîmpie şi Lunca Bradului; în fiecare marţi la Bahnea şi Luduş; în fiecare miercuri la Miercurea Nirajului.

lui, Toldal, Sighișoara, Sînpaul și Tîrnăveni; în fiecare joi la Tg. Mureș, Reghin și Sărmașu; în fiecare vineri la Chiheru de Jos, Iernut, Șău-
lia, Bălăușeri; în fiecare sîmbătă la Band, So-
vata, Gurghiu și Hodoșa; în fiecare duminică
la Fintînele, Ghindari, Miercurea Nirajului,
Sîngeorgiu de Pădure, Aluniș, Brîncovenesti,
Tîrnăveni, Deda, Răstolița și Rușii Munți.

● **JUD. NEAMȚ:** Tîrguri săptămînale se țin
în fiecare luni la Tg. Neamț; în fiecare marți la
Roman și Roznov; în fiecare joi la Piatra
Neamț; în fiecare vineri la Bîra și la Bicazu-
Ardelean; în fiecare duminică la Bozieni și
Tupilați.

● **JUD. OLT:** Tîrguri săptămînale se țin în
fiecare luni la Caracal; în fiecare marți la Cor-
bu; în fiecare miercuri la Coteana și Văleni; în
fiecare joi la Slatina, Brastavăț, Izbiceni, Ra-
domirești, Rusănești; în fiecare vineri la
Corabia; în fiecare sîmbătă la Obîrșia Veche
și Spineni; în fiecare duminică la Balș, Crîm-
poia, Grojdibod, Iancu Jianu, Izbiceni, Osica
de Sus, Potcoava, Studina, Tufeni, Vădastrița
și Vilcele.

● **JUD. PRAHOVA:** Tîrguri săptămînale se
țin în fiecare luni în municipiul Ploiești; în
fiecare vineri la Urlați; în fiecare sîmbătă la
Cîmpina, Mizil și Văleni; în fiecare duminică
la Slănic, Ceptura, Valea Călugărească, Star-
chiojd, Șoimari, Ciorani și Plopeni.

● **JUD. SATU MARE:** Tîrguri săptămînale se
țin în fiecare luni la Carei și Arduș; în fiecare
marți la Andrid, Santău, Livada, Hodod, Ne-
grești-Oaș și Halmeu; în fiecare miercuri la
Satu Mare și la Pișcolț; în fiecare joi la Craido-
rolț, Supuru de Jos, Pir, Homorodu de Mijloc,
Vîile Satu Mare, Medieșu Aurit, Carei și
Tășnad; în fiecare sîmbătă la Socond.

● **JUD. SĂLAJ:** Tîrguri săptămînale se țin în
fiecare luni la Camăr, Hida, Ip și Zalha; în
fiecare marți la Crasna; în fiecare miercuri la
Gîrbou, Sărmașag și Valcău; în fiecare joi la
Căluș-Silvaniei, Jibou, Buciumi, Nușfalău și
Rus; în fiecare vineri la Șimleu-Silvaniei, Ilean-
da și Zîmbor; în fiecare sîmbătă la Zalău, Ca-
rastelec, Gîlgău pe Someș și Sig.

● **JUD. SIBIU:** Tîrguri săptămînale se țin:
în fiecare luni la Săliște și Biertan; în fiecare
marți la Sibiu; în fiecare joi la Cîsnădie, Luduș,
Orlat și Mediaș; în fiecare vineri la Sibiu și
Agnita; în fiecare sîmbătă la Dumbrăveni,
Copșa Mică, Ocna Sibiului, Miercurea Sibi-
ului; în fiecare duminică la Sibiu, Agnita, Cîs-
nădie, Alămor, Avrig, Jina, Orlat, Poiana Si-
biului, Seica Mare, Tălmăciu și Vurpăr.

● **JUD. SUCEAVA:** Tîrguri săptămînale se
țin în fiecare luni la Cîmpulung Moldovenesc,
Liteni, Zamostea și Cacica; în fiecare marți
la Gura Humorului, Siret și Boroaia; în fie-
care miercuri la Drăgușeni și Arborea; în fie-
care joi la Suceava, Fălticeni și Vatra Dornei;
în fiecare vineri la Rădăuți și la Zvoriștea; în
fiecare duminică la Verești, Dolhasca și Vicov
de Sus.

● **JUD. TELEORMAN:** Tîrguri săptămî-
nale se țin în fiecare miercuri la Slăvești și
Rîioasa-Lunca; în fiecare joi la Virtoape, Balaci
și Smîrdioasa; în fiecare vineri la Alexandria,

Roșiorii de Vede și la Siliștea-Videle; în fie-
care sîmbătă la Tr. Măgurele; în fiecare du-
minică la Videle, Margareta, Mavrodin, Drăgă-
nești-Vlașca, Ciolănești, Dobrotești, Islaz,
Rîioasa-Lunca, Plopii-Slăvitești, Dracea, Sal-
cia, Tătărăștii de Sus, Olteni, Smîrdioasa,
Pietroșani și Piatra.

● **JUD. TIMIȘ:** Tîrguri săptămînale se țin
în fiecare luni la Lenauheim; marți la Timi-
șoara, Lugoj, Deta, Sînnicolaul Mare, Cenei,
Ciacova, Nițchidorf; miercuri la Jimbolia, Bi-
led, Țipari, Dumbrava, Grabați, Tomnatic,
Recaș, Igrîș, Tomești, Uivar și Variaș; joi
la Balint, Cărpiniș, Cenad, Dudeștii Vechi,
Jebel, Lovrin, Mănăștur, Periam, Peciu Nou,
și Teremia Mare; vineri la Lugoj, Timișoara,
Deta, Sînnicolaul Mare, Checea, Ceacova,
Comloșu Mare, Făget, Gătaia, Nădrag; sîm-
bătă la Bethausen, Buziaș, Jimbolia, Șandra,
Valcani, Jamul Mare, Gotlob, Orțișoara, Sara-
vale și Tomești; duminică la Lugoj, Timișoara,
Deta, Sînnicolaul Mare, Biled, Cenad,
Ceacova, Chevereșul Mare, Gătaia, Bulgăruș,
Liebling, Lovrin, Mănăștur, Periam, Peciu
Nou, Recaș și Variaș.

● **JUD. TULCEA:** Tîrguri săptămînale se
țin în fiecare vineri la Horia; în fiecare sîmbătă
la Tulcea și în fiecare duminică la Babadag,
Baia, Jurilofca, Sarichioi, Sf. Gheorghe, Nicu-
lițel, M. Kogălniceanu și Mahmudia.

● **JUD. VASLUI:** Tîrguri săptămînale se țin
în fiecare marți la Vaslui, Bîrlad, Dragomirești
(satul Rădeni) și la Perieni; în fiecare miercuri
la Albești; joi la Huși, Băcești, Ivești și Ivă-
nești; în fiecare duminică la Negrești, Codăești,
Banca, Huși, Pungești, Puești și la Murgeni.

● **JUD. VILCEA:** Tîrguri săptămînale se țin
în fiecare marți la Rm. Vilcea; în fiecare joi la
Roșii; în fiecare vineri la Berbești și la Ove-
selu-Măciuca; în fiecare sîmbătă la Drăgășani,
Horezu, Dănicei și Lăloșu; în fiecare duminică
la Călimănești, Bălcești, Lădești și Zătreni.

● **JUD. VRANCEA:** Tîrguri săptămînale se
țin în fiecare miercuri în municipiul Focșani,
în fiecare joi la Adjud, în fiecare duminică la
Focșani, Adjud, Panciu, Odobești, Dumbră-
veni și Martinești.

STANDURILE COMERTULUI DE STAT, ORGANIZATE
CU PRILEJUL TÎRGURILOR ȘI BÎLCIURILOR, VĂ OFERĂ
UN SORTIMENT BOGAT DE ARTICOLE DE UZ CASNIC,
TEXTILE-ÎNCĂLȚĂMINTE ȘI PRODUSE ALIMENTARE.

POTOPUL DIN ANUL 1970

Fără îndoială că vor trece multe rînduri de oameni, zeci și zeci de generații, dar catastrofele ploi torențiale și uriașele inundații dezlănțuite la jumătatea lunii mai 1970 nu vor putea fi date uitării. Ele vor fi evocate cu uimire, durere și cu un sentiment de profundă cutremurare sufletească.

Iată numai în cîteva cuvinte amploarea absolut fără precedent a acestui tragic eveniment hidrologic, a acestei sălbatice și oarbe dezlănțuirii a celei mai cumplite calamități naturale din cîte au înregistrat analele poporului nostru și istoria acestui colț de pămînt: teritoriul din țară pe care au căzut catastrofalele ploi torențiale a măsurat suprafața de peste 50 000 km. pătrați. Într-un răstimp scurt de numai 48 de ore cantitățile de apă căzute în zonele calamitate au atins valori record de peste 110 litri pe metru pătrat. O socoteală simplă ne arată că această cantitate diluviană reprezintă peste 2 miliarde și jumătate metri cubi de apă. Încărcată în vagoane-cisterne, ea ar putea umple un tren care ar înconjura de 40 de ori Pămîntul pe la Ecuator. Dacă ne referim la un singur râu, și anume la Mureș, trebuie să spunem că debitul său a atins în perioada de vîrf a unei de șoc debitul mediu al Dunării. Și din nou, dacă ne referim la zona unui singur județ și anume la Bistrița-Năsăud, trebuie să arătăm că pe întreaga suprafață a județului au căzut 660 milioane metri cubi de apă. Aceasta înseamnă debitul Dunării în 24 de ore!

Ceea ce se cere imediat adăugat este faptul remarcabil sub raport etic, cetățenesc și patriotic, al ridicării întregului popor, lachemarea Partidului, în vederea apărării avutului național periclitat de această calamitate. Sute și sute de mii de oameni, tineret, ostași, munci-

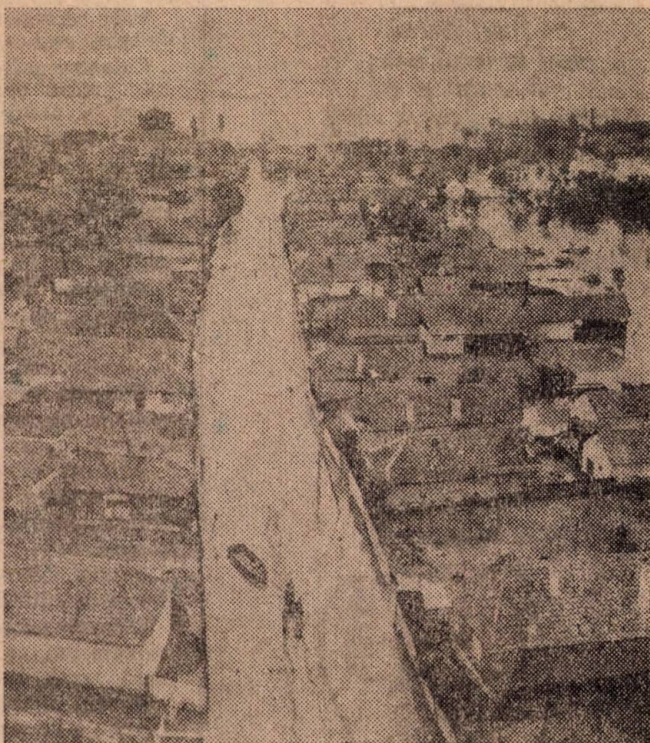
tori și țărani, membri ai formațiunilor patriotice, au luptat eroic la stăvilirea șuvoaielor, la apărarea și salvarea a mari și importante valori materiale. Consolidarea a sute de km. de diguri, construirea unor mari și puternice diguri noi, au constituit formele dinamice ale acestei bătălii, iar la ea s-a adăugat spontan o uriașă mișcare de întrecere în producție, de angajamente pentru sporirea rapidă a bunurilor materiale necesare operei de refacere (cărămizi, ciment, fier-beton, var, tablă, cherestea, geamuri etc), ca și o vastă campanie de ajutorare a zonelor calamitate. Forța morală a orînduirii noastre socialiste a ieșit astfel încă odată în mod exemplar în evidență.

La numai două luni după trecerea pustiitoare a tăvălugului de ape, opera de refacere a și înregistrat

victorii importante. Absolut toate întreprinderile avariate din Tg. Mureș, Covasna, Alba etc. au reintrat în producție cu capacitatea și în ritmul normal. Au fost rapid refăcute și toate tronsoanele de șosele, căi ferate și rețelele electrice avariate de puhoiul apelor. Cu sprijinul rapid și operativ al statului, care a alocat mari fonduri bănești și a îndreptat fără întârziere spre zonele calamitate mari cantități de materiale, utilaje, specialiști și muncitori, viața oamenilor și a locurilor calamitate a reintrat cu vigoare pe făgașul normal.

Vor rămîne pentru totdeauna vii în memoria generațiilor viitoare eroismul și abnegația întregului popor, fermitatea și hotărîrea sa de a birui stihia oarbă a naturii.

C. BIVOLARU

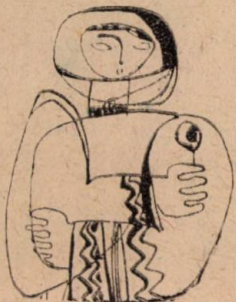

CÎNTEC LA ÎNVELITUL MIRESEI

Copiliță cu părinți
Gavio, drăgulița noastră,
La ce focu te măriți!
Că mila de la părinți
Anevoie o s-o uiți,
Iar mila de la bărbat
Cu umbra de pom uscat.
Cînd tu orei să te umbrești
Tot mai rău te coleșești.
Roagă-te de nașa ta
Să nu-ți strice cosîta,
Roagă-te de nașul tău
Să nu-ți strice portul tău;
Te-i mai face Gavio, fată,
Cînd o da lapte din piatră,
Cînd o face plop pe pere
Și răchita vinețele.

CÎNTEC LA BĂRBIERITUL GINERELUI

Foaie verde bob aglaz
Pusei briciul pe obraz
Să fac la fete necaz,
Mîndra mea și puica mea,
Nevestele făceau haz.
Pînă azi fusei flăcău
Am șezut la locul meu,
Acum mă-nsurai și eu
Mîndra mea și puica mea,
Să mă căd la locul meu.
Ce făcu, mă însurai,
Multă dragoste stricăi
Și multe fete-mi lăsai,
Mîndra mea și puica mea,
Grija casei îmi luai.
Roagă-te de bărbier
Să-ți lase de-un firicel,
Să faci dragoste cu el,
Mîndra mea și puica mea,
Să faci dragoste cu el.

VOPSITUL CU CULORI VEGETALE

Pe ici, pe colo se mai găsesc și astăzi femei bătrîne care mai practică vopsitul vegetal. Ele sînt, însă, foarte puține. Mărturie despre frumusețea și trăinicia vopsitului vegetal o găsim în scoarțele, velințele, covoarele, costumele naționale și alte țesături rămase din vechime și la ele se adaugă gustul cu care țărăncile alegeau și distribuiau culorile, care se înfrăteau de minune.

Prin coloritul vegetal obținem cinci culori de bază: galben, verde, albastru, roșu și negru.

Culoarea galbenă. Dintre plantele întrebuințate pentru obținerea ei sînt: mărul, părul, droghița, răchita, siminocul, mestecănușul, salcia, lemnul ciinesc, dudul, arinul, șovîrful, rapița sălbatică, aliorul, socul, ceapa, ștevia, sunătoarea, frunza de viță de vie, urzica, scumpia, bumbișorul (iarba de perine), șofranul, păpădia, brîndușa, paie de ovăz, orz, grîu și brotintarul.

Culoarea albastră, se obține din viorele, brîndușă, ștevie și lemn ciinesc, combinate unele cu piatră de albastru (liliachiu), altele cu piatră acră, borș, leșie, usuc, calaican, zer.

Culoarea verde, se obține din răchitică, droghiță, drob, nuc și anin, dediței, coaje de măr dulce și mestecănuș.

Culoarea roșie, se obține din frunze și flori de măr, păr și flori de șovîr, frunze de șovîr, frunze de corn, coaje de prun, coaje de măcieș, coaje de anin cu șovîr, rădăcina pisată de coada cocoșului (cerceluș), rădăcini de roibă (brociu), fructe de călin și scoruș, rădăcini de măcriș.

Culoarea neagră, se obține din anin amestecat cu calaican, cu piatră acră și sare; din coji de nucă verde, din scoarță de nuc, din frunze de nuc, din șovîr (alegîndu-se numai moțul de floare), din coaje de arțar, fructe de boziu cu calaican și piatră acră.

CARTEA MEA FRUMOASĂ

Zilnic apar în librării zeci de cărți noi. Să apreciem că un om (un om ideal) ar citi o carte în 24 de ore. Așadar 365 ori 60, să spunem, fac 21 900 volume într-o viață de om; lucru posibil doar în vis. Am fost, precum vedeți, îndreptățiți să vă prezentăm o enumerare a cărților (și evident a autorilor) care rămân pentru vecie în patrimoniul valorilor universale. Și pentru că întâi de toate învățăm limba românească, acordăm primul loc literaturii noastre naționale.

Cronicarii, Ion Budai Deleanu — Țiganiada; Ion Heliade Rădulescu — Zburătorul; Grigore Alexandrescu — Fabule; Nicolae Bălcescu — Românii supt Mihai-Voievod Viteazul; Vasile Alecsandri — Poezii, Teatru; Al. Odobescu — Nuvele, Pseudo-Kyneghetikos; M. Eminescu — Poezii; Ion Creangă — Amintiri din copilărie, Povestiri; Ion Luca Caragiale — Nuvele și schițe, Teatru; Ion Slavici — Mara, Nuvele; B. Ștefănescu-Delavrancea — Hagi Tudose, Teatru; Al. Vlahuță — România pitorească; G. Coșbuc — Balade și idile; O. Goga — Poezii; M. Sadoveanu — Nicoară Potcoavă, Frații Jderi, Neamul Șoimăreștilor; T. Arghezi — Cântare Omului, 1907; Liviu Rebreanu — Ion, Răscoala, Pădurea Spinușoilor; Cezar Petrescu — Întunecare, Romanul lui Eminescu; G. Bacovia — Plumb; G. Topirceanu — Balade vesele și triste; Camil Petrescu — Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război; L. Blaga — Poezii; G. Călinescu — Enigma Otiliei, Scribul negru; Ion Barbu — Joc secund; Zaharia Stancu — Descult; M. Preda — Moromeții; D.R. Popescu — „F”; Eugen Barbu — Groapă.

Iată acum câteva din cărțile esențiale, capodopere ale literaturii universale.

Homer — Iliada, Odiseea; Virgiliu — Eneida; Ovidiu — Metamorfoze, Scrisori din exil; Dante Alighieri — Divina Comedie; Giovanni Boccaccio — Decameronul; Nicolo Machiaveli — Principele; Miguel de Cervantes — Don Quijote de la Mancha; William Shakespeare — Hamlet, Macbeth, Regele Lear, Romeo și Julieta; Pierre Corneille — Cidul, Cinna; Jean Racine — Andromaca, Britanicus; Molière — Tartuffe, Mizantropul; Jean de la Fontaine — Fabule; Daniel Defoe — Robinson Crusoe; Jonathan Swift — Călătoriile lui Gulliver; Voltaire — Scrisori engleze sau filozofice; Jean Jacques Rousseau — Contractul social; Nona Heloiză; Johann Wolfgang Goethe — Faust; G. Flaubert — Doamna Bovary; Ch. Dickens — David Copperfield, Marile Speranțe; Thackeray — Bilețul deșertăciunilor; N. Gogol — Taras Bulba; L. Tolstoi — Război și Pace, Anna Karenina; F. Dostoevski — Crimă și pedeapsă; Mark Twain — Aventurile lui Tom Sawyer; Emile Zola — Germinal; Guy de Maupassant — Bel Ami, Bulgăre de seau; Ch. Baudelaire — Florile răului; Paul Verlaine — Poezii; Rimbaud — Corabia beată; Mallarmé — Poezii; Anatole France — Insula Piniginilor; * M. Gorki — Mama; E. Hemingway — Adio Arme; Franz Kafka — Castelul; A. Camus — Ciuma; W. Faulkner — Căminul, Orașul.

Și, în sfârșit o carte de cel mai mare ajutor pentru formația intelectuală a oricărui om: *Dicționarul enciclopedic*.

Cristian POPESCU

ORAȘUL VULPILOR

În Uniunea Sovietică, în apropiere de orașul Riga, a fost construit un oraș după toate regulile urbanistice moderne: case aliniate, străzi asfaltate, canalizare, instalații electrice, încălzire centrală prin termoficare. Un restaurant-cantină servește masa zilnică tuturor locuitorilor, la ore anumite, viața locală fiind riguros controlată de medici. Orașul acesta care este cea mai mare crescătorie de vulpi din lume, are în prezent, drept locuitori: 25 000 de vulpi argintii, 15 000 de vizoni și 80 de oameni — îngrijitorii respectivi.

CASTRAVEȚII, PLANTE... ACVATICE

Castraveții, pătlăgelele și trandafirii pot fi plante acvatice, afirmă cercetătorii Institutului de cercetări biologice al Academiei. Se știe că solul constituie pentru plante sursa de „alimentare” cu săruri minerale — de fosfor, azot, potasiu etc. Dar ele se pot dispensa de sol, dezvoltându-se acvatic, sau în termen de specialitate, hidroponic, într-o soluție ce conține întocmai aceste substanțe în concentrații calculate corespunzător necesităților de „hrană” ale fiecărei specii. Avantajele sînt numeroase: culturile hidroponice, în condițiile de seră, pot fi dispuse etajat, decurgînd deci, o mare economie de spațiu. Dezvoltarea plantei poate fi lesnicios urmărită, în întimitatea sa adăugîndu-se, după scopul urmărit, stimulatorii optimi ai metamorfozei. În același context în instituit a fost realizată o soluție nutritivă a plantelor hidroponice inferioare — alge — care poate fi utilizată împreună cu algele dezvoltate sub forma unei paste ca masă verde nutritivă pentru animale.

ȘTIȚI CÎT VALOREAZĂ PIERDERILE DE RECOLTĂ?

Pentru a crește și a se dezvolta plantele au nevoie de prezența unor condiții de viață denumite „factori de vegetație”, printre care se numără aerul, lumina, căldura, apa, hrana etc. În practica de toate zilele, agricultorul favorizează crearea acestor condiții la nivelul cerințelor fiecărei culturi, prin respectarea regulilor agrotehnice stabilite de știință și experiența practică pentru fiecare cultură în diferitele zone naturale.

A respecta deci regulile agrotehnice înseamnă a asigura fiecărei culturi condiții optime de viață, după cum a vitregi plantele prin împuținarea unora din factorii de viață, înseamnă a deschide drum liber diferitelor pierderi de recoltă.

Una din cauzele destul de frecvente ale pierderilor de recoltă este întârzierea executării arăturilor. Prin aceasta se ajunge la scăderea rezervei de apă și de hrană a solului, la o îmburuienare puternică a terenului și la obținerea unor recolte scăzute.

La cartof și sfecla de zahăr, de exemplu, prin întârzierea executării arăturii de vară s-au înregistrat pierderi de recoltă de 3000—5000 kg/ha, iar dacă arătura s-a executat abia primăvara, pierderile de recoltă au fost și mai mari.

Pentru cultura griului, chiar dacă arătura de vară se face la timp, dar dacă nu se grăbează, se înregistrează pierderi de recoltă de 400—800 kg/ha. La fel se întâmplă și cu plantele care se seamănă primăvara. Orice întârziere a grăpatului arăturilor se soldează cu pierderi mari de recoltă, datorită evaporării apei din

sol și a înrăutățirii condițiilor de semănat.

Concluziile care se desprind, sînt cît se poate de limpezi: arăturile trebuie făcute cît mai devreme posibil, după eliberarea terenului, iar grăpatul să se facă concomitent, cînd este vorba de arături de vară și, în general, arături de însămînțare, iar primăvara, ogoarele de toamnă trebuie grăpate de îndată ce se poate ieși în cîmp.

Pierderi mari de recoltă se produc și atunci cînd semănatul nu se face în epoca optimă. La grîu, aceste pierderi sînt de ordinul a 300—1700 kg/ha, la porumb 200—1000 kg/ha, la cartofi 2000—6000 kg/ha.

Semănatul și plantatul la epoca optimă sînt reguli a căror respectare nu cere altceva decît o bună organizare a muncii. Dacă bunăoară la cele 4 milioane hectare de

porumb, cît se cultivă în țara noastră s-ar pierde numai 100 kg/ha prin întârzierea semănatului, pierderea pe întreaga economie națională s-ar ridica la 100 000 tone de porumb, ceea ce echivalează cu circa 115 milioane lei.

O cauză a pierderilor mari de recoltă este nerealizarea densității optime a plantelor, atît la cele care se seamănă des (grîu, secară, orz, orez, mazăre, in) cît, mai ales la plantele prăstoare. Pentru a vedea cît de mari pot fi aceste pierderi, vom prezenta cîteva rezultate ale unor stațiuni experimentale la porumb și cartof.

Din exemplele arătate se vede foarte limpede că prin asigurarea unei densități corespunzătoare se evită pierderi de recoltă de 900—2 000 kg/ha la porumb și de peste 1 000 kg/ha la cartofi.

La toate culturile agricole, recoltele pot fi mult diminuate dacă nu se aplică la timp tratamentele de combatere a dăunătorilor. Rățișoara și gârgărița sfeclă pot să distrugă într-o singură noapte un lan de sfeclă dacă nu s-au aplicat la timp insecticidele. O cultură compromisă și reînsămîntată dă o recoltă cu 30—40 la sută mai mică decît recolta ce s-ar fi obținut dacă tratamentele se aplicau la timp. O cauză a pierderilor de recoltă o constituie prezența buruienilor în culturile agricole. Astfel, într-un lan înburuienat de grîu recolta este cu 150—680 kg/ha mai mică decît într-un lan curat. Astăzi, cînd există erbicide, tratarea culturilor se face ușor și cu un preț de 100—140 lei la hectar se pot evita pierderi de 200—1000 lei la hectar, ca urmare a recoltelor mai bune și de calitate care se obțin. În afară de sporul de boabe, se realizează o îmbunătățire a calității grîului.

La culturile prășitoare, o mare însemnătate are prășitul. Întîrzierea acestei lucrări sau neaplicarea numărului necesar de prașile, are efecte cît se poate de negative. E cunoscută în popor o zicală: „O prașilă aplicată la timp face cît o ploaie bună”. Într-adevăr prin prășit se păstrează apa din sol, sînt distruse buruienile și se crează condiții mai bune pentru creșterea plantelor. O întîrziere de 4-5 zile la aplicarea primei prașile poate produce scăderea producției cu 2000-3000 de kg la hectar la sfeclă de zahăr, 500-1000 kg la cartofi și 300-500 kg la porumb. Tot așa, dacă la porumb se aplică numai 2 prașile în loc de 3, producția scade, cu 1000-1500 kg/ha. Iată, din toate aceste exemple, cît de importantă este problema evitării pierderilor de recoltă.

Dr. ing. T. MOSCALU

VECHI CALENDARE SĂTEȘTI

Printre cele peste o mie și cinci sute de calendare și almanahuri apărute în țara noastră de la începutul secolului trecut și pînă în prezent, se află și foarte multe adresate sătenilor. Titlurile caracteristice le arată clar conținutul: **Calendarul săteanului**, **Calendarul satelor**, **Calendarul agricultorului**, **Calendarul plugarilor**, **Calendarul bunului gospodar**, și altele. Începutul în acest domeniu l-a făcut agronomul Ion Ionescu, pe care-l știm mai bine după numele de mai tîrziu: Ion Ionescu de la Brad. El a scris prima carte în limba română cu conținut exclusiv agricol, intitulînd-o **Calendar pentru bunul gospodar** care a apărut în anul 1845, la Iași. Scris pe înțelesul tuturor, acest calendar se ocupă, în cea mai mare parte, de sfaturile date agricultorilor referitoare la lucrările ce trebuia executate lună de lună. Urmîndu-i exemplul, alți oameni de știință au întocmit în continuare calendare pentru săteni, unele ocupîndu-se de ramuri deosebite din agricultură, cum au fost: **Calendarul viticultorului**, **Calendarul cultivatorului de sfeclă**, **Calendarul crescătorului de viermi**, și altele. A existat și un așa numit **Calendar al babelor**, care a apărut la Arad, în anii 1864—1871, cu scopul de a lăsa în răul ce domnea în lume, prin satirizarea stăpînitorilor abuzivi. Deviza binevenitei publicații era: **Să măturăm / Să scuturăm / Și murdăria / Și tilhării / Gunoiul și praful / Boierul și groful / Și din palate / Și de prin sate**. Comentînd zodiile, redactorul calendarului ne explică: „**SOARELE**, care în românește se numește soarele dreptății, va avea, ca și anul trecut, foarte multe pete.” La partea politică citim: „Anul acesta tot între doi români vor fi trei partide, ca și pînă acum.” Sau: „Din cugetările lui Catargiu: țărani sînt capitalul boierilor.”

Între anii 1874—1877 au apărut (unele la Arad și altele la București) cîteva calendare intitulate **Calendarul**

basmelor (facsimilul 1), care aveau menirea să răspundă printr-o țărani cele mai cunoscute povestiri, balade, a-necdote și ghicitori cunoscute pînă atunci numai pe cale orală, din generație în generație. Aceste calendare au avut meritul că au contribuit și la combaterea superstițiilor, explicînd și dovedind, de pildă, prin anunțarea anticipată, eclipselor, ca fiind fenomene cerești obișnuite.

În secolul trecut, cel mai complet îndrumător pentru săteni l-a constituit **Calendarul plugarului** (facsimilul 2) — mai ales ediția din anul 1899. Toate preocupările de seamă ale agricultorului sînt tratate cu multă competență în paginile acestui calendar: cultura cerealelor, cultura viței de vie, îngrijirea pomilor roditori, meșteșugurile industriale casnice.

Ion MUNTEANU

FOCURI DE PRIMĂVARĂ

*Înginând prin căi țaria
sună ramul, sună glia.
Focuri ard, albastre ruguri.
Pomii simt dureri de muguri.*

*Prinși de duhul înverzirii
prin grădini ne-nsuflețim.
Pe măsura-naltă-a firii
gîndul ni-l dezmarginim.*

*Ce-am uitat, aprindem iară.
Sub veșminte ne ghicim.
Căutăm în primăvară
un tărîm ce-l bănuim.*

*Căutăm pămîntul, unde
mitic să ne-alcătuim,
ochi ca oameni să deschidem,
dar ca pomii să-nflorim.*

Lucian BLAGA

Aceste SATE au devenit ORASE

Edificarea socialismului în patria noastră evidențiază, alături de ritmul înalt, caracterul multilateral al acestui proces măreț, capacitatea noii orînduiri de a asigura dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor și sectoarelor de activitate, a tuturor zonelor țării, încadrate organic în complexul economic național.

Teritoriul României Socialiste este organizat în 39 de județe, 47 de municipii, 189 de orașe și 2 706 comune. Din numărul total al orașelor, 88 de localități au căpătat atributele urbanității în anii construcției socialiste. Principalul criteriu care a determinat saltul trecerii de la sat la oraș l-a constituit intensă industrializare — proces care a vitalizat toate celulele vieții economice și sociale, generînd înnoiri structurale polivalente. Așa au apărut rînd pe rînd orașele Victoria, Gheorghe Gheorghiu Dej, Motru, Țicleni, Vlăhița sau Năvodari. Alte localități, printre care Șegarcea, Topoloveni, Nădlac, Pincota, s-au urbanizat sub imperiul împletirii activităților agricole cu cele industriale. De regulă, acestea au fost așezări cu centre civice dezvoltate și utilități pe măsura orașelor. Dezvoltarea rețelilor de comunicație a determinat ridicarea gradului de urbanizare a unor localități rurale și creșterea lor în importanță pentru buna desfășurare a transporturilor. Așa sînt Jibou, Filiași, Făurei, Titu și altele. În sfîrșit, pentru localități ca Borșa, Băile Tușnad, Ocna Sibiului etc, urbanizarea a însemnat sporirea importanței acestor localități ca puncte turistice sau stațiuni balneoclimaterice. În ansamblu, tuturor acestor orașe cu antecedentă rurală le este comună intensificarea eforturilor pentru dezvoltarea social-economică și tehnico-edilitară modernă.

Iată cele 88 de orașe, cu numărul de locuitori (la 1 iulie 1968) și contribuția lor la economia țării:

JUDEȚUL ALBA

Cîmpeni: 7238 locuitori. Unități ale industriei locale și cooperăției meșteșugărești.

Zlatna: 10 327 locuitori. Declarat oraș în 1968. Uzină chimico-metalurgică și exploatare de minereuri auro-argintifere.

JUDEȚUL ARAD

Chișineu-Criș: 9088 locuitori. Unități ale industriei locale (prelucrarea laptelui, industrializarea legumelor și fructelor) și cooperăției meșteșugărești.

Nădlac: declarat oraș în 1968. 8295 locuitori. Unități industriale de prelucrare a produselor agricole.

Pincota: 6981 locuitori. Fabrică de mobilă curbată, podgorii, tîrguri anuale.

Sebiș: 5 643 locuitori. Centru de prelucrare a lemnului, fructelor și exploatarea materialelor de construcții.

JUDEȚUL ARGEȘ

Costești: 10 117 locuitori în 1968, cînd a fost declarat oraș. **Topoloveni:** 5 726 locuitori. Cunoscut prin industria alimentară și de artizanat. Important centru pomiviticol.

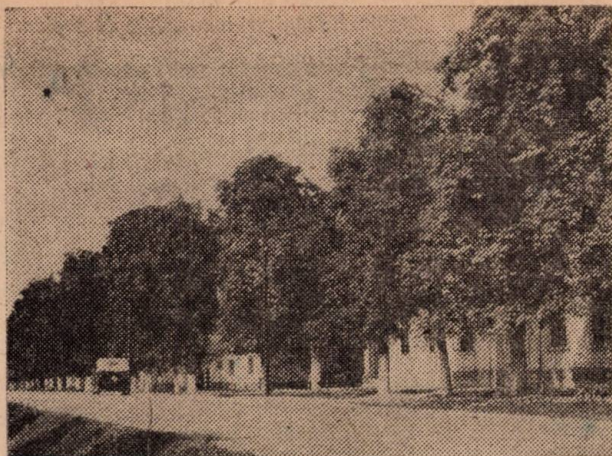
JUDEȚUL BACĂU

Municipiul Gheorghe Gheorghiu Dej: puternic centru industrial și urbanistic al țării, creație a anilor socialismului: Combinat chimice, uzine, rafinării, 54 026 locuitori. Vechiul sat se numea Onești.

Comănești: 16 267 locuitori. Centru de exploatare a cărbunelui, termocentrală, combinat de industrializarea lemnului, întreprindere forestieră.

JUDEȚUL BIHOR

Alieșd: 11 029 locuitori: întreprinderi industriale.

Orașul Dr. Petru Groza: 6 026 locuitori. Întreprinderi industriale, instituții social-economice.

Nucet: 2 470 locuitori. Declarat oraș în 1968.

Vascău: 3 459 locuitori. Exploatare de marmură și calcar, prelucrarea lemnului.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD

Beclean: 5 918 locuitori. Important centru de comunicație.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Dărăbani: 11 288 locuitori. Nou centru urban, în dezvoltare.

Săveni: 8 054 locuitori. Declarat oraș în 1968.

JUDEȚUL BRAȘOV

Codlea: 13 832 locuitori. Unități ale industriei chimice, de prelucrarea lemnului și renumite sere de flori.

Rîșnov: 9 811 locuitori. Centru al industriei constructoare de mașini și al chimiei.

Rupea: 5 516 locuitori. Izvoare clorosodice și sulfuroase.

Săcele: 23 537 locuitori. Centru al industriei electrotehnice.

Zărnești: 17 933 locuitori. Fabrică de hirtie.

JUDEȚUL BRĂILA

Făurei: 6 058 locuitori. Nod de cale ferată.

JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN

Moldova-Nouă: 12 938 locuitori. Important centru de extracție și prelucrare a minereului cuprififer. Centru viticol.

Oțelul Roșu: Cunoscut centru al metalurgiei feroase (oțel și laminate de diferite tipuri). 10 168 locuitori.

JUDEȚUL CLUJ

Gherla: 14 311 locuitori. Complex pentru industrializarea lemnului, fabrică de cărămizi, vestite ateliere de confecționat covoare orientale.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Năvodari: Oraș nou, subordonat municipiului Constanța. 7 362 locuitori. Uzină de superfosfat și acid sulfuric.

JUDEȚUL COVASNA

Baraolt: 9 042 locuitori; situat în apropierea unor puternice unități miniere.

Covasna: 9 949 locuitori. Stațiune balneo-climaterică, izvoare de ape minerale, unități industriale etc.

Întorsura Buzăului: 14 907 locuitori. Exploatare și prelucrare a lemnului.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Fieni: 7 807 locuitori. Fabrici de becuri electrice și ciment.

Titu: Orașul sondelor petroliere avea în 1968 când a fost declarat oraș 11 488 locuitori.

MICUL NOSTRU CABINET MEDICAL

● Fumătorul înghite fum și produse din ardere și nicotină. În afara de iritația continuă a gurii, plămînilor și stomacului, produsele rezultate din stomac reduc secreția gastrică și micșorează pofta de mâncare. Organismul trebuie lăsat măcar în timpul nopții să-și revină după permanenta intoxicație din timpul zilei, iar dimineața stomacul să-și poată începe activitatea fără influența tutunului. De aceea nu fumați înainte de culcare și nici în timpul nopții și mai ales nu fumați dimineața înainte de a mânca ceva!

● Ciupercile pot fi periculoase pentru om dacă sînt consumate fără asigurarea că nu sînt otrăvitoare. Dintre ciupercile otrăvitoare cităm: buretele flocos cenușiu, buretele otrăvitor, ciuperca albă necomestibilă (otrăvitoare). Ele prezintă semnalmente destul de caracteristice: pălăria și pedunculul sînt de cele mai multe ori de culoare albă, deși există și pălării galbene, galbene-verzui; pălăria este rotundă și plată, la suprafața ei sînt straturi de înveliș sub formă de solzi, iar pe picior sub formă de manșetă.

— Bureții roșii sînt foarte frumoși și se recunosc repede după pălăria mare de culoare roșie sau galbenă-roșie, cu un mare număr de solzi, care o acoperă în întregime.

Semnele intoxicației cu ciuperci apar abia după 8 ore de la consumare. Semnele intoxicației sînt: arsuri, vărsături aproape fără încetare, dureri mari abdominale și diaree.

Dr. L. BĂLĂNESCU

CINTECUL MIRESEI

Ia-ți mireasă ziua bună
De la tată, de la mamă,
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori.
— Măică, măicuțică mea
Vino, să-ți sărut mina,
Că ți-oi fi greșit ceva
În copilăria mea.
Rămii taică sănătos
Că tu ai fost bucuros
Să mă vezi la a mea casă
Ca și-o garoafă frumoasă..

PROVERBE, ODE ȘI CUGETĂRI INCHINATE VINULUI

„În zeama strugurilor stau
ascunse trei feluri de vin:
pentru sănătate, pentru bucurie
și pentru beție“. (alegeți pe
cele două dintii).

(*proverb toscan*)

„Prietenul și vinul trebuie
să fie vechi“.

(*proverb francez*)

„Nici friptura nu-i ca ceapa,
Dar nici vinul nu-i ca apă“.

(*proverb românească*)

„Vinul este un amestec de
bucurie și de lumină“.

(*Galileu*)

„Beți vin, lăsați apa pentru
moară“.

(*proverb toscan*)

„Vinul este leacul bătrâneții“.

(*Platon*)

„Vinul desleagă limba și hră-
nește puterea“.

(*Pliniu*)

„Vinul gonește supărările“.

(*Ovidiu*)

JUDEȚUL DOLJ

Băilești: 19 271 locuitori. Unități industriale de prelucrare a produselor agricole.

Filiași: 11 825 locuitori. Important nod feroviar, unități de prelucrare a lemnului și produselor agricole.

Segarcea: 8 775 locuitori. Renumit centru viticol.

JUDEȚUL GALAȚI

Bercești: declarat oraș în 1968, 9 800 locuitori.

Tirgu Bujor: declarat oraș 1968, 7077 locuitori.

JUDEȚUL GORJ

Motru: 10 271 locuitori. Oraș din anul 1967. Centru al industriei carbonifere.

Novaci: 6 210 locuitori. Industrie forestieră și locală.

Tirgu Cărbunestii: 8 134 locuitori. Declarat oraș în 1960. Exploatare a zăcămintelor de cărbune și petrol.

Ticleni: 4 168 locuitori în 1968, când a devenit oraș. Centru important al industriei petrolului.

JUDEȚUL HARGHITA

Băile Tușnad: 1 305 locuitori. Stațiune balneo-climaterică.

Bălan: Centru minier, 5 025 locuitori.

Cristuru Secuiesc: 6 094 locuitori.

Toplița: 11 450 locuitori. Centru forestier și turistic, izvoare cu apă termală.

Vlăhița: însemnat centru siderurgic, 5 461 locuitori.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Petrila: Important centru carbonifer pentru extracția hulei, 26 656 locuitori.

Uricani: 7 739 locuitori. Centru minier.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Tândărei: 7 599 locuitori. Mare fabrică de cărămizi și țigle.

JUDEȚUL IAȘI

Hirlău: 6 381 locuitori. Centru comercial, cultural și social.

Tirgu Frumos: 5 623 locuitori. Industrie locală.

JUDEȚUL ILFOV

Buștea: centru însemnat al producției cinematografice, 9 767 locuitori.

Urziceni: 15 840 locuitori. Centru comercial, nod de cale ferată.

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Baia Sprie: Centru de extracție și prelucrare a metalelor neferoase, 14 878 locuitori.

Borșa: 19 967 locuitori. Industria a lemnului.

Cavnic: 6 183 locuitori. Extracția minereurilor neferoase.

Tirgu Lăpuș: 12 628 locuitori. Industrie chimică, de prelucrare a lemnului, alimentară.

Vișeu de Sus: 17.377 locuitori. Industrie chimică, de prelucrare a lemnului, alimentară.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Baia de Aramă: 5 854 locuitori. Vechi așezare minieră, nod de comunicații.

Strehaia: 10 974 locuitori. Centru agricol, unități ale industriei materialelor de construcții, reparații metalice.

Vinju Mare: declarat oraș în 1968 datorită poziției sale la încrucișarea unor căi de comunicație, dotări comerciale și social-culturale; 9 515 locuitori.

JUDEȚUL MUREȘ

Lăduș: 12 543 locuitori. Mare termocentrală, fabrică de zahăr.

JUDEȚUL NEAMȚ

Bicaz: 10 069 locuitori. Aici se află marea hidrocentrală și o fabrică de ciment.

JUDEȚUL OLT

Balș: 10 139 locuitori. Unități ale industriei metalurgice.

Drăgănești-Olt: Devenit oraș în 1968, 10 623 locuitori.

CEA MAI VECHIE FERMĂ AGRO-PASTORALĂ DIN ȚARĂ

Din dorința de a lărgi sfera investigațiilor istorico-archeologice în județul Caraș-Severin, colecțiivul muzeului din Reșița, cu sprijinul Institutului de istorie și arheologie din Cluj, în frunte cu acad. Constantin Dălcoviciu, și-a propus să realizeze un program de cercetare științifică de largă perspectivă, menit să contribuie la recunoașterea și elucidarea unor probleme legate de milenara și frământată evoluție

istorică a societății omenesti din această parte a țării.

Cu o semnificație aparte ni se prezintă în acest sens săpăturile arheologice efectuate în toamna anului trecut în Valea Almăului, mai precis pe teritoriul satului Șopotul Vechi, comuna Dalboșeș.

Legat de cercetările întreprinse și de descoperirile de aici, ne-am adresat tovarășului prof. Ilie Uzun, directorul muzeului județean Caraș-

Severin, cu rugămintea de a împărtăși cititorilor noștri câteva din concluziile care se desprind după primele cercetări;

— Prin săpăturile executate sub conducerea directă a tov. Dumitru Potase, doctor în științe istorice, cercetător principal la Institutul de istorie și arheologie din Cluj, ne-a spus dînsul, cit și cu sprijinul material al Consiliului popular județean, s-a constatat că în punctul, de pe raza comunei Dalboșeș, numit de localnici „Dragomireana”, nu se află un castru roman — cum greșit s-a indicat în literatura de specialitate din trecut — ci ruinele celei mai mari și mai frumoase Ville rustice (fermă agricolă păstoraesă) cunoscute pînă acum în Dacia romană.

Ridicată la marginea platoului dinspre Nera, de unde se deschide o perspectivă largă asupra depreșiunii Bozovici și spre vest către munții Semenic, Villa era o construcție impunătoare din piatră cu lut sau mortar, acoperită cu țigle. Ca și în alte provincii romane, proprietarul acestei ferme avea în stăpînire sa resursele existente în regiunea înconjurătoare, valorificate prin munca sclavilor și a oamenilor liberi. În primul rînd trebuie să ne gîndim la agricultură și la anexa ei principală, creșterea vitelor, precum și la exploatarea lemnului de pe înălțimile din vecinătate.

— În ce constă importanța istorică a acestei descoperiri arheologice din județul Caraș-Severin?

— Identificarea și dezvelirea parțială a Villei rustice de la „Dragomireana”, reprezintă o importanță deosebită pentru lămurirea unor probleme de istorie economică din timpul stăpînirii romane în Dacia. Dezgroparea ei integrată în anii viitori se impune cu necesitate, ca un obiectiv primordial menit să furnizeze noi date și documente de mare valoare pentru relațiile agrare din Dacia ocupată de romani.

Din punct de vedere muzeistic, salvarea și conservarea vestigiilor celei mai mari Ville rustice de pe teritoriul patriei, prezintă un interes deosebit, oferind posibilitatea amenajării în aer liber a unui impresionant document de piatră, mărturie elocventă a unui trecut glorios din istoria zbuciumată a poporului nostru.

CONSTANTIN GALESCU

JUDEȚUL PRAHOVA

Băicoi: 15 763 locuitori. Importanțe exploatare petroliere. Boldești-Scăeni: 8 533 locuitori. Centru de extracție a petrolului, fabrică de geamuri și de mucava.

Breaza: 15.464 locuitori. Stațiune balneo-climaterică cunoscută și pentru produsele de artă populară.

Comarnic: 12 372 locuitori în 1968, cînd a fost declarat oraș. Fabrici de ciment și produse refractare.

Plopeni: 3 705 locuitori. În oraș se găsește o importantă întreprindere constructoare de mașini.

Urlați: 9 481 locuitori. Exploatare de petrol, fabrică de cărămidă, centru viticol.

JUDEȚUL SATU MARE

Negrești-Oaș: 9 936 locuitori. Industrie locală și cooperatie meșteșugărească.

Tășnad: Declarat oraș în 1968. 8 947 locuitori. Industrie locală, întreprindere pentru mecanizarea agriculturii.

JUDEȚUL SĂLAJ

Jibou: 7 576 locuitori. Important nod de cale ferată. Unități feroviare, de cooperatie meșteșugărească și de consum.

JUDEȚUL SIBIU

Agnita: 11 216 locuitori. Întreprinderi de pielărie, încălțăminte și textile.

Cisnădie: 15 615 locuitori. Centru al industriei textile, vestit pentru covoarele confecționate aici.

Ocna Sibiului: 4 706 locuitori. Stațiune balneo-climaterică, întreprindere de prelucrare a metalelor.

JUDEȚUL SUCEAVA

Gura Humorului: 9 511 locuitori. Centru de exploatare și industrializare a lemnului.

Solca: 4 719 locuitori. Fabrică de bere și sanatoriu T.B.C.

JUDEȚUL TELEORMAN

Videle: 12 327 locuitori, în 1968, cînd a fost declarat oraș. Schele de extracție petrolieră, unități ale cooperatiei meșteșugărești și industriei locale.

JUDEȚUL TIMIȘ

Deta: 6 819 locuitori. Întreprindere de prelucrare a lemnului și topitorie de cîneșă.

Sînnicolaul Mare: 11 870 locuitori. Unități ale industriei materialelor de construcții, alimentare, ateliere de reparații.

JUDEȚUL VASLUI

Negrești: 7 798 locuitori. Dispune de unități ale industriei locale, cooperatiei meșteșugărești; centru de prelucrare a legumelor și fructelor.

JUDEȚUL VÎLCEA

Băile Govora: 2 301 locuitori. Stațiune balneară cunoscută pentru apele sale cu efecte terapeutice.

Brezoi: 6 830 locuitori. Centru al industriei forestiere, obiectiv turistic.

Horezu: 6 443 locuitori. Vechi centru administrativ și comercial, cu numeroase puncte de atracție pentru turiști.

Ocnele Mari: 3 768 locuitori. Orașul așezat pe un munte de sare este un centru balnear cunoscut. Posedă o uzină de produse sódice.

TÎRGURI TRADIȚIONALE IMPORTANTE PE PLAN NAȚIONAL

TÎRGUL OILOR, la SĂLIȘTE între 4—5 aprilie.
TÎRGUL DE FETE, de pe MUNTELE GĂINA, la 20 iulie.
BÎLCIUL DE LA CIMPULUNG-MUSCEL, între 1—28 iulie.
BÎLCIUL DRĂGAICA, la Buzău între 12—14 iulie.
BÎLCIUL DE TOAMNĂ, la Călărași, între 1—15 septembrie.
TÎRGUL CEPEI, la Iba Iulia, în ziua de 30 septembrie.
TÎRGUL DIN PITEȘTI, între 3—15 iunie.
BÎLCIUL DIN RM. SĂRAT, între 20—31 octombrie.
BÎLCIUL DIN BRĂILA, între 1—20 octombrie.
BÎLCIUL DIN FĂUREI, între 1—5 octombrie.
BÎLCIUL DIN TECUCI, între — 15 octombrie.
TÎRGUL DIN DEDA, între 10—11 iunie.
BÎLCIUL DIN PIATRA NEAMȚ, între 1—11 iunie.
BÎLCIUL DIN CARACAL, între 7—10 iulie.
BÎLCIUL SINZIENELOR, în iulie, la Suceava.
TÎRGUL MOȘILOR, la București, 15 mai — 15 iunie.
BÎLCIUL DIN FOCȘANI, de la 15 septembrie la 15 octombrie.
TÎRGUL DIN MIZIL, 28 — 30 iunie.
TÎRGUL CIREȘELOR, la Brîncovenesti — jud. Mureș, în 7 iulie)
TÎRGUL CASTANELOR, la Baia Mare în 19 octombrie.
BÎLCIUL DIN PLENIȚA, între 12—15 octombrie.
TÎRGUL LEGUMELOR DIN CRASNA, jud. Sălaj, 19—20 octombrie.

„ORAȘUL ALBINELOR...”

Pe unul dintre marile platouri ale R.S.S. Gruzină, din Uniunea Sovietică, a fost construit și predat „locatarilor” un oraș al albinelor. Pe străzile respective au fost instalate câteva mii de „fabrici” de miere și de ceară — stupii, care sînt populați de cele mai renumite specii de albine. Separat, în piața principală a fost amenajată o crescătorie de regine, destinate viitoarelor generații de „locuitori” ai orașului. De jur împrejurul originalei urbe, pe o suprafață de zece hectare, au fost instalate „alimentarele” populației — plantațiile de tei și de salcîmi. Ultimul recensămint al orașului menționează următoarele cifre: populația efectivă — 1 000 000 de albine; producția medie — 24 de kg de miere de fiecare stup.

PLANTE PENTRU... ÎNSETAȚI

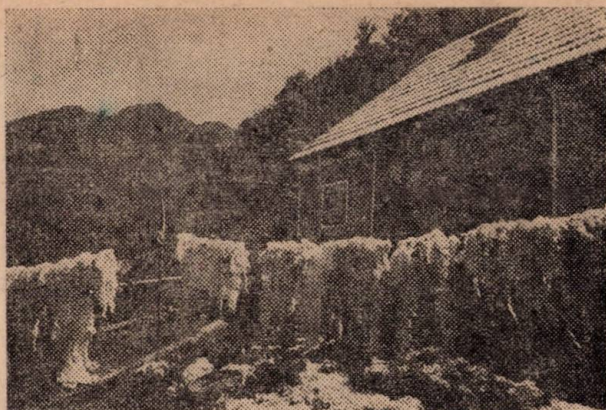
Există o specie de arbori care minunează pe călătorii ce străbat regiunile tropicale ale Americii. Biroul cercetărilor botanice al Institutului Carnegie ocupîndu-se în special, a constatat că e vorba de niște cactuși a căror tulpină conține rezerve de apă potabilă destul de însemnate. Printre plantele acestea cea mai însemnată este Bisagna (Echinocactus) care produce în abundență un suc apos. Ca să-l capeți, trebuie să tai cu o bardă sau cu un cuțit vârful cactusului sau, în lipsa vreunui instrument, să rupi spinii care-l acoperă și apoi să-l zdrobești cu o piatră. În chipul acesta ajungi la o adîncime de 15—20 cm unde dai de o pulpă închisă într-o cavitate, putînd conține vreo 12 litri de apă. Sfîșind pulpa cu minile, planta dă un lichid plăcut care taie setea, fiind și mult mai răcoros ca aerul înconjurător. Fiecare cactus conține cel puțin unul și jumătate pînă la trei litri de apă. Indienii care beau Bisagna, de cînd lumea, cînd li-i sete beau și din apa cactusilor. Ea chiar o preferă oricărei alte ape. Există și alte specii de cactuși, cum e Laguardo (Cereus giganteus) care au aceeași proprietăți, dar apa lor e amestecată cu substanțe amare.

MICUL NOSTRU CABINET MEDICAL

• Mușcăturile de animal turbat necesită în primul rând tratament local ca orice plagă obișnuită și apoi se execută vaccinarea antirabică, care este obligatorie. Trebuie știut că vaccinarea durează în medie 15 zile. Dacă animalul suspect a dispărut, tratamentul antirabic este obligatoriu. Dacă animalul este prezent, trebuie pus sub observație. Dacă în timp de 14 zile animalul nu a murit și nu prezintă nici un simptom, el nu este turbat, iar tratamentul nu este necesar. Când animalul a fost omorât după mușcătură, se poate lua capul sau creierul animalului și se trimite pentru a fi analizat la Institutul antirabic. Dar fiindcă această analiză durează mai multe zile, uneori câteva săptămâni, este bine ca vaccinarea să fie făcută, dacă există cea mai mică bănuială de turbare a animalului.

• În vederea pansării unui bolnav este bine ca instrumentele să fie fierse. Fierberea se face în apă într-un vas metalic (oală, găleată, cană) pe foc. Ajunsă la fierbere apa atinge 100°, temperatura la care majoritatea microbilor mor în câteva minute. Există însă microbi sau forme de viață ale lor (spori etc.) pentru care este nevoie de o temperatură mai ridicată de 120° și aceasta se obține prin adăugarea de săruri de sodiu (clorură de sodiu sau bicarbonat de sodiu) 10 g la litrul de apă. Fierberea trebuie să dureze 20—30 de minute la 100°.

• Pielea din jurul plăgilor se șterge cu alcool și tinctură de iod, după ce a fost spălată și uscată în prealabil. Nu se toarnă alcool sau tinctură de iod în rănile deschise!

LUMEA SATULUI MAI ARE NEVOIE DE MĂRFURI TRADIȚIONALE?

Izvorită din legătura permanentă a colectivității umane cu natura, cu mediul înconjurător, arta populară românească oglindește, în multiplele sale forme de manifestare, viața poporului, răspunzând nemijlocit celor mai diferite necesități materiale și spirituale ale vieții sociale. Creatorul popular a știut să dea tuturor obiectelor pe care le-a făurit, necesare ocupațiilor zilnice, locuinței, precum și îmbrăcăminte, un rol funcțional adecvat și o înfățișare frumoasă.

Vechile tradiții continuate din generație în generație sînt încă vii în numeroase zone ale țării: în Bistrița-Năsăud, Suceava, Oaș, Bihor, Hunedoara, ca și în Argeș, Gorj, Prahova, Dimbovița, pretutindeni unde femeile și fetele noastre migălesc în clipele de răgaz „riuri” reprezentînd sori, stele, moriști de vînt, brazi, roți etc. Dar dacă problema firelor pentru cusături este rezolvată de fabricile noastre textile care dau produse superioare începînd cu mulinușul, arniciul, bumbăcelul și sfîrșind cu firele groase pentru „cheițe” din care se fac și ciucuri în culori variate și garantate, de la cele „prăfuite” pînă la cele mai vii, problema mărgelilor, a firelor metalice, a bănușilor, a fluturilor rămîne încă nerezolvată. În Oaș, Bihor, Hunedoara, Bistrița-Năsăud și Suceava este tradițională folosirea mărgelilor mărunte și viu colorate... Vestitele „zgărdane” și „lățițare” (bentițe și gulere alcătuite din mărgeli pe care le poartă fetele și femeile din Oaș în jurul gîtului) dau multă bătaie de cap cusătoreșelor de mărgeli. De asemenea, podoaabele de mărgeli pentru pălăriile bărbaților (la acestea fiind nevoie și de mărgeli tubulare lucioase). În Suceava se ornamează chimirile, bundițele, batistele și chiar ștergarele, cu mărgeli. Dar acestea apar rar în cooperativele satești și de cele mai multe ori le acaparează citiva speculanți care apoi le vînd cu „degetarul”. Fluturii nu se mai vîd deloc în comerț. Prahoveanca, olteanca sau argeșanca, bănățeanca sau femeia din Buzău care vrea să aibă o ie cu fluturi, trebuie să și-o comande la atelierele U.C.E.C.O.M.-ului.

Ne întrebăm — pe bună dreptate — oare felul de a înlocui mărgelile, fluturii și firele metalice nu va duce la pierderea autenticității și originalității costumelor? Și, mai departe, ne întrebăm, de ce un sector al industriei noastre nu s-ar preocupa și de articolele acestea, aparent mărunte, a căror aplicare în arta costumului nostru popular poartă fiecare în parte cîte un mesaj artistic valoros, legat adînc de tradițiile poporului?

Elena CREANGĂ

OAMENI CARE AU GĂSIT „LÎNA DE AUR“

Sectorul care ne-a adus cele mai mari satisfacții îl constituie creșterea ovinelor. Obținând câte 7 kg de lână de la fiecare din cele 3 076 de oi tunse, unitatea noastră s-a plasat prima pe țară la creșterea ovinelor. De asemenea, am obținut câte 108 miei de la fiecare sută de oi. Producții vînduți și mai cu seamă cele 21 000 kg de lână livrată, aproape în totalitate la calitate înaltă, au contribuit într-o măsură însemnată la depășirea valorii producției globale planificate cu aproape 2 milioane de lei.

Cum de-a ajuns cooperativa noastră să crească cele mai bune oi din țară? Condițiile pe care le avem sînt asemănătoare celor existente în fiecare cooperativă agricolă dobrogeană. Dacă am izbutit să ne plasăm pe primul loc, faptul se datorește unei munci îndelungate, începută în 1952, cu numai 150 de oi. Atunci am trecut la un riguros proces de selecție și ameliorare a rasei, dublat de respectarea întocmai a regulilor zooveterinare și de administrarea unor furaje de bună calitate, cu mare valoare nutritivă.

Vreo zece ani au trecut fără rezultate prea deosebite. Abia în urmă cu opt ani a început acțiunea radicală de selecție și ameliorare prin încrucișarea efectivului matcă cu Merinos de Palas. În felul acesta s-a trecut de la oaia țigăie pe care o aveam odinioară, la produși cu calități superioare, ajungîndu-se treptat la rasa spancă și apoi la Merinos.

Între timp s-a schimbat și concepția celor care lucrau în sector. Vechi și pricepuți oieri ca Gheorghe Jianu, Constantin Cioran, Gheorghe Vlădescu, Victor Opriș, Drăgan Coman, Ion Cristea și Dumitru Păun au încetat să-și mai spună ciobani și și-au zis crescători de oi. Meritau acest nume fiindcă învățaseră să alcătuiască singuri o rație științifică, să respecte și să cunoască întocmai regulile zooveterinare, să aplice tot ce-și însușiseră la cursurile de specialitate. Ei au auzit uneori specialiști de prestigiu de la stațiunea zootehnică experimentală Palas, printre care și pe savantul Savu Timariu,

unul din creatorii rasei pe care o creștem. Tovarășul Timariu este permanent oaspetele nostru și multe din metodele pe care le folosim, ne-au fost indicate de dînsul.

Alături de selecție și ameliorarea rasei, furajarea a avut un rol de seamă în creșterea producției.

Izlazul cooperativei a fost fertilizat și înșămîntat cu plante de nutreț de mare productivitate, iar pentru furajarea în timpul iernii s-a stabilit și realizat cu consecvență o balanță echilibrată din care nu au lipsit suculentele, finurile de mare valoare nutritivă, bogate în proteină și concentrate. Astfel, din cele 200 de hectare amplasate în incinta sistemului local de irigații, 100 de hectare sînt cultivate cu lucernă pentru fîn.

Cointeresarea crescătorilor de oi în sporirea producției a contribuit într-o măsură hotărîtoare la obținerea locului întâi pe țară. Gheorghe Jianu, Drăgan Coman și Dumitru Stăvilă au primit fiecare anul trecut câte 19 450 lei, drept retribuție suplimentară pentru depășirea producției planificate de carne, lapte și lână.

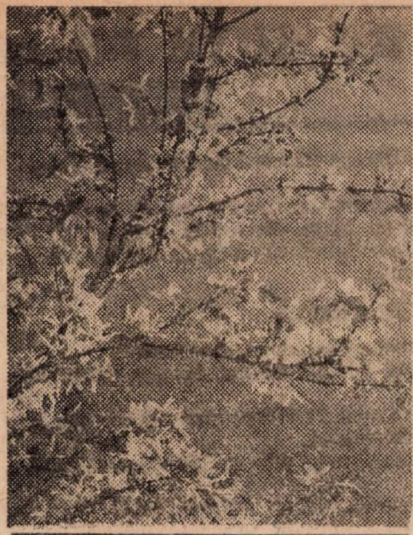
Producția dobîndită de frunțașii cooperativei este o dovadă că rezultatul anului 1969 nu reprezintă o limită. De altfel, ne-am propus să obținem în acest an câte 7,1 kg de lână de la fiecare oaie și câte 110 miei de la fiecare sută de oi. Dacă anul trecut nu am depășit decît cu opt grame producția medie de lână obținută de cooperativă din Simand — e drept de la un efectiv mai mare — anul acesta vrem să depășim cu o cifră concludentă unitatea care se va clasa pe locul al doilea. Ne propunem, așadar, să păstrăm drapelul cîștigat.

Vasile BUCUR
brigadier la cooperativa agricolă din Limanu,
județul Constanța.

CINE-I AUTORUL?

Tipograful vrea să vă pună în încercătură. Cu literele luate de pe coperta unei foarte cunoscute cărți, a scris cuvintele pe care le vedeți în desen. Rămîne să aflați care este numele autorului, precum și titlul cărții despre care este vorba, punînd la locurile lor toate literele, așa cum au fost la început.

ANI FĂRĂ IARNĂ

● În 1172 dulceața iernii permise copacilor să înfrunzească în ianuarie. Păsările făcură pui în februarie.

● În anul 1289 n-a fost iarnă.

● În 1421 copacii înfloriră în martie și ville în luna aprilie. Cireșele s-au copt în aprilie, iar strugurii în luna mai.

● În anul 1538 grădinile erau încărcate de flori în ianuarie.

● În 1585 grîul dădu în pîrg în luna aprilie.

● În anii 1658 și 1692 n-a căzut zăpadă, n-a fost îngheț, n-a fost iarnă deloc.

„— Dar ce v-a venit să faceți chef tocmai la un Bufet Expres?”

— Sint grăbit.”

COMERȚUL PRIN CORESPONDENȚĂ

În ultimii ani, comerțul prin corespondență a început să fie practicat pe o scară tot mai mare, îndeosebi în țările cu activități comerciale dezvoltate, obținându-se în desfăcerea mărfurilor rezultate din ce în ce mai însemnate.

În țara noastră, datorită dezvoltării industriei și diversificării producției, comerțul socialist s-a dezvoltat multilateral, îmbrăcînd diverse forme. Ca urmare, s-au creat condiții optime practicării acestui nou gen de comerț, „comerțul prin corespondență”. Astfel, pe baza studierii unor materiale privind formele avansate de comerț din alte țări, în sistemul cooperăției noastre de consum a început să funcționeze în cadrul întreprinderii comerciale centrale „Universalcoop”, comerțul prin corespondență cu două secții, una denumită „Cartea prin poștă”, iar a doua, „Comerțul prin coletărie”.

Prin secția „Cartea prin poștă” se difuzează cărți cu profil din cel mai divers (politic, beletristic, științific etc.); precum și discuri.

„Comerțul prin coletărie” livrează la domiciliul sătenilor mărfuri industriale cum sint: articole textile, confecții pentru femei, pentru bărbați și copii, articole cosmetice și de toaletă, de papetărie, sport — turism, chimice, metalice și mase plastice de uz casnic, aparate electrotehnice, electrice și altele.

Această formă nouă de deservire, comerțul prin corespondență pornită la drum cu pași timizi, și-a dovedit în scurt timp utilitatea și aprecierea cumpărătorilor, numărul solicitanților sporind an de an, ajungînd în prezent la peste 75 000 de clienți permanenți, printre care țărani cooperatori, cadre didactice, medici, ingineri, economiști, tehnicieni etc. Acestora li se expediază lunar cataloage, buletine de informare, liste etc., cuprinzînd mărfurile existente în unitate sau care urmează a fi primite.

Tot pentru informarea cumpărătorilor, periodic se folosește presa centrală și locală în care se publică diferite știri cu noutățile apărute în unități.

Ca o consecință a acestei informări zilnice, se primesc scrisori (comenzi) și se expediază în toată țara diverse colete la un mare număr de clienți. Desfacerile de mărfuri realizate în 1969 la comerțul prin corespondență au fost cu 42,7 la sută mai mari decît în 1968, din care la „Cartea prin poștă” cu 8,8 la sută mai mult, iar la „Comerțul prin coletărie” cu 250 la sută mai mult.

Avînd în vedere frumoasele rezultate dobîndite în 1969 și perspectivele anului în curs, precum și unele măsuri ce se vor lua pe linia diversificării sortimentelor de mărfuri, se preconizează a se completa fondul de marfă desfăcut prin acest sistem cu sortimente de diferite țesături pentru perdele și mobilă, confecții și îmbrăcăminte pentru noi născuți și copii între 1—7 ani, diverse articole pentru nunți, articole cosmetice, galanterie, marochinărie, tehnice, scule și unelte etc.

SEMNE DE VÎNT ȘI FURTUNI CU PRIMEJDIE

Dacă zburdă vitele și holoncăiesc când se mină la apă, sau se întorc este semn că va fi o furtună mare.

Dacă mițele sar și joacă prin casă este semn a furtună.

Când se roșesc norii la apusul soarelui e a vînt.

Cînd vitele mugesc și se uită în sus e semn de cumpănă mare.

SEMNE DE FRIG

Cînd se vîră mîința-n sobă, sau în cuptor, îi a frig.

Toamna, cînd pițigoi și ciocirlandii vor țirii pe lingă casă, ocoale, etc, e semn sigur că frig o să fie în scurt și chiar omăt o să cadă.

Cînd cîntă huhurezul are să fie frig. Cînd zgîrîie mița rogojina cu unghia, face o frig.

SEMNE DE GER

—Dacă cîntă cocoșul iarna spre seară, va fi ger.

Cînd vrăbiile caută iarna loc de cuib pe sub streșinile casei, va fi ger.

Dacă se înroșesc tare pirostriile în foc are să fie ger.

SEMNE DE NINSOARE

Cînd asudă ferestrele.

Cînd se văd multe ciori zburînd pe sus.

DE SUTE DE ANI SEMNELE

Cînd înfloresc florile toamna are să ningă degrabă.

Cînd se strîng mai multe vrăbii la un loc și zboară cu toate din loc în loc, iar cînd stau în copaci și cîntă cu sgomot și ciripesc, are să ningă.

SEMNE DE VISCOL

Cînd sburdă oile are să viscolească.

Cînd iarna vîiește codrul tare, e semn de viscol.

Cînd stau multe vrăbii pe gunoi și ciocotesc, are să viscolească.

Cînd mițele aleargă prin casă și se joacă, va fi viscol.

Vîntul tare de răsărit aduce zloată.

SEMNE DE SECETĂ

Toamna de va tuna și fulgera e semn că primăvara va fi secetă.

Dacă răsare soarele cu urechi, va urma secetă. Dacă vara se fac virtejuri în aer, va urma secetă.

Cînd luna se arată roșie împrejur, va fi secetă.

Cînd sint mulți gîndaci, e semn de secetă.

SEMNE DE VREME BUNĂ

Cînd ies mulți lilieci e semn de vreme bună. Greierașii cînd cîntă noaptea e semn de vreme bună.

Dacă după ploaie norii se lasă jos, de parcă ating dealurile, e semn de vreme bună.

Cînd asfințește soarele în senin, va fi vreme bună.

TĂRANII OBSERVĂ VREMII

Cînd soarele răsare frumos, are să fie vreme bună în acea zi.

Cînd cîntă cocoșul la culcare se îndreaptă vremea.

Cînd ciinele se culcă pe omăt are să fie cald.

Cînd vrăbiile se scaldă în colb vestesc vreme bună.

Dacă după vreme rea cade ceață, vremea se îndreaptă.

Dacă umblă găinile pe cînd plouă, se zice că vremea se va îndrepta.

Cînd cocostiricii stau pe șes, are să fie cald.

Cînd cerul e senin spre miază-zi, are să fie vreme bună.

SEMNE DE SCHIMBAREA VREMII

Cînd pisica se linge, înseamnă moină.

Cînd ciinele se dă de-a tăvălugul pe omăt, are să se moaie vremea.

Cînd cîntă cocoșul într-o zi necontenit, este semn că va fi moloșag (moină, se îndreaptă vremea).

Slăninele din pod dacă încep a lăcrima, e semn că vremea are să se moaie și are să ningă, sau are să plouă.

Cînd arde funinginea de pe horn, se schimbă vremea.

Dacă cîntă cocoșul la amiază-zi, se schimbă vremea.

Cînd zboară vulturii lin, se schimbă vremea.

SEMNE DE STRICAREA VREMII

Cînd luna-i în torcalău, are să fie vreme rea.

Cînd vin vrăbii și ciocănesc la fereastră, arată vreme rea.

Cînd porcul duce paie-n gură și-și face birlog, vestesc vreme rea.

Cînd muștele pișcă rău, e semn de vijelie. Cînd te mănincă urechile, e a vreme rea.

Cînd e ceață mare pe păduri, se va strica vremea.

Dacă vuiesc tăciunii aprinși în sobă, va fi vreme rea.

Cînd ies broaște și rime prin ogradă, va vremui.

SEMNE DE PLOAIE

- cînd soarele arde tare; soarele e îngredit (gulerat);
- cînd e geană la răsărit și nori la asfințit;
- cînd sfirîie luleaua;
- cînd broaștele orăcăiesc;
- cînd cîntă cocoșii ziua;
- cînd se scaldă vrăbiile-n colb;
- cînd albinele joacă în aer;
- cînd te mănincă călciele;
- cînd rațele și gîștele bat cu aripile de pămînt;
- cînd cîntă huhurezii;
- cînd cîntă mult hulubii;
- cînd miștele se ling pe cap;
- cînd găinile se suie-n pătul și se ciugulesc;
- cînd îți asudă mîinile;
- cînd rîndunelele zboară mereu pe-aproape de casă;
- cînd se tirîiesc rimele pe pămînt;
- cînd se umezește sarea;
- cînd furnicile fac mușuroaie mici pe lingă drumuri;
- cînd fumul din hodgeag se împrășteie pe pămînt;
- cînd luna e cu coarnele în jos.

DURATA ÎNCOLȚIRII PLANTELOR

Încolțesc într-o zi:

- Semințe de grâu (*Triticum sativum*);
- Semințe de secară (secale cereale);

Încolțesc în două zile:

- Caprilena (*Lepidium sativum* și *Nasturtium officinale*) — plante mîncate ca salate, cu proprietăți antiscorbutice.

Încolțesc în trei zile:

- Semințe de: bob (*Faba vulgaris*), fasole (*Phasea las vulgaris*), linte (*Ervum lens*), spanac (*Spinacia oleracea*), muștar (*Singsis*), gulle, ridiche (*Raphanus sativus*),

Încolțesc în patru zile semințele de:

- Cicoare (*Cichorium intybus*), lăptucă (*Lactuca sativa*), anason (*Pimpinella anisum*) și pătrunjel.

Încolțesc în cinci zile semințele de:

- pepene (*cucumis melo*) și morcov (*Daucus carota*).

Încolțesc în șase zile:

- castravete (*cucumis sativus*), dovleac (*cucurbita maxima*), sfeclă (*Beta vulgaris*);

Încolțesc în șapte zile:

- orz (*Hordeum vulgare*), hamei (*humulus lupulus*);

În opt zile:

- ardei (*Capsicum annum*), pătlăgele roșii (*Lycopersicon esculentum*), păstărnac (*Bastinaca sativa*).

În zece zile:

- cartof semințe sau bulbi (*Solanum tuberosum*), varză (*Brassica oleracea*), țelină (*apium celeri*).

În 15 zile:

- nap turcesc (*Hehaut hus tuberasus*);

În 30 de zile:

- coacăze albe, roșii, negre (*Ribes album, rubrum, nigrum*), smeură (*Rubus idoeus*).

Sfecla de zahăr deține principalul loc în economia unității noastre, aducându-ne anual peste 40 la sută din banii pe care îi încasăm. Pentru rezultatele obținute nis-au atribuit drapelul și diploma de cooperativă fruntașă pe țară.

De altfel, la Iratoș s-a creat o tradiție în cultura acestei plante, favorizată de condițiile pedoclimatice existente — sol cernoziom ciocolatiu destul de fertil și umiditate în general suficientă.

Folosind cu pricepere aceste condiții și experiența dobândită de cooperatori, noi am izbutit să depășim prevederile de plan cu peste 7 000 kg la hectar realizând o recoltă de 40 de tone pe fiecare din cele 300 hectare avute în cultură.

IATĂ DE CE-I DULCE ZAHĂRUL!

Cum am muncit pentru a obține recolta amintită?

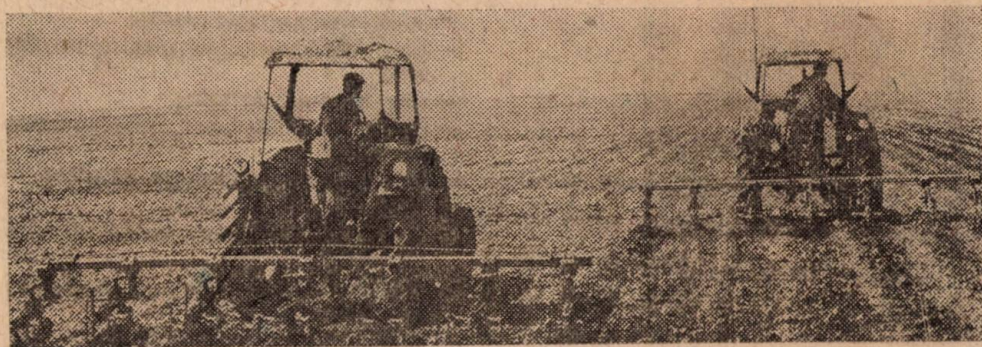
Să începem cu arătura. Întrucât am amplasat sfecla pe toate cele 300 de hectare după cerealele păioase, terenul a fost arat superficial, imediat după eliberarea lui. O dată cu această lucrare am încorporat în sol cîte 300 kg de superfosfat la hectar pe două treimi din suprafață și cîte două — trei vagoane de gunoi la hectar pe restul terenului. Suprafața fertilizată cu gunoiul a primit și 150 kg de superfosfat la hectar. Un discuit, apoi o nouă arătură, executată la peste 30 de centimetri adîncime cu plugul echipat cu scormonitor au încheiat lucrările din anul anterior în sămîntării. Am terminat însămîntatul în numai șase zile asigurînd o densitate de 100 000 de plante la hectar. Îndată după răsărire am controlat amănunțit starea de vegetație a culturii. Deoarece s-au semnalat atacuri puternice de dăunători, am aplicat imediat tratamentele fitosanitare, pe care, mai tîrziu, preventiv, le-am repetat. Celelalte lucrări — prașila oarbă, buchetatul și răritul etc. — s-au deosebit prin număr de cele care se aplică în alte unități. Singurul lucru ce merită să fie menționat este calitatea bună a lucrărilor și efectuarea lor la timp. Cele mai bune recolte le-a obținut brigada a doua condusă de Ștefan Nagy care a realizat aproape 44 000 kg de rădăcini la hectar. Dintre cooperatori s-au remarcat Rozalia Prokay, Peter Iosif și Kurucz Iuliana, de la brigada întâi, Ana Kurucz, Viorica Nagy, Agneta Cristea din brigada a doua, Elisabeta Kódmén, Maria Ferendan din brigada a treia și mulți alții. Un merit deosebit în aplicarea complexului de măsuri agrotehnice îl are și inginerul Ipolit Iacobina.

Pe plan financiar, eforturile permanente depuse de cooperatori în tot timpul anului trecut s-au concretizat în cele 4 085 852 de lei — cu 2 970 000 lei peste prevederi — încasări pentru producția livrată.

Cîștigarea locului întâi pe țară — primul succes mai de seamă pe care îl obține cooperativa noastră — a constituit un puternic stimulent. Sîntem hotărîți să păstrăm în cooperativă drapelul de frunză.

ALEXANDRU COMBAȘ

președintele cooperativei agricole Iratoș, jud. Arad.

OMUL, PĂMÎNTUL ȘI APA

Pămîntul să-l îngrijești, el cere hrană și apă, pămîntul să-l săruți, el este mama noastră, spun vorbele din bătrîni. Din timpuri imemoriale ne-am contopit cu glia, cu șesul și muntele, cu riul și ramul, cu soarele și izvorul. Din timpuri imemoriale am arat acest pămînt, l-am semănat cu grâu și porumb și monumente vestite, l-am împodobit cu vii și livezi, cu cîntece și pridvoare din care s-a ivit Coloana Infinitului. Din timpuri imemoriale am udât acest pămînt cu sudoarea frunții noastre și nu de puține ori, la răscurci de restriște, cu singele nostru. Acest pămînt ne e leagăn și țară. Lumina lui e nemuritoare ca și gîndul omului, ca și geniul acestui popor atît de armonios alcătuit în ființa lui precum pămîntul său de baștină.

Programul național de gospodărire rațională a resurselor de apă, de extindere a lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări și de combatere a eroziunii solului are menirea de a conferi pămîntului românesc o nouă armonie. Este un program cu adevărat grandios, pe măsura forței economice contemporane a patriei, pe măsura uriașei puteri creatoare aceluia care l-a elaborat — partidul. A fost elaborat acest program cu gîndul in-

dreptat deopotrivă la generațiile actuale și la cele viitoare. Programul prevede ca în următorii 15—20 de ani să fie irigată o suprafață de 5—5,5 milioane de hectare. Irigațiile se impun nu numai pentru combaterea secetei, ele sînt o caracteristică fundamentală a agriculturii moderne, intensive. Marile sisteme de irigații, alături de cele ce vor fi amenajate cu mijloace locale, vor transforma pămîntul țării într-o grădină.

O grădină în arșița Dobrogei, pe Valea Carasu, acolo unde există cel mai mare sistem de irigații din țară. Aici, stația de pompare de la kilometrul 48, cea mai importantă din acest sistem, revarsă, în fiecare secundă, o cantitate de apă de 150 m.c., cantitate egală cu debitul Oltului și Jiului. O altă grădină se prefigurează în arșița Bărăganului, a cărei tipsie va fi scăldată de apele Dunării. Pînă în 1975 peste 80 la sută din pămîntul județului Ialomița va fi revitalizat. Va curge Dunărea aici printr-o țesătură de

canale ce vor avea o lungime de 10 000 kilometri. O grădină și în Oltenia, în acel faimos triunghi al nisipurilor zburătoare, în care de milenii n-au crescut decît ierburi sălbatice. În acest loc vor crește vii ce vor produce 12 000 kg struguri la hectar, roșii, ardei, varză și cartofi, pomi cu rod parfumat. Același bătrîn Danubiu va fertiliza aci, printr-o rețea de conducte subpămîntene lungă de 3 200 km, 80 000 de hectare de nisipuri fierbinți.

Dar făurirea acestor grădini solicită uriașe eforturi materiale și umane. Numai în viitorul cîineal, pentru înfăptuirea programului de irigații, îndiguiri și desecări, de combatere a eroziunii solului și gospodărire a apelor, se vor alocă 35 miliarde lei. Dincolo de această fabuloasă avere, să privim și efortul oamenilor. Efortul a mii și mii de hidrologi, de ingineri și de pedologi. La amploarea acestor lucrări, cea mai mare contribuție o aduce tineretul. El cit se poate de firesc ca energia apelor să se unească, într-un singur suvoi, cu tinerețea patriei. Om, pămînt și apă cunosc acum la noi o înfățișare nemaiîntîlnită.

PETRE DINCU

FIGURI DE LĂUTARI:

SAVA PĂDUREANU

Născut în București — în anul revoluției — 1848, în cartierul lăutarilor bucureșteni de pe strada Sfinților, Sava Pădureanu, a fost un trubadur al cîntecului popular.

Interpret al muzicii populare, și-a încîntat ascultătorii cu cîntece de pahar și cu romanele lui Anton Pann, Al. Flechtenmacher, George Cavadia și Theodor Șerbănescu.

A purtat peste hotare, în 1889, la Expoziția universală de la Paris, mesajul cîntecului românesc, obținînd Diploma de onoare și Medalia de Aur a Expoziției. A murit în 1918 la București.

NICOLAE IANCU
(Nica Iancu Iancovici)

Vestitul lăutar al plăurilor bănățene, s-a născut la 21 martie 1821, în Cerneteazul Timișoarei. A învățat meșteșugul lăutăresc de la bătrîni lăutari ai Banatului, cîntînd în tarafurile țărănești din comunele Ciacova, Virșet, Becicherec, iar mai apoi în capela orășenească din Lugoj, a vestitului Seppi Müller.

Interpret la fel de valoros al repertoriului popular bănățean, ca și al muzicii populare maghiare și germane, a fost cunoscut și apreciat în mod deosebit de muzicologul și compozitorul Tiberiu Brediceanu. A murit la 25 ianuarie 1903, la venerabila vîrstă de 82 ani.

ȘTIȚI SĂ CALCULAȚI CALENDARUL PE

1901—2000	100 DE ANI?						
	I	F	M	A	M	I	I A S O N D
25 53 81	4 0	0 3	5 1	3 6	2 4	0 2	
26 54 82	5 1	1 4	6 2	4 0	3 5	1 3	
27 55 83	6 2	2 5	0 3	5 1	4 6	2 4	
28 56 84	0 3	4 0	2 5	0 3	6 1	4 6	
01 29 57 85	2 5	5 1	3 6	1 4	0 2	5 0	
02 30 58 86	3 6	6 2	4 0	2 5	1 3	6 1	
03 31 59 87	4 0	0 3	5 1	3 6	2 4	0 2	
04 32 60 88	5 1	2 5	0 3	5 1	4 6	2 4	
05 33 61 89	0 3	3 6	1 4	6 2	5 0	3 5	
06 34 62 90	1 4	4 0	2 5	0 3	6 1	4 6	
07 35 63 91	2 5	5 1	3 6	1 4	0 2	5 0	
08 36 64 92	3 6	0 3	5 1	3 6	2 4	0 2	
09 37 65 93	5 1	1 4	6 2	4 0	3 5	1 3	
10 38 66 94	6 2	2 5	0 3	5 1	4 6	2 4	
11 39 67 95	0 3	3 6	1 4	6 2	5 0	3 5	
12 40 68 96	1 4	5 1	3 6	1 4	0 2	5 0	
13 41 69 97	3 6	6 2	4 0	2 5	1 3	6 1	
14 42 70 98	4 0	0 3	5 1	3 6	2 4	0 2	
15 43 71 99	5 1	1 4	6 2	4 0	3 5	1 3	
16 44 72 00	6 2	2 5	0 3	5 1	4 6	2 4	
17 45 73	0 3	3 6	1 4	6 2	5 0	3 5	
18 46 74	1 4	4 0	2 5	0 3	6 1	4 6	
19 47 75	2 5	5 1	3 6	1 4	0 2	5 0	
20 48 76	3 6	6 2	4 0	2 5	1 3	6 1	
21 49 77	4 0	0 3	5 1	3 6	2 4	0 2	
22 50 78	5 1	1 4	6 2	4 0	3 5	1 3	
23 51 79	6 2	2 5	0 3	5 1	4 6	2 4	
24 52 80	0 3	3 6	1 4	6 2	5 0	3 5	
	1 4	4 0	2 5	0 3	6 1	4 6	
	2 5	5 1	3 6	1 4	0 2	5 0	
D	1	8	15	22	29	36	
L	2	9	16	23	30	37	
M	3	10	17	24	31		
M	4	11	18	25	32		
J	5	12	19	26	33		
V	6	13	20	27	34		
S	7	14	21	28	35		

Cum se folosește calendarul:

Întrebare: În ce zi a săptămîinii va cădea data de 8 septembrie 1995?

Răspuns: Se caută în tabelul cu lunile cifra care corespunde anului 1995 și se găsește: 5. Se adaugă apoi această cifră la cifra zilei căutate

(8) și se obține $8 + 5 = 13$. În tabelul zilelor săptămîinii, aflăm, în dreptul cifrei 13, răspunsul: Vineri.

CÎTEVA PLANTE VINDECĂTOARE

PELINUL e un leac bun pentru stomac. El alungă gazele, îndepărtează și întărește sucul gastric, stirnind astfel pofta de mâncare și o mișcare bună, fie luat ca ceai, fie ca praf. Când cineva are arsuri în sto-

mac, facem un ceai subțire din pelin și îl luăm cît mai des. Bolnavul va simți curînd o ușurare. Pelinul e folositor și împotriva mirosului greu al gurii, mai ales dacă acesta vine de la stomac. Cine suferă de ficat sau gălbinao e bine să ia ceai de pelin sau praf de pelin în apă caldă. Pelinul se poate întrebuița și ca tinctură care e foarte folositoare în durerile de stomac. Cu ceai de pelin se spală ochii și aduce același bine ca și o florică mică nevăgată în seamă de nimeni ce crește între fin și se chiamă „silur”. Îndată ce înflorește silurul, noi știm că finul încetează de a mai crește și unde este silurul des, acolo se capătă de obicei fin bun. Silurul se mai numește și „mîngîietoarea ochilor”. Silurul și pelinul aduc alinare și luminează ochii, deopotrivă cum ajută și stomacului.

LUMINĂRIȚA. Luminărelele drep- te și băgoase ce întrec finul de pe cîmp, cu flori galbene și bătute pe același picior se culeg cu folos, pentru că din ele se fac o gargară și un ceai bun la durerile de gît, la guturai, împotriva flegmei din piept, a respira- ției grele, aprinderii stomacului, de- zinteriei, bolilor de rinichi și celor ale băgicii udului. Florile se adună zilnic cu începere din mai pînă în toamnă, stringîndu-se numai petalele, care se usucă la umbră.

COADA CALULUI. Această plan- tă folosită ca ceai nu poate fi îndesul lăudată ca binefăcătoare împotriva bolilor. E un astringent foarte bun și de aceea se întrebuițează împotriva emoragiilor de sînge. Cine suferă de hemoptizie să bea zilnic ceai de coada

calului. Ceaiul, fiertura și plămădeala în vin sînt bune pentru curățit stoma- cul, liniștesc durerile și sînt bune împotriva pietrei la rinichi. Folosește mult pentru vindecarea rănilor, ca și spirtul de arnică (plantă care crește la marginea pădurilor cu floare gal- benă și miros tare). Un mijloc foarte bun împotriva bătăturilor: se fierbe coada calului, se înmoaie un petec de pînză în fiertură și se pune pe bătătură. Bătătura se înmoaie așa de bine, încît se pot curăța straturile cu unghia. În nici o farmacie de casă n-ar trebui să lipsească această plantă binefăcătoare.

CICOAREA. Ceaiul de cicoare de- părtează flegma din stomac, curăță ficatul, rinichiul, splina și alungă toate materiile otrăvitoare prin urină. Dimineața și seara dacă se bea ceai de cicoare pe nemîncate, în cîteva zile stomacul se va întrema. Rădă- cinile de cicoare sînt tot așa de bune; plămădite cu spirt se freacă părțile atinse de reumatism.

JALEȘUL are puterea de a curăți dinții; dacă se freacă bine cu o frun- ză, ei devin dintr-o dată albi. Rănilor învechite și cu puroi se vindecă ușor dacă le spălăm cu o fiertură de jaleș. Ceaiul de jaleș e bun împotriva bolii- lor de stomac și de gît. Dacă se fierbe jaleș în apă sau în vin și se bea, fica- tul și rinichiul se curăță bine.

TROSCOTUL crește pe marginea drumurilor și e ușor de găsit. Ceaiul, fiertura de troscot sînt bune pentru bolnavii de piatră la rinichi, dacă se fierbe și se bea zilnic cîte o jumătate de litru. El curăță rinichiul, ficatul și stomacul.

Iată numai cîteva din medicamentele pe care natura le fabrică în minunatele laboratoare farmaceutice care sînt paștile cu flori.

M. EMINESCU, CULEGĂTOR DE FOLCLOR

Iată cîteva din proverbele și zicalile culese de Eminescu în peregrinările sale prin Ardeal, Banat, Moldova și Muntenia:

● Aleargă după iepure cu carul.
● Am un frate cît un domn și-un cumnat cît un împărat.

● A poruncit cînelui și cînele pisicii și pisica soarecelui, iar soarele de coadă și-a atîrnat porunca.

● O vrei și lînoasă și lăptoasă și cu coada groasă, să vie și de vreme-acasă?

● Ochiul stăpinului îngrășă pe cal.

● O mie de mici pe un lup nu-l pot gonî.

● Orientă apă bea un pește, tot-o scoate pe urechi.

● Ofetul de dar mai dulce decît mîierea cea cumpărată.

● Din bun, și bun și rău, ca diu-tr-un lemn, și cruce și măciucă.

● Vorbă de om sărac, nimeni n-o ascultă fie cît de scumpă.

● Meleul pînă nu se împle bine, nimic din el nu scoate-afară.

● Pe vrăjmași țării tale ai tăi vrăjmași să-i socotești.

● Vrednicia fără înțelepciune ca o frumusețe fără ochi.

● Cei mai destoinici pururea se vrăjmașese de cei mai neghiobi.

● Omul cu cap ușor se-nvîrtește ca un mosor.

● Omul mai slab ca o floare și mai tare ca o piatră.

● Omul după grai, ca elopotul după sunet îndată se cunoaște.

● Precum aurul și argîntul se cerețenă prin lămurite de foc, așa și omul prin gura celor ce-l laudă.

● Din pumni străini nu te sature cînd bei apă.

● Vinde via și cumpără stafile.

● Vremea vinde paiele și nevoia le cumpără.

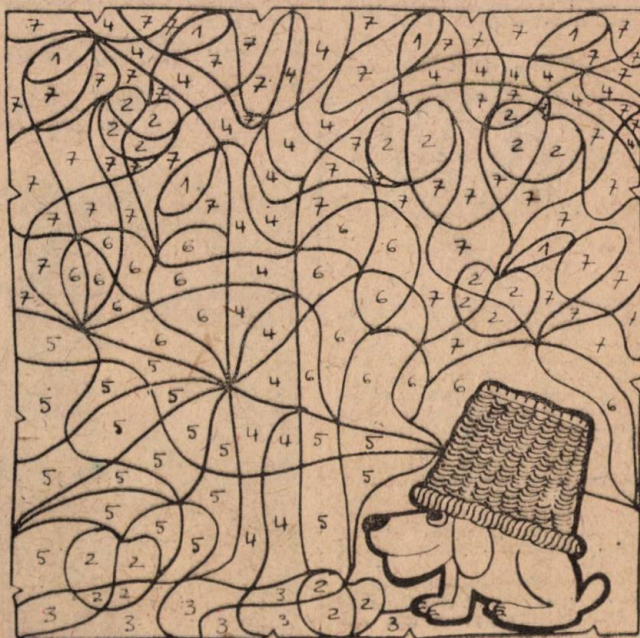
● Ai înghîțit un ac și-ai să scoți un fier de plug (se zice pen- tru cei ce iau cu sîta și-n u.mă întore mai mult).

DE CE SE TEME CĂTELUL?

Pentru a afla, colorați căsuțele însemnate cu nr. 1 în verde închis, cele cu nr. 2 în roșu, cele cu nr. 3 în galben, cele cu nr. 4 în cafeniu, cele cu nr. 5 în verde deschis, cele cu nr. 6 în roz, cele cu nr. 7 în albastru deschis.

Sfaturi practice

● La fiecare 2 ani, fântina trebuie curățată și dezinfectată. Cu această ocazie se scoate complet apa din fântină, se curăță bine și apoi se aruncă în fundul fântinii 6 kg de var nestins pentru fiecare metru cub de apă. După 24 de ore se scoate din nou apa (care s-a strins în acest timp) și fântina se redă în folosință. Dezinfectia se mai poate face și cu lapte de var (pentru fiecare metru cub de apă se pun 40 litri de apă în care s-au stins 10 kg var). Apa de var se aruncă după ce a fost limpezită și se amestecă cu apa din fântină (cu o prăjină). După 3 zile se scoate toată apa și fântina se dă în folosință.

Fântinile mai pot fi dezinfectate și cu alte substanțe: clorură de var și cloramină, dar numai, sub supravegherea personalului medical calificat.

● Podeaua closetului lui se va spăla zilnic cu apă caldă sau cu leșie, iar de două ori pe săptămână această operație se va face și pentru scaun, cu o cârpă muiată într-o soluție de cloramină, var cloros, lapte de var limpezit și cit mai proaspăt, sau în soluție de Bromocet în concentrația 2 la sută.

De asemenea, pereții vor fi văruiți de 2-3 ori pe an. Mătura utilizată la curățirea closetului nu va mai fi întrebuințată și în alte scopuri.

Peste materiile fecale din closetele cu groapă se va presăra din timp în timp (în special vara) un strat de var cloros sau pulbere de var nestins, ori se va arunca creolină, sau lapte de var (2 kg var nestins la 6 litri de apă), pentru a distruge și împiedica dezvoltarea larvelor de insecte.

Dr. I. BĂLUȘ

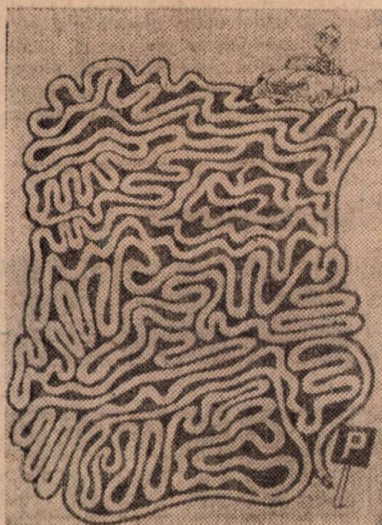

Lingă dealul cu aluni,
Mi-a dat mindra gura luni,
Lingă bolovanii sparți
Ea mi-a dat-o zău și marți;
Lingă lacul plin de cercuri
Mi-a dat mindra gura miercuri,
Sub un iorgovan cu foi
Mi-a dat guriță și joi,
Lingă ploșorii tineri
La sărut veni și vineri
Lingă nukul din vilcea
M-așteaptă și simbăta,
Duminică n-a venit
Cică-i zi de odihnă...

Auzită de la Nicolae Miron;
satul Oțeșani,
județul Vilcea

AUTOLABIRINTUL

Trecînd prin labirintul de mai jos, automobilistul nostru a ajuns, într-un minut, la punctul de parcare. Dumneavoastră puteți să-l imitați?

POLUL SUD... CĂLĂTOR?

Polul sud al frigului se găsea, în urmă cu 450 milioane de ani, în... Sahara centrală. Aceasta este concluzia la care au ajuns echipele de geologi din 11 țări care au participat anul trecut la prospectarea terenurilor petrolifere în Sahara algeriană, a declarat dr. Rhodes Fairbridge, profesor de geologie la Universitatea Columbia din S.U.A. „Nu există nici o îndoială, a precizat el, că teritoriul care se afla în acea perioadă în regiunea Polului sud este cel al Saharei centrale de astăzi”. În favoarea acestei ipoteze pledează, după părerea sa, faptul că rocile aflate sub nisipurile fierbinții ale Saharei poartă urmele glaciațiunii antarctice...

Nu este vorba, așa cum s-ar părea, de schimbarea axei de rotație a Pământului, ci de deplasarea continentului african din regiunea Polului sud spre poziția actuală, potrivit teoriei „derivei continentale”. Africa ar fi „călătorit” astfel în cei 450 milioane de ani aproximativ... 10 000 km.

IRADIEREA ȘI CREAREA DE NOI SPECII

Mutațiile provocate cu ajutorul tehnicilor de iradiere au permis geneticienilor să creeze 77 noi specii vegetale, dintre care 74 sînt folosite deja în agricultură. Printre acestea din urmă amintim varietăți de orez și grâu rezistente la boli și intemperii sau cu conținut îmbogățit de proteine și randament îmbunătățit. Anumite caracteristici ale plantelor pot fi, de asemenea, modificate pe aceeași cale.

RAZE X TRIAZĂ CARTOFI

O mașină electronică de recoltat cartofi a fost construită la Institutul britanic de agricultură și tehnică. Noutatea mașinii constă în dispozitivul de separare, cu ajutorul razelor „X”, a tubercuilor de impurități, pietre și bulgări de pământ. O dată ajunși pe banda transportoare, cartofii intră în zona de acțiune a 16 fascicule de raze X. Densitatea obiectelor este înregistrată de detectoare legate de mîini mecanice, iar bulgării de pământ sînt aruncați de-o parte. Cartofii rămîn pe banda transportoare și sînt așezați în containere. Mașina este deservită de un singur om.

CUM FUGE... GĂINA FRIPTĂ

„Să se ia 4 loturi de var nestins și arpiment 2 loturi și să se frece la un loc ca praful, apoi udă găina cu apă rece și după aceea presară-o cu acel praf și o lasă să se usuce: atunci penele vor cădea singure, numai se cade ca puful care pe dînsa a rămas a-l rupe, și așa curățită fiind, după cum se cade a fi o găină friptă, pune capul ei sub aripă și o unge cu făină prăjită cu unt și o pune pe masă și îndată cum se va atinge cu cuțitul și furculița de găină, ea atunci îndată va sări”. (Din „Calendar așezat pe șapte planete, din anul 1892.”)

MICĂ ISTORIE SPORTIVĂ

JUBILEUL CLUBU- LUI SPORTIV DIN SÎNTANA

În posesia lui Francisc Metz, profesor de educație fizică, la liceul din comuna Sîntana, județul Arad, se află documente prețioase care atestă „înfîntarea” în anul 1919 a „clubului sportiv Sîntana”.

Răsfoind filele îngălbenite ale monografiei comunei, reținem și trecutul ei sportiv. Aflăm astfel că scopul acestui club era: educația fizică a tinerimii. Deviza clubului: „minte sănătoasă, în corp sănătos”. Mai aflăm că în Sîntana existau trei torenuri sportive (două de fotbal și unul de tenis). O echipă de fotbal era formată din meseriașii comunei, iar cealaltă din agricultori și funcționari. Antrenamentele aveau loc cu regularitate, iar la competițiile sportive participau un mare număr de locuitori ai comunei Sîntana.

Anul acesta asociația sportivă din Sîntana sărbătorește 52 de ani de existență. Este, fără îndoială, o aniversare, care nu stă la îndemîna oricui.

HOCHEI FEMININ LA BUCUREȘTI

Pe cit de senzațională pe ațit de adevărată este această știre înserată — în urmă cu peste 38 de ani — în presa românească. Era luna martie 1932 și, în timp ce stațiunea Lake Placid găzduia întrecerile celei de a III-a ediții a Jocurilor Olimpice, în Capitală tineretele patinatoare ale clubului bucureștean T.C.R. s-au hotărît să prezinte iubitorilor de sport un spectacol inedit: un meci de hochei feminin. Echipate cu croșe, cotiere, aparatoare de picioare, mănuși și toate cele necesare, două formații feminine au apărut pe gheață. Nu este greu de închipuit vîlvă produsă de această partidă, (încheiată cu scorul de 2—1 în favoarea echipei A).

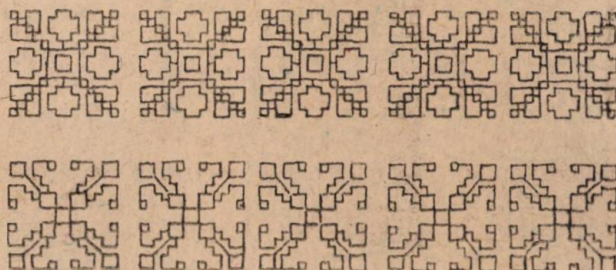

Tudorache Tarus Lillana (compoziție)

CĂRĂMIZI DIN... OREZ

S-a descoperit un nou material care poate fi folosit la fabricarea cărămidilor: pleava provenită de la decorticarea orezului. Cercetătorii de la Institutul de produse tropicale din Londra au reușit să producă noul sortiment de cărămizi, folosind un amestec de cinci părți pleavă și o parte ciment. „Cărămida de orez” este foarte rezistentă, putînd fi folosită la zidăria interioară și la cea exterioară. Avantajul principal pe care-l prezintă: este de patru ori mai ușoară decît cărămida obișnuită, deci se transportă și se manipulează cu un preț foarte redus.

CUSĂTURI NAȚIONALE

Concursul nostru de memorie muzicală: CINE A COMPUS ACESTE ROMANȚE?

Inițiem în rindurile de față un concurs dotat cu premii, pe tema: „Cine a compus aceste romanțe?”

E vorba nu numai de compozitorii melodiilor, dar și de autorii versurilor. Se știe că un gen aparte și extrem de popular în muzica noastră este romanța. Caracterizată printr-un text nostalgic și sentimental, ca și printr-o melodie plină de sensibilitate, romanța nu încetează a găsi mii și mii de auditori pasionați. Numai că, în bogatul nostru repertoriu de romanțe se găsesc numeroase lucrări care, dobîndind o foarte mare popularitate, și-au pierdut paternitatea exactă iar numele autorilor lor au căzut în uitare. Cîntăm destule romanțe, fără măcar să știm, ori să mai ținem minte cine le-a compus textul și muzica.

În concursul de față ne propunem, cu ajutorul cititorilor noștri să redescoperim pe autorii acestor romanțe, să le redăm paternitatea operelor pe care le-au creat ca și notorietatea pe care o merită cu prisosință.

La concursul nostru poate participa orice cititor al almanahului.

Termenul de trimitere a răspunsurilor la acest concurs este 31 decembrie 1970; data socotindu-se după ștampila poștei.

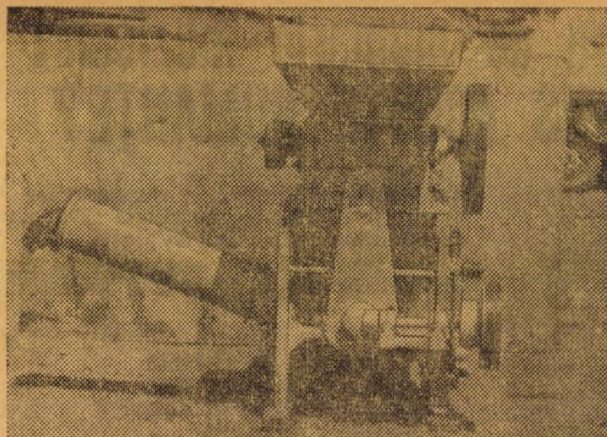
Iată acum textele romanțelor, pe care, din motive de spațiu, le dăm fragmentar:

1. Mîndra mea de altădată
Visul meu te-aduce iar,
Să-nșirăm pe-un fir de aur
Boabe de mîrgăritar . . .
2. Am iubit doi ochi albaștri
Poate-i mai iubesc și-acum,
Dar aseară văzui alții
Mai frumoși, mai nu știu cum...
3. Pe umeri pletele-i cîră rîu,
Mlădie ca un spic de griu.
Cu șorțul negru prins în briu
O pierd din ochi de dragă...
4. În răriștea de lingă vîi
Te-aștept, iubito, ca să vîi,
La umbra nucului din lan
Unde veneai acum un an...
5. De-aș fi vîntul cu miresme parfumate
Ce hoțiș se furișează cu-un fior
La fereastra cu garoafe și mușcate,
Aș veni cuprins de taină pe-nserate
În iatacul tău de față, binișor...

Repetăm că e vorba de un răspuns dublu, în care să se specifice atît numele autorului care a scris textul, cit și numele compozitorului.

REDACȚIA ALMANAHULUI

**CITIȚI ÎN PAGINA 111 LISTA PREMIILOR OFERITE LA
ACEST CONCURS. TUTUROR PARTICIPANȚILOR LA
CONCURS ALMANAHUL NOSTRU LE UREAZĂ: NOROC!**

ÎN ÎMPĂRĂȚIA LUI BACHUS

O invenție distinsă cu medalia de aur la Salonul internațional al inventurilor de la Tîrgul de toamnă din anul 1969 de la Viena ne-a determinat să ne deplasăm în peisajul multicolor, parfumat și plin de veselie al culesului de vii, al cramelor. Discuția cu inventatorul, ing. Vasile Bocancea de la Ministerul Industriei Alimentare, a dezbătut tema în modul cel mai plăcut, prin degustarea a două pahare de must.

— Care vă e părerea după această degustare — ne întreabă inventatorul.

— Categoric, mustul din al doilea pahar a fost de o calitate mult superioară.

— Și totuși — ne replică zîmbind ing. Bocancea — soiurile de struguri din care au fost obținute ambele musturi sînt identice.

— Înseamnă, dacă nu mă înșel, că secretul calității se

afală chiar în invenția dumneavoastră.

De astă dată inventatorul tace modest și preferă să ne prezinte invenția. Este vorba de o presă de vinificație; de concepție originală și construcție total originală — adăugăm noi.

Cei care cunosc procedeele curente de obținere a mustului, știu că operațiile de zdrobire, desbrobonire și scurgere a lichidului se realizau în trei etape distincte prin intermediul a trei aparate deosebite. Timpul necesitat de această triplă operație determină însă un proces mai mult sau mai puțin avansat de acidulare a mustului, care astfel pierde din calitățile de noblete — aromă, gust, tărie — ale soiurilor de struguri vinificate. Noua presă inventată de ing. Vasile Bocancea, și care este folosită în prezent în zeci de unități ale Ministerului Industriei Alimentare și în întreprinderi agricole de stat, concentrează toate cele trei operațiuni la care ne refeream înainte, într-o singură etapă, eliminînd timpul de staționare între faze, deci și oxidarea. Se obțin, astfel, pe parcursul primelor etape de vinificare, trei soiuri distincte de must, toate cu calități superioare.

H. LEREA

MICUL NOSTRU CABINET MEDICAL

● Înghițirea accidentală a unor substanțe caustice pot produce arsurile laringelui și faringelui. Se poate încerca neutralizarea substanței chimice caustice din căile digestive prin înghițirea unui antidot. De exemplu pentru sodă caustică, se va face gargară și se va ingera o substanță acidă (oțet diluat), pentru acizi se va administra un preparat alcalin (bicarbonat de sodiu). Mai târziu se recomandă băuturi reci, gargarisme cu ceai de mușetel și — în toate cazurile — se va consulta medicul.

● În caz de degerături, se face o încălzire lentă și progresivă a membrului respectiv (temperatura aerului sau a apei se crește treptat de la 6° la 24°—30°). Se pot încerca fricțiunile cu zăpadă sau cu un burete uscat, sau masajul blînd cu un unguent steril. În primele 16 ore se poate încerca și încălzirea rapidă în baie la temperatura de 40°. Se badijonează apoi cu alcool camforat și se pansează steril. Se dau lichide calde: ceai și cafea. În caz de dureri, se prescriu calmante.

● În caz de electrocutare se scoate victima de sub acțiunea curentului electric prin întreruperea acestuia, sau îndepărtarea firului cu ajutorul unui obiect rău conductor de electricitate (lemn, material plastic, sticlă, porțelan etc.). Cel ce intervine trebuie să se izoleze de pămînt prin scaune, covor de cauciuc, preșuri groase. În continuare se face respirație artificială „gură la gură” cu tracțiune ritmică a limbii și masaj extern al inimii timp îndelungat.

● În caz de hemoragie pe nas, tratamentul constă în comprimarea (apăsarea) cu degetul asupra nasului din partea de unde curge sîngele timp de 10—15 minute. Bolnavul va sta în poziție sezîndă cu capul ușor aplecat în față (se va deschide gulerul cămășii pentru a lăsa liberă circulația sîngelui la gît). Se vor da să sugă bucățele de gheață. Se pot introduce în nas tamponane de vată imbibate în apă oxigenată sau soluție de antipirină 1/10.

● Semnele unei fracturi sînt: durerea bruscă în momentul accidentului, situată exact la locul fracturii; imposibilitatea folosirii membrului fracturat; mobilitatea anormală la locul fracturii față de axul normal de statică sau de mișcare a membrului; zgomot caracteristic de fîrîtură; umflarea regiunii în care s-a produs fractura și apariția de pete vinete (echimoză) după 24—48 de ore, datorită sîngelui din țesut. În caz de fracturări se va imobiliza provizoriu zona respectivă și vom transporta bolnavul la medic.

CLOȘCA CU PUII DE AUR

Locul întâi pe țară la creșterea păsărilor, secundul la producția de lapte, al treilea la cea de lână — acestea sînt distincțiile pe care cooperativa agricolă Salonta I le-a primit pentru rezultatele obținute în întrecerea socialistă organizată pe țară în anul 1969. Deci, un drapel și trei noi diplome de frunzăși s-au adăugat distincțiilor mai vechi, consolidînd renumele cooperativelor noastre de pricepuți crescători de animale.

În sectorul avicol am obținut 165 de ouă în medie, de la fiecare pasăre, matca cifrîndu-se la 5 320 de capete. Efectivul mediu rulat a depășit, însă, 120 000 de capete, cooperativa noastră avînd în profilul ei și producția de carne de pasăre.

La Salonta păsările sînt crescute în sistem gospodăresc. Prin acest termen nu trebuie înțelese nici construcții improvizate, nici metode rudimentare de creștere. Sistemul apare gospodăresc în comparație cu instalațiile moderne din complexele avicole ale statului. Astfel, cooperativa noastră dispune de două hale destul de bune, care pot adăposti cîte 10 000 de găini fiecare, un incubator cu o capacitate de eclozionare de 50 000 de ouă. Echiparea tehnică a hălelor este relativ bună, permițînd aerisirea corectă, menținerea unei temperaturi constante, prelungirea „zilei” prin iluminat artificial, adăparea și furajarea rațională a păsărilor.

Păsările sînt, lucru cunoscut de fiecare avicultor, foarte sensibile la boli. Cei mai puțin rezistenți sînt puii. Pentru a se evita îmbolnăvirile, noi luăm un întreg complex de măsuri, în raport cu vîrsta. Astfel, pînă la vîrsta de 4—5 zile, asigurăm o densitate de 20—25 de pui la metru pătrat de adăpost și o temperatură de 28—30 de grade. Apoi, atît temperatura, cît și densitatea descresc treptat, pentru a se

ajunge, atunci cînd păsările împlinesc vîrsta de o lună, la 10—15 pui pe metru pătrat și 20—22 de grade.

Modul de administrare a hranei are o importanță la fel de mare ca și compoziția rației. Cu cît sînt mai mici, cu atît puii flămînzesc mai repede și suportă mai greu consecințele acestui fapt. Noi începem hrănirea puilor cu administrarea rației în șase-șapte tainuri. Numărul acestora se reduce treptat, fără să scadă sub patru. Tainurile uscate alternează cu cele administrate sub formă umedă, variația sporind apetitul.

În funcție de vîrstă crește și cantitatea de nutrețuri. Puii primesc cîte 6—7 gr de nutreț în primele zece zile, o cantitate dublă în decada următoare, pentru a ajunge la vîrsta de o lună, să primească pînă la 30 gr de furaje.

Găinile adulte au și ele nevoie de furaje variate. În cooperativa noastră sînt hrănite cu uruieli de porumb, orz, mazăre, tărîțe de grîu, șroturi, făină de lucernă, făină de carne, cretă furajeră, plus nutrețuri verzi, vară și suculente, în timpul iernii. Ouatul, în special la puicile de șase-șapte luni, este stimulat nu numai prin furajare, ci și prin iluminatul artificial.

Rezultatele obținute din creșterea păsărilor ne-au determinat să extindem această îndeletnicire și să prevedem dezvoltarea aviculturii în anii următori: anul acesta vom crește 36 000 de păsări ouătoare, iar venitul pe care ni-l va aduce avicultura va spori cu circa un milion de lei. În 1975 vom crește 300 000 de păsări, iar matca va număra 72 000 de capete. Concomitent vom participa la dezvoltarea creșterii păsărilor în cooperativele din jur. În acest an, bunăoară, le livrăm peste 200 000 de pui de o zi.

Ing. Teodor ISAILA de la cooperativa agricolă Salonta I, jud. Bihor

SUPRAFAȚA ȘI POPULAȚIA JUDEȚELOR

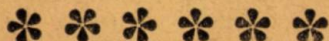
Nr. crt.	Denumirea jude- țului	SUPRAFAȚA în km ²	POPULAȚIA global	Centrul adminis- trativ
	Municipiul Bacurești	605	1 525 591*	—
1.	Alba	6 231	386 621	Alba Iulia
2.	Arad	76 54	487 775	Arad
3.	Argeș	6 801	550 228	Pitești
4.	Bacău	6 603	626 466	Bacău
5.	Bihor	7 535	596 924	Oradea
6.	Bistrița-Năsăud	5 305	275 051	Bistrița
7.	Botoșani	4 965	463 463	Botoșani
8.	Brașov	5 351	461 588	Brașov
9.	Brăila	4 770	351 867	Brăila
10.	Buzău	6 072	493 261	Buzău
11.	Caras-Severin	8 514	364 468	Reșița
12.	Cluj	6 650	648 398	Cluj
13.	Constanța	7 055	494 962	Constanța
14.	Covasna	3 705	179 574	Sf. Gheorghe
15.	Dimbovița	3 738	434 050	Tîrgoviște
16.	Dolj	7 403	710 106	Craiova
17.	Galați	4 425	495 756	Galați
18.	Gorj	5 641	308 811	Tg. Jiu
19.	Harghita	6 610	288 811	M. Ciuc
20.	Hunedoara	7 016	492 973	Deva
21.	Ialomița	6 211	371 671	Slobozia
22.	Iași	5 469	649 835	Iași
23.	Ilfov	8 225	777 498	București
24.	Maramureș	6 215	444 406	Baia Mare
25.	Mehedinți	4 900	313 194	Turnu Severin
26.	Mureș	6 696	578 915	Tg. Mureș
27.	Neamț	5 890	490 245	P. Neamț
28.	Olt	5 517	488 938	Slatina
29.	Prahova	4 694	730 075	Ploiești
30.	Satu Mare	4 405	365 411	Satu Mare
31.	Sălaj	3 850	203 829	Zalău
32.	Sibiu	5 422	428 625	Sibiu
33.	Suceava	8 555	596 670	Suceava
34.	Teleorman	5 872	531 659	Alexandria
35.	Timiș	8 678	624 455	Timișoara
36.	Tulcea	8 430	242 848	Tulcea
37.	Vaslui	5 300	446 292	Vaslui
38.	Vâlcea	5 705	378 810	Rm. Vâlcea
39.	Vrancea	4 847	382 133	Focșani

* La 01. 07. 68

INDICATIVELE JUDEȚELOR LA AUTOTURISME

AB	Alba
AG	Argeș
AR	Arad
B	Municipiul București
BC	Bacău
BH	Bihor
BN	Bistrița- Năsăud
BR	Brăila
BT	Botoșani
BV	Brașov
BZ	Buzău
Cj	Cluj
CS	Caraș-Severin
CT	Constanța
CV	Covasna
Dj	Dolj
DB	Dimbovița
GL	Galați
Gj	Gorj
HD	Hunedoara
HR	Harghita
IF	Ifov
IL	Ialomița
IS	Iași
MH	Mehedinți
MM	Maramureș
MS	Mureș
NT	Neamț
OT	Olt
PH	Prahova
SB	Sibiu
Sj	Sălaj
SM	Satu Mare
SV	Suceava
TL	Tulcea
TM	Timiș
TR	Teleorman
VL	Vilcea
VN	Vrancea
VS	Vaslui

H. MATISSE;
IIA ROMÂNEASCĂ

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMANIA (DATE GENERALE)

Suprafața = 237 500 km². Populația = 20.000 000 (1969)
Densitatea = 84 loc. pe km²

Poziția geografică

Localitatea cea mai de nord: — comuna Horodiștea la 48°15'06''
latitudine nordică

Localitatea cea mai de sud: — orașul Zimnicea la 43°37'07''
latitudine nordică

Localitatea cea mai de vest: — comuna Beba-Vechi la 20°15'44''
longitudine estică

Localitatea cea mai de est: — orașul Sulina la 29°41'24''
longitudine estică.

Distanța între punctele extreme

nord — sud — cca 500 km
est — vest — cca 650 km

Lungimea frontierei (în km)

CU:	Terestră	Fluvială	Maritimă	TOTALĂ
U.R.S.S.	272,5	1 056,3		1 328,8
R.P. UNGARĂ	410,8	31,2		442
R.S.F. JUGOSLAVIA	248,9	297,3		546,2
R.P. BULGARIA	137,9	453		590,9
Marea Neagră			245	245
TOTAL:	1 070,1	1 837,8	245	3152,9

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

PRIMELE FOTOGRAFII DIN ISTORIA MONDIALĂ A REPORTAJULUI DE RĂZBOI

Primele fotografii din istoria mondială a reportajului au fost executate în timpul războiului de neatinzare din anul 1877-78. Reproducem mai jos un set de trei fotografii care reprezintă amplasamentul unei baterii de artilerie românească pe malul Dunării la Calafat (fotografia nr 1); podul de pontoane peste Dunăre la Corabia (fotografia nr 2) și, în sfârșit dorebanți români răniți, în ambulanța de la Grivița. Ca un document, se poate observa în fotografie generalul medic Carol Davila, întemeietorul învățământului medical românesc și organizatorul serviciului sanitar al armatei noastre.

Viața la țară

— În 1950, doar 6 la sută din satele țării erau electrificate. De atunci rețelele de energie electrică s-au extins impresionant, cuprinzând peste 80 la sută din localitățile noastre rurale. Până în anul 1975 toate așezările rurale vor fi racordate la sistemul energetic național. În 1975, consumul de curent electric pe cap de locuitor va fi de 2 400—2 500 kW/h.

— La sate funcționează 220 licee teoretice și agricole

Pentru fiecare elev din școlile generale, statul cheltuiește anual 1 200 lei, valoarea manualelor distribuite gratuit elevilor de la sate, se ridică la 140 000 000 lei.

La sate lucrează cu o energie caracteristică epocii noastre și cu o abnegație care îi cinstește în gradul cel mai înalt zeci de mii de învățători și profesori.

— La sate funcționează aproape 900 de brutării

— În satele noastre funcționează 3 000 de circumscripții medicale comunale și aproape două mii case de nașteri. Pentru fiecare pat din rețeaua caselor de nașteri de la sate, se cheltuiește anual 6 900 lei. În mediul rural lucrează peste 6 000 de medici și un mare număr de specialiști cu pregătire medie.

— În anul trecut cooperarea de consum a desfășurat produse în valoare de peste 27 miliarde lei reprezentând un volum valoric cu 40 la sută mai mare decât în 1965.

— În același an s-au pus în vânzare prin magazinele sătești:

- 104 100 aparate de radio
- 68 000 televizoare
- 24 000 mașini de spălat rufe
- 42 000 mașini de cusut
- 9 000 aspiratoare
- 12 000 frigidere

D eși așezat pe-o vatră milenară, satul românesc trăiește în contemporaneitate adevărată sa tinerețe, epoca sa de aur plină de transformări înnoitoare. Creatorul popular a formulat încă în urmă cu multe veacuri expresia „tinerețe fără bătrânețe”. Balada și basmul au formulat încă de-acum câteva secole expresia de explozivă vitalitate prin care îl denumea și îl portretiza pe Făt Frumos: „creștea într-un an cît alții în zece”. Erau exprimate aci speranța într-o deplină descătușare a energiei creatoare populare, ideea de creștere rapidă a tezaurului spiritual și material al poporului, concepția sa de progres continuu și armonie.

Nici o altă epocă din istoria poporului român nu se identifică mai profund cu acest vis și cu această metaforă, ca epoca de aur a triumfului socialismului în patria noastră, ca epoca pe care o trăim și ai cărei constructori și cronicari sîntem. Iată de ce ne-am obișnuit să măsurăm timpul istoric nu cu un răboj arhaic, ci cu filele și etapele unui uriaș calendar de muncă însuflețită și de înfăptuiri mărețe. Aceste etape sînt jalonate de congresele partidului, de planurile dezvoltării economice și sociale cărora poporul le dă viață sub conducerea încercată și înțeleaptă a celor mai buni fii ai săi, a comuniștilor. Ele reprezintă treptele monumentale pe care le urcăm, ele reprezintă șirul arcurilor de triumf pe sub arcadele cărora înaintăm pe un drum vast de civilizație și progres. Dacă din tezaurul bogat de victorii pe care le-am repurtat sub conducerea partidului ne vom opri asupra celor ce delimitează și zugrăvesc noua înfățișare a satului românesc contemporan, vom înțelege limpede profunzimea adevărului că socialismul a adus universului rural acel triptic de visuri și nădejdi multiseculare ce se numesc BUNĂSTARE, CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE. Temelia puternică și sigură pe care se înalță

BUNĂSTARE, CULTURĂ, CIVILIZAȚIE

cuceririle revoluționare este agricultura socialistă, este familia unită a cooperativei agricole de producție. Ea este izvorul muncii fertile, ea este piatra de unghi a belșugului, a „CASEI CARE SE ROTEȘTE DUPĂ SOARE”, cum atît de frumos își exprimă țaranul uriașa lui sete de lumină, ideea de prosperitate materială și spirituală. NUMAI ÎNTRE ANII 1951 și 1968 ÎN MEDIUL RURAL S-AU CONSTRUIT PESTE 1 200 000 DE CASE NOI și această cifră reprezintă în modul cel mai direct forța economică a cooperati-

velor agricole de producție, mărturia cea mai limpede și evidentă a bunăstării țărănimii noastre, justetea drumului pe care ea s-a îndreptat urmînd cu neabătută încredere și hotărîre îndemnul partidului. Dar nu numai aceste case noi „se rotesc după soare”, nu numai în aceste case au pătruns binefacerile socialismului, ci în toate locuințele sătenilor — fie ele vechi sau noi.

Creșterea an de an a recoltelor, dezvoltarea bazei tehnice printr-un ritm rapid și înalt al mecanizării muncilor agricole, chimizării și irigațiilor, prezența în sat a unui număr tot mai mare de specialiști plasează satul românesc contemporan pe traiectoria unei vieți mereu mai înfloritoare.

Petru VOINEASA

MONUMENTUL LUI HORIA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN

Alba Iulia

Foto: L. Calber

DOUĂ ISTORIOARE CU OLTENI

GORE

În satele Gorjului, unde sărăcia devenise proverbială pe timpuri, bărbații, după ce se însurau, luau bilet de tren, până la București, de unde se mai înapoiau o singură dată pe an, cam prin timpul cositului, muncă pe care n-o puteau face femeile. Tatăl fiind plecat din sat, copiii erau identificați după numele mamei: Gore al Profirii, Ion al Vetiței, Mitică al Măriei. Într-una din zile, prietenul meu de joacă, Gore, m-a întâmpinat foarte mîndru și autoritar:

— Azi nu mă joc. Vine tata.

— Merg și eu cu tine la gară.

Era un eveniment prea însemnat ca să ne mai ardă de joacă. Așteptarăăm acolo, pe peron, mult și bine, pînă cînd, în sfîrșit, veni trenul. Au coborît cîțiva oameni pornind pe poteci diferite care încotro. Noi ne țineam ca două titireze după un bărbat îmbrăcat în haine curate, de oraș. După un timp, orășanul rupse tăcerea, adresîndu-se prietenului meu de joacă, care-i călca în urmă.

— Al cui ești neicuțule?

— Al matală tătucule!

Au rămas acolo, în potecă, destăinuindu-se, iar eu într-un tîrziu, simțindu-mă de prisos, m-am îndurat cu greu să-mi văd de drum.

DOMNICA

Dinică Panduru, cobilițar din București, avea acasă, în Gorj, nevasta și patru copii. În fiecare scrisoare se interesa de sănătatea copiilor, și în mod deosebit de fetița cea mică — Pușa, slăbiciunea lui. Nevasta îi scria că Pușa s-a făcut mare, că-l așteaptă acasă și să-i aducă covrigi și bomboane. Ceva mai tîrziu, după vreo 18 ani, Dinică primi o scrisoare, în care era chemat urgent, că Pușa se mărită. Cînd a sosit el, treburile erau aranjate. Băiatul i-a plăcut de la prima vedere.

S-au dus cu toții la primărie, pentru cununia civilă. Aici, mare i-a fost mirarea lui Dinică Panduru cînd primarul, închiuș cu ledunca tricoloră, s-a adresat fiicei sale:

— Cetățeanca Panduru Domnica, de bună voie și nesilită de nimeni, ieși în căsătorie pe...?

După ce s-au terminat formalitățile, Dinică și-a strîns odorul la piept și i-a zis:

— Bată-te norocul Pușo! Dacă nu te măritai, nu știam că te cheamă Domnica!

Romeo POPESCU

SAVANȚI ROMÂNI

— Victor Babeș — (1854—1926); bacteriolog, a publicat primul tratat de bacteriologie din lume. El a descoperit bacilul Koch în urină și a deschis în acest fel calea diagnosticului timpuriu al tuberculozei rinichilor și organelor genitale. A făcut cercetări și descoperiri în ceea ce privește lepra.

— Ion Ionescu de la Brad — (1818—1891); precursor al agronomiei moderne, este considerat întemeietorul științei agricole în România. Era partizan convins al practicării unei agriculturi științifice. El a introdus pentru prima oară la noi în țară o clasificare a solurilor și este printre primii care arată necesitatea îngrășării sistematice a solurilor din România, recomandînd și îngrășămintele chimice.

— George Constantinescu — (născut 1881). Este creatorul disciplinei științifice numită *sonicitate* care constă în tehnica transmiterii energiei mecanice prin vibrații sonore. A inventat convertizorul mecanic, un aparat folosit pentru transmiterea automată a energiei de la un motor sau de la o sursă de energie la un ax secundar.

— Emil Racoviță — (1868—1947). Cel mai de seamă biolog român și fondatorul biospeologiei, definită de el ca știință a formelor de viață din mediul subteran (peșteri și pinze freatice de apă). A participat, împreună cu Amundsen, la expediția cu nava „Belgica” în explorarea Polului Sud unde nava a rămas prinsă între sloiuri și imobilizată 13 luni. În acest răstimp a adunat un bogat material științific botanic și zoologic și a făcut cercetări devenite clasice asupra balenelor. Cunoșcător al ideologiei marxiste, a fost printre semnatarii manifestului pentru declararea zilei de 1 Mai ca sărbătoare internațională a muncii.

— Henri Coandă (născut la 1908). Inginer, este considerat, pe bună dreptate, părintele aviației cu reacție. A realizat primul zbor aero-reactiv din lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor. A construit numeroase avioane, cunoscute sub denumirea de Bristol-Coandă. Efectul Coandă are importante aplicații practice în diferite domenii. Trăiește în Franța.

Iată trei cuvinte aproape necunoscute pînă mai deunăzi. Trei cuvinte care se aud însă din ce în ce mai des acum, în lumea satească. Trei cuvinte care devin cunoscute pe întinderi din ce în ce mai mari ale țării noastre; din ce în ce mai multe sînt ținuturile de șes și de deal în care răsună vorbe ca acestea: „Cînd să ies din pădure — sau din zăvoi — mi-a sărit înainte un cocoș de fazan. Sau: „Mergînd spre pădure l-am

oblăduirea omului. Astfel, acolo unde terenurile ar rămînea văduvite de acest frumos vînat, ele pot fi repopulate cu fazani de crescătorie. Acolo unde prășila naturală ar fi insuficientă, fondul de vînătoare poate fi ajutat, an de an, cu stoluri întregi de pui crescuți de... fazanier.

Fazanierul? Da, el este un tehnician al economiei vînătorești, specializat în creșterea și ocrotirea fazanilor, în vegherea terenurilor

Fazan, fazanier, fazanerie

întîlnit pe tovarășul fazanier“. Sau: „Trecînd pe la fazanerie am văzut mașina ocolului. Au, pesemne inspecție!“

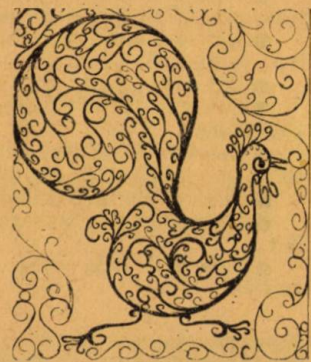
Fazanul este o frumoasă pasăre exotică, sălbatică, bogat colorată — mai cu seamă cocoșul — mult rîvnită de vînătorii din toată lumea. Față de puținele încercări de colonizare cu această pasăre, făcute în trecut în țara noastră, încercări reduse la cîteva mari domenii și moșii, azi această sălbaticie de interes vînătoresc este din ce în ce mai cu temei colonizată, crescută, și oblăduită în toate regiunile favorabile ei, atît în terenuri de vînătoare gospodărite de stat, cît și în cele gospodărite de Asociația Vînătorilor.

Trei motive au făcut ca aceasta și nu altă pasăre de interes vînătoresc, să fie aleasă pentru a îmbogăți lista mîndrelor noastre bogății cinegetice.

Fazanul este poligam, un cocoș ajungînd — ca și la rudele lui din care se trag găinile din bățatură — pentru 6 sau 7 animale de parte femeiască. Astfel, cocoșii pot fi împușcați aproape fără limită, fără ca stocul de prăsilă să scadă, căci și — așa rămîn mai mulți decît ar fi necesari.

Fazanul, spre deosebire de alte păsări sălbatice, de interes vînătoresc, poate fi crescut cu ușurință, sub

colonizate cu fazani, pentru ca acestea să nu fie năpădite de răpitoare. El este cu precădere specializat în hrănirea acestor păsări exotice, provenite din țări cu climă mai caldă, în restrîștea ier- nilor noastre scurte, dar aspre.

Fazaneria reprezintă casa acestui tehnician, situată în pădure sau la marginea pădurii, de asemenea acareturile și volierele respective în care se țin fazanii. Aci, avînd în vedere că în captivitate fazanii nu clocește și nu-și crește puii — ouăle sînt clocite cu cloști de casă sau în incubatoare. Puii ieșiți sînt crescuți de mamele lor adoptive, sau... sub clopotul de tinichiea încălzit cu apă caldă ori cu curenți electrici.

Nic. A. STRĂVOIU

Un fermier din statul Chih-cahna mîncă într-o zi la masă din cartofii cultivați pe moșia sa, cînd, tăind unul din cartofi, găsi înăuntrul inelului de aur cu o piatră de safir.

Imediat spuse vecinilor și cazul se publică în ziare. Un plantator din acea regiune pierduse în adevăr acel inel, pe cînd vîna tocmai pe cîmpul fermierului. Inelul alunecase între două ridicături de pămînt și o tuberculă ce tocmai se forma îl învelise cum fac unii arbori. Cartoful ce se formase astfel, ascunzînd în el inelul, prețuia deci cîteva mii de lei. Bineînțeles că inelul a fost redat celui care îl pierduse. (Ziarul Științelor populare și al călătoriilor, 1915).

MILIOANE DE PERLE

Perlele de cultură sînt cunoscute încă din anul 1893, dar ele n-au fost produse perfect rotunde și nici n-au format obiectul unei industrii dezvoltate decît din anul 1906. Primii producători de astfel de perle au fost japonezii, care sînt și astăzi aproape singurii „fabricanți“ ai acestor mult căutate piese de podoabă (99% din producția mondială). În 1925 Japonia a dat pe piață 13 000 kg perle de cultură, iar în 1966 de zece ori mai mult: 127 000 de kg.

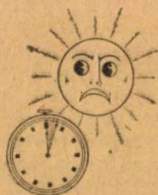

Creșterea scoicilor este extrem de dificilă și, uneori puțin rentabilă, deoarece perlele mici sînt aruncate în mare, negustorii refuzînd să le pună în comerț, spre a nu scădea prețul celor mari.

Milioane de americani, numeroși vizitatori străini și savanți din 13 țări au urmărit în ziua de 7 martie 1970 „eclipsa secolului”, care a lăsat în întuneric, în plină zi, timp de mai multe minute, un teritoriu întins de la Florida până la Massachusetts. Cei aproape 1 milion de locuitori ai fișiei de pământ late de circa 160 kilometri, unde Luna a acoperit, timp de aproape 3 minute Soarele, au fost martorii unui spectacol straniu atunci când, în miezul zilei, s-a făcut întuneric total, temperatura a scăzut brusc, iar vântul a început să sufle puternic. Păsările au adormit, iar unele flori și-au închis corola.

ZIUA ÎN CARE SOARELE A DISPĂRUT 3 MINUTE

Locul cel mai favorabil observațiilor științifice a fost orașul Mishauatin din statul mexican Oaxaca, unde eclipsa totală a durat 203 secunde. Aici a fost instalat cartierul general al savanților americani, sovietici, francezi, mexicani etc. O echipă a N.A.S.A. și-a propus să analizeze structura chimică a coroanei solare. În acest scop s-a utilizat un aparat modern denumit „heliometru” care măsoară radiația electromagnetică în spectru infra-

roșu la o temperatură de 1,8 grade Kelvin, cu ajutorul heliului lichid.

Savanții sovietici au declarat că principalele cercetări pe care le-au efectuat cu această ocazie, au vizat nivelul polarizării în coroana solară.

Primele informații științifice au fost difuzate de doctorul Arthur Cox de la laboratorul din Los Alamos, care, împreună cu alți 23 de savanți, a efectuat observații și a fotografiat de la bordul unui avion „Boeing 707” coroana solară întinsă pe circa 1 600 000 kilometri. El a declarat că experimentele s-au desfășurat cu succes, iar spectacolul oferit de acest fenomen, a fost extraordinar.

Medicii oculiști se tem însă de unele efecte nocive ale eclipsei asupra retinei persoanelor care nu și-au luat măsuri de precauție necesare, în ciuda numeroaselor și insistențelor avertismente difuzate prin radio, la televiziune și în presă. Privirea cu ochiul liber a eclipsei, au declarat aceștia, poate crea afecțiuni grave ale retinei.

SUPERLATIVE ÎN ȚARA NOASTRĂ

● Cele mai vechi dovezi de viață omenească: unelte de „cultură de prund” găsite în valea Dirjovului (600 000 — 480 000 î.e.n.).

● Cea mai veche „carte”: trei tablete de lut ars, din anii 2900 — 2700 î.e.n., cu scriere pictografică, descoperite la Tărtăria, în valea Mureșului.

● Cea mai veche localitate descoperită pe teritoriul țării noastre: Histria (așezare din sec. VII î.e.n.).

● Cel mai vechi turn: Turnul lui Sever de la Turnu Severin (sec. II).

● Cel mai vechi amfiteatru antic: amfiteatrul roman de la Sarmizegetusa (Ulpia Traiană) din sec. II.

● Cel mai vechi castel: Bran (din anul 1212).

● Cel mai vechi palat: Mogoșoaia (sec. XVII).

● Cea mai veche șosea: un fragment de șosea romană la Celei, lângă Corabia (sec. II).

● Cel dintâi pavaj în București: pe Calea Victoriei în 1824, pe timpul lui Grigore Ghica.

● Cea mai dreaptă șosea: Mizil — Buzău (34 km).

● Cel mai vechi pod de șosea existent: cel construit de Ștefan cel Mare peste apa Trotușului, la Borzești (sec. XV).

● Cel mai lung pod rutier: cel care trece peste Argeș la Ionești, în lungimea de 300 m.

● Cel mai lung pod: Cernavodă — 3 850 m.

● Cele mai multe tuneluri pe calea ferată: Bumbești-Livezeni pe 30 km — 38 de tuneluri.

● Cea mai lungă porțiune dreaptă de cale ferată: București — Fetești, 146 km.

● Cel mai „înalt” oraș: Predeal, 1 100 m. altitudine.

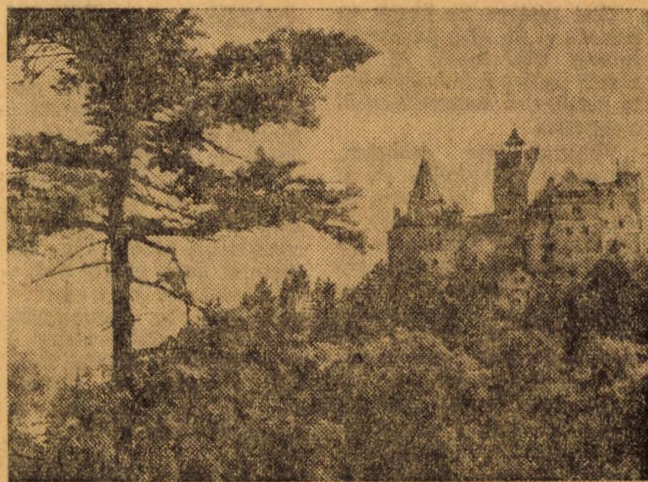
● Cea mai „înaltă” stațiune balneară: Harghita — 1 350 m. altitudine.

● Cea mai joasă stațiune balneară: Lacul sărat, 25 m. altitudine (exceptând litoralul).

● Cea mai înaltă cabană (altitudine) Omul — 2 504 m.

● Cele mai calde izvoare de apă minerală: Herculane — 55°C.

● Cele mai numeroase ape minerale: Olănești, 30 de izvoare.

● Cel mai înalt arbore: înalt de 62 m, diametrul 2,50 m. (la 1,50 m de la pământ); acestea sînt dimensiunile unui brad de pe valea pîrului Artașul, afluent al Buzăului, în apropiere de localitatea Fața Cheii; e cel mai înalt arbore din Europa.

● Cea mai „veche” plantă: „Nimphaea lotus I var thermalis” în incinta băilor „1 Mai” (Oradea), singura specie din flora erei terțiare care a supraviețuit în Europa pînă în zilele noastre.

● Cei mai bătrîni arbori: în pădurea Mocear (în apropiere de Reghin), peste 300 de arbori între 650 și 720 de ani.

● Cea mai „liniștită” mare: Marea Neagră — singura din lume fără marea.

● Cel mai lung curs de apă: Dunărea (1072 km) dintre apele care trec și prin alte țări, și Oltul (698,8 km) dintre apele care curg numai în țara noastră.

● Cel mai lung defileu: defileul Oltului (57 km).

● Cel mai mare lac natural: Razelm (394 km²). Împreună cu celelalte lacuri din complexul său (Golovița, Zmeica și Sinoe) totalizează 734 km².

● Cel mai înalt lac alpin: Tăul Custurii (2 270 m altitudine) din Munții Retezat.

● Cel mai adînc lac glacial: Zănoaga (29 m) din Munții Retezat.

● Cel mai înalt vîrf de munte: Moldoveanu (2 543 m) în Făgăraș.

● Cea mai înaltă cascadă: Bilea (50 m.) din Munții Făgăraș.

● Cea mai mare cantitate de ploaie: la Stîna de Vale (Munții Apuseni) 1364 mm pe metru pătrat, în medie, anual.

● Cea mai mică cantitate de ploaie: la Mangalia, în județul Constanța, 365 mm pe metru pătrat, în medie, anual.

● Cea mai lungă peșteră: Topolnița (podisul Mehedinți) 11.000 m.

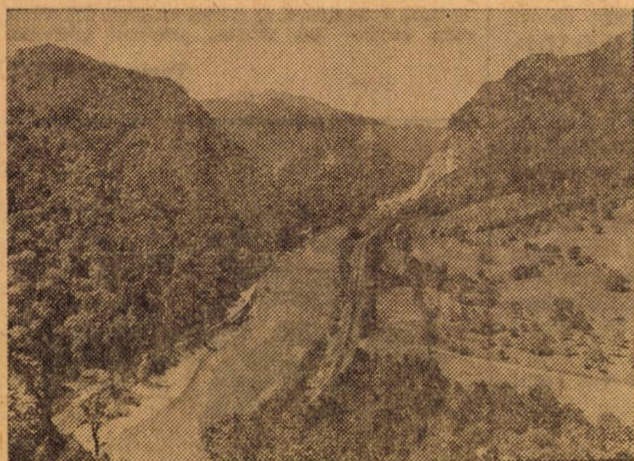
● Cea dintîi peșteră electrificată: Peștera Muierii (în apropiere de Novaci).

● Cel mai tînăr pămînt al țării: Delta Dunării (în continuă depunere a aluviunilor).

● Cel mai vechi pămînt al țării: Munții Măcinului.

● Cel mai mare animal care a trăit vreodată pe pămîntul țării noastre: Dinotherium (scheletul complet a fost descoperit în apropiere de Bîrlad și se află la muzeul „Gr. Antipa” din București).

● Cel mai rapid pește: păstrăvul; înoată cu 31 km pe oră (el face și cele mai mari salturi, de 0,600m; păstrăvița depune anual cea mai mare cantitate de icre raportată la greutatea corpului).

MICUL NOSTRU CABINET MEDICAL

● În caz de otrăviri, se provoacă vomă repetate, dîndu-se accidentatului să bea multă apă, pînă se face o bună spălătură gastrică. Apoi se neutralizează substanțele ingerate cu antidoturi:

— în otrăvirile prin acid nitric, clorhidric sau sulfuric se dă apă cu bicarbonat de sodiu 50 la mie.

— în otrăvirile cu potasiu, sodiu și amoniac se dă apă oțetată (oțet 1 parte, la 3—4 părți apă), limonadă cu sare de lămîie (10 ‰).

— în otrăvirile prin arsenic, mercur, cupru, plumb și sublimat se dă apă albuminoasă (6 albușuri de ou la 1 litru de apă).

— în otrăvirea prin beladonă, stricnină, morfină, se fac spălături cu soluție de tanin (3 ‰), fiertură de scoarță de stejar sau foi de nuc.

● În caz de asfixiere se face respirație artificială „gură la gură”. Se așează accidentatul culcat pe spate, iar cel ce face respirația se plasează în genunchi pe o latură a accidentatului. Cu o mîină se împinge apoi fruntea accidentatului, iar cu cealaltă, introdusă sub ceafă, ridică înainte, astfel încît capul bolnavului să fie dat pe spate, favorizîndu-se pătrunderea aerului în plămîni. Cel ce reanimă, suflă prelung în gura întredeschisă, în ritm de 12—16 ori pe minut, pînă la reluarea normală a respirației.

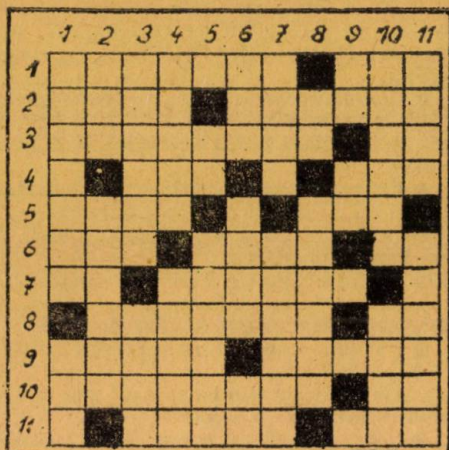
O ALERGARE DE CAI

Alergările de cai sînt cunoscute la noi încă din prima jumătate a secolului trecut. O consemnare certă o găsim în ziarul ALBINA ROMÂNEASCĂ, din mai 1847, prin anunțarea „întrecerilor între călăreți, la Copou”. Un alt ziar, ȚĂRANUL ROMÂN, ne informează că la 10 octombrie 1862 a fost „mare desfătare la Iași, prin alergarea de cai la care s-a dat și un premiu de 30 de galbeni, cîștigător fiind un țaran cu căciula în cap și mîncei largi la cămașă”. Se pare însă că prima cursă de cai organizată oficial a fost cea din toamna anului 1869 la Craiova, cu ocazia închiderii expoziției regionale agricole. Din ziarele locale, ca și din MONITORUL OFICIAL, aflăm amănunte interesante asupra acestei „curse de pomină” cum a fost denumită. Ca teren de alergare a fost izlazul orașului, la bariera Caracalului. Organizatorii au lăsat în dosarul expoziției un proces verbal din care aflăm toate amănuntele tehnice ale competiției. Elipsa terenului avea 869 de metri, iar axul cel mic 347 de metri. Linia internă a elipsei — 1931 de metri, iar cea externă 2 000 de metri. Pista, adică spațiul dintre elipse era lată de 20 de metri. Juriul alergărilor a fost format din nouă agricultori de seamă ai regiunii, între care se afla ca președinte, Ion Ionescu de la Brad, inspector general, delegat al ministerului agriculturii. S-au prezentat la start 54 de călăreți, toți țărani din satele districtelor: Dolj, Gorj, Romanțiși Craiova. Alergarea s-a desfășurat în grupe de cîte nouă călăreți, cu plecări la intervale de cîte trei minute. Cîștigătorii grupelor au primit cîte un premiu de 20 de lei. Distanța de 2 000 de metri fusese acoperită de alergători în timpul de 2 — 3 minute. „După dobîndirea premiilor — spune procesul verbal — alergătorii s-au odihnit o jumătate de oră și apoi a urmat cursa de iuteală și de tărie, adică alergarea de două ori a elipsei, la aceasta ieșind învingător țăranul George Marin, din Zănoaga, pe un cal bălan, de șapte ani”. Vijeliosul armăsar parcursese cei 4 000 de metri în cinci minute — record absolut pe țară la vremea aceea, și de pomină, că nu se mai auzise pînă atunci de-o asemenea iuteală”. Entuziasmate de succesul țăranului cîștigător „mai multe persoane au cotizat între ele și au strîns o sumă frumuseală, pe care i-au dat-o, separat de premiul juriului”.

Această memorabilă întrecere s-a ținut la 14 octombrie 1869.

I.M.

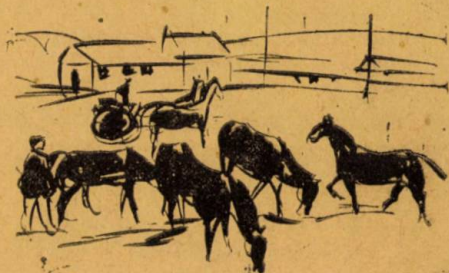
CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Sînteți invitații mei...

ORIZONTAL: 1) Snopi ad-hoc pentru furei miniatu-
rale. — Nerecomandabilă... Irigării viurilor. 2)
Are timpul măsurat — Pe aici poate trece plugul.
3) Noapte albă la... un an odată — Soare la
piramide. 4) Își dau întîlnire la miezul nopții —
A avea ceva cunoștințe. 5) Meniu la un ospăt
canin — La Berevoici 6) Cultură antică... — A trece cu
foles prin lucernă — Virt de eben: 7) Să nu sărîți
peste cal! — Atributul unor sugative „de calitate”.
8) Nu umblă decît cu vorbe bune — Vede! 9) La
mulți ani! Debut calendaristic al noului născut.
10) Jocuri de artificii... naturale — Sec! 11) Pe
un picior de plai — O măsură elastică.
VERTICAL: 1) Cu foarte multă... bătaie de cap —
Oraș și copac 2) Nu duce lipsă — Tremură
și la căldură. 3) Sarea din plăcinte — A te
trece friguri la căldură. 4) Dezlegnî-l cît ați
zice pește (pl.) — Scurt cîrcuit în ceasul al doilea.
5) Din plin! — Cunoscută interpretă de
muzică populară. 6) Și nici bălal — Oferă plăcute
surprize suplimentare — Alifie. 7) Bunăoară Păcală
sau Tindală — Orice, porcă ilare gros! 8) 1969—1970
(sing.) — Furnizori de materie primă pentru o băn-
tură rubinie. 9) Începutul simbolic. — La gura sobei!
10) Cele două cărări pe care foarte mulți se simt bine
— Dacă ar fi pădure, ar fi fără uscături. 11) Nuntă,
mare nuntă — Nea Tralan, prietenul urătorilor.

Toma MICHINICI

OMUL, FIINȚĂ CUNOSCUTĂ

Iată câteva date privitoare la greutatea, înălțimea, volumul și pulsul omului, considerate pe vîrste, și sex:

	Băieți	Fete
5 ani	22,50 kg	18,25 kg
6 "	24,50 "	19,50 "
7 "	25,75 "	21,75 "
8 "	27,25 "	23,50 "
9 "	29,50 "	25,25 "
10 "	31,25 "	28 "
11 "	33,25 "	31,25 "
12 "	35,75 "	35,50 "
13 "	38,75 "	40,25 "
14 "	41,75 "	44,50 "
15 "	46,75 "	48 "

Bărbați	Femei
1,56 metri = 55,25 kg	1,46 metri = 43,50 kg.
1,58 " = 57,75 "	1,48 " = 45,50 "
1,60 " = 60,25 "	1,50 " = 46,25 "
1,62 " = 62,50 "	1,52 " = 47,50 "
1,64 " = 63,75 "	1,54 " = 49,50 "
1,66 " = 65 "	1,56 " = 50,75 "
1,68 metri = 66 kg	1,58 metri = 52,25 kg
1,70 " = 67 "	1,60 " = 55,25 "
1,72 " = 69,50 "	1,62 " = 57,25 "
1,74 " = 72 kg	1,64 " = 59,75 "
1,76 " = 74,25 kg	1,66 " = 62,75 "
1,78 " = 76,75 kg	1,68 " = 63,75 "
1,80 " = 78,75 kg	1,70 " = 66,75 "
1,82 " = 80 "	1,72 " = 70,50 "
1,84 " = 81,50 "	1,74 " = 74,50 "

Înălțimea mijlocie a omului 1,72 m.
Volumul mijlociu al corpului omenesc 0,06³ m.
Greutatea mijlocie a corpului omenesc 75 kg.

Variația pulsului cu vîrsta:

0 — 1 an	în mijlociu 120—140
	pulsații pe minut.
5 ani	90 " " "
10 "	80 " " "
15 "	75 " " "
20 "	74 " " "
25 "	73 " " "
peste 30 de ani ..	72 " " "

Lungimea mijlocie a pasului 0,80 m.
Omule este așa dar o ființă cunoscută. Și totuși...

CUSĂTURI NAȚIONALE

ȘEFUL DE POST DE LA PODUL TURCULUI

Discuția cu plutonierul-major Alexandru Tihoe durează de mai bine de două ore. Omul acela, potrivit de statură, inteligent și ager, vorbește cu o competență de-a dreptul de învidiat despre munca lui și a celorlalți subofițeri de la postul pe care-l conduce.

Răsfoim registrul cu evidența cazurilor rezolvate, dosare, grafice etc. Totul este într-o ordine aproape desăvîrșită.

— Cîteva din aceste cauze ne-au dat multă bătaie de cap, ne mărturisese șeful de post.

Îi cerem să exemplifice. Ni se prezintă cazul infractorului recidivist V.B.: Fabrica de conserve din localitatea T... îl angajase ca achizitor și șef al centrului din Podul Turcului. Așa cum era și firesc, lucrătorii postului de miliție au început să se intereseze de gestionar, să-i verifice loialitatea. Astfel au aflat că B., executase o pedeapsă de 7 ani închisoare pentru delapidare și fals în acte publice. Subofițerii au cerut imediat fabricii de conserve ca B să fie scos din funcția de gestionar, întrucît acea antecedente penale. Peste cîteva zile, de la fabrică s-a primit răspuns prin care postul de miliție i se recomanda „să-și vadă de treburi” întrucît atît fabrica cît și șeful centrului nu sînt de pe raza județului Bacău. Atitudinea celor de la fabrică nu l-a speriat pe lucrătorii de miliție. Șeful centrului a fost luat în evidența suspiecilor și după puțin timp s-a primit o sesizare din care rețese că B. ar avea plusuri în gestiune, provenite, pe de o parte din înșelarea cetățenilor la cîntar, iar pe de altă parte din perisabilități. S-a cerut urgent revizie contabilă. Cu acest prilej s-a descoperit o cantitate de 500 kg caise în plus.

Gestionarul a contestat revizia contabilă prezentînd un borderou cu încă 700 kg caise. Verificînd datele trecute în borderou, lucrătorii de miliție au aflat că cetățenii înserisî acele nu vinduseră nici un fel de caise achizitorului. Borderourile au fost trimise, totodată la analiza tehnică. Semnăturile erau într-adevăr false. Puși în fața faptelor, cei de la fabrica de conserve n-au mai avut ce spune. Perseverența și hotărîrea lucrătorilor de miliție a pus capăt acestei infracțiuni încă de la început.

Întîlnindu-se într-o zi cu șeful de post, un cetățean l-a informat că se întoarce de la banca de credit a cooperativei.

— Și ce-ai făcut acolo, nene Toma?

— Apăi, să vedeți, m-am înseris și eu că am nevoie de niște bani și vreau să fac un împrumut. Numai că nu înțeleg de ce mi-a dat A, casierul băncii chitanța asta veche — a continuat cetățeanul...

Mergînd pe firul acestei sesizări, șeful de post a aflat că și alți cetățeni care de asemenea deveniseră membri ai cooperativei de credit, achitînd taxele legale, nu li s-au dat chitanțe sau li s-au dat chitanțe vechi. La cererea organului de miliție s-a efectuat o verificare amănunțită a gestiunii băncii de credit. Au fost astfel date la iveală o serie de nereguli săvîrșite de către casier. Numele de pe multe chitanțe nu corespundeau cu cele din cotoarele chitanțelor și din celelalte scripte. Bineînțeles că prin acest procedeu casierul sustrăsese însemnate sume de bani, fapt pentru care a fost trimis în instanță.

Nu putem încheia aceste rânduri fără a aminti cuvintele secretarului comitetului comunal de partid care, vorbind despre șeful de post, remarcă, pe lîngă celelalte aspecte pozitive, și contribuția adusă de plutonierul major Alexandru Tihoe în activitatea sa ca deputat comunal.

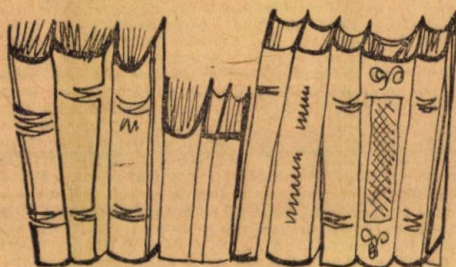
Lt. col. OCTAVIAN GOGA

DIFUZAREA CĂRȚII LA SATE

Puternicul avânt cultural care se manifestă astăzi în viața satului nostru contemporan, socialist, își găsește materializarea și în pătrunderea tot mai largă a cărții în masele oamenilor muncii de la sate, ale căror preocupări și profesii diferite impun însușirea continuă a cunoștințelor din cele mai variate domenii de activitate.

Alături de bibliotecile comunale și deocăzătoare existente la sate, a căror fond de carte este în continuă creștere și diversificare, la procesul de răspândire a cărții participă cu succes, în mod constant o vastă rețea de difuzare a cooperatelor de consum.

În prezent, producția editorială, care numără circa 3000 titluri anual, este pusă la dispoziția cititorilor de la sate prin peste 900 librării, 6.770 raioane și puncte de desfacere a cărții din cadrul magazinelor mixte și universale de la sate. Totodată, satele noastre sunt vizitate periodic de librării auto, care pătrund în cele mai îndepărtate localități rurale, oferind celor interesați literatura de care au nevoie.

În completarea acestei întinse rețele de difuzare a cărții, doritorii de carte de la sate, pot apela la serviciile a 15 secții locale „Cartea prin poștă”, precum și la librăria centrală „Cartea prin poștă” din București, unități care dispun de un bogat și variat fond de carte, și în evidența cărora au existat în 1969 peste 60.000 de cumpărători permanenți din mediul rural.

În anul 1970, volumul planificat al cărților ce urmează a fi difuzate prin unitățile cooperative de consum, se ridică la cea. 70 milioane de lei, realizări ce exprimă o creștere de peste 200 la sută, față de anul 1961.

Succinta enumerare a formelor prin care se asigură pătrunderea cărții în rândul populației sătești, permite cunoașterea cadrului material, pus la dispoziție de organizațiile cooperative de consum în sprijinul răspândirii cărții, oglindind în mod grăitor grija ce se acordă dezvoltării continue a vieții culturale în ansamblul edificării satului nostru socialist. Nu este lipsit de interes nici faptul că în lumea satelor sunt prefeate și în același timp repartizate toate genurile de literatură, de la cea politică și de informare până la lucrările de specialitate sau cele de artă.

Bibliotecile personale constituite în casele zecilor de mii de locuitori ai satelor noastre se îmbogățesc continuu cu titluri noi, conținând o diversitate tot mai cuprinzătoare de domenii a cunoștințelor. În anul 1969 au fost difuzate la sate 140 titluri de literatură politică în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare într-un tiraj de 1.300.000 exemplare. Pentru specialiștii din agricultură, cit și pentru ceilalți locuitori ai ogărelor au fost trimise la sate circa o sută de titluri de nivel superior, mediu și profesional, care dezbate cele mai noi și mai importante probleme ce stau în fața agriculturii noastre socialiste, în lumina ultimelor hotărâri de partid și de stat, privind creșterea continuă a producției agrozootehnice din țara noastră.

De mult interes se bucură în rândul cititorilor și lucrările cu caracter enciclopedic și de știință popularizată. Colecții ca „Orizonturi” și „Cunoș-

tințe folositoare” au eucerit un serios prestigiu în lumea satului, fiind tot mai frecvent solicitate de cititori.

Literatura beletristică cunoaște an de an o tot mai largă răspândire, aria sa de solicitare fiind continuu îmbogățită cu noi categorii de cititori de la sate, mai ales tineri. Din totalul numărului de titluri difuzate la sate în cursul anului 1969, cele de literatură beletristică română și străină dețin cea. 50 la sută, iar tirajul lor se ridică la peste șase milioane exemplare.

În afara lucrărilor necesare elevilor pentru continuă îmbogățire a cunoștințelor în cadrul procesului de învățământ și în rindul cărora colecțiile „Biblioteca școlară”, „Biblioteca pentru toți”, „Lyceum” au o largă răspândire, sunt mult solicitate de asemenea operele scriitorilor noștri clasici și contemporani, precum și lucrările reprezentative din literatura universală. Literatura destinată copiilor și în special cea bogat ilustrată se bucură de o caldă primire din partea micilor cititori, deosebit de exigenți în alegerea volumelor preferate.

Interesul intelectualilor de la sate pentru lucrările de nivel superior și de artă se concretizează prin difuzarea unui număr tot mai sporit de lucrări de acest gen editate în țara noastră.

Actiunea de difuzare a cărții la sate, prin caracteristicile sale a depășit de mult cadrul limitat al unei activități comerciale obișnuite, la procesul de răspândire al literaturii în păturile cele mai largi ale populației sătești aducându-și o largă contribuție toți factorii culturali locali, preocupăți de continuă înflorire spirituală și materială a satelor noastre.

Existența a peste 10.000 difuzori voluntari de carte confirmă din plin caracterul de masă ce-l îmbracă azi munca de difuzare a cărții.

Frecvența manifestărilor cu caracter de masă, ca „zilele”, „săptămânile” și „decadele” difuzării cărții, organizate periodic în comunele noastre, cit și tradiționala manifestare culturală anuală „Luna cărții la sate”, — confirmă existența unui interes crescând a milioanele de săteni în dobândirea de noi cunoștințe, în cuprinderea unei sfere tot mai largi din euceririle științei și culturii.

Indemnul „în casa fiecărui țăran o bibliotecă proprie”, exprimă astăzi în mod plastic perspectiva spre realizarea căreia își concentrează eforturile lucrătorii din cadrul unităților cooperative de consum din sectorul de difuzare a cărții la sate, reflectă eforturile conjugate ale tuturor factorilor culturali din mediul rural pentru a ridica pe culmi tot mai înalte nivelul de cultură al satului nostru socialist.

Ion IONESCU Director comercial la Univesalecoop.

Una dintre cele mai vechi însemnări referitoare la cunoscutul joc românesc Călușarii o aflăm în cartea *Kornis Ilona*, apărută la Pesta în anul 1850. În această carte, scriitorul maghiar Dozsa Daniel descrie, între altele, marea serbare dată la 10 octombrie 1599, pe Valea Cricăului, lângă Alba Iulia, în cinstea lui Mihai Viteazul. Iată ce ne spune scriitorul despre călușeri, cum îi numește el:

„La această serbare participau și oșteni de ai lui Mihai Vodă, călușeri, sub comanda voinicului boier din Muntenia, Baba Novac, care produsese următorul joc: într-un cerc mai larg erau așezate 12 stâlpipe vârful cărora se aflau table de un stîmjen pătrat. Pe fiecare se postase cîte un bărbat în costum de aceeași croială românească purtată și astăzi (adică în 1850-n.n.) de călușerii munteni, numai că din stofă mai fină. Dinlăuntrul stîlpilor se afla o pinză foarte tare, de la care se întindeau 12 sfori de mătase pînă în vârful stîlpilor, în mîinile celor 12 jucăuși postați pe stîlpi. În centrul cercu-

DE PE VALEA CRICĂULUI

lui de călușeri se posta vătăful, un muntean cu numele Floreanu, cel mai renumit călușer al ținutului. Dar și cei 12 de pe vârful stîlpilor erau toți vătăfi de călușeri. Sosind Domnul, la un semn al lui Floreanu cei o sută de călușeri din jurul stîlpilor porniră jocul, recitînd unul după altul strofe de poezii (chiuind). Jocul este surprinzător la prima vedere. Se află expresiunea unui templu antic în jocul acesta. La alt semn întinseră vătăfii de pe vârful stîlpilor, sforile, și ridicară pinza dimpreună și pe Floreanu, așa de sus

încît sub pinză jucau și ceilalți o sută de călușeri. Chiuiturile curgeau neconținut, încît se părea că un cor acoperea solo-aria unei filomele din înălțimi. Publicul răsplătea cu dese aplauze salturile surprinzătoare ale lui Floreanu. Dar mai mare surprindere fu atunci cînd îl aruncară pe Floreanu cu pinzătura în sus și acesta bătă de vreo zece ori din călcîie, strigînd „Trăiască Mihai Vodă“...

În fotografie: o echipă de călușari, formată din ostași români, în Bosnia, în anul 1909.

I. MUNTE

LISTA PREMIILOR LA CONCURSUL „CINE A COMPUS ACESTE ROMANȚE?“

Premiul 1 O bibliotecă-mobilier, în valoare de 3500 lei. Premiul este oferit de către FABRICA DE MOBILĂ — MILITARI;

Premiul 2 Un set de cărți în valoare de 1500 lei. Premiul este oferit de către EDITURA CERES;

Premiul 3 Un aparat de radio cu tranzistori (Albatros), în valoare de 1200 lei. Premiul este oferit de către ADMINISTRAȚIA DE STAT LOTO PRONOSPORT;

Premiul 4 Un cupon de stofă fină bărbătească, în valoare de 1060 lei. Premiul este oferit de ADMINISTRAȚIA DE STAT LOTO-PRONOSPORT;

Premiul 5 Un aparat de radio cu tranzistori (Electronica) în valoare de 750 lei. Premiul este oferit de către

ADMINISTRAȚIA DE STAT LOTO-PRONOSPORT;

Premiul 6 Un picup „Supraphon“, în valoare de 530 lei. Premiul este oferit de către ADMINISTRAȚIA DE STAT LOTO-PRONOSPORT;

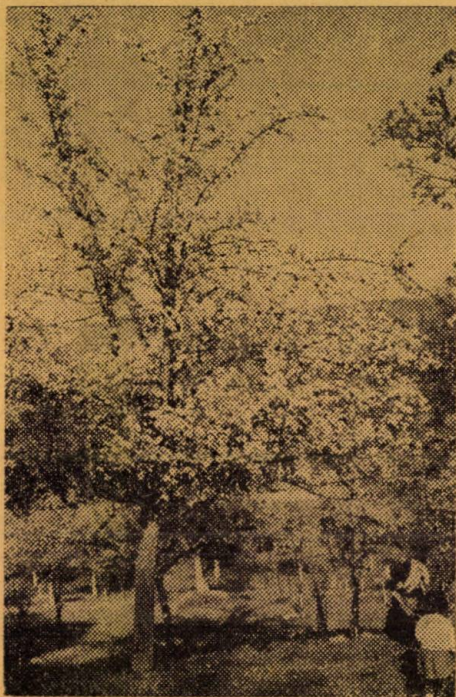
Premiul 7 Un ceas de mină în valoare de 360 lei. Premiul este oferit de către ALMANAHUL ZIARULUI „SATUL SOCIALIST“;

Premiul 8 Un set de 18 discuri în valoare de 232 lei. Premiul este oferit de către ELECTRECORD;

Premiul 9 O trusă (stilou și pix) în valoare de 150 lei. Premiul este oferit de către ALMANAHUL ZIARULUI „SATUL SOCIALIST“;

Mențiuni: 10 abonamente pe timp de un an la ziarul „SATUL SOCIALIST“.

BA DA! LA POMUL LĂUDAT POȚI MERGE CU SACUL!

Concepția că o livadă nu poate da rod bogat doi ani consecutiv este mai păgubitoare decât un dăunător, decât gerurile și brumele târzii. Alternanța an bun — an rău este într-adevăr o realitate, dar numai pentru livezile care nu sînt îngrijite corespunzător. O recoltă mare de fructe într-un an obosește și pomul și solul. Cînd nici recoltarea nu se face cum trebuie, ramurile suferă leziuni care slăbesc capacitatea de rodire. Nerodind un an, pomii și solul își refac potențialul. Omul poate să elimine această pauză prin fertilizări, lucrări ale solului, tăieri și alte operații. Așa procedăm noi la Bozioru pentru a determina pomii să rodească în fiecare an. Toate livezile unității, 294 de hectare din care 173 în producție, sînt tinere. Primele livezi, pe 121 de hectare, le-am plantat în 1961 pe terenuri improprii agriculturii. Plantarea am continuat-o în anii următori. Ceea ce merită să fie reținut e faptul că am plantat numai în teren amenajat antierozional. Alegerea terenului pentru fiecare specie și soi, lucrările de desfundare și pregătire a terenului, ca și plantarea propriu-zisă, toate au fost executate sub îndrumarea specialiștilor. Trebuie remarcată îndeosebi contribuția tovarășului Vasile Floca, inginer șef al cooperativei, care execută personal, an de an, în fața cooperativelor, primele tăieri de for-

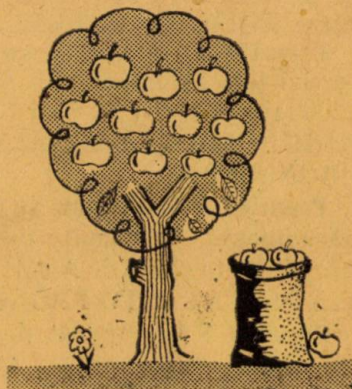
mare, fructificare, și orientare a coroanei, sau de regenerare. Astfel de demonstrații practice au loc și pentru stropiri și celelalte lucrări. La plantare am îngrășat masiv terenul cu superfosfat și azotat de amoniu. Apoi, indiferent de felul cu s-a prezentat livada, am aplicat iarna cîte 40—50 kg de gunoi de grajd bine fermentat la fiecare pom. Primăvara am administrat pe lîngă îngrășăminte azotoase și fosfatice și sare potasică. Terenurile plantate cu pomi în cooperativa noastră sînt foarte accidentate și lucrările nu pot fi mecanizate. Aceasta nu ne împiedică să săpăm în livadă de trei ori pe an, menținînd fără buruieni terasele individuale.

Recoltarea fructelor este o operație care dacă nu ridică dificultăți tehnice în afară de stabilirea corectă a momentului culesului, pune în schimb destule probleme organizatorice. Prin mobilizarea la lucru a tuturor cooperativelor totdeauna am izbutit să încheiem recoltarea fructelor la timp. Și — lucru și mai important — am efectuat și o sortare corespunzătoare, aceasta permițîndu-ne să le valorificăm pe calități. Pentru cele 1 400 de tone de fructe livrate statului am încasat în 1969 peste 1,5 milioane de lei, sumă ce reprezintă cu puțin sub 50 la sută din veniturile unității.

Veniturile mari pe care ni le aduce pomicultura ne determină să extindem considerabil suprafața plantată. Concomitent vom executa și alte investiții între care se numără construcția unui bazin de păstrare a fructelor cu o capacitate de 240 de tone, a unui siloz pentru conservarea merelor. Întreprindem toate acțiuni cu convingerea că cele opt tone de fructe la hectar obținute anul trecut nu reprezintă decât o etapă în drumul spre recolte și mai mari.

Gheorghe CONSTANTIN

președintele cooperativei agricole de producție Bozioru, județul Buzău.

ALIMENTELE ȘI ORGANISMUL UMAN

Pentru ca organismul uman să se dezvolte în bune condițiuni trebuie să i se asigure hrana corespunzătoare. Aceasta nu este însă posibil fără cunoașterea valorii biologice a alimentelor și a substanțelor ce le conțin, a calității și formei sub care ele se prezintă și pot fi asimilate de organismul omenesc.

După cum se știe, valoarea alimentelor este determinată de prezența în conținutul acestora a unor substanțe, cu proprietăți și însușiri bine definite necesare regenerării celulelor și formării ori refacerii unor țesuturi ca de exemplu în cazul protidelor, producerii energiei necesare organismului uman, sau în cazul lipidelor (grăsimilor) și glucidelor (zaharurilor). Prin ardere, unele substanțe ce compun alimentele degajă ener-

gia necesară proceselor vitale ce se desfășoară în corpul omenesc. Alte substanțe, de exemplu enzimele, vitaminele, hormonii, precum și unele substanțe minerale, participă atât la procesele chimice ce se produc în organism, cât și la asimilarea elementelor necesare creșterii și dezvoltării. Pentru a putea utiliza substanțele din alimente, organismul uman le descompune în compuși mai simpli: de exemplu grăsimile în glicerină și acizi grași, proteinele în aminoacizi, zaharurile în hexoze. Satisfacerea nevoilor de hrană are loc pe calea consumului alimentelor de origine vegetală, animală și minerală. Cu toată diversitatea și proporția diferă a substanțelor din conținutul alimentelor, între acestea se constată o foarte strînsă înrudire. Unele alimente cum sînt sarea și zahărul sînt compuse dintr-o singură substanță, altele din mai multe.

Principalele componente ce se întîlnesc în cele mai multe alimente sînt: apa, substanțele minerale, glucidele și substanțele azotate. Redăm mai jos unele produse alimentare mai frecvent utilizate în procesul alimentar, cu indicarea procentului de substanțe principale ce conțin:

	Apă	Substanțe minerale (sub formă de cenușă)	Glucide (zaharuri)	Lipide (grăsimi)	Proteine	Vitamine conținut:
						++++ = f. bogat +++ = bogat ++ = mijlociu + = puțin
Grîu	14,0	1,7	68,7	1,8	13,8	B ₁ B ₂ ++ +
Porumb	14,0	1,3	70,1	4,6	10,0	A B ₁ B ₂ + + +
Fasole	14,0	2,4	58,5	2,4	22,9	A B ₁ B ₂ E ++ + + +
Mazăre	14,0	2,4	57,7	2,1	23,2	A B ₁ B ₂ + + + +
Cartofi	76,4	1,0	20,6	—	2,0	A B ₁ C ++ + +
Mere	87,0	0,4	12,1	—	0,5	A B ₁ B ₂ C + + + + +
Carne slabă	74,2	1,1	—	3,8	20,9	A B ₁ B ₂ + + + +
Iere	51,8	5,3	—	16,2	26,7	A B ₁ D E ++ + + + +
Ouă	74,0	1,0	0,5	12,0	12,5	A B ₁ B ₂ ++++ + + + +
Lapte	87,4	0,7	4,5	3,7	3,4	D E ++ + + +
Orz	15,0	2,5	67,0	2,1	9,5	A B ₁ B ₂ E + + + + +

În compoziția unor alimente pe lângă substanțele menționate se află și alte substanțe ca pigmenți, acizi, substanțe tenante, uleiuri eterice, alcaloizi, enzime, vitamine, hormoni.

Avînd astfel de substanțe alimentele respective posedă și alte însușiri și proprietăți gustative, aromatice etc. ce influențează favorabil procesul de alimentație. Hrana ce conține substanțele necesare întreținerii, atunci cînd este bine preparată, gustoasă, cu

miros plăcut și igienic prezentată favorizează o bună sau foarte bună asimilare.

Deși asimilarea și dezasimilarea hranei de către organism (procesul fiind cunoscut și sub numele de metabolism) include schimbul celor mai diferite substanțe: a apei, a mineralelor, vitaminelor, zaharurilor, grăsimilor etc. procesul de alimentare formează un tot unitar.

Maria PĂUNET asistent univ.

Un rapsod popular: ROZALIA CERNEA

Pînă de curînd predomina ideea că poezia populară este anonimă. Cercetările recente au dovedit însă că fiecare poezie populară este un act de creație individuală.

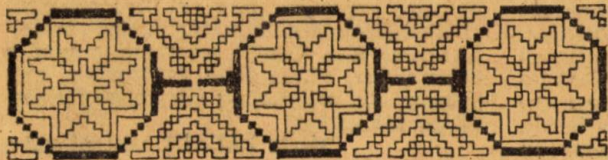
Nume ca Savu Moga, Simion Poenaru, Picu Pătruș, Dionisie Juga, Nicolae Cernat, Stelian Ogrzeanu etc., neîntrecuți creatori în arta populară ca Petre Crețu Solcanul, Mărcea Giuca, Constantin Cojocaru, Petrea Bucătaru, Ion Hanzu, Anița Pleș, Elisabeta Timpău, Ilona Sinziana, Ileana Ardeleanu și în cazul nostru, Rozalia Cernea s-au ridicat cu mult deasupra mediei obișnuite, dînd la iveală opere care, prin frumusețea și bogăția lor tematică, îi scot din anonimat și îi așează fără ezitare alături de marile figuri creatoare și cîntăreți populari din literatura universală.

Născută la 5 decembrie 1895 în satul Paloș din apropiere de Rupea, județul Brașov, mediu deosebit de bogat în materie folclorică Rozalia Cernea a cunoscut și creat, în metrica tradițională, numeroase poezii populare. Din tinerețe și chiar pînă la o vîrstă înaintată, a fost o excelentă dansatoare și talentată interpretă a diverselor roluri din piesele lui V. Alecsandri: „Cinel-Cinel” și „Florin și Florica”, iar în 1937 a participat, ca dansatoare, la spectacolul popular intitulat „Nunta de la Paloș”, organizat la București de fratele ei Gheorghe Cernea și care s-a bucurat de un deosebit succes din partea spectatorilor bucureșteni.

Meseșugul de a crea versuri populare pline de farmec și viață, și l-a însușit, după propria-i mărturisire, de la consăteni și mai cu seamă de la mama sa „Măriuța” o femeie harnică și o deosebit de talentată cîntăreață și poetă populară. Cunoscută de consăteni ca „poetă și cîntăreață a satului”, Rozalia Cernea scrie, recită și cîntă doine și române.

Cîntecele sale sînt o adevărată biografie stihuită liric în care poeta își depănă firul vieții tras din caierul vieții, uneori zbuciumată și plină de griji, alteori încordată de muncă, dar luminată de voce bună.

Dumitru LAZĂR

ÎNVIĞĂTORII CELOR DOI POLI AI PĂMÎNTULUI

Polul Nord a fost descoperit la 6 aprilie 1909, de către o expediție americană condusă de Robert E. Peary. Acest temerar nu era la prima lui tentativă de a realiza marea eucerire. Mai încercase în 1886, 1898 și 1902 dar, nu reușise să ajungă decît pînă la o distanță de 343 de mîle de țînta finală.

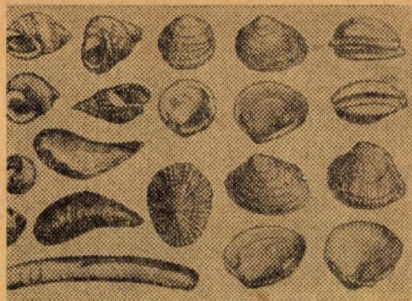
Polul Sud a fost descoperit doi ani mai tîrziu, la 14 decembrie 1911, de către norvegianul Roald Amundsen. Înainte de a realiza această performanță, Amundsen încercase eucerirea Polului Nord, dar fără succes. Experiența căpătută l-a dat însă dreptul să fie sigur pe sine, afirmînd, la 6 iunie 1910, cînd a plecat din fiordul Christiania spre Antartecia: „Vom fi înapoi, de la Polul Sud, pe care-l vom euceri, în cel mult opt luni”. S-a ținut de cuvînt, întorcîndu-se în patrie cu două săptămîni mai devreme, după ce înscrisesse în analele explorărilor globului pămîntesc una dintre cele mai fascinante epopei.

În fotografie cei doi înviğători — stînga, Peary; dreapta, Amundsen — a recepție, dată în onoarea lor.

CEA MAI MARE DIN LUME

La hidrocentrăla Krasnoiarsk de pe fluviul Enisei a intrat în funcțiune ultimul agregat de 500 000 kilowați. O dată cu aceasta, hidrocentrăla a atîns capacitatea sa proiectată de 5 milioane kilowați, devenind cea mai mare din lume. În plus, specialiștii apreciază că noua mare, formată în urma zăgăzurii fluviului Enisei, poate asigura funcționarea a înec două turbine cu o capacitate de un milion kilowați. Se prevede că ele vor fi instalate în anul 1971.

CIUPERCI ȘI SCOICI

Cercetătorii au identificat și analizat pînă în prezent aproape 120 000 specii diferite de ciuperci. 70 000 dintre acestea sînt vizibile cu ochiul liber, iar restul sînt microscopice. Ciupercile populează pămîntul, apa și aerul, multe dintre ele fiind cauza unor boli grave ale omului, animalelor, și plantelor. Dar sînt și ciuperci fără de care sănătatea omului n-ar mai putea fi asigurată în bune condiții. Este vorba de ciupercile care stau la baza fabricării antibioticelor — aceste miraculoase medicamente din zilele noastre.

Scoicile sînt răspîndite pe tot globul în 45 000 de specii. Cele mai multe dintre ele n-au valoare, găsindu-se în cantități nelimitate, pretutindeni. Unele specii rare au ajuns însă la mare căutare, vinzîndu-se, pentru colecționari, cu prețuri care întrec pe cele ale automobilelor de lux. În secolul trecut o specie de scoică era folosită în Africa drept monedă. Cu 50 000 de astfel de scoici, se cumpăra un sclav.

ACUM O SUTĂ DE ANI?

Fotografia aceasta reprezintă o scenă demnă de trecut îndepărtat al agriculturii: un plug de lemn, la care s-au înghimățat două femei, pentru ea să-și are ogorul sărac. Pînă la apariția uneltelor moderne de lucru, numai în felul acesta s-a putut ara pămîntul, pretutindeni unde o pereche de boi, sau un cal constituia un mare lux pentru familiile nevoiașe. Ar trebui să credem că în epoca noastră asemenea practici sînt cu totul dispărute, dar documentul fotografie alăturat — care a fost publicat recent de mari reviste străine — ne dovedește contrariul. Cei trei năpăstuiți ce se trudesc să scurme pămîntul cu arhaica unealtă, folosind slabele lor puteri, sînt locuitori din pășunile muntoase ale țării sud-americane Peru.

„EXPO-70”

- 330 ha de construcții: 2, 3 miliarde dolari.
- 77 țări participante. ● 2 000 de ghizi.
- Trotuare rulante pentru 9 000 de pietoni pe oră.
- Cele mai originale și îndrăznețe pavilioane.
- Deviza expoziției mondiale de la Osaka: „Progres și armonie pentru omenire”.

Cel mai important și prestigios eveniment expozițional pe plan internațional al anului 1970 — a fost — fără îndoială „EXPO-70”, prima expoziție mondială organizată în Japonia. La 10 km de Osaka, al doilea oraș japonez ca mărime după Tokio, pe o suprafață de 330 hectare, arhitecții și constructorii au imaginat și construit, în locul unei păduri de bambus care domina acel teren, cel mai fantastic și îndrăzneț peisaj expozițional făurit pînă acum de om. La expoziția mondială de la Osaka, cea mai mare din istoria acestor manifestări internaționale de prestigiu, participă 77 de țări (față de 62 țări cite participaseră la Expoziția de la Montreal). Iată acum alte cifre privitoare la amploarea expoziției de la Osaka: ea cuprinde 115 pavilioane, cu un personal de peste 10 mii muncitori de întreținere, 25 000 de funcționari și 2 000 de poligloți servind în calitate de ghizi. Complexul expozițional a costat fantastica sumă de 2,3 miliarde dolari. Pentru a ușura transportul celor 50 000 de vizitatori zilnic, s-au extins rețelele metroului, s-au construit 25 de noi șosele, s-a reamenajat portul Osaka și s-a construit un nou și mare aeroport internațional. În incinta uriașei expoziții vizitatorii pot cerceta exponatele și pavilioanele fără a face măcar un singur pas, deoarece organizatorii au construit trotuare rulante cu o capacitate de 9 000 de oameni pe oră. De asemenea, marile porți de acces în expoziție sînt legate între ele cu un tren aerian (monorail) capabil să transporte 13 000 călători pe oră.

Expo '70 a adoptat ca deviză „Progres și armonie pentru omenire”. Cele mai impunătoare și originale pavilioane sînt: al Coastei de Fildeș, construit în forma unor... colți de elefant; al Uniunii Sovietice, construit în forma unui drapel roșu cu falduri, extraordinară îmbinare între arhitectură și sculptură; cel al Elveției, construit în forma unui copac de cristal; al Franței, în forma a patru uriașe bule transparente; al Japoniei — în sfîrșit — construit sub forma unei... farfurii zburătoare.

O senzație a expoziției o constituie prezența faimoasei statui de aur a regelui Tutankamon de la Muzeul de antichități din Egipt, statuia împăratului Traian adusă de la Muzeul național din Napoli, tabloul Cleopatrei de Rubens și „Cei trei muzicieni” de Pablo Picasso.

Cele 7 piețe din incinta expoziției, fiecare purtînd numele unei zile din săptămînă, extraordinare lacuri artificiale cu fantastice jocuri de apă și lumini, cei 2,3 milioane de pomi și arbuști plantați în interiorul acestui excepțional peisaj de cutezanță tehnică și de vis, toate contribuie la impresia de măreție și forță a gândirii umane creatoare, slujind într-un mod convingător expresia ce se degajă din înseși deviza expoziției: „Progres și armonie pentru omenire”.

Dezvoltarea pe care a luat-o creșterea porcilor în cooperativa noastră este ilustrată de următoarele cifre: 3 285 de animale îngrășate la 102 kg fiecare, 333 tone de carne livrate statului, 2 800 000 de lei venituri bănești. Acești indicatori ne-au adus, lucru știut, primul loc pe țară.

UN IZVOR DE MARI VENITURI

Ca să explicăm rezultatele dobândite trebuie să începem cu preocuparea noastră pentru îngrijirea mătcii și a prăsilei. Toți grăsunii pe care i-am pus la îngrășat au provenit din prăsilă proprie. Reducând de la opt la șapte săptămâni perioada de alăptare a purceilor am grăbit monta cu circa 10—12 zile, fapt ce a permis să înregistrăm în medie 2,2 fătări pe an de la o scroafă.

Furajarea purceilor începe la opt — nouă zile de la fătare, iar după întărcare li se administrează timp de două săptămâni aceleași furaje pe care le-au primit ca supliment în ultima parte a alăptării. Rația zilnică li se administrează în trei-patru tainuri, la ore fixe. La întărcare, purceii cîntăresc 14—15 kg.

Un accent deosebit punem, se înțelege, pe buna furajare și îngrijire a animalelor introduse la îngrășat. Sporul mediu zilnic de creștere în greutate, obținut anul trecut, s-a cifrat la o jumătate de kilogram, fiind superior celui

planificat cu peste 80 de grame. Cît privește consumul, acesta a fost de aproximativ 4 unități nutritive la kilogramul de carne.

Sporul de creștere în greutate pe care îl obținem arată că practicăm ceea ce se numește îngrășare rapidă. Porcii ajung la greutatea de livrare la circa șapte luni de la fătare.

Îngrășarea rapidă oferă și alte avantaje. Iată unul pe care îl sesizează îndeosebi beneficiarul: randamentul la tăiere este de 75 la sută. Aceasta înseamnă că la 100 kg în viu se obțin 75 kg de carne utilă.

Întrucît cantitatea de furaje pe care o primește un porc variază, putînd fi — în raport de greutatea corporală a animalului și de sporul de creștere pe care îl urmărim de 1,5 și de 2 kg zilnic sau chiar mai mare, este dificil să transcriem aici rațiile pe care le urmărim. Considerăm că este mai util să arătăm criteriul de formare a lor. Iată, bunăoară, unul din amestecurile folosite cu care am realizat, într-o perioadă și la o anumită categorie de porci, aproape 600 de grame spor mediu zilnic. Amestecul a constat din 60 la sută porumb, 20 la sută orz, 5 la sută șroturi de floarea-soarelui, 5 la sută făină de lucernă, pînă la 10 la sută furaje de origine animală. Acest amestec asigură la kilogramul de nutreț 1,07

U.N. și 110—115 g de albumină digestibilă. Noi mai introducem în rații vitamine, microelemente și antibiotice cînd este absolut necesar.

Cum administrăm hrana? Animalele din prima categorie primesc iarna furajele sub formă de pastă. Celorlalte, hrana li se administrează sub formă mixtă. Vara, toți porcii puși la îngrășat primesc furaje uscate și masă verde la discreție. Tot la discreție se asigură și apa potabilă, consumată în cantități mari în special de acele categorii cărora li se administrează buruieni uscate.

Stimulați de rezultatele economice constant bune pe care le-a adus cooperativei creșterea porcilor, consiliul de conducere a luat o seamă de măsuri pentru dezvoltarea sectorului. Au fost date în funcțiune o bucătărie furajeră și o hală modernă pentru 600 de scroafe. În curînd vom începe ridicarea unei noi hale de îngrășare pentru 600 de porci.

Analizînd condițiile create, am ajuns la concluzia că putem depăși angajamentul inițial de a livra peste prevederi 15 tone de carne. Anul acesta îngrășarea și livrarea porcilor ne va aduce un venit de peste 3 milioane de lei și, probabil, un nou prim loc pe țară.

Viorel UIBARU

Erou al Muncii Socialiste, președintele cooperativei agricole Lenaueim, județul Timiș

VREȚI SĂ TRĂIȚI 100 DE ANI?

Folosită din cele mai vechi timpuri, mierea este un produs alimentar apreciat de toată lumea. Ea provine din prelucrarea de către albine a nectarului produs de diferite flori. Pentru a culege un kilogram de miere, albinele trebuie să cerceteze aproximativ zece milioane de flori și să facă un drum de peste trei mii de kilometri.

Mierea conține aproape 60 de substanțe de mare valoare nutritivă și absolut necesare organismului. Opt din cele mai importante vitamine se află în miere. Un kg de miere produce 4100 calorii. În comparație cu alte alimente, un kg de miere are o valoare calorică egală cu 50 de ouă, 5 675 g de lapte, 1 680 g carne de vacă, sau cu 40 de portocale.

Din timpurile cele mai vechi poporul a observat că alimentele pregătite cu miere nu se strică. Turtele făcute cu miere sînt prețuite nu numai pentru gustul lor plăcut, ci și pentru că se păstrează timp îndelungat.

Cei mai vestiți medici din lume au recunoscut de mult că mierea este unul din darurile cele mai scumpe ale naturii, care trebuie prețuit atît pentru valoarea nutritivă cît și pentru ușurința cu care organismul o poate asimila. S-a constatat că mierea are proprietăți antibiotice, bactericide și bacteriostatice, calmante și stimulante pentru refacerea țesuturilor distruse.

Mierea s-a dovedit a fi bună și în unele boli interne. Ulcerul gastric, în unele cazuri, se vindecă prin o cură de miere. Nu degeaba proverbul spune că mierea este cel mai bun prieten al stomacului. Într-o mare clinică universitară au fost tratați 600 de bolnavi de ulcer gastric. Ei au fost împărțiți în două loturi egale. La unul s-au folosit tratamentele medicamentose obișnuite, la al doilea lot s-a dat miere. Din primul lot s-au vindecat de ulcer 61 la sută și la 18 la sută durerile au dispărut. Din cei tratați cu miere s-au vindecat 82 la sută. La primul lot, la controlul radiosopic s-a constatat cicatrizarea ulcerului la 20 la sută, din bolnavi, la cei tratați cu miere la 60 la sută. Între altele, cei tratați cu miere s-au vindecat într-un timp mai scurt.

Folosirea mierii în bolile de inimă, în hipertensiune arterială, în tuberculoza pulmonară duce la ameliorarea stării generale, creșterea greutateii și la scăderea tusei. În bolile de nas, gît și urechi mierea se folosește în inhalații cu rezultate frumoase. În scrierile medicilor antici mierea este numită „elixir al tinereții”. Genialul medic al antichității, Hipocrat, a folosit cu succes mierea în multe boli și recomanda și elevilor săi mierea. El a trăit 107 ani. Anacreonte care a trăit 115 ani și Democrit 109 ani, atributeau longevitatea lor consumului de miere. Medicii de azi socot mierea drept unul din alimentele cele mai potrivite pentru a ajunge centenar.

Dr. I. BORDEIANU

CIFRE ÎNCRUCIȘATE

Aranjați cifrele din aceste 64 de căsuțe așa fel încît la adunare să vă dea, pe fiecare rînd, pe orizontală și pe verticală, totalul 260, iar rîndurile din caroul din mijloc, să vă dea, de asemenea pe orizontală și pe verticală, totalul 130. Cifra 1 rămîne, obligatoriu, la locul ei.

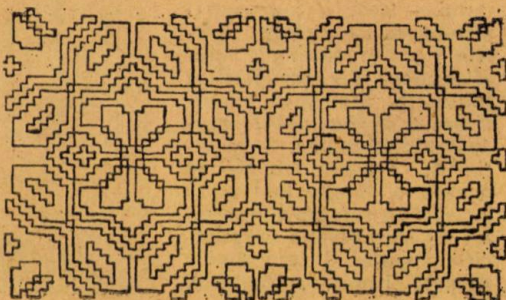
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64

PUNCTELE DOMINOUUI

Puneți în căsuțele libere, plesile de domino necesare pentru ca punctele lor, adunate, fie orizontal, fie vertical, să dea, la fiecare coloană, totalul 26. Plesile din desen, cu punctele respective, ca și cele negre, rămîn, obligatoriu, la locurile lor.

					••				
					•••				
•									•••
••									•
					••				
					••				

CUSĂTURI NAȚIONALE

DE LA SAT LA ORAȘ, PRIN INTERMEDIUL COOPERĂȚIEI DE CONSUM

Cooperăția de consum din țara noastră îndeplinește un important rol economic, social și cultural-educativ în viața țărănimii cooperatiste și a satelor în genere. Ea contribuie la dezvoltarea schimbului de mărfuri dintre sat și oraș, la întărirea alianței muncitorești-țărănești, la creșterea continuă a nivelului de trai material și cultural al populației. În acest context se înscrie activitatea cooperăției de consum pe linia achizițiilor de produse agricole, formă principală de formare a fondului central al statului la atari produse. Cooperativele de consum cumpără de la cooperativele agricole de producție, de la membrii acestora precum și de la producătorii individuali, la prețuri avantajoase, pentru fondul central al statului, diverse produse agro-alimentare ca: plante medicinale și pene unde sîntem achizitori unici, ouă, păsări, miere etc. Produsele achiziționate se livrează în stare naturală sau prelucrată, organizațiilor comerciale din țară, iar o parte sînt dirijate la export.

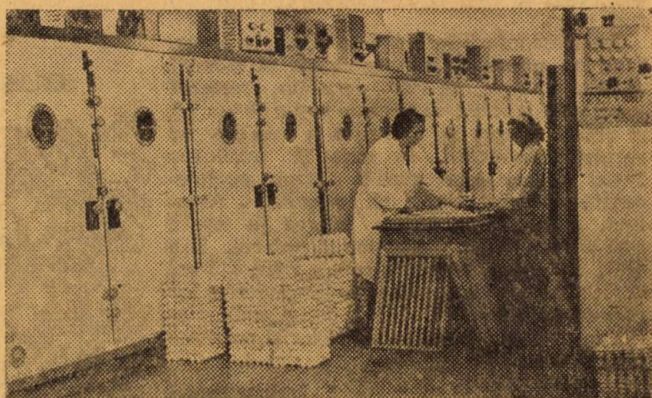
La cel de-al V-lea Congres al cooperăției de consum din țara noastră, ținut în aprilie anul acesta, tovarășul Nicolae Ceaușescu a evidențiat importanța acestei laturi primordiale a activității cooperăției de consum. „În centrul preocupărilor conducerilor uniunilor județene și ale fiecărei cooperative — a subliniat secretarul general al partidului — trebuie să stea achiziționarea în cantități sporite a produselor agro-alimentare ale gospodăriilor țărănești, mai buna valorificare a surplusului de produse ale țăranilor. Cooperăția de consum trebuie să acorde o atenție mai mare punerii în valoare a resurselor de care dispun gospodăriile populației din zonele de deal și munte. Stimulînd

aceste gospodării în creșterea animalelor, dezvoltarea pomiculturii și prelucrarea produselor, cooperăția contribuie la atragerea în circuitul economic a noi mărfuri, la satisfacerea mai bună a cererilor populației și, totodată, la creșterea veniturilor producătorilor.”

Prin eforturi perseverente și susținute, cooperăția de consum se achită de această sarcină deosebit de importantă, contribuind din plin la formarea fondului de stat, pe calea contractării și achiziționării unei părți cît mai mari din surplusul de produse agricole. Ca urmare a procesului continuu de dezvoltare și modernizare a agriculturii cooperatiste și sporirii pe această cale a producției agricole, a ridicării conștiinței patriotice a țăranilor cooperatori, valoarea produselor agro-alimentare achiziționate de către cooperăția de consum a crescut de la 440 milioane de lei în 1966, la aproape un miliard de lei în 1969. Rezultate din cele mai bune au fost dobîndite și în primele cinci luni ale acestui an. În această perioadă, planul pe țară la achiziții a fost depășit cu patru procente, respectiv 12 milioane de lei. Valoarea mărfurilor achiziționate în acest interval de timp, este cu 35 la sută mai mare decît în

perioada similară a anului trecut. Uniunile județene care au concurat cel mai mult la dobîndirea acestui frumos succes sînt Botoșani, Vaslui, Iași, Ialomița, Neamț și Timiș, ale căror depășiri de plan ating între 20 și 50 de procente. Față de primele cinci luni ale anului trecut, au fost achiziționate cu 47 milioane ouă mai mult, de 2,2 ori mai multă carne de pasăre, de 2,6 ori mai multă carne de ovine etc. În afara planului, au mai fost achiziționate în acest răstimp, 1200 tone carne de porc, 2620 tone cartofi, importante cantități de mere, porumb, grâu, fasole etc. Pe primele cinci luni de zile planul de export la produsele agro-alimentare achiziționate a fost depășit cu 4,7 procente. Planul producției de prelucrare industrială a produselor achiziționate a fost depășit cu aproape 30 de procente, sporind considerabil cantitățile livrate la uleiuri eterice, melanj de ouă, sirop de măceș, ceaiuri medicinale și altele.

Pentru stimularea interesului producătorilor în creșterea păsărilor, iepurilor, cultivarea plantelor medicinale etc., organizațiile cooperăției de consum le-au acordat un sprijin sistematic, acesta constînd în avansuri bănești, în livrarea puilor de o zi produși în incubatoare

proprii, a iepurilor matcă, a unor semințe selecționate, răsaduri, furaje concentrate și altele. A fost acordată, de asemenea, o atenție asistență tehnică unui mare număr de cooperative agricole de producție și de gospodării țărănești în cultivarea plantelor medicinale, creșterea iepurilor de casă etc.

În perioada anilor 1971—1975 volumul produselor agro-alimentare va spori în mod considerabil. Se preconizează astfel ca în 1975 achizițiile să atingă la ouă 630 milioane bucăți, cu 60 la sută mai mult decât în 1970; la păsări, 9100 tone, cu 80 la sută mai mult, iar la plante medicinale 25.000 tone față de 16.600 tone în 1970. În acest scop se vor extinde relațiile cu cooperativele agricole de producție, cu membrii acestor unități cooperatiste agricole, sporind totodată achizițiile la ovine, lapte, miere și la alte produse.

Pentru a da viață în cele mai bune condiții acestor sarcini de mare răspundere, au fost stabilite o serie de măsuri eficiente. Astfel, vom pune un accent deosebit pe valorificarea superioară a plantelor medicinale prin reducerea treptată a exporturilor sub formă brută, ca materii prime, și prin creșterea volumului de substanțe extrase din aceste plante. În zonele de deal și de munte necooperativizate, cooperativele de consum vor sprijini pe producători în creșterea animalelor, dezvoltarea pomiculturii și prelucrarea produselor, contribuind la valorificarea unor resurse locale specifice acestor zone și la creșterea veniturilor producătorilor, îmbinându-se astfel activitatea de producție și prelucrare cu cea de aprovizionare și desfacere pentru populație.

Exportul de produse agro-alimentare pe care-l vom efectua, va crește în 1975 cu

aproape 70 la sută față de 1970. Vom acorda totodată mai multă atenție calității produselor, corespunzător exigențelor mereu crescînde ale beneficiarilor interni și externi. Pentru mai buna organizare și desfășurare a exportului va fi acordată o atenție deosebită prospectării piețelor externe, stabilirii unor legături permanente cu partenerii de peste hotare, valorificării cât mai eficiente a produselor.

Pentru realizarea sarcinilor sporite privind achizițiile de ouă și păsări, cooperativa de consum va sprijini gospodăriile populației prin livrarea unor cantități mai mari de pui de-o zi din rase de mare productivitate la ouă și carne, folosind în acest scop întreaga capacitate a incubatoarelor de care dispunem. Centrala noastră de contractări și achiziții va sprijini direct cerințele județene și cooperativele de consum care au condiții pentru extinderea metodei îndopării și jumurilor pe viu a găștelor în vederea creșterii cantităților de carne, ficat și penă de calitate superioară pentru export. În vederea creșterii cantităților achiziționate de ovine și lapte, cooperativa de consum va extinde, îndeosebi în zonele necooperativizate, forma de organizare eficientă a stînilor cooperatiste.

În toate județele care au condiții corespunzătoare și o cît de mică experiență, cooperativa de consum va organiza crescătoria proprii de iepuri de casă în scopul asigurării unei baze certe și constante de aprovizionare a gospodăriilor populației cu reproducători de calitate superioară. Pentru creșterea cantităților de miere de albine vom sprijini în mod nemijlocit amplificarea pe scară largă a stupăritului pastoral. În acest scop, centrala de contractări și achiziții pe care o conduc, va identifica bazinele florale

și, în funcție de necesități, va îndruma producătorii în deplasarea stupinelor.

Organele tehnice ale Centralei noastre, precum și cele ale întreprinderilor de plante medicinale, împreună cu specialiștii institutelor de cercetare vor depista noi bazine de plante medicinale și aromatice din flora spontană. Se vor folosi cu mai multă pricepere pirghiile de cointerensare în vederea organizării recoltării și colectării la timp a acestora, antrenînd un număr cît mai mare de culegători din rîndul membrilor cooperatori și în mod deosebit a tineretului, urmărindu-se obținerea unor cantități sporite la produsele solicitate pentru export și pe piața internă. Vor fi luate măsuri și pentru mai buna organizare a culegerii melcilor, prin extinderea aplicării sistemului conveier și repopularea dirijată a unor bazine, ceea ce va duce la evitarea depopulării unor zone și la creșterea cantităților achiziționate.

În următorii ani vor crește cantitățile de plante medicinale cultivate și contractate cu cooperativele agricole de producție, prin concentrarea suprafețelor cultivate și prin folosirea mai eficientă a mijloacelor de cointerensare materială în vederea sporirii producției la hectar. Centrala va sprijini unitățile cooperatiste agricole în cultura plantelor medicinale, organizînd, împreună cu organele agricole, ferme de plante medicinale și aromatice după exemplul cooperativei agricole Cioranii de Jos, județul Prahova, astfel ca pînă la sfîrșitul viitorului cîincinal în fiecare județ să avem cel puțin o astfel de fermă specializată.

Francisc TAPOȘ
Vicepreședinte al
Centrocoop.

CUM VORBIM LA TELEFONUL AUTOMAT

Abonații din localitățile București, Craiova, Timișoara, Pitești, Sibiu, Cluj, Codlea, Rîșnov, Tohan, Zărnești, Ploiești, Brașov, Bacău, Mamaia, Constanța, Eforie și Mangalia pot efectua între ei convorbiri interurbane, fără intermediul telefonistei, formind în disc numărul de apel interurban al abonatului dorit.

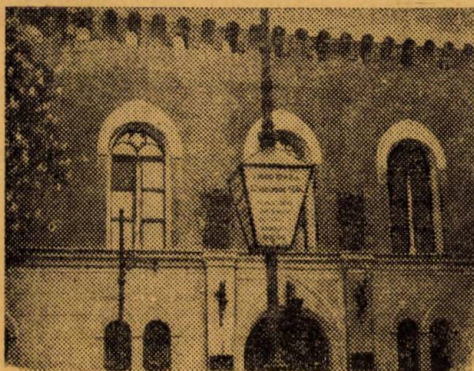
Numărul de apel interurban al fiecărui abonat este format din prefixul localității și numărul de telefon al abonatului care se formează fără întrerupere, după venirea tonului.

Prefixele sînt următoarele:

- București 90
- Craiova 941
- Timișoara 961
- Pitești 976
- Sibiu 924
- Cluj 951
- Codlea, Rîșnov, Tohan, Zărnești 922
- Ploiești 971
- Brașov 921
- Bacău 931
- Mamaia 917
- Constanța 916
- Eforie, Mangalia 917

Abonații din Brașov, Codlea, Rîșnov, Tohan și Zărnești se pot chema între ei, fără intermediul telefonistei, formind la disc numai numărul de telefon, fără prefix. În același mod pot comunica între ei și abonații din Constanța, Eforie, Mamaia și Mangalia.

UN JUBILEU

Timișoara este primul oraș european cu străzile iluminate electric. Evenimentul s-a petrecut la 12 noiembrie 1884.

INSCRIȚIE PE O CARTE

Gînd de aur picurat
Dintr-un har imbelșugat.

Cartea trudită pe-ndelete.
Mi-e catarg și mi-e pecete.

Ea-mi închide pleoapele
Și-mi limpezește apele.

În zori saltă genele,
Tălmăcindu-mi semnele.

Ea îmi umple inima
Și-mi topește lacrima.

Cu-ntrregu-i univers,
Mă îmbie către vers.

Pentru mine-al cărții dar,
E-nceput de calendar.

Zina SILVEȘAN

OMUL CU BARBA DIN... ALBINE

Apicultorul Adolf Klett a făcut o încercare fantastică nemaiauzită: din 5 000 de albine și-a făcut... o barbă. Un gest nesocotit, o tuse sau un strănut, iar fi putut costa viața. Dar Adolf Klett, omul cu nervi de oțel, a încercat voluntar și temerar această experiență. El a vrut să lase să-l crească o barbă nemălmintită în întreaga lume: o barbă din 5000 de albine. Între dinți a ținut un coșuleț de mărimea unei cutii de chibrite, în care era o regină de albine. Ea trebuia să fie momeala pentru întregul roi. Fiecare nerv, fiecare mușchi al apicultorului din Hausen (valea Dunării) era întins la maximum. Chiar după câteva secunde începuseră să se rotească cele 5 000 de albine în jurul lui. Zumzetul lor se auzea întocmai ca zgomotul unui avion. După 5 minute ele au format nemaipomenita barbă. Dacă o singură albină l-ar fi înțepat, ar fi urmat și celelalte, din teamă, și asta ar fi fost mortal pentru curajosul apicultor. Albinele au stat ca un clorechine de strugure în greutate de 2 kg și barba aceasta neobișnuită a durat câteva minute, apoi și-a luat zborul. La întrebarea care i s-a pus, dacă nu l-a fost totuși frică, Adolf Klett a răspuns: — Cu toate că mă ocup din copilărie cu creșterea albinelor, mi-a fost totuși grozav de frică, cea mai mică greșală putînd să-mi fie fatală; în orice caz n-aș avea curajul să mai fac odată această încercare.

I. VASILIU

DE 3 ORI PRĂCTIC

● UN PULVERIZATOR SIMPLU

dar care funcționează la urma-urmei tot atât de bine ca și unul făcut într-o fabrică, se poate confecționa dintr-un... dop de plută, o sticlă (bineînțeles!) și din două pipete, sau chiar pene de... gîscă.

Tăiem dopul introducîm tuburile sau penele de gîscă în așa fel încît două din extremități să se întîlnească în unghi drept și, gata. Pulverizatorul acesta ingenios poate fi folosit cu succes.

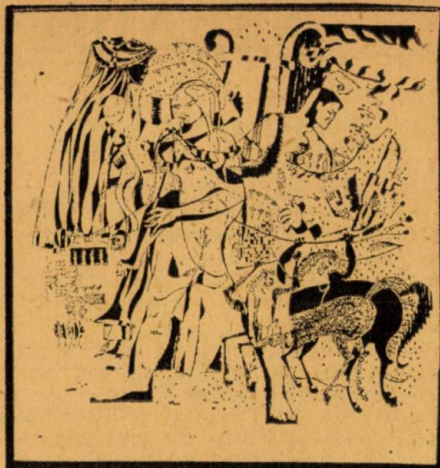
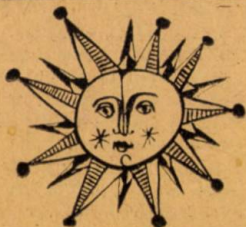
● UN SEMN DE CARTE FRUMOS

și original puteți confecționa dintr-o bucată de film fotografic uzat, de formatul 6 x 9. Procedați în felul următor: spălați pelicula de film în apă caldă pînă cînd ea devine complet transparentă. După aceea îndoiți filmul în lungimea lui, obținînd astfel o peliculă lată de 45 milimetri și lungă de 200 milimetri. În pliu format introducîm fie o bandă de hîrtie colorată, fie un șir de mici fotografii sau desene colorate, toate avînd aceeași dimensiune. Marginile îndoiturii vor fi apoi festonate cu ață colorată.

Începînd din această clipă semnul de carte este terminat.

● UN NIT? DA, ȘI UN NIT!

Se întîmplă și situații delicate, în care trebuie să confecționăm un... nit. Bineînțeles, nu avem pretenția și ambiția să vă învățăm cum să confecționați un nit de fier sau de alamă. Să presupunem de exemplu că nitul care ținea strîns hula unor ochelari a căzut, s-a pierdut și e nevoie să reparăm singuri ochelarii. Cum procedăm? Luăm de la sacoa de nailon un fir gros de circa un milimetru și decupăm din el o bucăciță lungă de 10—15 mm. Aproxim de unul din capetele sale flacăra unui chibrit. Nailonul se topește și formează la capăt o picătură care se va întări repede. Introducem celălalt capăt al firului în locul nitului căzut de la ochelari și procedăm în același fel, apropiînd de capătul firului flacăra unui chibrit. Se va forma și aici o picătură de nailon care se va solidifica ușor și repede. Nitul e gata. Putem pune ochelarii la ochi!

Desen de N. G. IORGA

CEL MAI MIC SAT DIN LUME

Cu trei oameni comuna este completă. Are 2 case și 61 hectare de teren. Este vorba despre satul Liepehōfen din Saxonia de Jos. El are doar o stradă, fără nume, două numere de casă și un singur telefon. Gerhard Basedow este în același timp electricianul, circumarul și primarul comunei. După cel mai vechi recensămint al Saxoniei, satul Liepehōfen, avea în anul 1821 un număr de 22 locuitori. În anul 1933 au fost numai 9 locuitori, iar după 1950 au rămas doar 3 locuitori: doi bărbați și o femeie.

TOT SATUL SUB UN COPAC

Într-un ținut din jungla Africană, 500 de locuitori și-au înghesbat satul sub coroana unui copac uriaș. Acesta cuprinde la umbra sa oeroitoare colibe ale celor cinci sute de săteni.

SOLUȚIA JOCURILOR

● JOCUL CU PĂTRATE ȘI LITERE

Cele cinci cuvinte latinești sînt următoarele: Sator, arepotenopera rotas. Înțelesul cuvintelor este: Semănătorul Arepo ține cu îngrijire roțile (plugului). Aceste cuvinte au fost auzite de Hașdeu rostite de o vrăjitoare într-un sat moldovean, dar care nu știa ce sens au cuvintele. Hașdeu a presupus că e vorba de un descîntec de origine romană.

● SATUL MARTOR

Avînd aceeași poziție în primele 5 sate, cabana trebuie plasată în desenul 6, tot sus, în centru. La fel, arborele, care va fi jos în dreapta.

Dimpotrivă, cele 3 case ocupă toate pozițiile relativ posibile, afară de una: cea cu turn în stînga; vila în dreapta; casa mare, jos.

● Cine-i autorul? (pag. 86) = Zaharia Stancu (Descult).

● De ce se teme cățelul? (pag. 94) = Cățelul se teme să nu-i cadă merele în cap. El se află sub coroana unui măr.

MIRAJUL FLORENȚEI

Mi se pare că nicăieri gravitația spirituală a terrei nu are o asemenea forță de atracție și nicăieri fascinația geniului uman nu te înlanțuie în așa fel ca să-i rămâi prizonier peste timp și meridiane ca în această patrie a lui Dante, Michel-Angelo, Giotto, Leonardo și Benvenuto Cellini, care este Florența.

E în toate o profundă artă a geometriei și a gustului. În linia străzilor, în acea desăvârșită compoziție de arhitectură rinascimentistă, în turnurile, zidurile, cupolele florentine respiră marea investiție de imaginație și inteligență de multe veacuri a cetățenilor ei.

În totalitatea ei Florența îți dă senzația unui uriaș muzeu într-un fantastic decor de teatru. Este statornicită aici o operă remarcabilă a forței umane unite într-un frumos, a celor mai luminate minți și a celor mai îmbelșugate haruri din câte a putut zămislă vreodată matricea unui singur oraș.

Azi ne vine greu să înțelegem cât de anevoie s-a pus piatră lângă piatră, ce ambiții de mărire stau la temelia somptuoaselor palate Pitti, Strozi, Gueffa și ce teribile seisme a adăpostit serenissimul Palazoo Vacchio, primăria de cărămidă roșie ridicată în centrul orașului în cel de-al treisprezecelea veac, nu o dată asaltată de mulțimea răzvrătită și dintre zidurile căreia a fost scos Savonarola spre a fi ars pe rug ca instigator la nesupunere.

Ascensiunea orașului începe impetuos în cel de-al doisprezecelea secol, după ce își învinsese în 1125 rivala, vechea fortăreață etruscă Fiesola — azi muzeu de rarissime antichități. Florentinii erau deplin conștienți de faptul că înăuntrul zidurilor lor se petrec fenomene extraordinare și își hrăneau orgoliul cu planuri mărețe, se întreceau în colecționarea valorilor de artă, în construirea de palate și deveneau protectori ai artiștilor. Pe vremea aceea trăiau la

Florența cioplinind marmora, împodobind cu fresce biserici și palate, ridicind monumente sculpturale și arhitectonice Michelangelo, Vasari, Leonardo da Vinci, Rafael, Donatello, și Benvenuto Cellini, ultimul bucurându-se de toate onorurile cetății și de grațiile amfitrionilor Mediciși. După ce Leonardo l-a slujit ca arhitect, genist și fizician pe Cezar Borgia, s-a retras în atelierul său întunecos de la Florența, unde a pictat cu fervoare portretul soției nobilului Francesco del Giocondo, Mona Lisa, rămasă simbolul de invidiat al grației, frumuseții și misterului feminin.

Mă străduiesc să circumscriu unei secțiuni limitate impresiile mele despre Florența de azi și despre oamenii ei. O dată cu înserarea, în sunetul metalic al clopotelor ce bat îndelung stingerea din zecile de turle, puzderia de lumini inundă orașul, învăluindu-l discret în clar-obscur. Marile palate și monumente statuare sînt luminate de jos, de ochiul rotund al reflectoarelor cu pleoapele pe jumătate lăsate.

Merg agale prin furnicarul de pe Vis Martelli, corsoul preferat al florentinilor, spre piața Signoriei. Un prim popas îl fac pe treptele tocite ale Loggiei dei Lanzi, exemplar rar de artă gotică, adăpostind sub arcadele sale, alături de celebrul Perseu al lui Benvenuto Cellini, pe Hercule în luptă cu Centaurul, Răpirea Sabinelor, grupuri statuare aparținând lui Giam-bologna și cuplul antic Patrocle și Ajax. În cernerea fumurie a înserării, această adunare în aer liber de eroi legendari, părea a spune o dată cu Edgar Poe: „Puterea toată slava n-am pierdut/ Și nici magia strălucirii noastre/ Nici taina ce-am închis adînc în noi/ Nici roiu de amintiri plutind în aer/ Lipindu-se de noi ca un veșmînt/ Ce ne îmbracă-n glorii fără moarte.”

Se făcuse destul de tîrziu cînd mi-am îndreptat pașii spre strada care nu departe de piața Firenze, adăpostește casa lui Dante Alighieri. Un bust mic, așezat sub ștreangină. Ce puțin comunică el din spiritul neliniștit al aceleia care explora ciclurile rotitoare ale tumultoaselor destine omenești, lăsînd posterității cel dintîi monument sublim al acelei comedii divine care se cheamă Viața. Poarta sumbră a casei nu trădează nimic din drama creației consumată dincolo de ea; pare mai degrabă a spune: „Per me si va nella citta dolente / Per me si va nel eterno dolore”. Și într-adevăr, viața terestră a lui Dante, nefericitul în dragoste, exilatul, a fost un adevărat infern. Mai încolo, o casă de piatră cenușie cu obloane. Aici a zărit poetul pentru înția dată chipul suav al Beatricei. Murmurînd inscripția de pe placă. E o tăcere și un mister. Stăm țintuiți locului, așteptînd parcă să apară „la donna angelicata”...

Mitul lui Dante, Michelangelo sau Rafael cîștigă înfinit mai mult dacă îi coborîm din legendă în realitățile diurne ale Florenței. Ei sînt foarte familiari florentinului de azi și trăiesc mii de feluri de vieți în imaginația oamenilor,

în ambianța trepidantă a orașului modern. Timpul îi favorizează oricum. Amănunțele biografice ale marilor înaintași sînt recreate cu un aer de acută autenticitate, ca și cum întîmplările s-ar fi petrecut ieri, alaltăieri.

Mai păstrează oare florentinii de azi ceva din virtuțile înaintașilor lor? Iată o întrebare la care mă simt îndboldită să răspund. De la primele contacte cu oamenii te impresionează o anume sensibilitate specifică, acea amabilitate care stabilește rapid comunicarea cu vizitatorul străin. E de ajuns să întreb pe oricare trecător de cutare obiectiv turistic, strădă, gară sau magazin că ți se furnizează pe loc o minuțioasă documentație de neîndoieală competentă. Rafinamentul gustului, simțul acut al valorii și al propriei valori îl întîlnești începînd cu vinzătorul de pliante și statuete și terminînd cu negustorul de fructe. Ceea ce cred că s-a transmis din generație în generație este tocmai acest funciar simț al frumosului. Artizanii florentini, orfevrierii, marochinierii și sculptorii de figurine pretind că nu se plătește atît materialul, cît munca încorporată în el. „E tropo lavorato, signora”.

Intri într-o florărie luxuriantă pe via Torna-buoni. Vinzătorul îți prinde în piept o mică orhidee cu parfum discret, chiar dacă n-ai cerut să cumperi nimic.

Epilogul serii care mi-a stîrnit un alai de reflecții s-a consumat pe colina Fiesole. Autobuzul suie cu opinteli printre grădini de chiparoși și măslini pînă în orașelul străvechi, de unde se desfășoară inegalabila panoramă a Florenței. Acoperișurile de țiglă roșie adunate cumînți pe malurile Arnoului s-au estompat. Silueta grațioasă a Campanilei lui Giotto înfruntă turnul de 94 metri cu creneluri al palatului Signoriei, care de peste șase secole priveghează orașul, împărțîndu-și dominația văzduhului său limpede. Între ele, gigantică cupolă a lui Brunelleschi se înalță măreață și impozantă, revendicîndu-și parcă înțîlțitatea de simbol a cetății artei.

Ce încheiere s-ar cuveni unor însemnări despre Florența, despre comorile și spiritualitatea ei, cînd îți dai seama că o cunoști mult mai puțin decît o admiri? Împărtășesc sincer părerea lui Paul Valery că „nu e demn să scrii numai din entuziasm”... și totuși fascinația Florenței nu-ți permite să te sustragi unei atări stări imperative, chiar cînd ești convins că intuițiile tale nu sînt cele mai fericite. Un oraș nu prea mare, adunat cuminte pe malurile unui fluviu năbădăos, al cărui miracol constituie o profunzime, o armonie, o desăvîrșire fără egal. Pentru că nicăieri ideea nu a fecundat mai fericit ca aici piatra, marmora, bronzul, aurul, culoarea și apoi, de unde au mai răsărit atîția oameni care să înfrunte veșnicia?

Zina SÎRBU

piticii EUROPEI

● ANDORRA

Suprafața: 453 km². **Populația:** 11 000 locuitori (1966). **Capitala:** Andorra la Vella, 2.250 loc. **Limba:** catalana. Mica republică situată pe versantul sudic al Pirineilor s-a constituit ca entitate autonomă în anul 1278. Actualmente se află sub suveranitatea Franței și Episcopului de Urgel (Spania). **Resurse economice:** cereale, cartofi, tutun, lemn, animale. **Export:** țigarete, produse lactate, lemn.

● LIECHTENSTEIN

Suprafața: 157 km². **Populația:** 19 304 locuitori (1966). **Capitala:** Vaduz 3 775 loc. **Limba:** germană. Principat constituțional ereditar, situat între Austria și Elveția. Liechtensteinul a fost constituit ca stat în 1699. Din 1921 a încheiat o uniune monetară și vamală cu Elveția, care îl reprezintă diplomatic în străinătate. **Resurse economice:** cereale, vin, carne, produse lactate, textile, turism.

● MALTA

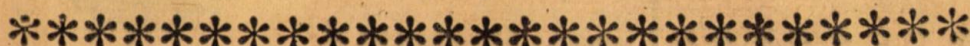
Grup de insule în Mediterana centrală. Din 1800 pînă în 1947 posesiune britanică. Actualmente stat independent cu statut de dominion britanic. **Suprafața:** 316 km². **Populația:** 317 048 locuitori. **Capitala:** Valletta, 18.500 locuitori. **Limbi oficiale:** engleza și malteza (dialect de influență arabă). **Resurse economice:** grâu, cartofi, vin, animale, textile, industrie alimentară, șantier naval. **Export:** textile, cartofi, vin, flori și semințe, articole de cauciuc, țigarete, piei.

● MONACO

Principat constituțional ereditar, situat pe Coasta de Azur și se întinde de-a lungul țărmului pe o lungime de 3 000 m și o lățime de 200 — 600 m. A fost constituit în 1512. **Suprafața:** 1,49 km². **Populația:** 23 000 locuitori. **Capitala:** Monaco, 1 770 locuitori. **Limbi:** oficială — franceza, uzuală — italiana. **Resurse economice:** măsline, fructe, produse cosmetice, textile, turism.

● SAN MARINO

Suprafața: 60,57 km². **Populația:** 17 000 locuitori. **Capitala:** San Marino, 3 900 locuitori. **Limba:** italiană. **Resurse economice:** grâu, vin, lemn, carne, lînă, turism. Mica republică suverană formează o enclavă în teritoriul italian. Statutul său datînd din anul 1263, a fost respectat în tot cursul istoriei.

BREVIAR PRACTIC

● Ca să nu înghețe iarna rufele pe care le întindem pe trînghie ca să se usuce, vă oferim un procedeu simplu și la îndemîna oricui: în ultima apă de clătît se adaugă un pumn de sare la fiecare 4 litri de apă. Rufele nu vor mai îngheța pe trînghie.

● În locuința unui tînar profesor de lucrări practice de la un liceu sîtose am văzut un obiect confecționat de el cu multă ingeniozitate și gust estetic. E vorba de o velleză (o lampă de noptieră). Ea este confecționată... dintr-o sticlă obișnuită, pe suprafața căreia a aplicat cîteva etichete frumos colorate. La gîtul sticlei a aplicat un bec-luminare. Tot aici a așezat, pe o carcasă de sîrmă, un abajur de hîrtie cu un diametru de 40 cm. E vorba de o hîrtie-carton cu un grad suficient de elasticitate. Partea de sus a abajurului a împodobit-o cu cîteva flori artificiale. Incercăți-vă și dv. îndeminarea și confecționați o lampă asemănătoare.

● De obicei gospodinele fierb fasolea albă uscată în două și chiar trei ape. Dar, puțină lume știe că apa aceasta, în loc de a fi aruncată, poate fi folosită la curățirea perfectă a stodelor de bumbac.

Mulați îmbrăcămintea pe care vreți s-o spălați, în apa aceeași caldicioasă, frecați ea și cînd ați spălat-o cu săpun, și apoi clătiți în două, trei ape curate. Îmbrăcămintea de bumbac iese curată ca dintr-o spălătorie chimică.

● Uneori pe mîhla apar umflături, datorită faptului că placajul a fost prost lipit. Aceste defecte pot fi remediate aplicînd pe locul respectiv o foaie de hîrtie sugativă. Treceți apoi peste sugativă cu fierul de călcat încins. Placajul va reveni la normal.

● La centrele de colectare a sticlelor și borcanelor nu se primesc decît sticle curate. Iată un procedeu de a le curăța repede și bine: punem în sticla murdăra coji de ouă și apă. Acoperim gîtul sticlei cu palma și agităm timp de cîteva minute. Limpezim apoi sticla și vom observa că s-a făcut curată.

● Ca să nu rîncezească untul, procedăm în felul acesta: la un kilogram de unt amestecăm 50 grame de miere. Nu numai că acest unt nu va mai rîncezi oricît timp l-am păstra, dar untul capătă și un gust delicios.

● Pentru a păstra ouăle chiar și cîteva luni de zile, ungeți fiecare ou cu o substanță grasă: stearină sau ceară. Lăsați să se usuce, apoi înveliți ouăle în hîrtie obișnuită.

250 000 DE POMPIERI 250 000 D E I N I M I

Din totdeauna omul a avut un prieten ori un dușman care a lăsat urme adînci în viața sa: focul. A fost prieten atunci cînd l-a ajutat să-și făurească unelte mai bune, să stăpînească forța aburului sau să se îndrepte spre alte lumi cu ajutorul lui. A fost dușman atunci cînd, neînduplecat, a mistuit vieți și bunuri, lăsînd în urmă groază și deznădejde. Și astfel, secole de-a rîndul, focul a întovărășit omul, la început ca o forță supranaturală, mai apoi ca un auxiliar prețios dar nestatornic și în sfîrșit ca un element indispensabil societății, stăpînit și controlat, supus aproape în întregime voinței omului.

Din documentele vremii aflăm că încă la 1778, la Gherla, județul Cluj, exista o formație de pompieri. De va fi fost aceasta prima întemeiată nu știm sigur și nici nu e lucrul cel mai important, de vreme ce astăzi numărăm un șir întreg de formații care au depășit o sută de ani de la înființare în localitățile Cincu și Codlea (jud. Brașov), Agnita și Cristian (jud. Sibiu), Chișiș (jud. Covasna), Baci (jud. Cluj), Lipova (jud. Arad) și altele.

Primirea în cadrul formațiilor voluntare de pompieri era privită ca o cinste și datorie de onoare. În statutul pompierilor voluntari din Cîsnădie, aprobat la 3 mai 1877, se arată că „pentru primirea în societate se cere reputație ireproșabilă, împlinirea vîrstei de 18 ani și aptitudini fizice”.

Și mai tîrziu, prin anul 1924, în statutele „reuniunilor” de pompieri voluntari găsim alături de alte motive care pot determina retragerea calității de membru, „purtarea necuviincioasă și

beția”. Iată deci că în marea sa înțelepciune, poporul, oamenii simpli au pus ca primă condiție a încredințării unei sarcini dificile și plină de răspundere integritatea morală.

Procesul de întemeiere a formațiilor de pompieri voluntari la sate evolua totuși destul de încet. În multe locuri, incendiile izbucnite mistuiau totul în calea lor, oamenii asistînd neputincioși la prîjol. Sprijinul acordat formațiilor voluntare de pompieri de către autorități, total disproporționat față de necesități, reflecta într-o anumită măsură o stare de lucruri mai gravă. Se apropia izbucnirea celui de al doilea război mondial, „marele incendiu” care avea să cuprindă multe popoare și să lase în urmă orașe și sate prîjolate, lipsuri și suferințe.

Zorii vremurilor noi se arată o dată cu înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944. Sub conducerea P.C.R. și prin strădania întregului popor, urmările războiului sînt înlăturate. În acest uriaș efort creator, protecția oamenilor și a bunurilor contra incendiilor capătă valențe noi. „Al nostru” devine un cuvînt tot mai des folosit, se concretizează și se cere apărut. Se cere apărut de foc, de apă, de mină dușmană. Formațiile de pompieri voluntari de la orașe și sate cresc și se dezvoltă. Conștiința de

VOLUNTARI ÎNFLĂCĂRATE

rolul lor în apărarea avutului obștesc, al vieții și averii locuitorilor, pompierii voluntari desfășoară o activitate eficientă în domeniul prevenirii incendiilor și intervin prompt pentru lichidarea incendiilor.

În prezent, numărul formațiilor de pompieri din obiectivele industriale, agricole și din localități depășește cifra de 6.500, totalizând un număr de peste 250 000 pompieri voluntari.

Dintre aceștia, aproape 200 000 formează efectivul pompierilor voluntari de la sate, în cadrul celor peste 4 000 de formații constituite.

Eforturile pompierilor sînt întregite prin sprijinul acordat de stat pentru dotarea corespunzătoare cu mașini, utilaje și materiale necesare îndeplinirii misiunii; 149 autopompe cisterne, 168 motopompe, 204 motopompe ușoare și peste 8 000 pompe manuale și hipocisterne permit formațiilor angajate în bătălia cu incendiile la sate să intervină în mod eficient la orice început de incendiu.

Numeroase vieți omenești și importante valori materiale au fost smulse furiei focului de către membrii formațiilor de pompieri voluntari. Datorită unei neobosite activități de prevenire, desfășurată în toate localitățile patriei noastre, a fost evitată izbucnirea a numeroase incendii care ar fi putut provoca importante pagube materiale.

Un rol important pentru îmbunătățirea activității de prevenire și stingere a incendiilor, îl au întrecerea republicană și concursurile profesionale care se desfășoară în fiecare an și la care participă cu elan

numeroase formații de pompieri voluntari. Formației care a obținut cele mai bune rezultate în întrecere i se acordă „Drapelul de formație fruntașă pe țară”. Cîstea de a obține drapelul pentru prima dată, în anul 1957, a revenit formației de pompieri voluntari din comuna Pîncota, județul Arad, condusă de Ghița Mihai, un neobosit și entuziast animator al activității de pază contra incendiilor din localitate. Au urmat apoi, an de an, formațiile din Ineu, jud. Bihor (1958), Gura Ocnitei, jud. Dîmbovița (1959), Tg. Secuiesc, jud. Covasna (1960), Domnești, jud. Argeș (1961), Livezile, jud. Bistrița Năsăud (1962), Biled, jud. Timiș (1963), Urlați, jud. Prahova (1964), Agnita, jud. Sibiu, (1965), Urlați, jud. Prahova (1966) pentru a doua oară, Lipova, jud. Arad (1967), Pașcani, jud. Iași (1968).

Ca urmare a muncii depusă pentru apărarea împotriva incendiilor a avutului obștesc și personal, precum și a rezultatelor obținute la faza finală a concursurilor profesionale, la care au participat peste 1 500 formații, „Drapelul de formație fruntașă” pe țară a revenit în anul 1969, formației de pompieri voluntari din Domnești, jud. Argeș, condusă de Ion Moraru.

Succesele dobîndite se datoresc faptului că și-au desfășurat activitatea sub conducerea permanentă a organizațiilor de partid, că au fost sprijiniți de masele largi de cetățeni.

general locotenent
Pamfil TATU
comandantul pompierilor
din Republica Socialistă
România

STILP DE POARTĂ TĂRĂNEASCĂ

* * * * *

NU ARUNCAȚI COJILE!

● Coaja de lămii și portocale se rade și se pune într-un pabar. Deasupra se presară zahăr tos. Cojile se păstrează astfel un timp nelimitat și pot fi folosite la parfumarea prăjiturilor.

● Chiar și cojile de mere sînt bune la ceva. Se pun la uscat și se păstrează într-un săculeț. La nevoie ele pot da un ceai dietetic excelent și care se prepară în felul următor: se așează cîteva coji uscate de mere într-o strecurătoare. Se toarnă apoi apă clocotită. Ceaiul obținut are o culoare aurie, are efect purgativ și... albește tenul.

UN BEC ÎN LOC DE... CIUPERCĂ!

— Cunoașteți obiectul de lemn, în formă de ciupercă, și care este folosit la țesutul ciorapilor cînd sînt rupți. În locul acestei ciuperci de lemn, mult mai practică este folosirea unui bec electric pus la o lampă de noptieră. Luminat, becul oferă posibilitatea de a fi observat orice fir scăpat ca și cel mai mic defect al ciorapului.

ȘI HAINELE AU PETE, NU NUMAI... SOARELE!

● Hainele de culoare neagră, însă pătate sau decolorate de soare, își recapătă luciul de la început dacă le curățăm cu apă rămasă de la fierul spanacului.

● Majoritatea petelor ies dacă frecăm porțiunea de stofă cu un tampon de vată înmuiată cu eter sau spirit încălzit în „bain-marie”.

● Despre o locuință în care domnește curățenia cea mai perfectă și atrăgătoare se spune că este curată ca un pahar. Iată câteva procedee privind acurățenia mobilierului și a obiectelor de uz casnic:

— Emailul se curăță excelent cu o pastă pe care o preparăm din praf de magneziu și caolin amestecat cu apă.

— Petele de pe uși și ferestre se curăță cu un amestec de 50 gr benzol, 50 gr aceton și 5 gr parafină. Un alt amestec se poate face din 200 gr sare de bucătărie și 100 gr sulfat de sodiu.

SFATURI GOSPODĂREȘTI:

— Obiectele de marmură, os sau fildeş se curăță și se albesc dacă le frecăm cu sare dizolvată în oțet. Pentru luciu, frecăți-le apoi cu un tampon de vată mutat în petrol lampant.

— Obiectele de nichel se curăță folosind cenușa de țigară.

— Peretii se curăță cu un amestec de 50 gr amoniac, 50 gr săpun, 50 gr alcool și apă. Cu pasta rezultată și cu ajutorul unei cirpe care nu lasă scame, se curăță petele de pe pereti.

LA 5 ÎNTREBĂRI GRELE, 5 RĂSPUNSURI... UȘOARE

— S-AU ÎNGĂLBENIT RUFELE?

Uneori, rufele care stau prea mult închise și nefolosite în două lapuri, se îngălbenesc. Iată un procedeu bun pentru a le readuce la culoarea lor albă: spălați rufele, iar după ce le clătiți, puneți în apă cu scrobeală albastră un pumn de sare la un lighean.

— CUM LUSTRIUȚI MOBILA?

Faceți un amestec din 50 grame esență de terebentină, 5 grame ulei de in și 20 grame ceară de albine. Cu o cârpă moale (de lână) îmbibată în această soluție, frecăți mobila și va căpăta un lustru fără cusur.

— S-A PRINS LAPTELE?

Ca să nu se „prindă” laptele pe fundul vasului, la fiert, procedați în felul acesta: așezați în fundul cratiței pusă la fiert o bucată de zahăr.

— IESE RUGINA?

Aveți în casă obiecte de metal care au prins rugină și vreți să scoateți aceste pete. Spălați petele de rugină cu oțet cald și apoi lăsați obiectele să se usuce în... rumeguș de lemn.

— ÎNCĂLȚĂMINTE IMPERMEABILĂ?

Ca să nu pătrundă iarna umezeala în bocanci și în cizme, încălțăminte trebuie unsă cu un amestec din ceară de parchet și seu, în părți egale.

* * * * *

Vedere din București: Noul cartier BALTA ALBĂ

PLANTE... CARNIVORE

Ați auzit de plantele care se hrănesc cu insecte! Acestea sînt așa numitele plante carnivore, plante verzi, cu flori, dar care au o însușire în plus și anume aceea de a se nutri cu musculițe, țînțări și furnici.

Ce anume a determinat planta la aceasta? Nu toate plantele trăiesc în medii bogate și capabile să le asigure o hrană completă. Unele dintre ele trăiesc în medii turbatoase, acide și sărace în substanțe hrănitoare, în deosebi în substanțe minerale și azotoase. Pentru completarea hranei cu substanțe proteice, plantele s-au adaptat la nutriția cu insecte. Acest fel de plante există în întreaga lume și numărul lor este foarte mare.

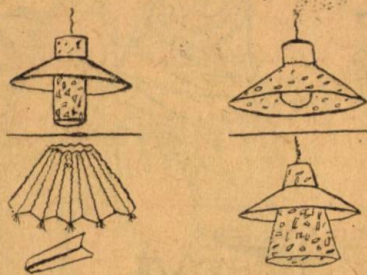
În țara noastră trăiesc încă numai circa 10 specii de plante carnivore. Una dintre cele mai cunoscute și răspândite plante este „rona cerbului”, (*Drosera*). Este mică, ierboasă, avînd o bogată rozetă de frunze acoperite cu perișori roșietici. Aceștia au, bine înțeles, un rol funcțional. Ei servesc la ademenirea insectelor și la digerarea lor. Picătura de lichid ce se află în vârful fiecărui perișor, pare a fi o picătură de rouă strălucitoare ce ademeneste insectele. În realitate aceasta este o picătură lipicioasă și constituie momeala bietelor insecte ce vor fi apoi cuprinse de către toți perișorii lipicioși, ca și cum ar fi cuprinse de brațele unei caracatițe, fără ca insecta să mai aibă vreo șansă de scăpare. Apoi tentaculele de la marginea frunzei se îndreaptă și o acoperă. În câteva zile insecta este digerată. În grădina botanică din București se află o plantă carnivoră, foarte grumoz colorată, avînd niște „cofițe” multicolore. Este vorba de planta numită „NEPENTHES”, specifică zonelor tropicale. Cofitele despre care vorbeam mai sus nu sînt altceva decît frunzele plantei modificate și care au în același timp rolul unor capcane pentru insecte. Dimensiunile acestor cofițe sînt de obicei modeste de 6—15 cm. lungime, dar ele ating uneori și 50 cm diametrul fiind de 16 cm.

O mare rezervă de plante carnivore se află în țara noastră în stațiunea balneară Ozunca, situată la 20 km de orașul Sf. Gheorghe, județul Covasna și la cea 70 km de orașul Brașov.

Ioana VASILIU

CONFECTIONAȚI UN ABAJUR.

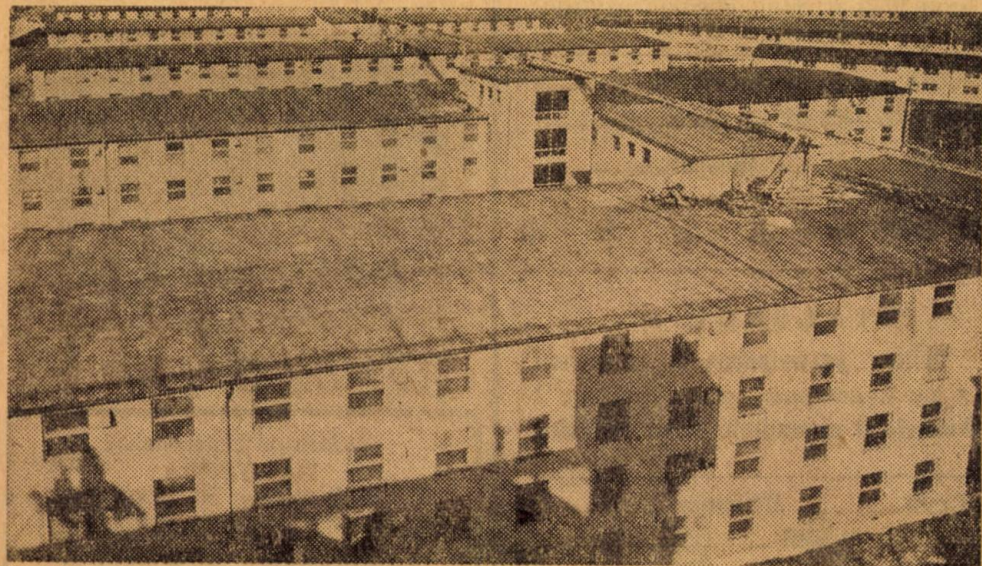
Mai jos vă oferim cîteva modele de abajururi simple și frumoase. Aveți nevoie doar de un carton elastic și nu prea gros. Cartonul poate fi lipit cu lipinol sau festonat cu ață. În loc de carton puteți folosi și hîrtie pergament. În acest caz, pentru a-i da luefu și transparentă, hîrtia trebuie pensulată cu undelele sau glicerină.

Dacă aveți și cîteva fotografii colorate prin reviste, le puteți decupa. De asemenea puteți decupa și diferite eusoane, mărci și etichete de la sticle cu băuturi și de la pachetele cu țigări. Le lipiți pe abajur și, datorită culorilor, ele produc un efect estetic remarcabil.

DACĂ NU AVEȚI CÎNTAR

Gospodina care vrea să facă un tort sau o prăjitură și trebuie să cîntărească zahărul, făina, untul, dar n-are cîntar, se poate orienta nu „după ochi”, ci după... linguriță, lingură și pahar. Aceste obiecte cu totul obișnuite constituie în acest caz echivalente de greutate destul de precise. Astfel, o linguriță cu apă sau lapte conține 4-5 grame; o linguriță cu făină (cu virfi) conține 8-10 grame; o linguriță cu zahăr tos, 12 grame; o lingură cu apă sau lapte, circa 15 grame, o lingură de făină (cu virfi), 25 de grame; o lingură de zahăr tos, 30 de grame; un pahar obișnuit cu lapte sau apă, 200-250 grame; un pahar cu zahăr tos, 200 grame; un pahar cu zahăr pudră, 100 grame; iar un pahar cu ulei, 250 grame.

Orașul păsărilor: Complexul de la Crevedia

Desen de N. G. Iorga

TALONUL 1

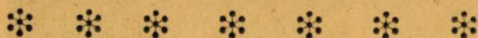
Pentru participarea la concursul pe
tema economiilor la C.E.C.

Numele și prenumele participantului _____

Vîrsta _____ cupația _____

Comuna (Orașul) _____

Strada _____ Județul _____

TALONUL 2

Pentru participarea la concursul
„Cine a compus aceste romane?”

Numele și prenumele participantului _____

Vîrsta _____ Ocupația _____

Comuna (Orașul) _____

Strada _____ Ju țu _____

CÎTE MERE?

Într-o grădină se află un măr, cu rod. Un copil pofticios cere voie pomicultorului să culeagă cîteva mere. Acesta îi răspunde:

— Poți să le culegi pe toate; dar le împărțim în patru. Pentru mine pui în coșul acesta jumătate plus unu din toate merele culese. Pentru fratele meu pui în coșul al doilea, jumătate plus unu din ce-a rămas. Pentru sora mea pui în al treilea coș tot jumătate plus unu din cîte vor mai fi. Ce-ți rămîne după asta e partea ta.

Cîte mere au fost? Cîte au fost puse în fiecare coș? Cîte i-au mai rămas copilului?

OMUL, MINĂ ȘI MAGAZIN...

Toate elementele constitutive ale unui om de greutate mijlocie (68 kg), sînt reprezentate în substanțe care intră în albușul și gălbenușul a 1 200 de ouă. Redus în stare de fluid, omul ar furniza 98 metri cubi de gaz și destul hidrogen pentru a umfla un balon de o forță ascensională de 70 kilograme.

Corpul omenesc conține destul fier ca să se fabrice din el șapte cuie mari, destulă grăsime pentru 6 kg și jumătate de luminări, destul cărbune pentru 65 de creioane și destul fosfor pentru capetele a 8 200 chibrituri. Mai adăugați următoarele ingrediente: 20 lingurițe de sare; 59 bucățele de zahăr și 42 litri de apă.

O băcănie întregă, nu-i așa?

Redactorul almanahului:

Petru VINTILĂ

Tehnoredactor: A. IVAȘCU

Corector: Mariana APOSTOLESCU

Tiparul executat la Combinatul
poligrafic CASA SCINTEII, București.

Vitrina cărților agrozootehnice

VITA DE VIE ȘI VINUL DE-A LUNGUL VEACURILOR

de I.C. Teodorescu

Șt. C. Teodorescu

Gh. Mihalca

Lucrarea de față are la bază un vast material documentar și prezintă, într-o formă narativă deosebit de atrăgătoare, un istoric al viței de vie și vinului din cele mai vechi timpuri.

Ea se adresează unui larg cerc de cititori, fiind utilă în primul rând inginerilor horticoli și agronomi, cadrelor din învățământul agricol. Lucrarea prezintă interes și pentru cititorii care se preocupă cu probleme de istorie și arheologie.

CREȘTEREA OILOR

de Prof. dr. Th. Nica

ing. B. Dermengi

dr. C. Ștefănescu

Vastă lucrare de 420 de pagini, operă a trei cunoscuți specialiști în materie, «Creșterea oilor» se impune atenției tuturor specialiștilor din sectorul zootehnic. După ce se evidențiază importanța și foloasele creșterii oilor, în ampla lucrare se dau îndrumări prețioase cu privire la producțiile ovine, tehnica îngrășărilor ovinelor, ameliorarea raselor de oi etc.

ÎNDRUMĂTOR PENTRU DETERMINAREA BOLILOR ȘI DĂUNĂTORILOR LA SEMINTE

de E. Rădulescu și A. Negru

Asigurarea agriculturii cu material săditor și semințe de soi, de calitate superioară, în perfectă stare de sănătate, reprezintă un imperativ de prim ordin, care stă la baza sporirii producției agricole.

Lucrarea de față este o înmănunchiere prețioasă a unor tehnici, procedee și metode care se găsesc în uz curent, putând fi folosite diferențiat după cazurile cercetate și condițiile de lucru. Ea se adresează tuturor specialiștilor și tehnicienilor din agricultură.

**Contra comenzii ferme la Editura Ceres, Bulevardul Republicii
— București, puteți solicita aceste trei valoroase lucrări.**

ASIGURAREA DE ACCIDENTE

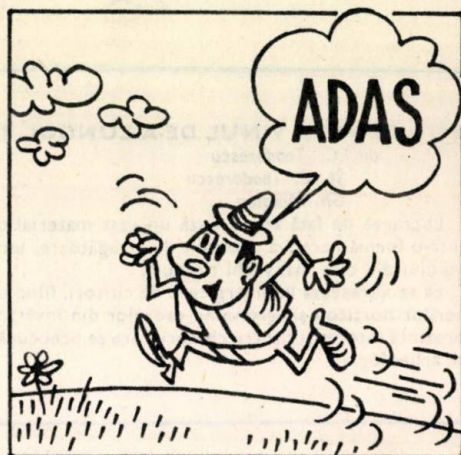
Pe Ion Marin, locuitor într-o comună din apropierea Piteștiului, l-am cunoscut în urmă cu câțiva vreme. Pornise să se angajeze pe un șantier unde se construiește o importantă termocentrală din sistemul energetic al țării. Înainte de plecare se purtau — așa cum era firesc diferite discuții cu vecinii, cu alți muncitori de pe șantierul respectiv, cu rudele etc. Din una în alta a venit vorba și despre prevedere. Desigur, noțiunea aceasta complexă, despre care poporul nostru a creat numeroase proverbe, are valențe multiple. Prevăzător, este de exemplu cel care economisește banii la C.E.C. Prevăzător este și cel care adună diferite produse agro-alimentare pentru zilele geroase ale iernii.

Din discuțiile ce s-au purtat în fața locuinței lui Ion Marin a rezultat însă că cea mai potrivită măsură de prevedere este asigurarea la ADAS.

Dintre multiplele forme practicate de Administrația Asigurărilor de Stat — și despre care Ion Marin și alți gospodari citiseră în presă, în diverse prospecte sau ascultaseră informații la radio — a fost aleasă asigurarea de accidente. Aceasta poate fi utilă pentru numeroase situații, atât la activitățile din comună, din jurul gospodăriei, dar — mai ales — la noul loc de muncă pe șantierul despre care am amintit. Asigurarea de accidente se poate încheia atât pentru sume limitate, cât și pentru sume convenite cu Administrația Asigurărilor de Stat. Primele sînt foarte convenabile, măsura de prevedere dovedindu-se foarte ușor de realizat.

Iată de ce, și iată cum a ajuns Ion Marin să devină posesorul unei polițe de asigurare de accidente. Este poate locul să amintim că aceasta reprezintă posibilitatea de a obține suma asigurată, sau o parte din ea, în cazul a numeroase

accidente dintre care menționăm: explozia, prăbușirea de teren, lovirea, căderea, aruncarea, atac din partea unei alte persoane sau a unui animal, curent electric, arsuri, degerări, înec, intoxicațiile subite, asfixierile din cauze subite, accidentele întimplale ca urmare a circulației mijloacelor de transport sau din cauza accidentelor întimplale acestora, precum și cele întimplale de funcționarea sau folosirea mașinilor, aparatelor, instrumentelor, sculelor etc.

Bucuros că luase măsura de prevedere pentru care plătitese doar cîteva lei, îi spunea Ion Marin soției:

— Miine plec pe șantier, dar acum sînt liniștit. La aceasta contribuie măsura de prevedere pe care am luat-o.

D. ZAMFIRESCU

VERMUT

ALB * SPECIALITATE

NU UITAȚI !

Printr-o simplă carte poștală, adresată librăriei «Cartea prin poștă» — unitate a coope-
rației de consum — București,
str. Serg. Nuțu Ion, nr. 12,
sector 6, aceasta vă trimite la
domiciliu discurile preferate.

Plata se face la primirea co-
letului.

A SIGURAȚI-VA

**GARANȚIA
REPARAȚIILOR
EXECUTATE**

Pentru orice reparație la aparatele de radio, televizoare sau de uz casnic, adresați-vă specialiștilor unităților Cooperativelor meșteșugărești, care se deplasează periodic în comuna dumneavoastră.

Pe baza chitanței primite, vă asigurați termenul de garanție de 3—6 luni.

IMPORTANT!

**Întreprinderile județene de aprovizionare ale Ministerului Agriculturii și Silviculturii
oferă spre vânzare**

— MOTOCOSITORI TIP «CARPATINA M.B.»

cu următoarele întrebuniări și caracteristici:

— Motocositoarea este destinată cositului pe pantă a fînețelor naturale, lucernei, trifoiului și altor culturi furajere.

— Mașina este echipată cu motor propriu de 6 CP în 4 timpi, are mobilitate de lucru și se conduce de un singur om. Se manevrează cu ușurință printre arbuști și tufărișuri.

— Motocositoarea întrunește toate calitățile și rezolvă cu succes cositul fînețelor unde cositorile obișnuite nu au accesibilitate.

Caracteristici de performanță

— Lățimea de tăiere 1 575 mm.

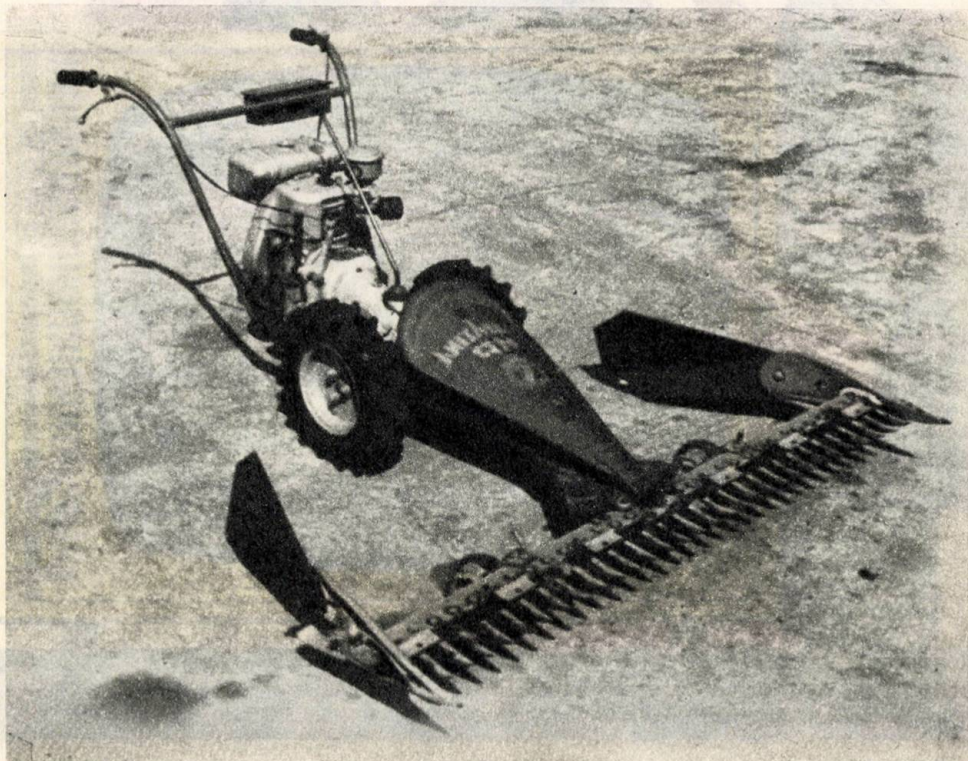
— Înălțimea de tăiere reglabilă 40—60 mm.

— Viteza medie de lucru cca. 3 km/oră

— Panta maximă de lucru pe direcția curbelor de nivel 39°

— Productivitatea 0,3—0,4 ha/oră

Prețul pentru cooperativele agricole de producție 11 364 lei.

**ASIGURAREA
FACULTATIVĂ
PAUŞALA**
*o asigurare
avantajoasă
pentru
fiecare
ţaran
cooperator*

Avantajele acestei forme de asigurare constau în aceea
că printr-un singur contract, se asigură:

**ANIMALELE PENTRU CAZURILE DE PIEIRE ÎN
1 URMA BOLILOR EPIZOTIILOR SAU ACCIDENTELOR**

**BUNURILE DIN GOSPODĂRIE, INCLUSIV
2 FURAJELE — PENTRU DISTRUGERI SAU AVARII.**

**TITULARUL ASIGURĂRII PENTRU
3 CAZURILE DE ACCIDENTE.**

CENTRUL INTERCOOPERATIST „UNIRII“

Cu ani în urmă, 39 de cooperative agricole din județul Ilfov, cele mai multe din preajma Capitalei, ca și una mai îndepărtată, Scornicești — Olt au format o asociație intercooperatistă. Scopul ei: comercializarea produselor proprii. Nu intra în intențiile inițiatorilor numai tentația rabatului comercial, de ordinul sutelor de mii, dar, nu mai puțin important decât aceasta și întărirea certitudinii în valorificarea integrală a producției legumicole.

Așa s-a născut centrul intercooperatist «Unirii», care, bine gospodărit, a cunoscut, an de an, o tot mai puternică dezvoltare, ajungând azi o întreprindere respectabilă, care desface mărfuri de milioane de lei și care și-a cîștigat mult prestigiu și încredere în masa bucureștenilor, prin abundența, prospețimea și ieftinătatea produselor puse în vânzare, fără întrerupere, din zori și pînă tîrziu în miezul nopții.

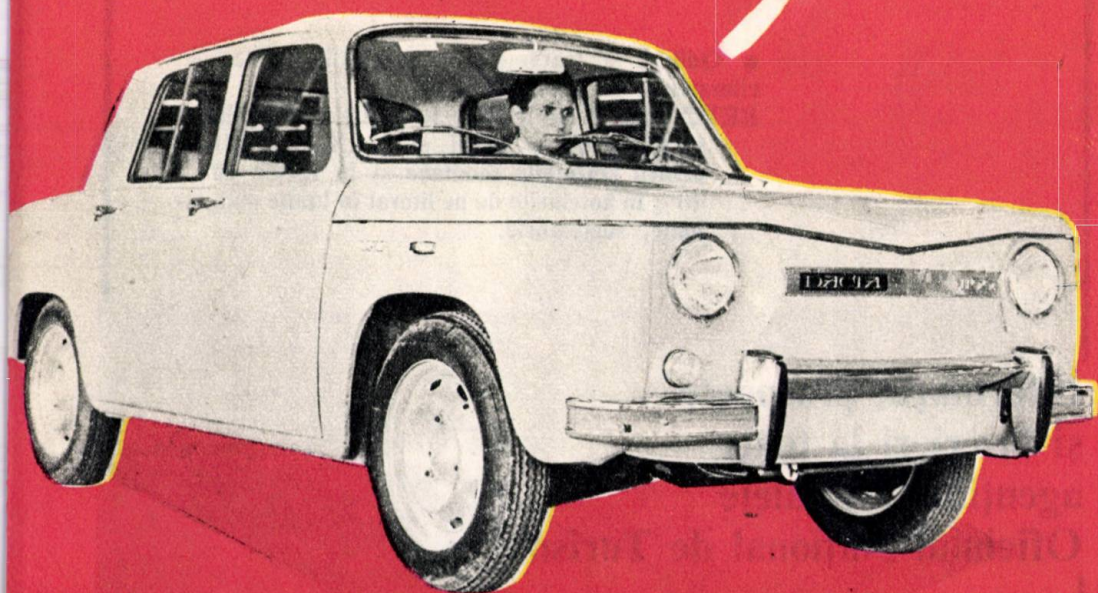
De regulă, cifrele sînt seci. Cu toate acestea sînt și unele pline de valențe, de semnificații. Începutul a fost modest, s-a pornit cu un singur punct de desfacere cu 2—3 vinzători, cu un plan de cîteva sute de mii de lei. De atunci însă a curs multă apă pe Dîmbovița și noțiunea de magazin a devenit prea strîmă pentru conținutul economic real. Numai în piața Unirii, din inima Capitalei, sînt 22 de puncte de desfacere ale unității, fiecare dintre ele, de fapt, el însuși un magazin în toată puterea cuvîntului. Cele mai multe dintre ele desfac legume și fructe, ouă și pui de frigare. Dar puncte de desfacere sub egida «Intercooperatist — Unirii» înțilnești și în alte opt piețe ale Capitalei. În Berceni Sud și Progresul, în Ion Șulea și Mărășești, în Rahova și Sudului, în Ferentari și Piscului. De altminteri, magazinul intercooperatist «Unirii», cu un dever anual de 42 milioane

lei ce se varsă cooperative-velor asociate practică pe scară largă comerțul de întîmpinare. Cărucioare cu piersici parfumate sau cu ionatane și prune brumate îl întîmpină pe consumator, fie la intrările stadionului Republicii, înaintea derbyului, fie la Sf. Gheorghe ori la stația Sf. Vineri.

Totul se vinde proaspăt. Produsele se țin la rece. Camerele frigorifice au o capacitate de două vagoane. Tot ce-și pierde fața comercială e expedit cu unul din cele șapte autocamioane la cooperativa agricolă Dudești. Aici se află centrul de semi-industrializare și însilozare al magazinului intercooperatist. În anul acesta, s-au pregătit o sută tone varză acră, 40 tone murături asortate și 40 tone castraveți murați, zece tone bulion și s-au însilozat 200 tone de morcovi și o sută tone albitură.

Jucînd la

loz în plic

**PUTEȚI CÎȘTIGA:
PREMII ÎN BANI — AUTOTURISME
ORIUNDE VĂ AFLAȚI JUCAȚI LA LOZ ÎN PLIC**

ALEGEȚI PENTRU VACANȚA DV. UNA DIN VARIANTELE OFERITE DE AGENȚIILE ȘI FILIALELE QNT.

- **EXCURSII.** în tot timpul anului în cele mai pitorești zone turistice din țară; la sfârșit de săptămână; în circuit, cu trenul și cu autocarele pe litoral și în Delta Dunării.
 - **EXCURSII** în străinătate pentru documentare culturală și profesională, vizitarea de expoziții și târguri, participări la manifestări culturale sau sportive în tot cursul anului.
 - **Odihnă și tratament** în stațiunile balneo-climaterice în orice sezon.
- REȚINEȚI.** Tarife reduse în medie cu 20% în perioada 5.I — 15.VI și 15.IX — 31.XII pentru stațiunile montane și în medie cu 40% în hotelurile de pe litoral în lunile mai, iunie, septembrie.

**Informații, prospecte
și înscrieri la toate
agențiile și filialele
Oficiului Național de Turism**

COMERȚUL INTERCOOPERATIST DIN GIURGIU

La Giurgiu funcționează cu bune rezultate, de o bucată de vreme, o asociație intercooperatistă pentru valorificarea produselor agroalimentare.

Dintre metodele și mijloacele comunicate de directorul asociației, dovedind toate laolaltă un revelator stil de muncă am ales, cu regretul profesional și cetățenesc de a nu le putea relata pe toate, citeva mai semnificative și care, ar putea fi utilizate și de alte asociații intercooperatiste de comerț cu maximă eficacitate economică. Vinzătorii și gestionarii au fost recrutați chiar dintre legumicultorii celor 32 de cooperative asociate (Ghizdaru, Gogoșari, Putineu, Slobozia, Vedeia, Izvoarele și altele). Când recepționează legumele și fructele, ei dovedesc astfel, ca oameni de meserie, competența, căci vorba ceea... «nu vinzi castraveți la grădinari...»

O altă experiență valabilă ni se pare aceea a aprovizio-

nării active dinamice. Lucrătorii de aici nu stau să aștepte mașinile, acționează activ pentru primirea certă a produselor. Aceasta se realizează pe mai multe căi. Săptămânal, delegații cooperativelor asociate, toate, bineînțele cu ferme sau sectoare legumicole puternice, se adună și fac oferte concrete pentru livrarea de produse pe următoarele șapte zile. Când se oferă produse mai multe, ele se trimit pe piața Bucureștiului cu cele trei autocamioane ale asociației. O altă cale este de a se trimite delegați în alte județe pentru a se aduce produsele deficitare și solicitate de consumatorii locali. Toamna, de pildă, delegații asociației pornesc cu autocamioanele în județele Brașov, Covasna și Bistrița-Năsăud după cartofi. Spre deosebire de alte unități comerciale intercooperatiste, aici, printre furnizorii principali ai asociației, se numără și membrii cooperatori cu producția de pe loturile

personale și — inedit — mai multe întreprinderi agricole de stat de prin partea locului, ca de exemplu I.A.S. Uzun.

Alte «inedite» ale comerțului intercooperatist giurgiuvean? Poate relațiile strânse ce le ține cu complexele de sere; poate punctul de vânzare al rogojinilor, măturilor și ștergătoarelor de picioare realizate la secțiile anexă ale citorva cooperative; poate expozițiile de amploare organizate de «Ziua Recoltei» sau cu alte prilejuri, nu numai în Giurgiu, dar și în Capitală; poate secția de semiindustrializare, unde se pun la murat, gospodărește varză și castraveți; poate buna aprovizionare a raionului cu carne unde-și vor desface produsele printre altele și complexele intercooperatiste de creșterea porcilor de la Izvoru, Izvoarele și Stănești. Toate la un loc vorbesc cu prisosință despre dezvoltarea continuă a comerțului intercooperatist din Giurgiu.

SATUL FĂRĂ SECETĂ: TOMNATIC

Într-o comună din județul Timiș, neștiută pînă mai ieri, Tomnatic, trăiește un om celebru — Petru Feneși, președintele de peste 18 ani al cooperativei de aici. Despre Feneși, un om în puterea virstei, bine clădit, vinjos, cu fața bună și privirea mereu zîmbitoare, cineăștii au turnat un film, cei de la televiziune citeva teletextuale, iar ziariștii români și străini i-au cerut interviuri.

Cine este acest om, al cărui destin se împletește cu al cooperativei, **unitate care mai mulți ani la rînd a fost fruntașă pe țară în legumicultură și care, chiar anul trecut, a primit un milion de lei drept primă pentru calitate excepțională la produsele legumicole exportate?** Feneși s-a născut dintr-o familie de argați transilvăneni și tot ca argat a robotit și el amar de ani, atît în sîtcutul său prizărit printre munții săraci, de piatră, cît și în comuna bănățeană unde l-a atras rodnicia pămîntului și vrednicia oamenilor. După doi ani de argăție în Tomnatic, Feneși a fost chemat sub arme, răstimp în care traiul celor din Tomnatic s-a schimbat. ei înîqhebînd o cooperativă agricolă de producție, care avea cu timpul să le aducă belșugul și fericirea în casă. În 1954, la un an de la lăsarea la vatră, sergentul mîndru și chipeș nevoie mare a început să ciștige nu numai inima codanelor, care s-ar fi fîlît toate cu un soț ca el, ci inima comunei întregi. Pe cei din Tomnatic i-a ciștigat mai ales din acea adunare cînd ei s-a ridicat și a rostit simplu: «Măi oameni buni, părerea mea, care știu bine pămîntul și care mai știu că apa gîlgie la cîțiva metri dedesubt, este că dacă vrem să ne meargă bine și să muncim cu folos, să-i tragem virtos cu legumicultură». Punea atîta patimă în vorbă, încît pe oameni i-a ciștigat, iar peste un an l-au ales

președinte și de atunci l-au ales mereu și se pare că-l vor mai alege cît va trăi, deoarece e om dirz, hotărît, cinstit, priceput, ager la minte, care știe ce vrea, adică tocmai ceea ce-i trebuie unui președinte.

Zic cooperatorii din Tomnatic, ei între ei, că Feneși e scurt la vorbă și mare la fapte. Și chiar așa și e. În tot ce-au realizat ei în ultimele două decenii este și o pîrtică din agerimea, destoinicia și hîrnicia acestui om. Și atîtea au realizat ei în acest răstimp, întîi pentru a putea depăna de-a fir a păr și-ar trebui o viață de om! Să ne oprim doar la faptele mai vrednice. Dar despre ce să aducem vorba mai întîi? Despre faptul că tomatele sînt produse în tot anul aici, din ianuarie în decembrie, ardeii grași Kapya ori gogoșarii, vinetele și castraveții se recoltează fără oprire în tot cursul anului și că o bună parte din aceste produse sînt exportate în piețele Elveției, Olandei, Republicii Federale a Germaniei, Austriei, Republicii Democratice Germane, Poloniei, Cehoslovaciei, Iugoslaviei și Ungariei? Despre Ordinul Muncii clasa I-a decernat unității în anul 1962 pentru rezultatele meritorii dobîndite în agricultură? Despre aceeași decorație care, împreună cu alte multe, strălucește pe pieptul președintelui? Despre faptul că anul acesta, cooperativa agricolă din Tomnatic va obține de pe cele 100 de hectare — sere, solarii și cîmp — cultivate cu legume, 14 260 000 de lei, în vreme ce de pe restul de 1 433 hectare cu alte diverse culturi de cîmp și din ferma zootehnică va obține 10 milioane de lei? Despre fiecare, din toate acestea, s-ar putea scrie pagini și tomuri întregi de experiență valoroasă, de strădanii, inițiative și împliniri.

Peste ingenioasa idee a irigații cu țevi de un țol și un sfert innădite între ele cap la cap și înfipite ca niște sulite în pămînt pînă în pinza freatică de la 7—11 m adîncime în sol nu putem însă trece cu una cu două. Și aceasta dintr-o mie și unul de motive. Mai întîi, pentru că este vorba de preluarea și perfecționarea unei tradiții izvodite acum un veac pe aceste locuri. Apoi pentru că metoda aceasta dovedindu-se eficientă, este acum aplicată și de grădinarii din alte județe — cum sînt cei din Galați, Ilfov, Olt și Satu Mare. Nu odată s-a scris pe larg modul cum pompa modernă de tip «Tomnatic» acționată de un motor cu explozie internă, acționează asupra celor peste 600 de țevi ce împodobesc peste tot grădina. Ea a luat locul calului de odinioară, legat la ochi, înhămat la roată și sfichiuit cu biciul. Noi nu vom mai reveni pe larg asupra acestui episod. Vom remarca totuși, măcar în treacăt, că acest sistem de irigații este de o mie de ori mai simplu și mai puțin costisitor decît cel clasic și că în plus, el nu este condiționat de existența unei surse naturale de apă. Ar mai fi multe de spus despre activitatea neodihnă dusă de președinte și consiliul de conducere pentru procurarea la timp a motopompelor, a scheletelor metalice pentru seră, a cazanelor și țevilor impunătoare și a centralei automate, înființate în corpurile industriale, al termocentralei. Cîte deplasări n-au fost făcute la Uzina «Metalica» din București, apoi la alte multe întreprinderi ori ateliere din Oradea, Cluj, Deva, Arad ori Roman!

Am traversat serele de tip industrial care ocupă șase hectare și cele 10 hectare de solarii și

tunele, am cercetat cu adîncă emoție documente care atestă că aici se realizează sistematic producția medie cea mai ridicată din întreaga Europă — 43 200 kg legume la hectar, produse pe o suprafață de o sută de hectare — devansîndu-se țări cu veche tradiție în legumicultură ca Bulgaria și Italia. Am aflat că pentru cele 160 de tone de tomate livrate timpuriu anul acesta, între 20 martie și 25 mai, s-au încasat 2 220 000 de lei, adică tot atît cît s-ar fi obținut pe 4 420 tone de roșii livrate în septembrie. Ni s-a mai spus că suprafața mare cultivată cu legume a determinat aici organizarea nu numai a unei singure ferme, ci a trei ferme în care se produc aceste bănoase culturi legumicole. Am descoperit în registrele contabilității încă alte fapte inedite și cu valențe multiple — ziua de muncă plătită cu 46 de lei, din care 36 de lei în bani; livrarea întregii cantități de legume-fructe la fondul statului, devansarea substanțială, ar. de an, a sarcinilor contractuale fiind o regulă cu adînci semnificații etice și, în sfîrșit, ca un certificat al atenției acordată calității produselor.

Toate acestea sînt lucruri lăudabile, care fac cinste fostului argat și tuturor celorlalți cooperatori din Tomnatic. Mie însă unul, cel mai adînc mi-a mers la inimă, competența în legumicultură a președintelui. Neavizat, crezi că ai în față un inginer horticol. Feneși n-a urmat cursuri superioare, dar cei 18 ani dăruți cu pasiune legumiculturii, nu sînt oare și ei o universitate a practicii, a muncii vii pe teren, în seră, ori în grădină? Dar să-i dăm cuvîntul:

— «Ce metode aplicăm noi? Să amintesc doar cîteva: suprafața de răsadnițe ce revine la un hectar de tomate este la noi de 400 m.p., la vîrzoase de 100 m.p., la ardei de 80 m.p., iar la vinete de 100 m.p. În sera înmulțitor se obțin într-un an 5—6 serii de răsaduri pentru culturile timpurii. Culturile succesive ocupă 56 hectare de legume. În cooperativă se produc semințe de ardei, vinete și pepeni. În sere producem în două cicluri, mari cantități de tomate și castraveți. Prin irigare cu țevi obținem un spor de 20 tone de tomate la hectar și un plus de 6 365 kg cartofi timpurii la hectar. Dintre celelalte măsuri

agrotehnice ce le mai aplicăm, aș mai aminti la loc de frunte executarea ogoarelor de pe întreaga suprafață și fertilizarea de bază care se efectuează cu 30—40 tone de gunoi, 300 kg de azotat de amoniu și 450 kg de superfosfat, toate socotite la hectar. Folosim numai semințe din soiuri și hibrizi productivi. La tomate, ardei și vinete se practică preîncălțirea semințelor. Răsadurile se produc în ghivece nutritive pentru culturile de tomate, vîrzoase timpurii, ardei grași și vinete, însumînd anual peste două milioane de bucăți. Repicarea se face în spații protejate. La tomate se practică două repicaje. Răsadurile se scot cît mai de timpuriu în cîmp și se protejează împotriva înghețurilor. Densitatea ce se asigură este de 35—38 000 plante la hectar la tomate și de 100—120 000 la hectarul cu ardei. Folosim susținerea tomatelor în piramide, bețe de floarea soarelui așezate în benzi de două rînduri cu distanță de 40 cm între ele și de 80 cm între benzi. Utilajul — atît cele 600 țevi cît și motopompele de tip «Tomnatic» le producem în unitate cu forțe proprii, astfel că în medie, irigarea unui hectar de tomate costă doar 2 200 de lei. Legumele se irigă în medie de 5—7 ori, prin brazde, cantitatea de apă distribuită la irigare fiind de regulă de 3 800—4 000 m.c. la hectar. Recoltarea și sortarea se face la termenele optime pentru cultura respectivă.

Acum, cînd închei acest portret al președintelui și al cooperatorilor din Tomnatic, îmi pun eterna întrebare a reporterului — am reușit oare să înfățișez cît de cît toate ipostazele muncii depuse de acești oameni minunați și înzestrați cu o proverbială ingeniozitate și hărnicie? Dar, mă mîngîi cu ideea că, și dacă n-am reușit, aceasta rămîne altor confrăți de-ai mei, deoarece o personalitate și o colectivitate atît de bogată își dezvăluie mereu alte și alte nevăzute fațete, astfel încît niciodată lauda hărniciei lor nu va putea epuiza superlativale pe care oamenii din Tomnatic le merită cu prisosință.

Traian DUMITRESCU

CENTRU INTERCOOPERATIST CU PROGRAM NON-STOP

Ne povestea un amic: «dacă vă voi spune ceva n-o să mă credeți!... Sîmbătă la ora unu noaptea mă întorceam cu nevastă-mea de la o grădină de vară. Treceam pe platoul Halelor Obor, deoarece pe acolo ne e drumul spre casă. Să vezi și să nu crezi. La magazinul intercooperatist vreo zece oameni la rînd. Făceau cumpărături. Noroc că nevastă-mea poartă la ea mereu o plasă care se mărește. Ne-am cumpărat marfă pe cinste, abia coborîtă din autocamioane».

Reproducînd de-a fir-a-părî aceste spuse, directorul magazinului nu fu surprins:

«Tot ce se poate. Magazinul nostru e fără program. Deschidem la 4 dimineața și închidem cînd nu mai avem clienți. Pentru cei o sută de lucrători ai noștri preceptul «sîntem la dispoziția cumpărătorilor» nu e vorbă goală, aruncată în vînt. De altfel, în sezon, activitatea la noi nu conținește nici ziua, nici noaptea, ca și pe cîmp, în campanie. Cînd te aștepți și nu te aștepți, fie zi, fie noapte, numai ce sosește o altă mașină cu roșii sau piersici, cu mărfuri perisabile care trebuie vîndute fără zăbavă, proaspete, cu față comercială.

Munca fără preget a lucrătorilor de aici, merceologilor, gestionarilor, vînzătorilor și conducătorilor auto, iată unul din secretele deverului record realizat de colectivul magazinului intercooperatist. Într-o singură zi, desfacerea atinge suma de 150 000 lei. Marfa adusă de la 47 cooperative asociate este desfăcută printr-o rețea întinsă de puncte de desfacere, printre care cele 14 de pe platou

și cele din diverse puncte ale Capitalei — 23 August, Piața Pantelimon, Bd. Muncii, Bariera Vergului, Piața Titan și Aleea Ciucea. «Microbiștilor» balonului rotund care iau cu asalt stadionul 23 August, le sînt cunoscute cărucioarele noi, moderne, din metal, ale unității, pe care stau stivuite piramidal, lădițe cu piersici și caise, cu mere, pere sau struguri. Ce bune sînt ele acolo la meci, cînd Tamango iese la o sută de metri din poartă să-l dribleze pe Lucescu, făcînd să înghețe singele în rapidiști! Comerțul mobil, de întîmpinare — iată un alt secret al colectivului inimoșilor lucrători de aici.

Un alt «secret» îl constituie diversitatea de produse desfăcute prin rețeaua de puncte de desfacere ale magazinului. S-a crezut o vreme că prin această rețea trebuie să se desfacă doar legume-fructe sosite de la Afumați, Dobroiești, Pantelimon, Bălăceanca, Brănești, Movilița sau cine știe de unde. Pe urmă s-a introdus desfacerea ouălor (acum toate ouăle unităților cooperatiste ilfovene se desfac prin comerțul intercooperatist), apoi a puilor de frigare. Cu timpul și-au revendicat drepturile și neîntrecuții artizani din unitățile cooperatiste asociate. Așa s-a născut mult căutata unitate — mai ales de către turiștii străini — care desface articole de artizanat. Covoare oltenesti și ulcele smălțuite, ștergare cu cusături românești și fluierașe din lemn ars te fac să te oprești o clipă aici cu admirație nu numai pentru munca cooperatorilor ilfoveni, ci și pentru măiestria și dragostea lor de frumos...

COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LEMNULUI

PIPERA

BUCUREȘTI

SOSEAUA PIPERA 42 TELEFON 33.00.80. TELEX OII230

duce

meRom

**PLACI FIBROLEMNOASE
melaminate**

PIPERA

meladur
**hîrtie
decorativă
stratificată**

un produs
superior
cu utilizări
multiple în
toate
domeniile

un produs superior cu utilizări multiple
în toate domeniile

MEROM-ul este un produs obținut prin presarea filmelor decorative impregnate cu rășini melaminice pe plăci fibro-lemnoase. Rășina melamilică conferă produsului caracteristici superioare, rezistență la agenții atmosferici și stabilitate în timp. Gama largă de culori și desene face posibilă utilizarea sa în toate domeniile.

MEROM-ul se fabrică în diferite culori, desene geometrice sau imitații de stofe și furnire. Se produc:

— plăci uni în nuanțe de alb; plăci cu diverse desene decorative executate în diferite nuanțe și culori: inișor, mozaic, sac, labirint, bucle sidef, marmură etc.; plăci imitație de furnire în diferite nuanțe și culori în funcție de cerneală și hîrtie: nuc, mahon, stejar, cireș, păr african, paltin etc. suport excelent pentru serigrafie în orice culoare.

Datorită proprietăților lor deosebite, plăcile **MEROM** au un larg domeniu de utilizare.

MELADUR-ul este un produs obținut prin presarea filmelor decorative melaminice pentru suport de filme fenolice. Rășinile melaminice conferă produsului caracteristici superioare — rezistență la agenții atmosferici și stabilitate în timp.

Gama largă de culori și desene face posibilă utilizarea lui în toate domeniile.

MELADUR-ul se fabrică în diferite culori, desene geometrice sau imitații de stofe și furnire.

Astfel se produc:

— Plăci uni — în diverse nuanțe de alb, roșu și negru; plăci cu diverse desene decorative, executate în diferite nuanțe și culori: inișor, mozaic, sac, labirint, bucle, sidef, marmură etc.; Plăci imitație de furnire în diferite nuanțe și culori în funcție de cerneală și hîrtie: nuc, mahon, stejar, cireș, păr african, paltin etc.; suport excelent pentru serigrafie. Nu se exfoliază și nu se conține, nu fisurează decât la solicitări exagerate. Apa rece sau fierbinte nu deteriorează suprafața. Este rezistent la frig uscat și prezintă stabilitate la lumina solară.

VIZITAȚI MAGAZINELE MODERNE ALE COOPERATIEI DE CONSUM

URBUL NEAMȚ - NEAMȚ

RECAS - TIMIȘ

VALEA DE Munte - PRAHOVA

ANUNȚ IMPORTANT!

Știați că puteți primi la domiciliu prin colet poștal cu plata în numerar la primirea coletului — cărțile pe care le doriți?

Cum? Foarte simplu: Printr-o carte poștală adresați librăriei «Cartea prin poștă» — unitate a cooperativei de consum București, str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12, Sector 6.

UZINA CHIMICĂ SINTEZA ORADEA

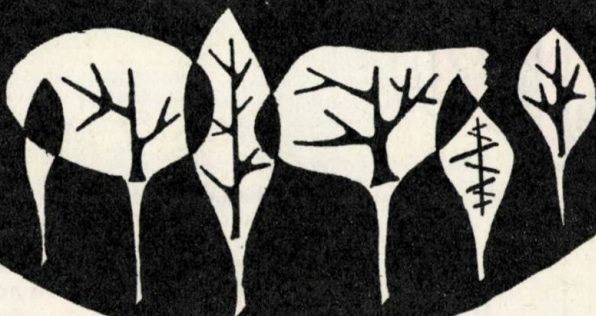
STR. CHIMIEI Nr. 3-7

ÎN ATENȚIA COOPERATIVELOR AGRICOLE
DE PRODUCȚIE ȘI ÎNȚEPRINDERILOR
AGRICOLE DE STAT
UZINA CHIMICĂ „SINTEZA” ORADEA

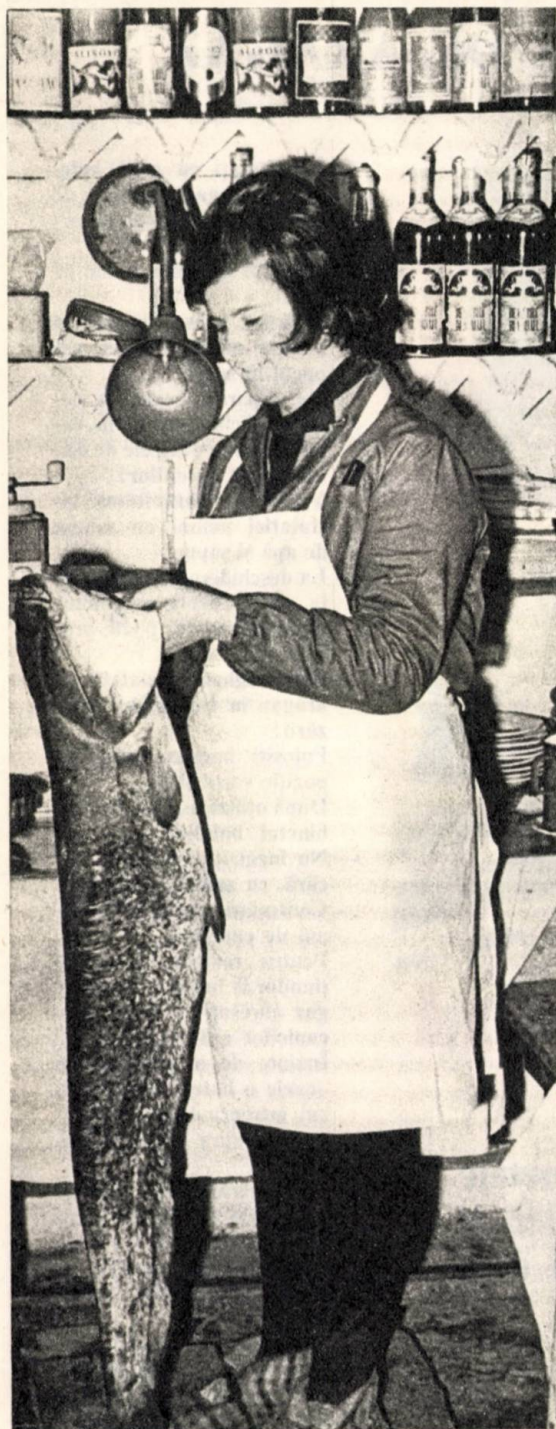
produce și livrează următoarele insecticide fitofarmaceutice de mare eficiență:

- **CARBETOX:** Se aplică în pomicultură, în legumicultură, în culturile de bumbac, de tutun, de sfeclă de zahăr și în silvicultură pentru combaterea insectelor rozătoare și sugătoare, împotriva păduchilor țestoși și a acarienilor fitotagi. Are aplicații în zootehnie în combaterea endo și ectoparaziților vitelor și a păsărilor de curte.
- **FOSFOTOX R (Roger):** Se utilizează în pomicultură, în cultura cerealelor, în legumicultură, la plante industriale și plante ornamentale, în zootehnie etc., cu indicații speciale pentru combaterea aphidelor, acarienilor, păduchelui verde al mărului și al pier-sicului, păduchelui negru al sfeclei, muștei cireșilor, păduche-lui de frunză etc.
- **SINTOX** (Fosfotox E, Ethion): Se recomandă pentru combaterea aca-rienilor fitofagi, în pomicultură și viticultură, a păduchelui țestos în tratamentele de iarnă. Are eficacitate mare în com-baterea păduchelui de San José, păianjenului brun al pomilor, păduchelui cenușiu al verzei etc.
- **CIMEXAN:** Se întrebuintează pentru distrugerea radicală a insectelor parazite din locuințe și localuri publice, în combaterea ploș-nițelor, păduchilor, puricilor și muștelor.

Instrucțiuni privind utilizarea acestor produse se pot obține de la UZINA CHI-MICĂ «SINTEZA» Oradea, str. Chimiei nr. 3-7.

DIRECȚIA COMERCIALĂ A JUDEȚULUI GALAȚI

Trusturile și întreprinderile de alimentație publică locale;

Întreprinderile locale de produse de cofetării și răcoritoare;

Organizațiile comerciale locale cu profil alimentar, de textile-încălțăminte și metalo-chimice;

VĂ INVITĂ SĂ VIZITAȚI
cu încredere chioșcurile, standurile și tonetele din cadrul târgurilor și bîlciurilor tradiționale din județul Galați.

Aici găsiți produse de cea mai bună calitate, într-un sortiment bogat și bine diversificat, la prețuri avantajoase.

NU UITAȚI!

În unitățile comerciale și de alimentație publică locale veți găsi întotdeauna o deservire atentă, amabilă și plină de sollicitudine. Cei mai competenți și desțoinici lucrători ai acestor organizații, trusturi și întreprinderi vă stau la dispoziție pentru a vă recomanda produsele, caracteristicile lor de întrebuințare și întreținere.

Lucrătorii comerțului de stat din județul Galați vă urează bun venit și succes la târgurile și bîlciurile tradiționale din județ!

MANIPULAȚI CU GRIJĂ BUTELIILE DE ARAGAZ

**Controlați dacă robinetele
sînt bine închise, aprindeți
chibritul și apoi dați dru-
mul la gaz!**

- Manipulați cu grijă buteliile de aragaz și feriți-le de lovituri în timpul transportului!
- Utilizați buteliile numai cu ceas!
- Montați ceasul numai în poziție orizontală (cu capacul în sus)!
- Nu reparați ceasurile defecte! Schimbați-le la depozitele sau centrele de distribuție a buteliilor!
- Verificați etanșeitatea instalației numai cu soluție de apă și săpun!
- La deschidere nu rotiți pînă la refuz rozeta ventilului; forțarea rozetei poate provoca accidente!
- Supravegheați instalația de aragaz în tot timpul utilizării!
- Folosiți butelia numai în poziție verticală!
- După utilizare, închideți robinetul buteliei!
- Nu încălziți butelia la flacără, cu apă fierbinte etc.!
- Controlați periodic furtunul de cauciuc!
- Pentru remedierea defecțiunilor la instalația de aragaz adresați-vă numai mecanicilor autorizați!
- Înainte de a cumpăra de ocazie o butelie cereți avizul întreprinderii distribuitoare asupra stării ei tehnice!
- Nu preschimbați buteliile decît prin distribuitori sau centrele de distribuție ale întreprinderilor pentru livrarea produselor petroliere!
- Afișați la loc vizibil «Instrucțiunile pentru utilizarea buteliilor «ARAGAZ» și respectați-le întocmai!

COMERȚUL INTERCOOPERATIST ÎN ORAȘUL GRĂDINILOR DE PE BEGA

Nu departe de centrul «orașului grădinilor» de pe Bega, în preajma pieței Reșița, funcționează de la 1 mai 1970, într-un spațiu modernizat, principalul magazin intercooperatist timișorean. Spunem principalul, deoarece el nu este unicul. Lângă o altă piață mare o municipiului — Piața Badea Cîrțan — mai funcționează un alt mare magazin intercooperatist, căutat de consumatori, iar 8 chioșcuri sau tonete intercooperatiste pot fi întâlnite în diferite cartiere (Nicolae Bălcescu, Zona Circumvalațiunii și Calea Șagului.)

În succintele însemnări de față vom stăruia asupra principalei unități, care, de altminteri, poartă semnificativ numărul 1. Durat din fier, sticlă și beton, dotat cu camere și vitrine frigorifice, cu o capacitate totală de 10 tone, avînd rafturi și tonete din plastic, fiind iluminat cu neon, avînd pereții îmbrăcați cu melancart și panouri de reclamă realizate artistic, el atrage pe consumator, creînd procesului deservirii acea ambianță intimă și atât de atrăgătoare. Dar nu acestea constituie principalul motiv pentru care, zi de zi, încă cu multe minute înainte de deschidere, se adună șiruri întregi de consumatori. Afluența cotidiană ce se remarcă în această unitate își găsește ca primă explicație buna aprovizionare, calitatea și prospețimea excepțională a produselor agroalimentare desfăcute aici, diversitatea sortimentelor și curtoazia personalului de aici.

Zecile de consumatori care calcă pe pragul unității intercooperatiste, găsesc aici tot felul de legume, tomate și sparanghel, pui vii pentru frigare, și ouă, telemea de oaie, și caș proaspăt, preparate de carne și altele. Cele 30 de cooperative asociate — Peciu Nou, Tomnatic, Receaș, Ghiroda, Sînmartinul Sîrbesc, Variaș și celelalte — se străduiesc, fără a-și neglija cituși de puțin contractele față de alți beneficiari, să trimită aici tot ce au mai bun, în cantități comerciale, magazinul fiind într-un anumit fel, cartea de vizită a producției diversificate și de calitate a tuturor celor 209 unități cooperatiste agricole din județ. În ziua vizitei noastre, au livrat magazinului, printre altele, cooperativa din Tomnatic — 5 tone de

roșii, cooperativa din Șag — 1 500 pui de frigare, cooperativele Jimbolia și Mehala — 4 230 respectiv 5 408 ouă, cooperativa Dinaș — 218 kg. brînză telemea de oaie, iar cooperativa agricolă Giulvăz — 20 de cașuri proaspete, fiecare dintre ele cîntărind în jurul a 6 kg.

Magazinele și tonetele intercooperatiste din Timișoara au încheiat contracte cu 139 de cooperative agricole, cele 30 de unități asociate, avînd firește, ponderea cea mai mare în livrări. De menționat că ouăle și carnea de pasăre produse la toate cooperativele agricole din județ se desfac în exclusivitate prin rețeaua de unități intercooperatiste timișorene. Aceasta nu asigură numai un dever ridicat rețelei — planul anual prevăzînd o desfăcere de 21 milioane de lei — dar, totodată, și un plus important de beneficii asociației intercooperatiste.

Edificatoare pentru amploarea ce-o cunoaște comerțul intercooperatist timișorean, ni se pare (pe lîngă deverul realizat și numărul mare de unități, fixe și mobile) faptul că a trecut la schimburi de mărfuri intercooperatiste interjudețene, formă nouă și plină de valențe pe care o cunoaște noul tip de comerț, formă ce-i atestă atît amploarea, cît și perspectivele din cele mai promițătoare. În acest circuit interjudețean intercooperatist, de dată recentă, asociația timișoreană realizează un schimb ce însumează un volum de mărfuri în valoare de circa șapte milioane de lei. Se trimit diverse legume, îndeosebi tomate, pui vii de frigare și ouă în județele Caraș Severin și Hunedoara și se primesc cartofi de toamnă și mere din județele Harghita și Satu Mare.

Pe scurt, după cum am mai spus, mărfuri diverse, de cea mai bună calitate, într-un sortiment bine diversificat, prospețime a produselor, amabilitate față de consumatori, iată cartea de vizită a comerțului intercooperatist timișorean, iată secretul unei vînzări de 21 de milioane de lei în acest an.

50 DE MAGAZINE ÎNTR-UNUL SINGUR

Cobori din tren pe peronul Gării de Nord, din avion pe aeroportul Băneasa, din autoturism pe orice stradă din București. Prima întrebare pe care ți-o pui, călător sau turist, de pe îndepărtatele și frumoasele meleaguri ale Maramureșului, ale litoralului sau ale Sucevei, de pe malul Dunării, de la Pitești, din Timiș sau de la Tulcea din Deltă ori de peste hotare, este fără îndoială, încotro să-ți îndrepecți pașii?

Firește, e greu de ales. Capitala oferă un noian de priveliști naturale sau create de iscusita mână a meșterilor de neegalat. Parcuri și muzee, teatre și monumente, orașe «satelit» în plină «dezvoltare», o rețea vastă de servirea, minunate locuri de odihnă și agrement.

Există totuși în București, un punct de mare atracție, căruia nu-i poți rezista: **MAGAZINUL VICTORIA**. Acest colos comercial polarizează spre ușile lui zilnic peste 70 000 de cumpărători.

Pentru a reda o imagine cât mai fidelă a acestui mare magazin din inima Capitalei este suficient la început să arătăm că sub firma sa, stau la dispoziția cumpărătorilor 50 de magazine într-unul singur. Peste 30 000 de sortimente de mărfuri se desfășoară zilnic între orele 7—22, iar duminică de la 7,30—13, în șase etaje unde funcționează mai mult de 50 de raioane și tonete de desfacere a mărfurilor: textile, încălțăminte, metalo-chimice etc.

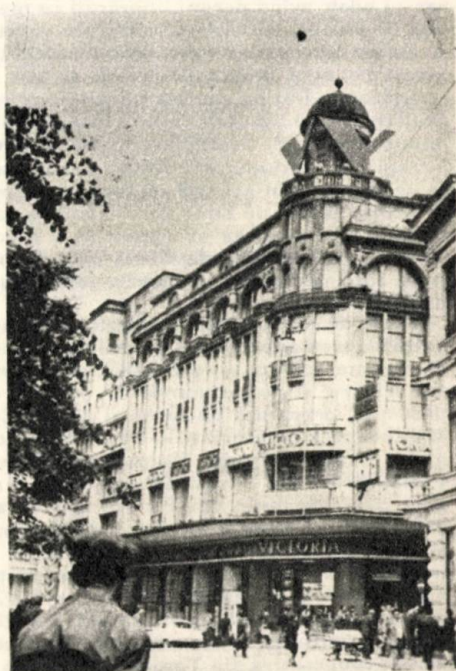
Timul cumpărătorului este prețios. Fiecare dorește ca într-un timp cât mai redus să-și procure ceea ce dorește. Un calcul făcut de specialiștii marelui magazin arată că până nu de mult deservirea unui cumpărător dura 15 minute. În prezent acest timp a fost redus la numai 5 minute. Și, fără îndoială că și acest timp, devenit acum prea lung va fi în curând redus. Stînd de vorbă cu tovarășii **Artin Asadurian**, **directorul coordonator**, **Virgil Dumitriu**, **director comercial**, **Ion Nițu**, **șeful serviciului comercial al I.C.S. «Victoria»**, cu numeroși șefi de raioane, de depozite și vânzători, am reușit să pătrundem în «secrețul» acestei substanțiale reduceri de timp pentru desfacerea mărfurilor către cumpărător. Înmulțiți 70 000 de cumpărători cu

10 minute cîștigate pentru fiecare. Sînt 700 000 de minute oferite în plus nesfîrșitului fluviu de cumpărători ce nu mai conținește prin fața sutelor de vitrine și teșhele.

Această enormă economie de timp este un rezultat direct al îmbunătățirii permanente a formelor și metodelor de servirea a cumpărătorilor, al căutărilor pentru modern și util în relațiile vânzător-cumpărător.

Cele peste 30 000 de articole ce se găsesc permanent în magazinul «Victoria» sînt vindute în șapte raioane cu autoservire, în 11 raioane cu alegere liberă a mărfurilor, iar cu plata prin casă doar 15 raioane. Un efect deosebit al îmbunătățirii servirii cumpărătorilor îl constituie pregătirea lucrătorilor magazinului. 25 la sută au la bază școli profesionale comerciale, iar peste 55 la sută sînt absolvenți ai cursurilor de perfecționare comercială.

La magazinul «Victoria» însă nu s-a ajuns la limita perfecționării în ceea ce privește deservirea cumpărătorilor. Dovadă ne stă la îndemînă amplul studiu efectuat de un colectiv de specialiști. Spicim din el: vor fi perfecționate numeroase forme de desfacere a mărfurilor, de economisire a timpului cumpărătorului. Va fi sporită viteza de circulație a mărfurilor.

lor din depozit — magazin — domiciliul cumpărătorului, precum și alte măsuri menite să atragă spre acest însemnat vad comercial al Capitalei alte mii și mii de cumpărători.

— S-a început montarea unei scări rulante care să ducă cumpărătorii într-un ritm accelerat de la parter spre etajele superioare. Noul mijloc de transport va fi dat în folosință încă în acest an. Va fi extinsă vânzarea la alegere liberă sub forma de expunere a mărfurilor în toate raioanele de la etajele 1—2—3 și 4. Studiul întocmit prevede modernizarea pe etape a fiecărui etaj. Iată doar câteva din măsurile pe care le preconizăm încă în acest an — ne-a spus tov. **Virgil Dumitriu**, directorul comercial al mult solicitatului magazin «Victoria». Primele măsuri au și fost luate. Parterul magazinului a fost complet modernizat. Pentru bucureșteni, mărfurile cu volum mare sînt expediate la domiciliu cu mijloacele proprii ale magazinului.

Prin rotație, un însemnat număr de gestionari și vînzători sînt perfecționați în meseria lor prin diferite forme de specializare.

Încheindu-ne vizita la magazinul «Victoria» am solicitat călăuzei noastre, tov. **Ion Nițu**, șeful serviciului comercial, să ne răspundă cum pot semna cumpărătorii atunci cînd nu sînt bine serviți, ce întreprinde conducerea magazinului pentru a cunoaște cererea de consum și sesizările cumpărătorilor?

— Folosim multe forme în acest sens. Mai întîi vreau să fac cunoscut cumpărătorilor că ușile noastre, ale conducerii magazinului, sînt permanent deschise, oferindu-le o rezolvare promptă și conștiincioasă a fiecărei sesizări venite din partea lor.

De asemenea, studiem cu multă atenție sesizările și propunerile din condicile de sugestii și reclamații, rezolvîndu-le cu operativitate. Socotesc că deși am făcut mulți pași înainte în ceea ce privește deservirea, la toate etajele magazinului nostru, nu în puține locuri, rezerve ale bunei deserviri mai stau încă nevalorificate. De aceea noi am luat o serie de măsuri pentru a folosi cu eficiență sporită fișa de raft, condicile de sugestii și caietele vînzătorilor, am organizat expoziții cu și fără vînzare parăzi de mode cu chestionare unde cerem părerea cumpărătorilor; organizăm — de asemenea — periodic, discuții în legătură cu îmbunătățirea cererii ale consum formulată de cumpărător cît și de vînzător. După ce obținem datele din toate aceste forme, le prelucrăm săptămînal cu personalul serviciului comercial, iar concluziile le folosim la întocmirea comenzilor operative, a schimbării sortimentelor în funcție de cerințe, cît și la contractarea de mărfuri de la întreprinderile furnizoare.

Sentimentul cu care am părăsit cel mai mare magazin al Capitalei și al țării a fost plăcut nu numai datorită faptului că aici pretutindeni există o preocupare intensă pentru ca 70 000 de oameni care-i trec pragul zilnic să fie bine serviți, ci și pentru că la fiecare raft, în fiecare raion de vînzare, fiecare lucrător cu care am stat de vorbă la întrebarea noastră: La ce țineți în mod deosebit mai mult? ne-a răspuns: «La prestigiul și emblema magazinului nostru, la respectul pentru milioanele de cumpărători care ne trec pragul și în slujba cărora sîntem!»

Elena DELEANU

De la producător

Legumicultorii de la cooperativele agricole de producție Tomnatec - județul Timiș, Sintăna - județul Arad, Maglavit - județul Dolj și altele și altele altele și-au cistigat un frumos renume, nu numai în țară, ci și peste fruntarii, pentru tomatele, vinetele, ardeii grași și tot soiul de legume de calitate superioară livrate punctelor și centrelor de valorificare ale întreprinderilor județene pentru valorificarea legumelor și fructelor.

Unul din punctele de preluare frumuse pe țară este cel de la Cenad, pendinte de centrul de la Sinnicolaul Mare. Acest punct de preluare a dobîndit rezultate economice meritorii îndeosebi în preluarea unor mari cantități de legume timpurii, cartofi și fructe. Anul trecut, față de un plan de 8 626 tone diverse legume, cartofi și fructe, au fost preluate 12 905 tone. Anul acesta, în pofida inundațiilor care au afectat mult, producția din solarii și de pe cimp la Cenad, Dudeștii Vechi și în alte unități cooperatiste de pe malul stîng, timișan al Mureșului, se prevede devansarea realizărilor din anul trecut. Numai în lunile aprilie-mai, centrul a preluat de la cooperativele «Cenăzeana» și «Mureșul» din Cenad: 12 000 kg pătrunjel,

8 000 kg ceapă verde, 2 000 kg păstîrnac, 15 000 ouă și 1 200 pui de frigare. Unitatea cooperatistă din Sinnicolaul Mare a livrat în aceeași perioadă cantități și mai mari de produse: 16 000 kg ceapă verde, 1 540 kg ridichi de lună, 10 000 kg gulii, 4 000 kg ardei iuți, 870 kg dovleac, 560 kg praz, 270 kg spanac. O notă bună pentru președintele cooperativei, ing. Hedeși Blodon și șeful fermei legumicole de aici Răhrich Ewald, ca și pentru lucrătorii punctului de preluare, printre care, șeful depozitului Ion Herbei și magazionerul Ion Keffersdoch.

Cistigător al întrecerii dintre centrele de valorificare din cadrul întreprinderii județene Timiș, a ieșit ani de-a rîndul centrul de la Lovrin, condus de un șef experimentat și cu peste un deceniu în această funcție. Este vorba de Ioan Nany, despre care s-a scris adesea în ziarul «Satul Socialist» și care într-o recentă vizită ce i-am făcut ne-a oferit plăcuta surpriză de a ne prezenta colecția «Satului Socialist» de la nr. 1 și pînă în prezent, el apreciînd mult sprijinul ce-l primește de la ziar în activitatea sportivă ce-o desfășoară.

De la șeful centrului de valorificare a legumelor și fructelor din Lovrin, am aflat multe fapte

la consumator

care fac cinste colectivului de lucrători de aici. Față de 18 743 tone produse legumicole, cartofi și fructe preluate în 1969 de la cooperativele agricole de producție și producători individuali, anul acesta se prelină preluarea de 21.146 tone de atare produse — dintre care, 15 731 tone de la cooperativele agricole de producție, circa 300 tone de la întreprinderile agricole de stat și 5 122 tone de la producătorii individuali. În această ultimă categorie, ponderea cea mai mare o dețin membrii cooperatori care și valorifică în mod obișnuit producția de tomate de pe loturile de folosință personală prin acest centru. Veniturile de zeci de mii de lei ce le dobândesc în acest fel, an de an, constituie pentru ei unul din cele mai eficiente stimulente.

Preluarea și sortarea legumelor pe calități, ca la toate centrele de valorificare a legumelor și fructelor din țară, cunosc și la Lovrin o productivitate ridicată, datorită dotării lor cu mașini și utilaje moderne, de mare randament, amplasate acolo unde este mai mare nevoie de ele. Am întâlnit, de pildă, perfecționate mașini de calibrat tomate ale centrului Lovrin

la serele cooperativei Tomnatic și ale asociației intercooperatiste de la Lovrin.

Ultima stație ce-o cunosc legumele și fructele pe itinerarul producător — consumator este unitatea de desfacere. În ultimii ani la București, Brașov, Cluj, Timișoara, în toate orașele și centrele muncitorești, ba chiar și în unele comune mai mari ale țării, întreprinderile județene pentru valorificarea legumelor și fructelor și-au dezvoltat o puternică rețea de magazine. Durate din fier, sticlă și beton, cu camere frigorifice de mare capacitate, cu mobilier practic și îmbietor prin cromatica pastelată, ele atrag și-l încintă pe consumator. Motivul principal de atracție îl constituie însă marfa — legumele și fructele proaspete, care fac ca unitățile să arate ca niște adevărate expoziții. Autoservirea și-a creat un cîmp larg și în sectorul de legume-fructe, ca și comerțul mobil — automagazine, tonete, standuri, expoziții, toate acestea cunoscînd punctul culminant în ziua de apariție a almanahului nostru 4 Octombrie — Ziua Recoltei, mare sărbătoare a satului românesc contemporan.

D.T.

UZINELE „DANUBIANA“

ȘI „VICTORIA“

produc sortimente de anvelope convenționale sau radiale și camere de aer, în profile diferite pentru exploatare pe orice fel de drum și intemperii, pentru echipare de: turisme, autobuze, camioane, tractoare, mașini agricole, mașini industriale, electrocare, motociclete, scutere, biciclete, motorete.

Uzinele de prelucrare a maselor plastice din București, Iași, Orăștie și Buzău produc un bogat sortiment de materiale plastice cu o lungă utilizare în agricultură, construcții, industrie, ambalaje și bunuri de consum. Amintim: covor și dale din p.v.c., țevi, tuburi izolate și tuburi riflate

pentru drenaj, placă ondulată, folii șagrenate, plăci presate, saci pentru îngrășăminte chimice, pungi și sacoșe din polietilenă, saci menajeri, navete pentru legume, fructe, sticle, canistre, butoaie, băițe copil, găleți, ligheane, coșuri rufe etc.

O FERMĂ... FARMACIE LA CIORANII DE JOS

Pe șoseaua Urziceni — Ploiești, după o fugă bună de mașină oprim la Cioranii de Jos, județul Prahova. Avem în față pe o întindere de mai bine de 200 hectare, un covor smălțat, de o cromatică îmbietoare. Dincolo de florile mărunte roșii-violet, de izmă, zărim un cimp parcă nins, cu floarea mărunță de corianden, alb-roză. La dreapta lor, întinderi de muștar, iar înspre stînga, mici tarlale cultivate cu chimion — carum-carvi — cu inflorescență vătuită și imaculată. O inscripție ne dă de veste că raiul policrom în care am pătruns este ferma de plante medicinale și aromatice a cooperativei de producție Cioranii de Jos, o fermă unică în felul ei nu numai în țară, dar chiar și în lume. Singulară, originală, inedită, dar nu pentru multă vreme. Asemenea ferme vor fi la sfîrșitul cincinalului viitor în toate județele țării.

Inițiativa înființării ei aparține actualului șef, inginerul Vasile Stănescu. De la acesta, de la președintele cooperativei agricole, Ion Niță, de la ajutorul acestuia, Stelian Pirvu, aflăm câteva din «secretele» originalei ferme. Așa cum unii au organizat ferme de porci, ori de vaci cu lapte, pomicoale sau viticole, cooperatorii din comuna Cioranii de Jos au organizat o fermă de plante medicinale. O fermă în toată puterea cuvîntului, cu 217 ha cultivate cu tot soiul de plante tămăduitoare ori aromatice, de la menta la anghinarie, de la isop la coriander, de la chimion la nalbă, ori de la muștar la gălbenele — ca să le numim doar pe cele care ocupă suprafețe mai importante. Tradiția și bănetul adus de plantele lui Esculap în casieria unității au fost elementele hotărîtoare. Dacă în 1963, după plantele medicinale cultivate pe 80 ha cei din Cioranii de Jos s-au ales cu 700 000 lei, anul acesta de pe plantele medicinale cultivate pe 217 ha obțin peste un milion și jumătate de lei. Un bilanț care ne scutește de orice alte comentarii suplimentare.

Dacă este ceva de adăugat, asta ar fi sprijinul, asistența tehnică de specialitate pe care originalii fermieri din Cioranii de Jos o primesc de la specialiștii Centralei de contractări și achiziții a Centrocoopului. De la acești ingineri care-i vizitează cel puțin la o săptămînă odată, cooperatorii «medicinali» au deprins agrotehnica intensivă prin care să smulgă pămîntului o producție cît mai ridicată. De la inginerii Cornelia Străuț, Florentin Crăciun și Atanasie Constantinescu, ei au învățat că la gălbenele și nalbe, dacă vrei să culegi de pe o plantă florile de zece ori pe an, recoltatul trebuie făcut des, la două trei zile. Altminteri, plantele îmbătrînesc și pier. Specialiștii Centralei i-au mai învățat practic, acolo pe cîmp, la fața locului, cum se recoltează coriandrul, mecanizat, cu combinele bine reglate. Procedînd așa, producția la hectar sporește cu 30 la sută, iar pierderile de produse se reduc la minimum. Au mai învățat de pildă, că dacă nu reușești să recoltezi menta în 25 de zile, te alegi cu o pierdere mare de produse.

Dar sprijinul Centralei cunoaște și alte multiple fațete pe care le știu și îi le deapănă de-a fir — a-păr fiecare țaran cooperativ al fermei de plante medicinale și aromatice din Cioranii de Jos. Centrala de contractări și achiziții a Centrocoopului trimite aici, în parte gratuit, sămînță de calitate superioară,

verificată riguros în prealabil în laborator, cu valoare culturală și biologică garantată. Tot aici, în inima fermei, pentru a veni în sprijinul ciorănenilor, unitatea specializată a cooperativei de consum a amenajat un centru propriu de valorificare, unde se preiau, se usucă și se condiționează florile și frunzele cu efect terapeutic. Șeful centrului, un tînăr bine legat, se mindrește cu utilajul modern și de mare randament cu care este dotat centrul. O singură mașină, ca să ne rezumăm la un acest exemplu (este vorba de mașina automată de defoliat frunzele de mentă) lucrează cu o capacitate zilnică de 20 tone, echivalentul livrărilor fermei într-o zi muncă record.

Anul acesta recolta a fost mai bogată ca oricînd. Au fost și ploii la timp, dar și oamenii au muncit cu sîrg, executînd corespunzător prășitul și plivitul.

În ziua cînd am umplut carnetul de reporter cu aceste notații, nu eram singurii oaspeți ai fermei etalon de plante medicinale și aromatice cultivate. Printre oaspeți se numărau numeroși specialiști, ingineri și țărani cooperatori ai de la Mîloșești — Ialomița, Bălăceanu și Cochirleanca — Buzău, Seaca de Cîmp — Dolj. Acolo în 1971, vor lua ființă alte noi ferme de plante medicinale și oamenii au venit să învețe de la cei care au creat prima fermă de acest gen din țară. Ciorănenii le împărtășesc cu dragă inimă din experiența lor valoroasă.

La ferma inedită de la Cioranii de Jos am înțeles poate mai bine decît din lectura nu știu cîtor cărți, cum de s-au putut dobîndi într-un număr restrîns de ani, realizări atît de învedereate în sectorul de contractări și achiziții a plantelor medicinale. Valoarea plantelor medicinale preluate prin unitățile specializate ale cooperativei de consum a sporit între 1963 și 1969 de aproape trei ori. Anul acesta s-a dovedit și el de bun augur. Vor fi preluate, în 1970, potrivit datelor preliminare, prin cooperarea de consum, peste 16 000 tone plante medicinale și aromatice din cultură și 8 000 tone din flora spontană. La sfîrșitul cincinalului viitor, prin aplicarea unor metode agrotehnice avansate, pe aceeași suprafață cultivată și în prezent, producția de plante medicinale și aromatice va crește cu 4 000 de tone, ajungînd la 20 000 de tone în cultură și 12 000 de tone în flora spontană, a cărei depistare și valorificare se va efectua pe mai departe.

● Seminte de legume pentru răsaduri și culturi de câmp din toate speciile și soiurile valoroase produse în stațiunile experimentale și întreprinderile agricole de stat.

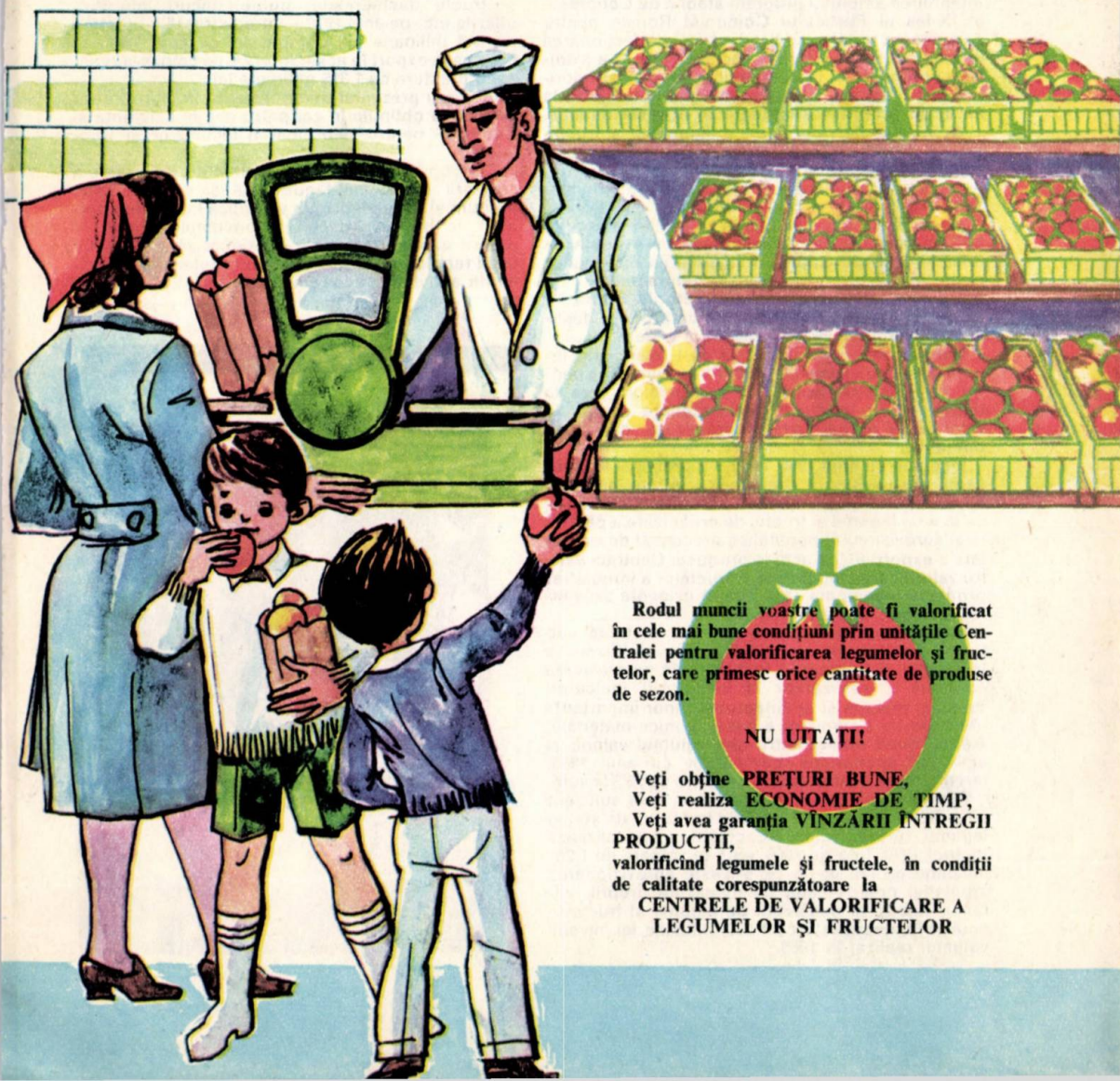
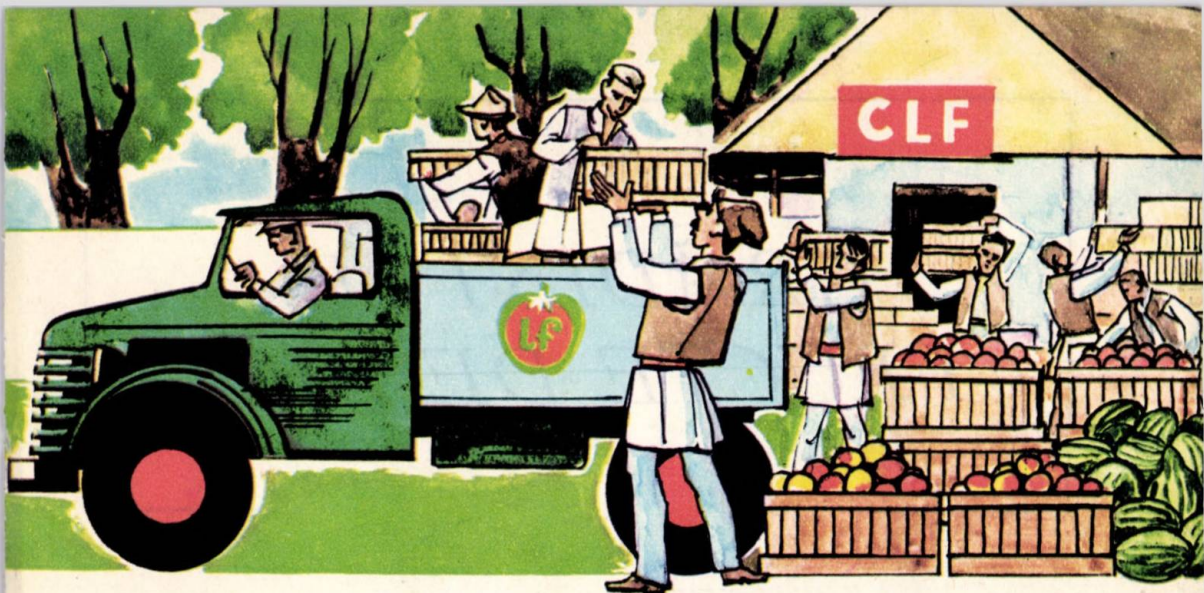
● Seminte de porumb din hibrizi dubli de mare productivitate cu perioade diferite de vegetație.

● Seminte de leguminoase pentru boabe din soiurile cele mai productive.

● Seminte de plante furajare, graminee perene, precum și un sortiment bogat de seminte de flori pentru grădini și parcuri.

● De asemenea, se pot procura pomi fructiferi și vițe de vie altoite pentru plantări în grădini familiale.

Adresați-vă din timp tuturor întreprinderilor AGROSEM din țară, care vă livrează seminte și material săditor vitipondicol din soiuri cu autenticitate și valoare culturală garantată.

Rodul muncii voastre poate fi valorificat
în cele mai bune condițiuni prin unitățile Cen-
tralei pentru valorificarea legumelor și fruc-
telor, care primesc orice cantitate de produse
de sezon.

NU UITAȚI!

Veți obține **PREȚURI BUNE**,
Veți realiza **ECONOMIE DE TIMP**,
Veți avea garanția **VÎNZĂRII ÎNTREGII**
PRODUCȚII,
valorificînd legumele și fructele, în condiții
de calitate corespunzătoare la
CENTRELE DE VALORIFICARE A
LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

GRĂDINI CU FRUCTE DE AUR

Efortul creator al poporului nostru îndreptat spre înfăptuirea amplului program stabilit de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român pentru dezvoltarea forțelor de producție și perfecționarea întregii vieți economice și sociale a țării, s-a manifestat pregnant și în domeniul producției și valorificării de legume și fructe, înregistrându-se de la an la an progrese simțitoare în această direcție.

Activitatea de valorificare a legumelor și fructelor se desfășoară pe întreg cuprinsul țării prin Centrala pentru valorificarea legumelor și fructelor, organism economic specializat în cadrul Ministerului Agriculturii și Silviculturii.

Acest organism a luat ființă ca urmare a necesității de eliminare a paralelismului ce a existat în relațiile cu producătorii prin ființarea mai multor organizații economice centrale contractante, care nu reușeau să-și coordoneze eforturile în direcția valorificării întregului disponibil de produse destinat consumului intern și pentru export.

Centrala exercită atribuțiile ce-i revin, prin intermediul rețelei sale de întreprinderi județene pentru valorificarea legumelor și fructelor, care la rândul lor au în directă subordonare centre de valorificare și de semiindustrializare, ca unități operative.

Începând cu anul 1966, când s-a procedat la unificarea într-un singur organism a întregii activități de contractare, achiziționare și formare a fondului de stat de legume și fructe, de organizare a păstrării și aprovizionării populației, precum și de executare a exportului cu aceste produse. Centrala pentru valorificarea legumelor și fructelor a înregistrat progrese însemnate care pun în evidență activitatea pozitivă desfășurată.

În decursul celor patru ani de existență sub formă centralizată, activitatea de valorificare a legumelor și fructelor a fost marcată de creșterea continuă a realizărilor la principalii indicatori de plan, precum și de înfăptuirea unor importante obiective de dezvoltare a bazei tehnice-materiale. Astfel, după numai patru ani, volumul valoric al activității economice, comparativ cu anul 1965, înregistrează în anul 1970, o creștere de 73,8 la sută.

Pentru a ilustra această creștere, este suficient să arătăm că numai la intrările în fondul de stat la legume, cartofi, fructe, etc. plusul ce se realizează în anul 1970, față de 1965, este în valoare de 1 261 milioane de lei, iar în ce privește aprovizionarea populației prin rețeaua de magazine proprii, volumul valoric al desfacerii de legume și fructe în anul 1970, depășește cu 1 179 milioane lei, nivelul volumul realizat în 1965.

Volumul producției semiindustrializate (legume și fructe deshidratate, pulpe, sucuri, murături diferite etc) pe anul 1970 — înregistrează o creștere de 243 milioane lei, comparativ cu anul 1965, în timp ce la export în acest interval de timp, s-a realizat o creștere de 1 315 milioane lei.

Graficul prezentat demonstrează în chip grăitor realizările obținute în cei patru ani de existență ai Centrului pentru valorificarea legumelor și fructelor.

Concomitent cu rezultatele amintite, ca urmare a creșterii producției legumicole și viti-pomicole, precum și necesității de a valorifica întreg disponibilul de produse destinat consumului intern și pentru export, centrala a continuat să-și dezvolte baza tehnico-materială și să-și adapteze în permanență activitatea economico-organizatorică la ce-

rințele impuse de buna gospodărire a fondului de produse. În perioada amintită (1966—1970), au fost realizate investiții în sumă de 1 130 milioane lei, ceea ce înseamnă cu 556 la sută mai mult decât volumul bazei tehnico-materiale totale existente în sectorul de valorificare a legumelor și fructelor până în anul 1966. *Printre altele, s-au construit 10 silozuri cu o capacitate de 4 100 tone, iar în ultimii doi ani 6 obiective complexe în județele: Cluj, Bistrița, Iași, Bacău, Dolj și Teleorman, cu o capacitate de depozitare de 33 650 tone și de prelucrare a 12 000 tone.*

Valorificarea superioară a unei mari bogății naționale — fructele — a capatat concretizare și prin construirea și punerea în funcțiune, în cooperare cu o firmă străină, a unei fabrici de sucuri concentrate, cu o capacitate de 2 500 tone, în afară de alte obiective de prelucrare amplasate în majoritatea județelor, cu o capacitate de 23 500 tone fructe — legume.

Pentru vehicularea rapidă a legumelor și fructelor în scopul aprovizionării pieței cu produse proaspete și diminuării la maximum a pierderilor naturale — cunoscut fiind gradul mare de perisabilitate al acestor produse — s-a extins utilizarea mijloacelor auto, mărindu-se parcul de autovehicule în dotarea unităților la peste 3 000 autocamioane, față de 1 900 autocamioane câte existau în 1965, înzestrarea cu 226 autofrigorifere de mare capacitate pentru servirea îndeosebi a exportului și, în sfârșit, 257 tractoare rutiere prevăzute cu 446 remorci.

Tot în vederea îmbunătățirii aprovizionării populației și a ridicării necontenite a nivelului comerțului prin studierea cererii de consum și a servirii exemplare a consumatorilor, s-a mărit rețeaua de desfacere de la 3 087 unități în 1965, la aproape 4 000 unități permanente, procedându-se în același timp la modernizarea unui număr de 862 magazine prin amenajare și dotare cu mobilier, agregate frigorifice etc.

Prezentarea produselor pentru desfacere a căpătat o rezolvare la nivelul exigențelor actuale și prin extinderea preambalării legumelor și fructelor, organizându-se în acest scop un număr de 137 secții de preambalare, datele cu utilaj corespunzător care vor asigura în bună măsură desfacerea produselor la un nivel superior.

Trecind în revistă principalele realizări ale Centralei pentru valorificarea legumelor și fructelor, din Ministerul Agriculturii și Silviculturii, este necesar să ne oprim și asupra unor deficiențe, care au influențat negativ obținerea de rezultate și mai bune. Lipsa de ritmicitate în aprovizionarea pieții, calitatea necorespunzătoare a unor produse, circuitul adesea defectuos al mărfurilor de la producător la consumator, necorelarea graficelor săptămânale cu posibilitățile reale de preluare a producției contractate, folosirea fără suficientă analiză economică a mijloacelor de transport etc., sînt doar cîteva aspecte negative din valorificarea legumelor și fructelor care au dăunat bunei aprovizionări a populației.

Socotim că, singure, unitățile operative subordonate Centralei, nu pot rezolva în totalitate aceste deficiențe, fără participarea nemijlocită a unităților producătoare.

Recoltarea la datele stipulate în grafice, sortarea produselor și respectarea condițiilor de calitate prevăzute de staturile în vigoare, predarea cantităților integrale potrivit eșalonării prevăzute în contracte etc., iată parțial exprimate principalele cerințe pe care trebuie să le respecte fiecare producător și fără de care nu se poate asigura îndeplinirea riguroasă a sarcinilor de aprovizionare a populației și de export.

În ce privește sarcinile de viitor ale Centralei pentru valorificarea legumelor și fructelor, acestea decurg din programul de dezvoltare și modernizare a bazei tehnico-materiale a agriculturii pentru anii

1971—1975, prevăzut de Directivele Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român.

Potrivit acestui program, se va da o atenție deosebită legumiculturii și pomiculturii pentru a se asigura satisfacerea în cât mai bune condiții, în tot cursul anului, a nevoilor de legume și fructe ale populației și a cerințelor de export.

Înfăptuirea exemplară a acestor obiective, face necesară sporirea eforturilor și preocupărilor de zi cu zi a tuturor lucrătorilor aparținând unităților operative, aparatului întreprinderilor județene și Centralei, care trebuie să-și mobilizeze resursele în direcția rezolvării sarcinilor de mare răspundere de aprovizionare a populației și satisfacerii cerințelor pe toate planurile privind valorificarea legumelor și fructelor la un nivel calitativ superior.

Traducerea în viață a acestor importante sarcini nu poate fi posibilă fără participarea efectivă și coordonată a unităților producătoare, a membrilor cooperatori și producători individuali, care trebuie să-și îndeplinească în mod exemplar obligațiile contractuale de predare a produselor. Numai astfel rodul muncii lor va căpăta semnificația adevăratei valori materiale destinate satisfacerii nevoilor mereu crescînde ale oamenilor muncii

Corneliu NICOLAE
directorul general al Centralei
pentru valorificarea legumelor și
fructelor din Ministerul Agriculturii
și Silviculturii

MILIOANE LEI

MILIOANE LEI

COOP

Adresați-vă cu încredere unităților de prestări servicii ale cooperăției de consum care vă oferă cu promptitudine și conștiinciozitate serviciile lor!

COOPERATIVA DE INVALIDI

CHIMICA

Albol cristal
Luminări albe și galbene
Snur cerat
Compresă termogenă
Batistă desinfectantă «HIGEIA»
Vitro

Bandă izolație 15—30 mm
Carpetin
Chit alb și chit roșu (min. Pb)
Grunduri și emailuri
Covorașe din segmenti de polietilenă
Tub PVC Ø 1—16 mm
Pergamoid
Procerin

Esențe alimentare

Praf copt
Oranjada

Juvenal

În pungi de 250 g.

pentru turnătorii fontă și oțel
antireumatică

Soluție pentru spălat parbrize
auto și geamuri

Soluție pentru curățat covoare
la pungi polietilenă de 1 kg
diferite culori

electroizolant
pe suport textil (zefir sau doc)
pentru protecția anticorozivă
autoturisme și autocamioane,
diferite sorturi în fiacoane de
30 și 50 ml.

pentru băuturi răcoritoare în
pungă 25 g.
soluție contra coșurilor de pe
față

BUCUREȘTI CALEA ȘERBAN VODĂ nr. 22—24; Sector 5;

Telefon 23 77 41.